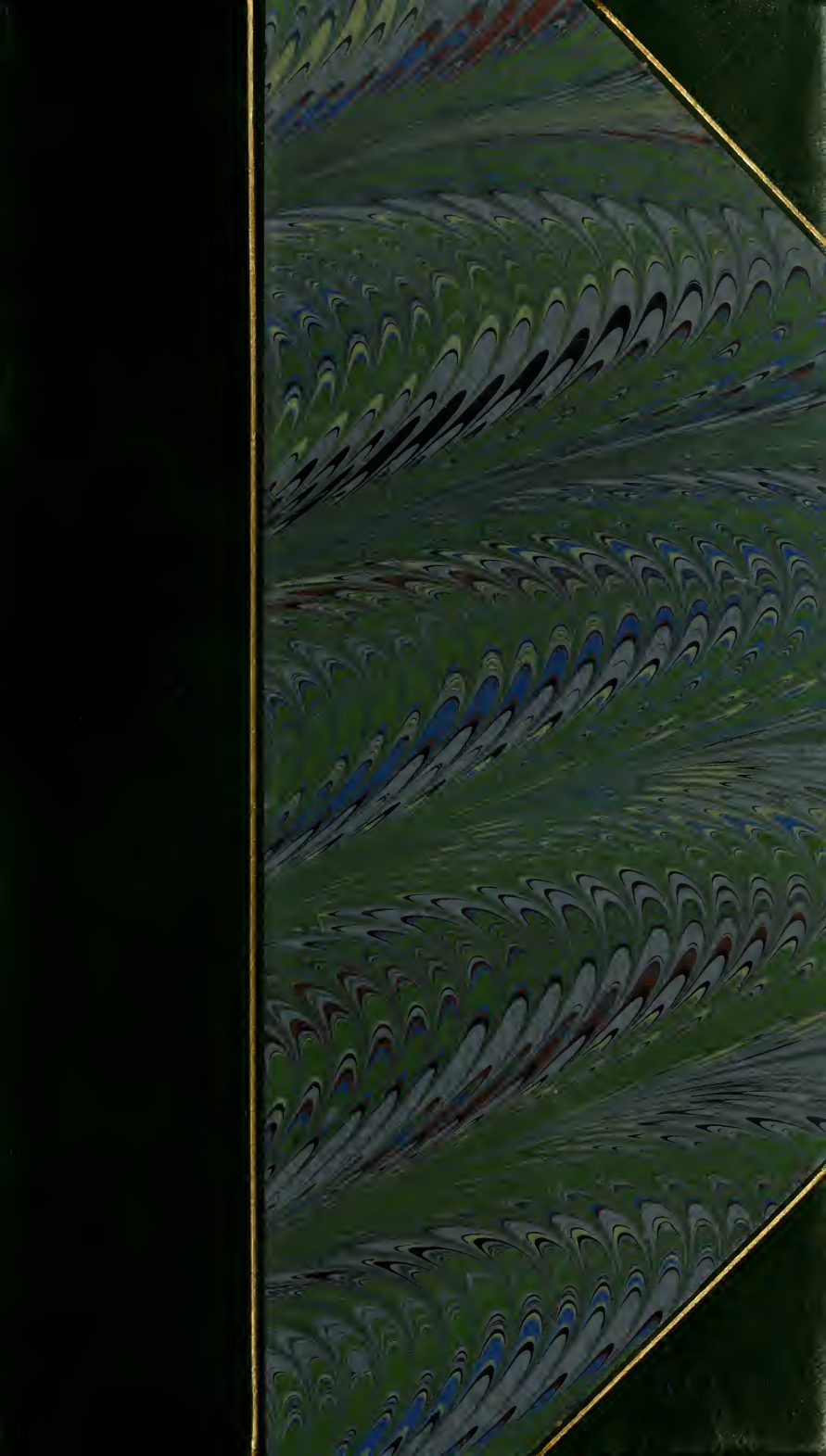

FAVNA GROENLANDICA,

SYSTEMATICE SISTENS

ANIMALIA GROENLANDIAE OCCIDENTALIS HACTENVUS INDAGATA, QVOAD NOMEN SPECIFICVM, TRIVIALE, VERNACVLVMQVE; SYNONYMA AVCTORVM PLVRIVM, DESCRIPTIONEM, LOCVM, VICTVM, GENERATIONEM, MORES, VSVM, CAPTVRAMQVE SINGVLI, PROVT DETEGENDI OCCASIO FVIT, MAXIMAQVE PARTE SECVNDVM PROPRIAS OBSERVATIONES

OTHONIS FABRICII

MINISTRI EVANGELII, QVONDAM GROENLANDIS AD COLONIAM FRIDERICHSHAAB, POSTHAC NORVAGIS DRANGEDALIAE, NVNC VERO DANIS HOPVNTI IVTIAE, MEMBRI SOCIETATIS SCIENTIARVM QVAE EST HAFNIAE.

HAFNIAE ET LIPSIAE,

Impensis IOANNIS GOTTLOB ROTHE,
AVLAE ATQVE VNIVERS. REG. BIBLIOPOLAE.

MDCCLXXX.

1780.

GROENLANDIA

- 15 - THE EDITOR, 1922

1371

FRIDERICO

PRINCIPI HEREDITARIO

SERENISSIMO, OPTIMO,

RIDDERIC

BRITISH MUSEUM

LIBRARY

CLEMENTISSIME PRINCEPS!

Quis ignorat, *TE* cordate iugiterque id agere, ut *subditi FRATRIS TVI, TIBI etiam dediti, omnes felici vita fruamur? Remotissimas plagas Regnorum ne quidem obliuisceris: Res enim Groenlandicae sub TVO auspicio etiam declarari coeperunt. Notitiam autem Naturalium,*

*lium, terrae alicuius indigenarum, oeconomiae
meliori eius instituendae nonnihil suppeditare, cer-
tum est. Vt igitur thesaurus Groenlandiae, mi-
nime diues, nec tamen nullus, TIBI melius inno-
tescat, ne mireris, neque indigneris, quod, quae
ut missionarius quondam in deserto (Groenlan-
diae) iucundis laboribus secundariis collegi, inque
solitudine non multo magis placida (Drangedaliae)
in ordinem redegi, sacrata*

TIBI

CLEMENTISSIME PRINCEPS!

submississime offeram

OTHO FABRICIVS.

RATIO OPVSCVLI.

Anno 1768 vt Missionarius ordinatus Groenlandiam petiturus, ab honoratissimo Collegio de cursu Euangelii promouendo, sub praesidio Excellentissimi et Illustrissimi Comitis *Othonis Thott*, scientiarum Fautoris summi, inter alia mandatum accepi, vt otia mea Historiae naturali terrae huius minus notae impenderem. Promissis parens, licet antea nunquam scientiae illi operam nauarim, et Systemate naturae Linnaeano fere solo suffultus, natura vero ipsa docente, et iucunditate sua alliciente, sensim illi propius accessi; dumque contra opinionem expertus sum, non pauca, praesertim vermium, naturae curiosis adhuc ignota dari, nec vllum excursum sine lucro nouicii vnus alteriusue me facere, denique crebris litteris suasoriis clarissimi Domini a con-

filiis status *Othonis Friderici Mülleri* accedentibus, libido magis magisque accreuit supplementa physica tradendi, quin imo pro lege habere coepi, ne mea culpa vlla non lustrata praetermitterentur. Collegi igitur et contemplatus sum occurrens quodlibet, vt materialia, nescio cuius operis, haberem. Redux tamen in patriam, post spatium 6 fere annorum, non sine dolore multa intacta relinquere coactus fui, vnico illo solatio fretus, quo daetas suppleret deficientia. In mentem iam venit, collecta publici iuris facere; sed, vt fieri solet, typographo deficiente, qui illud impensis suis susciperet, mentem Superioribus meis, membris honoratissimis collegii dicti, indicaui, mihi statim pro beneuolentia ipsorum promittentibus, se *Historiam succinctam Groenlandiae*, a me concinnandam, imprimendam curaturos esse.

En schema talis operis!

PARS PRIMA PHYSICA, cum figuris variis rariorum.

CAPVT I. De Groenlandia generatim.

- SECTIO 1) De tractu terrestri.
 2) De mari adiacente.
 3) De aere, et quae ad illum pertinent.

CAPVT II. De incolis.

- SECTIO 1) Descriptio naturalis,
 2) Vita,
 3) Notiones,
 4) Ortusque illorum.

CAP.

CAPVT III. De Quadrupedibus.

- SECTIO** 1) Terrestribus.
2) Marinis.

CAPVT IV. De Auibus.

- SECTIO** 1) Terrestribus.
2) Aquatilibus.

CAPVT V. De Piscibus.

- SECTIO** 1) De cetis.
2) De amphibiiis nantibus.
3) De piscibus proprie sic dictis.

CAP. VI. De Insectis.

- SECTIO** 1) Terrenis.
2) Marinis.

CAP. VII. De Vermibus.

- SECTIO** 1) Nudis.
2) Tectis.

CAP. VIII. De plantis.

- SECTIO** 1) Veris.
2) Obscuris, f. cryptogamistis.

CAP. IX. De mineralibus.

- SECTIO** 1) De terris.
2) De lapidibus.
3) De metallis.

**PARS SECVNDA GEOGRAPHICA, cum
chartis.****CAPVT X. Delineatio geographica.**

- SECTIO** 1) Geographia generalis.

2) To-

- 2) Topographia tractuum notiorum.
- 3) Relata de tractibus minus notis.

PARS TERTIA HISTORICA.

CAPVT XI. Vicissitudines praecipuae rerum groenlandicarum.

- SECTIO 1) Excerpta historiae Groenlandiae veteris.
- 2) Excerpta historiae nouae, quae postea e diariis missionariorum continuari possunt.

Haecce moliens vocationem Drangedaliam Norvegiae accepi, vbi posthac suscepta expedire quidem studui; sed procul ab adminiculis necessariis, et praesertim quoad partes duas vltimas plura desiderans, quae frustra quaesui, praeterea supplendo dictionario groenlandico *) simul ex mandato occupatus, fateor me in eare prosperum non fuisse hactenus: nec tamen voluntas mihi decessit promissum seruandi, si (quod spero,) otium magis verum, quam hic habui, in posterum mihi concedatur. Videns interim, quod pars physica reliquas duas nimis superaret, si omnia naturalia accurate describerentur, idque naturae minus curiosis fortitan implacidum foret, metuensque, ne schedulae descriptionum animalium, alii non facile intelligendae, iniuria temporis perderentur — vt igitur in opere maiore breuitate eo melius vterer, vitiumque illud euitarem, iniuriamque hanc praeuenirem, otia mea interrupta Drangedalensia

*) Quod opus dudum absolutum in collegium dictum misi.

sia in delineandam Faunam Groenlandicam impendere statui, quam demum, vt Prodrumum historiae maioris, olim Deo volente secuturæ, publici iuris facio. An labores hi prorsus frustranei superfluique sint, naturæ consultiores iudicent.

Restant pauca, de quibus L. B. est monendus.

- 1) Quoad classes et genera præcipue *Zoologiae Danicæ Prodrumum* secutus sum, nec nisi 3 locis illum reliqui, puta in generibus Vriæ, Catharactæ et Pycnogoni, Cl. Brünnichio me ducente.
- 2) In synonymis determinandis omnem curam sollicite adhibui, quatenus auctores visi lucem dederunt; neque tamen omnibus locis omnino certus fui, præsertim in cetis, insectis, vermibus testaceis, et cellulanis: vbi dubium prævaluit, hoc indicaui signo interrogationis (?).
- 3) Species hætenus ignotas, vel saltem a scriptoribus classicis, quatenus mihi notum, nondum descriptas, asterisco (*) notaui, quæ numero sunt circiter centum et triginta.
- 4) A me vel nunquam visæ, vel minus rite lustratæ, sed secundum effatum aliorum allatæ signum crucis (†) sibi adiunctum habent.
- 5) Auctores, qui abbreviatura citantur, ita explicandi sunt.

Act. Hafn. Det Kiöbenhavnske Videnskabers Selskabs Skrifter, 9. 10. og nte Deel. Kiöbenhavn, 1765. 1770. 177 —.

Act.

Act. Nidr. Det Tronhiemske og Norske Videnskabs Selskabs Skrifter, 5 Deele. Kiöbenhavn 1761 — 1774.

Adel. Geschichte der Schiffarten und Versuche zur Entdeckung des Nordöstlichen Weges nach Japan und China, von Johan Christopher Adelung. Halle 1768.

And. Johan Andersons Efterretning om Island, Groenland, og Strat Davis. Kiöbenhavn, 1748.

Ansf. A voyage round the world by George Anson London 1748.

Arngr. Arngrimi Jonæ Groenlandia eller Historie om Groenland af islandske Haandskrifter. Kiöbenhavn, 1732.

Art. Petri Artedi Ichthyologia Lugd. Bat. 1738.

Art. Gen. Eius genera piscium.

Art. Syn. - - - Synonomia Nominum piscium.

Art. Sp. - - - Descriptiones specierum piscium.

Quae sunt partes eiusdem libri.

Atl. Dan. Danske Atlas ved E. Pontoppidan, 1ste Tome. Kiöbenhavn, 1763.

Bohadfch. Joan. Bapt. Bohadfsch de quibusdam animalibus marinis. Dresdae 1761.

Bom. Bomares Natur-historie af H. von Aphalen. 8 Tomer. Kiöbenhavn 1767-1770.

Brün. Brünnichii Ornithologia Borealis Hafniae, 1764.

Brün.

Mart. Buffons Naturgeschichte der Vogel durch Frid. Heinr. Wilhelm Martini 6 Bände. Berlin 1772 · 1777.

Mart. Conch. Neues Systematisches Conchylien-Cabinet von F. H. W. Martini 3 Bände, m. 159 Kupfertafeln. Nürnberg 1769 · 1777.

Müll. prodr. Zoologiae Danicae Prodrömus auctore Othone Friderico Müller. Hafniae 1776.

Müll. Verm. Eiusdem Vermium terrestrium et fluviatilium succincta Historia, 2 Volumina. Hafniae et Lipsiae 1773 et 1774.

Müll. v. Würm. Von Würmern des süßen und salzigen Wassers von O. F. Müller. Kopenhagen 1771.

Ol. Eggert Olafssens og Bjarne Povellsens Rejse igien Island Soröe. 1772.

Pall. Peter Simon Pallas Naturgeschichte merkwürdiger Thiere, 10 Samlungen. Berlin und Stralsund 1769 · 1778.

Pall. It. Russ. Eiusdem Reise durch verschiedene Provinzen des Russischen Reichs, in einem Auszuge 3 Theile. Frankfurt und Leipzig 1776 · 1778.

Pont. Erik Pontoppidans Förfste Forfög af Norges naturlige Historie 2 Deele. Kiöbenhavn 1752. og 1754.

Ström. Physisk og oeconomisk Beskrivelse over
Fogderiet Söndmör ved H. Ström. 2 Parter. So-
röe 1762-1766.

Syst. nat. Caroli a Linné Systema naturae. Editio
duodecima 3 Tomi. Holmiae 1766-1768.

Torf. Grönlandia antiqua, auctore Thormodo Tor-
faeo. Hæfte 1706.

Zool. Dan. Tegninger til Zoologia Danica af O. Fr.
Müll. Förste Hæfte. Kiöbenhavn 1777.

Scripsi Drangedalias
d. 12 Maji 1779.

AVCTOR.

- Brün. Entom.* Eiusdem Entomologia, Hafniae 1764.
- Brün. ichth.* Eiusdem Ichthyologia Massiliensis. Hafniae et Lipsiae 1768.
- Brün. Spol. Adr.* Eiusdem spolia e mari adriatico reportata (quae libro praecedenti annexa).
- Buff.* Buffons algemeine Historie der Natur, 8 Theile. Hamburg und Leipzig 1750-1772.
- Cr.* David Crantz Historie von Grönland. Barby und Leipzig 1770.
- Cr. Cont.* Fortsetzung der Historie von Grönland von David Crantz, ibidem 1770.
- Deb.* Lucas Debes Ferröernes Beskrivelse, Kiöbenhavn 1673.
- Eg.* Det gamle Grönlands nye Perlustration eller naturel Historie forfattet af Hans Egede. Kiöbenhavn 1741.
- Ell.* Ellis Reise nach Hudsons Meerbusen (prout habetur in Samlung neuer und merckwürdigen Reisen zu Wasser und zu Lande, Göttingen 1750. Iter Theil).
- Faun. Frid.* Fauna insectorum Friderichsdalina. Hafniae et Lipsiae 1764.
- Faun. Suec.* Caroli Linnaei Fauna Suecica Editio altera. Stockholmiae 1761.
- Gl.* Anmærkninger over de tre første Böger af David Crantzes Historie om Grönland. Kiöbenhavn 1771.

Gmel. Iohan Georg Gmelins Reise durch Siberien
4 Theile. Göttingen 1751.

Horr. N. Horrebows zuverlässige Nachrichten von
Island. Copenhagen und Leipzig 1753.

Högstr. Peder Högströms Beskrivelse over de un-
der Sverriges Krone liggende Lapmarker. Kiö-
benhavn 1748.

Ionst. Av. Ioannis Ionstoni Historia naturalis de ani-
bus. Francofurti ad Moenum 1650.

Ionst. exs. Eiusdem Historia naturalis de exsangui-
bus aquaticis, ibidem 1650.

Ionst. inf. Eiusdem de infectis — 1653.

Ionst. pisc. Eiusdem — de piscibus et Cetis — 1649.

Ionst. quadr. Eiusdem de quadrupedibus — —

It. Gothl. Carl Linnaei Gothlandske } Refa, Stockh.
It. Oel. Eiusdem Olandske } og Vpsal. 1745.

It. Scan. Eiusdem skånska Refa, Stockh. 1751.

It. wgoth. Eiusdem Wästgötha Refa, Stockh. 1747.

Kalm. Am. Pehr Kalms Refa til Norra America. 3
Tomer. Stockh. 1753 -- 1761.

Kalm Bahus. Pehr Kalms Wästgötha och Bahus-
landske Refa. Stockh. 1746.

Leem. Knud Leems Beskrivelse over Finmarkens
Lapper. Kiöbenh. 1767.

FAVNA
GROENLANDICA.

ANNA

ANDERSON

I.

M A M M A L I A.

I. HOMO GROENLANDVS,

Homo sapiens, diurnus, sordide rufus, pilis nigris, rectis, crassis, mento subimberbi.

Homo Americanus, Syst. nat. I. 29.

Skraelling, Arngrimo, Torfaeo, et aliis Groenlandiae antiquae scriptoribus.

Groenlaender, Eg. 66. c. fig. Cr. 177. tab. III.

Eskimaux, s. Incola tractus borealis Americae ad fretum Hudsonis Ell. pag. 139, 186, 255. tab. 6 et 9. Cr. cont. 310.

SEMETIPSOS VOCANT *Innuït*, (sing. *Innuik*,) quod nomen illis commune cum aliis hominibus, et *Kalalik*, (sing. *Kalalek*,) quod illis proprium.

DESCRIPTIO. Est naribus patulis. oculis minutis, labiis et buccis magnis, fronte valida, humeris latis, pedibus breuibus, cholericophlegmaticus, debilis, agilis, pertinax, liber, contentus, timidus, superstitiosus, minus fertilis. Mares interdum polygami, barbam euellunt, crinesque tondunt. Foeminae comatae fascia crinali comam in tutulum duplicatum colligant, reliquis corporis partibus pilos non tolerantes; se pingunt figuris atris constantibus acu filum nigrefactum sub cutem trahentes.

VARIANT quidam cute candidiore et statura grandiori, quasi commixta progenies Islandorum huius terrae quondam colonistarum.

HABITAT in tractibus maritimis tantum, interioribus ob plagam glaciale[m] continuam inhabitabilibus.

EDVNT omnis generis viua, pura et impura, cocta, ficcata, subputrida, raro fumigata, pauca cruda, etiam plantas quasdam. Cibus praecipuus tamen: Phoca, Tarrandus, Ceti, Alcae, Anas spectabilis et mollissima, Lari, Columbi, Pelecanus Carbo, Lumpus, Annarhichas, Gadi, Hippoglossus, Scorpius, Perca Noruegica, Salmo alpinus et arcticus, Mytilus edulis, baccae Empetri nigri, Archangelica, Rhodiola rosea, Vlua longissima et delicatula.

IN STATV SVO: sine Deo, Domino, reguntur consuetudine. Amuletis regulisque praemultis vtuntur superstitionis gratia. Magi, dicti *Angekkut*, (sing. *Angekok*,) maxime valent vt Consulti, Doctores, Medici. Horum spiritus familiaris *Tornak*, et Oraculum s. spiritus primarius regens *Tornarsuk*, cui cultum externum tribui tamen non constat.

Cetera dabunt fontes citati.

OBSERV. Fabulantur Groenlandi etiam de aliis inter montes habitantibus, raro ab illis, nunquam ab Europaeo visis, quos nominant *Torngit*, (sing. *Tunnek*,) v. *Turner-soit*, (sing. *Tunnersfoak*,) iisque tribuunt faciem, staturam, vestesque Europaeorum. Si vere dantur, quod prorsus negare non audeo, forsitan reliquiae sunt Islandorum pristinorum in montes fugientium.

2. TRICHECHVS ROSMARVS.

Trichechus dentibus laniariis superioribus exsertis.

Trichechus Rosmarus, System. nat. I, 49. Müll. prodr. I.

Walros, Eg. 45. Cr. 165. And. 221. Adel. 374. tab. XV. f. 5. Pont. II, 225. c. fig. Ionst. pisc. 227. tab. XLIV.

Rostung,

Rostung, Arngr. 10. Torf. 82—84. Ol. 355.

Rosmul, Bom. VI, 556. Ström. I, 157.

Sea-horse, Ell. 260. tab. 7.

Morse, Leem, 216. Gmel. III, 164—169. Buffon VII, I, pag. 197. 230. tab. LIV, LV. optime omnium.

GROENL. *Auvek*.

DESCRIPTIO. *Dentes* molares vtrinque 4 tantum vidi superiores, totidemque inferiores, latos, planos, intus tendentes; lanarii saepe brachii longitudine, compressi-
vsculi, profunde radicati, ad radicem parum caui. *Nasus* vtrinque protuberans natibus hominis non dissimilis. *Vibrissae* longae, crassae, albae. *Color* variat aetate: pul-
lus niger, dein fuscus, magis magisque pallescens, donec summa aetate albus euadit. *Cutis* pilis raris, rugosa, crassa. *Caro* rubra; dum coquitur, albescit.

DE VARIETATE huius, dentibus exsertis breuioribus, loquuntur incolae, quam minus recte (vt videtur,) ad Phocas referunt; si non pullus Rosmari, anne Animal *Dugon* Buff. l. c. 205. 245. tab. LVI?

HABITAT ad oras Groenlandiae passim, praesertim autem in loco dicto *Irsfortok*, e regione australi freti Di-
sco, fundo argilloso, escaque eius diuite. Iamdum ra-
rior euasit.

VESCITVR Myis, quas de argilla, vel fissuris rupium aut fundi, dentibus suis exsertis protrahit.

Est monogamus. Coit circiter mense Iulio; parit primo vere pullum solitarium.

Terram rarius, glaciem frequentius ascendit, se-
dens pedibus anticis suffultus, vel latere procumbens; in-
cautus satis. Improvisè vulneratus, infestat; venatore
autem praeuiso fugit.

VSUS. Caro, pellis, lardum editur. De pelle fecant
lora venatoria; et lardum in lampadibus comburitur.
Tendines pro filis, dentes exserti varie ad cymbas et
iacula, adhibentur.

Merces venales, ab exteris petitae, sunt dentes et lardum.

CAPITVR a Groenlandis, harpaginibus et lanceis e propinquo eiectaneis, a solitario non facile, sed iunctis viribus, super glaciem petendus.

3. TRICHECHVS MANATVS.

Trichechus dentibus laniariis inclusis.

Trichechus manatus, Syst. nat. I, 49. Müll. prodr.

2. Ionst. pisc. 223.

Trichechus, Art. gen. 79.

Havstrambe, Torf. 97. Eg. 47 (i)?

Söekoe, Bom. VII, 487.

Lamantin, Buff. VII, I, pag. 207. 236. tab. LVII.

Meerkub, Adel. 653.

Rarissimum animal in mari groenlandico, cuius solum cranium ex parte consumtum, communi cum sequenti specie ab incolis dictum nomine *Auvekajak*, vidi, inque hoc dentes spurios tales confertim congestos, quales Steller. (Vid. I. c. apud Adel. §. 189.)

4. PHOCA VRSINA †.

Phoca capite auriculato.

Phoca vrsina, Syst. nat. I, 55.

Der kleine Phoke, Buff. VII, I, pag. 83. 228. tab. LIII.

Seebar, Adel. 667. tab. XIX.

Söebiörn, Bom. VII, 370.

GROENL. *Auvekajak*.

Illam esse animal, quod sub nomine hoc memorant incolae, non est dubitandum. Dicunt illud in australiori Groenlandia, licet raro, dari, quadrupes, pilosum, ferociter omne occurrens dilacerare, et, si vitium, consume-

re,

re, vrsi maritimi more terra marique degere, impetuosissime natare, venatores valide infestare.

vsus carnis et tendinum vt Sp. 3. Dentes vt amuleta contra vlcera, nec non quodammodo ad instrumenta venatoria adhibentur.

5. PHOCA LEONINA.

Phoca capite antice cristato.

Phoca leonina, Syst. nat. I, 55. Müll. prodr. pag. VIII.

Neitserfoak, Cr. 164.

Klapmyds, Perl. 46. c. fig.

Blaudru Selur, Torf. 88. Ol. 532.

Oaaido, Leem, 214.

Söelöve, Bom. VII, 493.

Meerlöve, Buff. VII, I, pag. 193.

Seehund mit einer Haube, Ell. tab. 7.

Sea-Lion, Anf. 122. tab. 19. figura bona fatis.

GROENL. *Neitserfoak*; mas *Nesaurfalik*; pullus secundum anni *Kakortak*.

DESCRIPTIO. Magnitudo interdum 8 pedes aequat, igitur inter maximas numeranda. Exemplar meum, nondum perfectum, long. $7\frac{1}{2}$ ped. lat. $19\frac{1}{2}$ vnc. inter pedes anter. sed 8 tantum inter pedes posteriores. Dentes 32, sc. primores 4 supra infraque, exterioribus maioribus, lan. 1, et molares 5 vtrinque superiores totidemque inferiores *). Caput antice tuberculo in vesicam instabili frontem tegente, medietate carinata; foeminae tamen pullique tuberculum non habent, licet carinam, vt rudimentum illius. Praeter nares veras mares etiam habent spurias in tuberculo, iam 1, iam 2, pro aetate; vibrissae magnae subteretes, pallidae, annulatae, apice compres-

A 4

fae,

*) In exemplari vnico vidi 6 inferiores molares; nunquam autem 6 primores superiores videre contigit.

fae, obtusae. Oculi magni nigri iride fusca. Lingua bifida. Auris orificium paruum sine auricula. Corpus longum, robustum, subconicum, tectum pilis longiusculis, suberectis, confertis mollibus, fundo lanato pilis contortuplicatis. Pedes antici plantam humani pedis referunt pollice longiore; postici caudae breui paralleli, cute laxa palmati, digitis extimis longioribus. Color variat aetate: veterum obscurior, capite, cauda, pedibusque nigris, reliquo nigro maculis griseis, dorso tamen obscuriore; iuniorum candidior: primi anni albus, dorso summo livido-griseus; secundi anni magis niveus, dorsi tractu angustiore subfusco. Lardum bonum, interdum 3 vnc. crassitie. Caro eius nigerrima omnium.

HABITAT in alto mari Groenlandiae praesertim australioris. Mensibus Aprili, Maio, Iunio terram propius accedit.

VICTVS: Pisces omnes maiores; speciatim: Pleuronectes Hippoglossus, Cynoglossus, Gadus Morrhua, Calarias, Perca Noruegica.

Est polygama. Congreditur corpore erecto. Parit super glaciem, pullum solitarium, circiter mense Aprili.

Glaciei fragmenta delectans frequentissime ascendit, ibique dormit incauta; mordax; velut canis latrat, eiulat. Ferox vulnerata infestat; venatorem autem appropinquantem improuise videns lacrymatur, non raro lippa. Inter se inuicem pugnant vnguibus dentibusque, hinc pellis saepe lacerata.

VSVS carnis, lardi, tendinum, vid. Sp. 2. Pellis iuniorum in vestimenta foeminarum eleganter habetur, veterum pro strato lecti, depilata ad obducendas cymbas maiores, de cymbis detracta in tegumenta tentoriorum extima, inde ad tecta domuum suprema, denique antiquata in saccos adhibetur, nec non a famelicis comeditur. Dentes in iacula venatoria. Faux et intestina in fenestras et vela tentoriorum, nec non vestes marinas virorum consuuntur. Ventriculus interdum pro vesica venatoria.

Merces

Merces venales sunt lardum et (raro) pellis.

Capitur harpaginibus, lanceis, iaculis, a pluribus associatis, Phyetrem micropem, eius hostem crudelissimum, remigando aemulantibus; quo visu perterrefacta super glaciem exspectans quiescit.

6. PHOCA VITVLINA.

Phoca capite laeui, ceruice retusiuscula, naso mediocri, corpore subcylindrico, vibrissis vndulatis medulla concolori.

Phoca vitulina, Syst. nat. I, 56. Faun. Succ. 4. Müll. prodr. 3.

Spragled Sel, Eg. 46. c. fig.

Kassigiak, Cr. 163. 169.

Latrselur, Torf. 88.

Kobbe, Pont. II, 203. c. fig. (mala.)

Sel, Bom. VII, 13.

Meerkalb, Adel. tab. XIX.

Landseleur, v. *Vorseleur*, Ol. 529. tab. XXXII. (figura bona.)

Landsele, Hor. 269.

Steenkobbe, Deb. 151.

Nuorrosb, Leem, 213.

Phoke, Buff. VII, I, pag. 184. 217. Tab. XLV. (fig. optima.)

GROENL. *Kassigiak*. Hinc respectu aetatis *Kassigieet-siak*, *Kassiginak*, *Kassigiarsoak*. Alii etiam certa aetate nominant *Ermik*, *Ermitziak*, *Akutheenak*, *Akunnektok*; sed minus visitatum est.

DESCRIPTIO. Magnitudine Spec. 5tae longe cedit, dum perfecta aetate non nisi 5 ped. 2 vnc. long. et 3 ped. 3 vnc. in circumferentia maxima. Dentes 34, sc. prim. sup. 6, inf. 4, reliqui vt Sp. 5tae. Caput inauriculatum, depressiusculum, proportionatum, naso plene tertiam
A 5 partem

partem capitis exhibente. Vibrissae albae, (minimae tamen nigricantes,) compressae, marginae undulatae. Oculi minuti, suini, approximati, pupilla lineari nigra, iride pallida undulato - cruciata. Collum angustius similibus. Ceruix capite humilior (quod in ceteris non facile obseruandum). Corpus oblongum fere cylindricum, interstitio pedum anticorum posticorumque non multum differente, humeris protuberantibus. Pili conferti, subdecliues, molles, breues, nitidissimi, tenues, fundo vix lanato. Lingua, aures, pedes et cauda praecedentis. Color variat aetate: dum pulli, dorsum fere nigrum abdomine albo, pulcherrime; deinde griseo - liuidus euadit maculis albis numerosis (hac aetate pili breuissimi, hispidi, decidui); et denique matura aetate variegatus ex albo nigroque, fere tigridis more, abdomine candidiore. Lardum bonum, non tamen, ac sequentis, oleosum. Caro rubra, optima omnium.

HABITAT vbique ad littora, sinus et insulas maxime frequentans, nunquam altum mare petens.

VICTVS: pisces omnes mediocris et paruae magnitudinis, nec non Cancris macrouri variis, sed imprimis Salmo carpio, quem vsque ad ostia fluuiorum persequitur.

COIT circiter mense Septembri. Parit pullum solitarium super littus, mense Iunio. Cetera vt Sp. 5.

Terram, scopulos et glaciem fixam (vix fractam) ascendit. In glacie foramen habet, per quod ascendit, ibique dormit vel sole delectatur; loca deserta amans, ab hominibus remotiora petit. Est omnium cautissima, natat igitur capite erecto continuo circumspiciens, tali statura canem natantem omnino referens. Foemina tamen, pullum suum defendere volens, magis incauta. Vix gregatim occurrit. Non pugnat, semper fugit, vix infestans vulnerata licet.

VSVS. Caro cocta est Groenlandis delicatissima. Pelles veterum saepe eduntur cum lardo; alias ex his conficiuntur tegumenta interiora tentoriorum: iuniorum medullae

diae aetatis dant ocrearum genus; sed pullorum vestimenta exhibent elegantiora. Tota pellis pulli detracta, et certo modo praeparata, etiam pro vesica venatoria vsurpatur. De lardo, tendinibus et intestinis conf. Sp. 5.

Merces venales lardum et pellis.

CAPITVR iaculis a pluribus persequendo fatigantibus. Raro harpaginibus, iam iam etiam sclopis disscitur.

7. PHOCA GROENLANDICA.

Phoca capite lacui, naso longo, corpore depressio-conico; vibrissis undulatis, medulla rubra, apice subcuruis.

Phoca Groenlandica, Müll. prodr. p. VIII.

Svartside, Eg. 46. c. fig. Ell. tab. 7.

Attarsoak, Cr. 163. 169.

Hasselr, Vadluselr, Flekuselr, et *Oppnufselr*, Torf. 87.

Vadesel, Harsel, Ol. 531.

Groenland-Sele, Horr. 269.

Dølja, Leem, 214.

Davok et *Aine*, ibid. 212?

Robbe, Adel. 372. tab. XV. f. 4.

Der große Phoke, Buff. VII, I, p. 184.

GROENLAND. *Atak*; et pro gradibus aetatis: *Ateetfiak*, *Utokaitfiak*, *Aglektok*, *Aglektorsoak*, *Atarsoak*.

DESCRIPTIO. Est mira confusio huius cum praecedente apud autores, et tamen diuersissima. Est haec 6 ped. longa, et 4 ped. in circumfer. maxima. Dentes 38, sc. primores sup. 6, inf. 4, lan. 5, mol. 6 vtrinque supra infraque. Caput longum depressum, naso dimidiam partem capitis exhibente, occipite magis prominente. Vibrillae griseae compressiusculae, margine medio undulatae, apice acutiusculo. Oculi, aures, lingua et pedes vt praecedentis.

tis. Corpus depressiusculum postice attenuatum. Pili rariores, breuiores, decliues, nitidi, crassi, hispidi, fundo rarissime lanato. Color veterum albidus fronte, et macula magna laterali lunata. nigris (in aliis canescente) pedibusque subfuscis; iuniorum albidus maculis quam plurimis virgatis nigris; pulli subfusci ventre albido maculis nigricantibus; innati albi toti lana molli. Lardum huius optimum, crassum et oleo diues. Caro nigra.

VARIANT: A) quaedam habentes iuniorum maculas simul cum fronte nigra, quas dicunt *Kenalit*; B) aliae, licet matura aetate, totae atrae, dictae *Kernekt et.*

HABITAT vbique copiosissime ad oras et in sinibus profundis. Emigrat bis anno: 1) mense Martio, recedens Maio; 2) mense Iulio, et reuertitur Septembri.

VICTVS: in genere pisces omnes, praesertim autem Cottus scorpius, Salmo arcticus. Non raro etiam Clupea encrasicolus, squillae et alii cancri in aluo eius reperiuntur.

CONGREDITVR mense Iulio, et parit fine Martii, vel initio Aprilis, pullum solitarium, raro gemellos, super glaciei fragmenta longinquo terrae.

Nunquam glaciem fixam, terramue, scopulosue ascendere videtur, nisi coacta; fragmenta vero glaciei nondum terram appropinquantia lubentissime, ibique gregatim dormit, sicque iis delectatur, vt saepe emacrescat ob defectum escae, nec ea relinquere volens. Saepissime gregatim natant, vna duce circumspectante, ceterisque securis. Anhelare volens, caput tantum ex aqua emergit iterumque demergit, locum non mutans. Raro solitaria in superficie aquae, sed subter natat et piscatur; supra capite erecto praedam maiorem consumit. Varios habet modos natandi, supina et prona, latere procumbendo, seque girando, quasi delectandi gratia; interdum etiam in aqua dormit. Praecedenti incautior, praesertim super glaciem incautissima.

vsym carnis, lardi, tendinũ et intestinorum vid.
 Sp. 5. Pellis pullorum in vestimenta, maiorum in indu-
 menta cymbarum, tegumenta tentoriorum tam exteriora
 quam interiora, et strata lectorum, interdum etiam mino-
 rum tota detracta in vesicam harpaginariam adhibetur.
 Ex fauce fit etiam vesica iaculo minori insita.

Merces venales lardum et pellis.

Est haec species Groenlandis quasi vnum et omne,
 qua non carentes feliciter viuunt; estque etiam tam
 Groenlandiam quam Spitzbergam frequentantium lu-
 crum magnum.

CAPTURA fit harpaginibus et lanceis a solitario, ra-
 rius iaculis a pluribus coniunctim. Dum Physeterem mi-
 cropem fugit ad littus vsque festinans, ab hominibus et-
 iam cingitur, terram ascendere cogentibus, ibique perfo-
 ditur. In migrationibus suis freta angusta penetrans iam
 iam etiam sclopis occiditur.

8. PHOCA FOETIDA *.

Phoca capite laeui, naso breui, corpore fere
 elliptico, vibrissis vndulatis, medulla lucida.

Phoca foetida, Müll. prodr. p. VIII.

Neitsek, Cr. 164. gl. 154.

Neitsitlek, id. p. 158.

Skemming, v. *Selakong*, Torf. 88. et Leem, Not.
 66. 2. pullus?

Vtselur, v. *Vetraselur*, Ol. 529 et *Oe Sal*, Horr.
 269. vetus?

GROENL. *Neitsek*: vetus, praesertim mas, *Neitsid-
 lek*; iunior *Millaktorsoak*, *Millaktok*, *Neitsitsiak*, *Neitsin-
 goak*; et pullus *Neitsiak*.

DESCR. Est haec minima omnium, non facile $4\frac{1}{2}$ ped.
 longitudinem superans; et quidem summa aetate, (dum
 dicitur

dicitur *Neitfidlek*, (sed plerumque tantum 4 pedes long. et 10 vnc. lat. Dentium numerus vt Sp. 6. Caput inauriculatum, breue, rotundum, naso vix tertiam partem capitis exhibente. Vibrissæ pallidæ, (minimæ nigrae,) acutæ, compressæ margine vndulatae totum. Oculi minuti, pupilla albida, iride brunnea, ceterum vt Sp. 6. nec non aures, lingua, pedes, cauda. Corpus fere elliptica figura, lardo corporis talos pedum posticorum fere tegente, dorso magis gibbo, abdomine magis plano, praefertim ad pedes anticos. Pili confertissimi, suberecti, molles, longiusculi, tenues, fundo lanato setis quamplurimis contortuplicatis. Lardum tenue, sed satis oleosum. Caro rubra, sed foetidior ceteris. Color subfuscus, flammis albis interstinctus, abdomine albo maculis raris fulcis; pullorum fere sine flammis in tergo liuido-canescens, abdomine candido; veterum magis flammatus, naso fere nudo, et saepissime pili horum decidui. Mares veteres foetidissimi ad nauseam vsque etiam Groenlandis.

VARIETAS huius datur tota candida, linea obscuriore dorsali, quam nominant *Ukalleriak*.

HABITAT in sinibus remotissimis, in propinquitate plagae glacialis terrae, quam matura aetate non facile relinquit; media vero interdum ad oras exit, nunquam altum mare petens. Frequentissime occurrit in freto Disco.

VICTVS: pisces omnes minores, gadus barbatus, aeglefinus etc. sed imprimis squillae et congeneres.

CONGREDITVR circiter Iunio; parit mense Februario super glaciem fixam sinuum: hinc aere tristi pulli multi moriuntur, quos saepe inuenire contingit.

Glacies fixa huius elementum, in qua foramen habens minus pro halitu, subtus piscatur, saturata per foramen aliud maius ascendit, in cuius propinquitate solitaria, raro par, dormit, vel sole delectatur, sicque saepe macrescit,

scit, nec rarum est occidere nihil omnino in aluo habentem. In aqua habet fere mores Sp. 7mae; non tamen gregatim natare conspicitur. Est omnium incautissima tam in aqua, quam super glaciem. Saepe dormiens in aquae superficie ab aquilla vnguibus impellitur, et ad littus protrahitur. Vulnerata infestat mordax, tamen ob paruitatem minus timenda; iclu in frontem facile occiditur.

vsus. De carne, lardo, tendinibus et intestinis vid. Sp. 5. Carnem tamen veterum foetidissimam plurimi edere nolunt. Ex intestinis etiam scinduntur fila sutoria. Pellis, praesertim dum pilos mutat, editur cum lardo, alias in vestimenta Groenlandorum vsitatissima omnium, tota etiam pro vesica venatoria.

Merces venales sunt lardum et pellis.

CAPITVR omnibus hucdum allatis modis. Praeterea duobus his fere propriis: 1) Super glaciem iacentem venator, illam aemulando, aggreditur, et incautissimam saepe eludit harpagine sua. 2) Sub glacie etiam foramen suum minus pro halitu appropinquans, naso suo perfoditur harpagine hominis supra exspectantis; et per foramen maius factum attrahitur.

9. PHOCA BARBATA *.

Phoca pedibus anticis manus hominis referentibus pollice breuiore, vibrissis longis albis integris, apice curuis.

Phoca barbata, Müll. prodr. p. VIII.

Urksuk, Cr. 165.

Grænselr, v. *Gramselur*, Torf. 87. Ol. 532.

Har-Ert, Leem, not. 66, 3.

GROENLAND. *Urksuk Takkamugak*; pullus *Terki-gluk*.

DESCRIPT.

DESCRIPT. Est omnium maxima, dum saepe 10 pedes euadit; et pullus secundi anni, quem vidi, habuit 6 ped. 9 vnc. long. et 22 vnc. latitudinem. Dentes 34, vt Sp. 6. Caput laeue, longum, naso lato, labiis laxis. Vibrissae permultae, robustae, corneae, flexiles, compresso-teretes, glabrae, pellucidae, deciduae. Aures magis patulas congeneribus habet; attamen sine auricula notabili. Oculi magni non admodum prominentes, pupilla nigricante rotundata, (e contrario praecedentium, quae linearem habent,) iride brunnea. Singulares habet pedes anticos longos digito medio longissimo, quem sequitur sinister eius, tunc dexter, extimus, intimus longitudine, qua nota optime a reliquis dignoscitur. Corpus longum, robustum, dorso tumido. Lingua et pedes postici vt praecedentium. Pellem habet crassissimam: pullorum pilosam satis, pilis subdecliuibus, mollibus, fundo vix lanato; maiorum autem pilis rarioribus deciduis, et summa aetate fere nudam. Color variat aetate: pullorum liuidus ventre albo, proxima aetate totum liuido-nigricans; dein dorsum pallefcit, et summa aetate fere tota nigra euadit. Lardum habet crassum satis, sed minime oleo diues. Caro albescit vt vitulorum.

HABITAT in alto mari Groenlandiae, praesertim inter glaciei fragmenta; verno tempore etiam terram propius accedit, inter insulas conspecta, tam parte australi frequentior, quam boreali, imprimis loco dicto Irsfortok. Conf. Sp. 2.

VICTVS huius vt Phocae leoninae (Sp. 5).

PARIT primo vere, circiter Martio, pullum solitarium, super fragmenta glaciei maiora in alto mari.

Est haec timida, incauta. Glaciem mari mobilem, raro fixam, ascendit, terram vero non itidem. Veteres validae magnitudinis tarde natant.

vsus. De carne, sanguine, intestinis, tendinibusque vid. Sp. 5. Lardum huius saepius editur, Groenlandis delicatissimum; rarius comburitur. Pellis veterum crassa in lora scinditur, quorum vsus multifarius, vt lora venatoria, vincula cymbarum vestimentorumque etc. nec non lineae piscatoriae; (itaque haec phoca Groenlandis maxime necessaria;) iuniorum hirta pro strato lecti habetur, rarius in vestimenta vsitata.

Merces venales, lardum pellisque, de hac raro acquiruntur.

CAPITVR tam a solitario, quam pluribus associatis, harpaginibus, lanceis iaculisque.

OBSERV. Memorant adhuc Groenlandi de quibusdam animalibus marinis, nempe:

1. *Singuktok*, quod dicunt phocam rostro longissimo, ceterum *Phocae groenlandicae* similem, et videtur esse Lapponum *Fatne-Viudne*, Leem, 214.
2. *Imab-ukallia*, Phoca tota candida, iridibus igneis. Narravit mihi Groenlandus fide dignus, hanc semel esse captam ad Coloniam Friderichshaab. An *Jagees* Leem, 213?
3. *Atarpiak* v. *Atarpek* describunt phocae groenlandicae simillimum, sed minutissimum, (manus tantum magnitudine,) corpore piloso, albido, macula laterali atro-lunari; vt piscem hamo attrahi in sinu australi dicto *Tunnudliorbik*. Forsitan esset *Hauskar-gubbo*, Leem, not. 66.
4. *Kongeseteriak* v. *Kongesetoke*, hominis figura, crinibus dependentibus, reliquo sine pilis rubro; semper ridentem dicunt. Sic esset *Siren* Art. gen. 81. *Margyo* Tørf. 97. Eg. 47 (i).

Horum autem ne quidem pellibus vel craniis a me visis, nihil certe determinare queo.

10. CANIS FAMILIARIS.

Canis cauda recurvata, subtus lanata auriculis erectis.

Canis domesticus, System. nat. I, 57. α. Müll. prodrom. 4.

Hund, Eg. 35. Cr. 100.

Köteren, Bom. III, 566.

Wolfsbund, Buff. III, I, 133. Tab. 26.

GROENL. *Kemmek v. Kremmek*.

DESCRIPT. Facies et statura fere lupi, naso attenuato, longiusculo, auriculis breuib, pilis satis longis confertis; magnitudine tamen illi cedit. Colore variat iam totus albus pretiosior, iam albus fronte nigro vulgatio; datur etiam variegatus ex albo nigroque, rarior autem fuscus, ruber, vel totus niger. Arbitrarie caudam tam dextrorsum quam sinistrorsum recuruat.

HABITAT vbique domesticus, praesertim autem in locis borealibus, vbi vsus eius maximus; australioribus rarior, intermediis rarissimus.

VARIETAS huius datur rarissime pilosior pilis longissimis, Groenlandis dicta *Merkotok*, praesertim tractibus australibus occurrens, Cani Siberico Buff. l. c. tab. 30. maxime similis.

VICTVS. Praeter hominum data et abiecta, ipse quaerit mytilos et alia testacea, interdum etiam pisces iuxta littus maris. Vidi etiam baccas empetri nigri comedentes. Congenerum autem coruique carnem, lardumque phocarum non appetit.

Est admodum fertilis, non raro 8 - 10 pullos habens, bis anno.

MORES: magis murmurans et eiulans quam latrans, (non tamen omnino nihil, vt volunt autores,) valde fu-

rax et feriori natura quam canes europaei; non tamen mordax contra homines, nisi raro foemina pullos habens (talemque domant incolae oleum in aures eius fundendo). Foris dormit, hieme etiam, in niue lacunam faciens vix rostro porrecto. Natare valent fere omnes; gregatim persequi solent canem lagopum, vrsum maritimum, et tetraones lagopos, nec non phocas super glaciem cubantes. Etiam animalia peregrina introducta, oues, gallinas etc. inuolant more lupi. Inuicem bellitant ad mortem usque. Rabies canina in Groenlandia inaudita.

vsus. Viui incolis borealibus vt nobis equi, interdum etiam in venationem vrsorum adhibentur. Caro editur cocta, non tamen ab omnibus. Pellis varie utilis in vestimenta; de hac praesertim habent tibialia sua et stragula lectorum. Ex intestinis conficiuntur fila certo vsui optima.

OBSERVAT. Fabulatur mire Anderson, p. 163. canes groenlandicos vt feras describens, ad 4000 usque dari in insulis vulgo Caninis, incolas illos venari, et quae plura.

II. CANIS LAGOPVS.

Canis cauda recta, apice concolore.

Canis lagopus, Syst. nat. I. 59. Müll. prodr. 1.

Ber, Eg. 34. Gl 80.

Füchse, Cr. 97. Adel. 370. Tab. XV. fig. 2.

Isatis, Buff. VII, I. p. 152.

Hvidog Sort Ræv, Pont. II, 35. Ström, I, 156.

Kalm-Bihus, 236.

Melrak, Bom. VI, 473.

Njal, Leem, 194.

GROENL. *Terienniak*, *Kakaka*.

DESCRIPT. Est vulpe minor; mas plerumque foemina maior. Habet pilos longos satis, confertissimos,

B 2

tenuis-

tenuissimosque, ideoque pellem elegantem, caudam fere corporis longitudine vulpinam, nasum attenuatum vibrissis longis, auriculas erectas breues, oculos nigros iride fulua, pedes anticos 5 - dactylos, posticos, 4 - dactylos, vnguibus nigricantibus, subtus densissime pilosos leporinos, cauda breuiores. Viuus foetet. Vocem habet triplicem: esurientis eiulando, coire volentis clamando, periclitantis murmurando; admodum viuax.

Dantur huius duae *varietates*: altera coerulescenti-nigricans pedibus subtus lana alba et vibrissis interdum albidis (GROENL. *Kernektak*); altera tota alba naso nudo nigro (GROENL. *Kakkortak*): minime tamen, specie diuersae; inuicem enim coeunt, et vtraque vtriusque coloris pullos habet: quin imo coerulescentem in albam, itidem albam in coerulescentem, cum aetate transmutari posse videns sum testis.

HABITAT vbique inter montes, versus boream tamen rarior.

VICTVS sunt cadauera omnia, lepus, tetrao lagopus, oua volucrum, nec non ipsae aues nidificantes, empetri baccae, mytili, myae et pisces varii; praesertim autem salmones arctici, quos eludit, dum littora adeunt pro ouis pariendis, et gadi aeglefini, quos fallit mouendo aquam, dum natura sua aggrediuntur et arripiuntur.

Est monogamus; congregitur more canis bis anno, mensibus Martio et Maio; parit plures pullos mensibus Aprili et Iunio in fodinis suis subterraneis, velut vulpes.

MORES: vt vulpes, cautus, callidus, furax; interdum rarius videtur; noctu praedatur, in incolarum sub lapidibus recondita victualia valde infestans; natare valens in insulas traiecit, praesertim aestiuo tempore nidos auium quaerens. Quoad piscaturam eius supra dictum est.

vsus. Caro a paucis editur; pellis in fimbrias vestium circa manus et collum interdum ab australioribus incolis adhibetur. Tendines dant fila bona.

Merces venales sunt pelles, coerulescentes pretiosiores quam albi.

CAPITVR: 1) in decipulis lapideis viuus, 2) in lacunis niuis, quarum orificia tendiculis cinguntur, quibus irretitur, escam in fundo lacunae quaesiturus, 3) in forveis lapideis altis, in quas fallaci modo decedit, per foramen minus retrogredi non valens ob profunditatem. 4) Sclopis etiam occiditur, 5) nec non iaculis a pluribus associatis in insula vel peninsula eum cingentibus.

12. MVSTELA GVLO.

Mustela pedibus fissis, corpore rufo-fusco, medio dorsi nigro.

Mustela gulo, Syst. nat. I, 67. Müll. prodr. II.

Gieedk, Leem, 201.

Ferv, Act. Nidr. III, 143. Tab. III. fig. 5. 6. Pont.

II, 37. c. fig. Ström, I, 152. Bom. IV, 42.

Vielfras, Gmel. III, 492. Buff. VII, I, p. 155.

GROENLAND. *Kappik*.

DESCRIPT. Huius tantum pellem vidi variegatam ex rufo-fusco, dorso magis fusco, abdomine magis cinereo, pilis fere lagopi. E narratione incolarum autem habeo, animal *Kappik* magnitudine lagopum parum superare: cauda brevior alba fusco interstincta, naso latiore, dentibus longioribus, pedibus mediocribus, vnguibus longioribus.

HABITAT in australiori tantum parte Groenlandiae, et quidem inter montes superiores, praesertim iuxta fluuios.

VICTVS: lepus, tarandus. (Huius tamen cor solum edere putant Groenlandi.)

VELOGITER currit; non tamen ut lagopus recta, sed oblique saliens, magnis saltibus praedam suam inuolat. Est admodum mordax, ferociter etiam persecutores suos infestans.

VSVS huius ut lagopi; sed rarissime capitur sclopis, dum Groenlandi illam offendere metuunt.

13. VRSVS MARITIMVS.

Vrsus albus cauda abrupta, capite elongato, collo angustiore, pilis longissimis.

Vrsus albus, Müll. prodr. 16. 6. Torf. p. 85.

Vrsus marinus, Pal. It. Russ. III. app. p. 1.

Biörn, Eg. 32. c. fig. Gl. 85.

Weisse Ber, Cr. 98. Buff. IV, II, p. 143. 151.

Tab. XXXII. et VIII, I. pag. 88. Ellis, 39. tab.

7. Adel. 371. tab. XV. fig. 3.

Avidbiörn, Bom. I, 327.

GROENLAND. *Nemok.*

DESCRIPT. Est inter animalia grandiora numerandus. Totus albus, senectute flavescent, densissime pilosus, pilis longis pedes ex parte tegentibus, fundo laneo-contortuplicatis, mollibus. Nasus nudus niger; ungues magni nigri. Frons veterum fere nuda fusca. Caput elongatius, collumque angustius, quam vrsi vulgaris. Dentes prim. sup. 6; inf. 6 lanarii solitarii 4, interdum 3 vnic. long. compresso-conici; molares 5: sic omnes dentes 36.

HABITAT ubique praesertim super glaciem tam mobilem, quam fixam; interdum etiam de hac terram ascendit, sinus glaciales lubentissime quaerens: copiosior in

in tractibus borealibus, rarior in australibus, rarissimus in intermediis Groenlandiae.

EDIT phocas, trichechum rosmarum, quos super glaciem occidit; alias omnis generis cadauera, praesertim maxima, omne illorum consumens, pelle sola relicta. Dicitur etiam occidere tarandum, leporem, tetraones lagopos, et petere baccas empetri nigri, vaccinii, que vliginosi.

PARI pullos 1, 2, raro 3, hieme, et quidem, ut volunt Groenlandi, saepissime super fragmenta glacialia; si autem hoc tempore terram inhabitat, cubile in niue sibi illisque facit.

MORES Terra marique degens, est verum amphibium sensu veterum. Plurimum tamen tempus in glacie consumit, cum qua regiones remotiores interdum visitat. Natare optime, sed breui tantum se submergere valet. Saeuit in omne viuum, praesertim phocas et rosmarum: defectum roboris contra huius dentes validos supplet astutia; fragmenta enim glacieiprehendens in caput rosmari protrudens, vacillare facit, et sic facile occidit: interdum tamen vel a rosmaro deuincitur, vel vterque ex vulneribus moritur. Phocas vel dormientes eludit, vel iuxta illarum foramina in glacie exspectans appropinquantem improuise apprehendit. Non facile saeuir in homines, nisi famelicus. Memoratu hic dignum habeo, quod Groenlandi etiam sciant se mortuos simulare, vrsu persequentem euitare volentes. Pellitur etiam odore penarum crematarum. Canes metuit. Visus eius mediocris tantum, sed auditus et odoratus optimus. Interdum in niue format sibi habitaculum, quod tamen pro hibernaculo non habendum est; sed, ut videtur, foeminae tantum cum pullis suis inseruit: etenim tam brumali, quam aestiuo tempore occurrit extra praedans.

VRSVS. Caro et lardum lubentissime editur. De pelle habentur sedes varii generis, nec non ocreae, soleae, chirothecae; de tendinibus fila sutoria.

Merces venales sunt etiam lardum et pellis, sed raro acquiruntur.

CAPITVR lanceis a pluribus associatis illum natantem persequentibus, nec non super glaciem cum canibus bellitans, sicque caudam valde metuens, minusque cautus, facilius a postico venatore obruitur. Interdum etiam sclopis occiditur.

OBSERV. Memorant etiam incolae de vrsu nigro v. fusco montano; (conf. Cr. l. c.) forsitan vrsus arctos, Syst. nat. I, 69. Müll. prodr. 16, quem autem non vidi.

14. VRSVS LVSCVS †.

Vrsus cauda elongata, corpore ferrugineo, rostro fusco, fronte plagaque laterali corporis pallidior.

Vrsus luscus, Syst. nat. I, 71.

Quickhatch, Ell. 40. tab. 4.

Spitzbergiske Ulv, And. 163.

Hunc esse animal Groenlandorum decantatum sub nomine *Amarok*, (vid. Eg. 33. Cr. 99.) ex descriptione pellis eius, Cr. cont. 287. vbi dicitur subfusca, subsumo. Forsitan etiam veterum Hyaena, Torf. 82.

DESCRIPT. Dum rarissime visus est, non mirandum, incolas in descriptione dissentire multaque fabulari; in his tamen plurimi consentiunt, quod habeat corpus longum fere magnitudine vrsi ex pluribus coloribus variegatum, perpendiculariter fere erectam caudam etiam variegatam, pedes et ungues longos.

HABITAT inter montes altissimos glaciales.

VICTVS

VICTVS eius tarandus.

Dicitur admodum crudelis, homines etiam infestans, velocissime currens, cauda sua valde percutiens, praedam suam infiliendo momento fere interficiens dorsoque suo auferens, arcum extensum metuens.

Est terror Groenlandorum, cuius simili tantum viso fugiunt, nec cito in locum talem veniunt. Indiuidua tamen paucissima dari verosimile est.

15. LEPVS TIMIDVS.

Lepus cauda abbreviata, auriculis apice nigris.

Lepus timidus, Syst. nat. I, 77. Müll. prodr. 23.

Faun. Suec. 25.

Hare, Eg. 34. c. fig. Gl. 75. Bom. III, 309.

Hase, Cr. 95. Buff. III, II, p. 138. tab. XXXVIII.

Fase, Ström, I, 151.

Niaamel, Leem, 186.

GROENL. *Ukalek*.

DESCRIPT. Lepus groenlandicus, tam aestate quam hieme albus, exceptis apicibus summis auricularum nigris. Pulli tamen griseo-liuidi. Est pinguis pilosusque satis. Vibrissae albae basi nigra. Dentes prim. 4, mol. 20. Magnitudine cum plurimis certare videtur, dum datur 2 fere pedum longitudine, et 10 vnciarum latitudine in medio corporis.

HABITAT vbique satis numerosus, praesertim locis remotioribus et montibus niueis. Hinc forsitan semper albus.

VICTVS praecipuus gramina tenuiora iuxta riuos vallium.

Parit ultimo Iunii pullos plures. Ipsemet vidi in vtero habentem octo concatenatim iacentes.

VSUS. Caro editur cocta; contentum etiam ruminis s. ventriculi primi crudum consumitur, Groenlandis delicatissimum. Pellis adhibetur in vestimenta praesertim infantium, et fimbrias varias, nec non pro panniculo bibulo, tam mulieribus in menstruis suis, quam maribus in cymbis suis. Excrementa eius interdum etiam pro elychnio lampadum habentur.

CAPITVR arcubus, laqueis, sclopis, interdum lapidando.

OBSERV. Habeo etiam de Groenlandis, autoptis, animal dari lepori simile, auriculis longis, naso fisso, cauda breui, album excepta linea tergi obscura, sed magnitudine cerui tarandi, quod nominatur *Ukalcrajek*. Forsitan noua species, de qua autem, a me non visa, nihil certi determinare valeo. Conf. Gl. 79.

16. CERVVS TARANDVS.

Cervus cornibus ramosis recuruatis teretibus, summitatibus palmatis.

Cervus Tarandus, Syst. Nat. I, 93. Müll. prodr. 36. Faun. Suec. 41.

Rensdyr, Eg. 33. c. fig. Pont. II, 18. c. fig. Bom. VI, 492. Högfstr. 420. And. 161.

Renthier, Cr. 95. Adel. 113. 708. Buff. VI, II, p. 49. 72. Tab. X—XII.

Rehe, Adel. 370. Tab. XV. Fig. I.

Gröndlandiske Gemse, Buff. V, I. p. 54.

Godde, Leem, 182. c. fig. pluribus; vide praesertim tab. XLI.

Cervus mirabilis, Ionst. tab. XXXVI.

GROENLAND. *Tukto*; mas *Pangneck*, foemina *Kollauak*; pullus *Norak*.

DESCRIPT. Cornua magna, radice ad 2 vnc. crassa, teretia, sursum tenuiora, compressiora, in extremis inciso-palmata, recurvata supra oculos; de medio antico excurrit ramus cornu totum referens figura; adhuc veteres in parte auersa habent ramos simplices acutos, nec non ad radicem palmam minutam antrorsum vergentem, quam in utroque cornu inueni contra aliorum sententiam. Maximum cornu, quod vidi, habuit 2 ped. 7 vnc. longitudinem a radice ad apicem usque, sed palma media 13 vnc. et radicis 7 vnc.; inter extrema cornu utriusque erat distantia 16 vnciarum. Vndique erant tecta cute pilosa, lana fuluo-grisea, quae tamen amittitur iuxta tempus brumale cornu perfecto. Foemina etiam cornuta, sed cornibus minoribus vilioribusque. Quotannis cornua mutat. Dentes prim. inf. 8, sup. nulli; molares 24. Datur 9 ped. 3 vnc. longitudine, capite 15 vncias aequante. Pellis vndique pilosa, pilis aestate rarioribus, breuioribus, decliuioribus, subfuscis, abdomine albo; hieme confertioribus, longioribus, erectioribus, albescentibus: tunc etiam habet barbam albam, ut hircus. Pulli habent dorsum fuluum, suntque magis lanati.

HABITAVIT quondam vbique inter montes continentis copiose, iam autem rarior euadens montibus remotioribus fere tantum quaerendus. Insula *Disco* quoque tarandos habet.

EDIT quidem gramina varia; cibis tamen praecipuus est lichen rangiferinus cum aliis lichenibus fruticulos.

CONGREDITVR circa brumam, et parit mense Maio vel Iunio pullum plerumque solitarium, rarius gemellos.

Praestat, ut notum, cursu, odoratu, audituque. Plures gregatim magis cauti, quam solitarius. Natare etiam valet bene satis, lacus et riuos traicere solens.

vs vs. Caro eius, incolis omnium optatissima, editur saepissime cruda, etiam cocta, siccata, nec non fumigata lichene niuali, rarius subputrida. Sanguis interdum a venatoribus fessis bibitur, alias coctus cum baccis empetri vfitatur. Pingue eius crassissimum separatim editur, frusto minuto etiam care habito. Contentum ruminis f. ventriculi primi, Groenlandis *Nerrokak*, v. *Nerriukak*, lubentissime consumitur; intestina etiam cocta. Pellis in vestimenta, tegumenta tentoriorum interiora, nec non strata lecti, pulcherrima. Cornuum ossiumque vsus varius in rebus domesticis, naualibus venatoriisque. Ex tendinibus fila ducuntur optima.

Ab exteris petuntur pelles.

CAPITVR arcubus vel a solitario, vel a pluribus cingentibus; iam iam saepissime sclopiis occidi solet: hinc metuens in remotiora loca secedit.

17. BOS GRVNNIENS.

Bos cornibus teretibus extrorsum curuatis, vellere propendente, cauda vndique iubata.

Bos grunniens, Syst. nat. I, 99.

Tartarische Kuh, Buff. VIII, I, p. 93.

GROENLAND. *Umimak*.

Huius cranium laesum, (cornu altero tantum reliquo,) ungulos et pilos longissimos nigros fundo lanatos, semel super glaciei fragmenta in mari groenlandico reperta, ego met ipse vidi. Certe tamen non domicilium habet in Groenlandia occidentali, nisi forte orientali, sed potius a littoribus Asiae borealis cum glacie haec secuta esse, reliquis ab vrsu maritimo comesis, existimarem.

OBSERVAT. 1) Quadrupedes extranei, ab Europaeis introduci, sunt:

1) *Canis familiaris* varietates quaedam, Groenl. *Meke*.

2) *Felis*

- 2) *Felis Cattus*, (Syft. nat. I, 62.) Groenl. *Kitsungook*.
- 3 et 4) *Mus Rattus*, (Syft. nat. I, 83.) Groenl. *Teriak*,
et *Musculus*, (loc. cit.) Groenl. *Teriangoak*, inter-
dum cum nauigiis improvise afferuntur, noxii satis,
sed ante finem hiemis primae moriuntur.
- 5) *Ovis aries*, (Syft. nat. I, 97.) Groenl. *Saua*.
- 6) *Capra Hircus*, (Syft. nat. I, 94.) Groenl. *Sauarsuk*.
- 7) *Bos Taurus*, (Syft. nat. I, 98.) Groenl. *Umimak*.
- 8) *Sus Scrofa*, (Syft. nat. I, 102.) Groenl. *Polike*.
- 9) Quondam etiam *Equus Caballus*, (Syft. nat. I, 100.)
Groenl. *Nersurfoak*; nunc vero non.

De 7 et 8 etiam incertus sum, an hodie in Groenlandia dentur; sed 5 in pluribus locis, et 6 in Colonia Friderichshaab cum lucro, dum satis fertiles et praeter gramen edunt etiam salmones arcticos ficcatos, imo pinguescunt, quod experientia propria scio.

II) Quid sibi velit Buffon V, II, pag. 81. loquens de Schiuro cinereo, s. *Petitgri* groenlandica, nescio, cum nunquam sciurum in Groenlandia vidi, nec de tali audiui: attamen cum datur in America boreali, (vid. Syft. nat. I, 86. et Kalm. Am. II, 409.) credibile satis est, etiam dari in partibus australioribus Groenlandiae.

18. MONODON MONOCEROS.

Monodon dente cornuformi, spirali, rarius duplici, recto, praelongo, exserto in maxilla superiore.

Monoceros, Syft. nat. I, 105. Müll. prodr. 44. Art. gen. 78.

Eenbörning, Eg. 42. c. fig. Gl. 143.

Einbörn-Fisch, Cr. 146. Adel. 313. 386.

Nahvalr, Torf. 94.

Hafreidr, idem 96?

Narhval,

Narhual, And. 191. 197. c. fig. Bom. III, 604.
conf. II, 166,

See-Einhorn, Ell. tab. 7.

GROENLAND. *Tugalik*, *Kelelluak-kernektok*, vel absolute: *Kernektak*.

DESCRIPT. Colore totus niger, veterum tamen albo-marmoratus. Pinnae 2 pectorales; cauda horizontalis. Dorsum impinne, latiusculum, conuexum, caudam versus acuminatum. Caput breue conuexo-gibbosum, rostro attenuato-rotundato; fistula in vertice intrinsecus duplicata; lingua longa. Dentes in ore nulli; sed de maxilla superiore latere alterutro (iam dextro, iam sinistro,) prostat dens praelongus, qui cornu dicitur, albus, parte visibili turbinatus ad apicem vsque, occulta vero laevis, radice cauus, quae cauitas vt medulla totum fere dentem transit; latus non dentatum tamen habet similitudinem talis cutem non facile perforantem, forsitan successorem destinatum maioris, si forte rumperetur. Dantur etiam rarius mares duo dentibus aequalibus. Ceterum tam foeminae, quam mares, dentatae. Cutis nuda glabra; lardum oleosum crassum; caro rubra; abdomen laeue sine rugis. Balani speciem minutam gerere dicitur.

HABITAT in borealibus partibus freti Dauidis, praesertim sinu Disco vltraque, australioribus rarissime.

VICTVS praecipuus pleuronectes cynoglossus et actinae maiores, quos molles lubricosque dente suo facile perfodiens illoque erecto magis ori appropinquantes lambendo sugendoque consumere dicitur.

Dum loca frigidissima glacialia amat, attamen, anhelare saepius opus habens, plerumque vnā vel plures voragines maiores glacie non congelatas habet, illucque pluribus simul petentibus, mirum est, quod se inuicem denre prostante non laedant, hoc natando dorsum socii quasi

quasi incumbente. Gelu tamen instante his voraginibus etiam concrefcere incipientibus, ob crebros aduentus monocerotis, margines glaciales quasi eleuantis, demum niuis aquaeque additamento, loca talia tumida euadunt, aerem inter aquam glaciemque continentia, fic poſtea refugia continua anhelaturis. Talia ſumma borea quam plurima dari dicuntur.

vsvs. Caro Groenlandis delicatula editur cocta, ficcata, ſubputrida, rarius cruda. Cutis lardumque ſimul cruda conſumuntur; lardum etiam in lampadibus comburitur. Inteftina cocta eduntur. De fauce habentur veſicae, varie ſub venatu marino uſitatae. Tendines dant fila optima. Cornu multifariam vtile in inſtrumenta venatoria, etiam ab incolis boreae ligno carentibus in domibus tentoriisque ſuis pro ligno habetur.

Merces venales ſunt lardum et cornu pretioſiſſimum.

CAPITVR harpaginibus, rarius in aqua ampla, ſaepe in voraginibus ſupra dictis.

19. MONODON SPVRIVS *.

Monodon dentibus duobus minutis in maxilla ſuperiore, dorſo pinnato.

GROENLAND. *Anarnak.*

DESCRIPT. Cetum rarum monodonti maxime affinem ad genus illius pro tempore retuli. Dentes nullos habet in ore; ſed de extremo mandibulae ſuperioris prominent dentes 2 minuti, conici obtuſi, apice parum curui, debiles, vix vncia longiores. Corpus elongatum, teres, nigrum. Praeter pinnaſ pectorales et caudam horizontalem etiam habet pinnam minutam dorſalem. Inter minimos numerandus. Caro et lardum eius laxè ſupra modum purgantes; hinc nomen eius groenlandicum,

cum, quod est: cacare faciens; qua proprietate Torfaei *Svinhvalr* et *Andhvalr*, p. 90. vet. VI. proxime accedit.

HABITAT in alto mari, rarissime oras accedens.

Esca eius sepia loligo.

Fistula capitis anhelat, vt reliqui ceti. Non facile se immergendo caudam ostendit; sed saepius pro more habet, retrorsum de aqua assurgere ad pinnas pectorales usque, ante, non post nauigia se ostendere lubens.

VSVS. Editur quidem tam lardum, quam caro, sed non sine metu ob proprietatem eius purgandi.

Cadauera huius fere sola acquiruntur, rarissime vivo viso.

20. BALAENA MYSTICETVS.

Balaena naribus flexuosis in medio capite, dorso impinni.

Mysticetus, Syst. nat. I, 105. Müll. prodr. p. 45.

Balena fistula, in medio capite, dorso caudam versus acuminato, Art. Gen. 76. Syn. 106. Spec. 106.

Bardefisk, Eg. 36. c. fig.

Grönlandisse Walfisk, Cr. 141. 155.

Arbek, Gl. 137. 140. 146.

Grönlandske Hval, And. 180.

Nordhvalr, v. *Vatzwalr*, Torf. 95.

Sletbakur, Horr. 256. Ol. 541. 981.

Walfisk, Ell. tab. 7. Adel. 388. Tab. XVI. fig. 1. 2.

Sletbag, Bom. III, 598.

Tue Qual, Ström, I, 298.

Balena vulgaris, Pont. II, 195. Ionst. pisc. 216.

GROENL. *Arbek*, v. *Argvek*, *Arbavik*, *Sokalik*.

DESCRIPT. Haec facile maxima balaena, (foemina maiore,) dentibus carens, illorum loco, vt notum, habet
laminae

laminae corneas maxillae superiori insitas ordine utrinque fere dentium anatis, sed magis contiguas, saepius nigras, radicatae basi communi alba, versus basin latiores, apicem acutiores, extus crassiores parum incurvatas, intus tenuiores fere rectas, margine hoc apiceque ciliatas setis equinis, medias longissimas 3—15 pedum mensuram tenentes, a mercatoribus bonas dictas, saepe numero 500, praeter anticarum posticasque multo breviores. Intra has notas versus palatum alias habet spurias, molliores, glabras, fere quadratas, longitudine vix 4 unc. superantes, crassitie fere rhachis pennae, apice setis longis praeditas, ordine veras sequentes, sed magis distantes. Aures minuti tantum tubuli, pennae amplitudine una cum oculis minutis e regione fere pinnarum pectoralium siti. In mandibula inferiore, latiore, est cavitas, laminae superioris excipiens exque parte tegens. Color pulli fusco-marmoratus, maioris fere niger, veteris ex nigro alboque maculatus, in plerisque mandibula inferior alba; nonnulli veteres etiam habent cingulum album, a dorso ventrem usque decurrens. Lardum huius largum, optimum, hieme crassius, dat 120—150 pluresque tonnas olei.

HABITAT in partibus borealis sinus maris groenlandici, praesertim supra gradum 66tum, raro australioribus.

CONGREDITUR, uti volunt, corpore erecto, capite supra aquam prominente; parit mense Aprili pullum plerumque unicum.

ESCA eius praecipua sunt insectorum marinorum duae minutae species, scilicet: cancer pedatus et oculatus — nec non argonauta arctica. Mirum satis, quod animalia minutissima maximis alimentum sufficiens esse possint, et inde pinguedo tam magna hauriatur. Sunt autem haec in mari groenlandico tam copiosa, ut Mysticetus os tantum aperiendo multa millia pinguia satis simul cum aqua ingurgitare queat. Huicque functioni optime serviunt laminae

minae eius corneae, per quas aquam emittens intus quasi post praesepe rapinam suam retinet. Etiam in hoc admiranda est natura, quod cancri illi laminis eius delectantes, circumcirca illuc petentes, sponte quasi ingrediantur. Medusas etiam edere, ut vult perillustis a Linné cum aliis, nunquam a Groenlandis confirmatum audiui; nec verosimile videtur, dum hae neque tam copiosae, neque tales, ut pinguefacerent, gelatinosae enim materiae, sint.

Immane hoc animal, satis formidabile, si dentibus praeditum, iam autem timidum, robur suum in cauda sola fere habens, hostes minores fugit.

VSUS eius maximus in oeconomia groenlandica: vnicus enim familias plures contra gelu famemque diu feruare sufficit. Caro editur cocta, siccata, subputrida, non satis bona nisi nuper occisi. Cutis, cauda, pinnaeque crudae (rarius coctae) consumuntur. Lardum tam editur, quam comburitur. Intestina ut phocarum adhibentur. De tendinibus habentur fila maiora, exque iis conficiuntur retia varia. Ossa varie in instrumenta venatoria, domestica naualiaque vsitantur; deque laminis corneis oris conficiuntur lineae piscatoriae optimae.

Merces venales sunt lardum et laminae oris pretiosissimae, vulgo *Barder*, minus recte *Fiskebeen*, dictae.

Est etiam lucrum optimum extraneorum piscatorum, huius caussa oceanum borealem frequentantium.

CAPITVR harpaginibus lanceisque a pluribus coniunctim, qui illum in cymbis maioribus infestant.

21. BALAENA PHYSALVS.

Balaena fistula duplici in medio capite, dorso extremo pinna adiposa.

Balaena Physalus, Syst. nat. I, 106. Faun. Suec 50.
Müll. prodr. 46.

*Balaena fistula in medio capite, tubere pinniformi
in extremo dorso*, Art. gen. 77. Syn. 107.

Finnesk, Eg. 36. c. fig. And. 187.

Finnesk, Cr. 145. Adel. 408. tab. XVI. fig. 3.

Sildreki, Torf. 91.

Tunnolik, Gl. 139.

Rörqual, Ström, I, 298.

Rören, Deb. 167.

Store Rörbval, v. *Storbval*, Bom. III, 594. Leem,
298.

Hnufubakr, Ol. 541.

Physeter, Ionst. pisc. 217.

Jupiter-Fisk, And. 187. Cr. 146?

GROENLAND. *Tunnolik*, *Tekkirsök*.

DESCRIPT. Non longitudine, sed latitudine, praecedenti cedit. Laminae oris etiam multo breuiores, longissimis pedem non multum superantibus, licet latae satis. Corpus eius teres, stricius. Lardum tenue, minus oleosum, ideoque circiter 10 tonnas tantum dare dicitur.

HABITAT passim in mari groenlandico, autumnopraesertim oras cum sequenti aggrediens.

VESCITUR clupeis, salmone arctico, et aliis piscibus paruae magnitudinis.

Est admodum fera, velocissime natans, vehementer anhelans per fistulam capitis, quo facile a ceteris cognoscitur.

VSVS carnis, pinnarum, caudae, cutis, ossium, tendinumque vt mysticeti. Lardum potius editur, quam comburitur. Laminae corneae minus vtilis.

CAPITVR raro harpaginibus vel lanceis, venatorem non exspectare volens. Interdum iaculis vulneratur, vnde caro inflammatur, et denique moritur incerti inuentoris vsui.

22. BALAENA BOOPS.

Balaena fistula duplici, dorso extremo protuberantia pinnaeformi, capite recto obtuso, ventre fulcato.

Balaena Boops, Syst. nat. I, 106. Müll. prodr. p. VIII.

Balaena fistula duplici in rostro, protuberantia corniformi in extremo dorso, Art. gen. 77. Syn. 107.

Butskop, Eg. 41. Adel. 384.

Hrafn-Reidur, Torf. 90. Ol. 542.

Sildqual, Ström, 298. (Sed synonyma non quadrant.)

Stubben v. Nordkaperen, Leem, 299.

Grindehval, Deb. 155.

Pflokfisk, And. 191. Cr. 146?

GROENLAND. *Keporkak*.

DESCRIPT. Hanc saepius contemplandi occasionem habui, etiam vnam occidere adiuui, ideoque de illa certior sum. Fistulam duplicem s. nares approximatas habet circiter medio capitis in tuberculo eminente, quas autem operculo communi claudere valet, vt quasi vna videantur. Rostrum rectum, elongatum magis magisque angustatur, desinens tamen apice satis lato obtusaque—Ante nares in vertice capitis tres ordines conue-

xitatum

xitatum circularium, huic forsitan peculiare quid. Maxilla inferior superiore parum breuior strictiorque, versus superiorem oblique tendens. Oculi pone nares in lateribus capitis, magnitudine vt phocae leoninae, nigri iride alba. Aures minutissimae aperturae pone oculos. In maxilla superiore numerosas habet laminas corneas, vt mysticeti sitas, nigras, vix pedem superantes, interstitium tamen anticum sine lamellis. Palatum album. In maxilla inferiore cauitas lamellas oblique intus tendentes excipiens. Lingua magna, rugosa, pinguis, colore hepatis: de hac versus faucem cutis laxa quasi operculum dependet. Pinnae pectorales magnae obouato-oblongae, margine postica integrae, regione cubiti parum fractae, antica autem rotundato-crenatae. Pinnae hae non mere cartilagineae, sed intus brachiis, carpis et 5 digitis articulatis osseis, cute licet vndique tectis, praeditae, vnguibus tamen destitutae. Pinna dorsalis a capite remotior circiter supra anum cartilagineo-adiposa sine ossibus, compressa, basi latior, apice acutiuscula, antice sursum repanda, postice fere perpendicularis. Dantur tamen, quae apice parum curuatam habent; in aliis etiam longior, in aliis breuior. Corpus teres, iuxta pinnas pectorales crassissimum, inde magis magisque strictum, praesertim post costas vsque ad caudae basin, quam complecti valemus. Pone pinnam dorsalem incipit carina acuta in pinnam caudalem vsque pergens. Pinna caudalis horizontalis, materia pinnae dorsalis bilobata incisura media; lobi rotundato-acuti margine antica integri, postica crenati. Subtus a gula ad vmbilicum multas profundasque habet rugas, s. sulcos abdominales, se inuicem cingentes, (duabus semper antice posticeque concurrentibus et angulum formantibus, sicque extimis longioribus,) a lateribus magis rotundatas. Hos sulcos dilatare et constringere valet. Magnitudo eius interdum 50—54 pedum. Color partium omnium superiorum niger, gulae, pinnarum pectoralium et caudae subtus albus, fundi sulcorum abdominalium

sanguineus, sed eminentia interstitia horum, vt etiam abdomen totum et pinna caudalis subtus ex albo nigroque marmorata. Cutem habet duplicem, exteriorem veram, interiorem tenuem albam magis adiposam, quam sequitur lardum crassum, minus oleosum prae congeneribus, et denique caro rubra.

HABITAT in mari groenlandico, praesertim tractibus mediis inter gradus 61 — 5, rarior borealioribus australioribusue; hieme altum mare petit, aestate autem et imprimis autumnio oras aggreditur, sinusque ampliores interdum intrat. Locis *Pamiut* et *Pissukbik* frequentior.

Parit vere (non autem annis omnibus) pullum solitarium, qui matrem sequitur, vsque donec successorem acquirit.

VICTVS eius notus (qui etiam videtur praecipuus,) salmo arcticus, ammodytes Tobianus et argonauta arctica.

Edere volens rictum oris amplificat et more mysticeti aquam cum esca ingurgitat. Tali statu sulci abdominales dilatati videntur; et colore suo sanguineo in medio maculari abdominis iuxta gulam albam, adiuuantibus lamine nigris in ore albo, dant spectaculum, quo nihil pulchrius. Minus vehementer prae ceteris per fistulam efflat, quod iterando exercet recta progrediens et se brevi submergens; denique autem caudam supra superficiem aquae ostendens dat signaculum morae longioris in profunditate; oblique descendens ascendensque. Mari tranquillo saepe quiescit in superficie aquae quasi dormiens; tuncque a venatoribus petenda. Interdum latere altero procumbens se pinnis pectoralibus quassat, et alio tempore etiam supra aquam salit in aere se girans dorsoque decumbens, forsitan balanorum pediculorumque (vel phalangiorum) causa, quibus maxime laborat. Valde timida hostem

hostem fugit, in physetere micrope crudelissimum habens; foemina tamen pullum suum contra venatores tuitura cauda sua valde satis percutit, et inter illos natando sicque pullum suum cingendo saepius seruat, donec ipsa etiam leuiter vulneratur, dum fugit. Haec etiam, ut reliqua animalia cetacea, ex vulnere leui, si tantum caro tacta sit, ob inflammationem repentnam et sequentem putredinem post breue tempus moritur.

VSVS carnis, cutis, lardi, intestinorum, tendinumque ut monodontis, ossiumque ut mysticeti. Lardum tamen, ut oleo parcum, magis edule, quam flammabile. Ex appendicula laxa linguae et tegumento intestinorum consuuntur fenestrae. Laminarum breuium vilis vsus, ex quibus tantum cistellae vel patellae formantur.

CAPITVR lanceis maioribus a pluribus in cymba maiori illam petentibus. Optime pungitur pone pinnas pectorales; intestinis autem perforatis mergit.

23. BALAENA MVSCVLVS †.

Balaena fistula duplici in fronte, maxilla inferiore multo latiore. Art. gen. 78.

Balaena musculus, Syst. nat. I, 106. Müll. prodr.

47.

Balaena glacialis, Müll. prodr. 49.

Nordkaper, Eg. 40. Cr. 145. Adel. 394. 395.

And. 54, 90. 186. Bom. III, 594.

Reidr, v. *Steipereidur*, Torf. 95. Ol. 542.

GROENLAND. *Keporkarnak*.

Balaena sub nomine groenlandico intellecta praecedenti affinis, et raro videtur, quod etiam nomen eius designat. De synonymis eius maxime haereo, dum etiam apud auctores mira confusio eorum; fatoque mihi illam videre denegante, nil certi determinare valeo.

24. BALAENA ROSTRATA *.

Balaena minima rostro strictiore, dorso pin-
nato, laminis oris albis.

Sverdfisk, Eg. Figura in tabula ad p. 37. huc per-
tinet; sed descriptio p. 40 data minime qua-
drat vel figurae, vel meo animali.

Tikagulik. Cr. 152. quoad initium descriptionis;
sed falso ei tribuuntur dentes, qui synony-
mis allatis melius conueniunt.

Springhval, Pont. II, 200.

Balaena rostrata, Müll. prodr. 48.

Andhvalr, Torf 90.

Andarnesia, Ol 543.

Dögling, Deb. 161. et *Nebbehval*, Pont. II, 200;
an huc referri debent? E descriptionibus da-
tis nil certi concludere possum, de laminis
vel dentibus (vt nota essentiali) non expres-
sis verbis memorato; licet a Müll. post Ol.
inter Balaenas numeretur. Proprietas olei
eius omnia penetrans meae speciei, quatenus
notum, non conuenit, sed melius Sp. 19. Ob
rostrum longissimum etiam *Delphinus Del-*
phis esse poterat.

GROENLAND. *Tikagulik*.

DESCRIPT. Haec facile minima omnium balae-
narum proprie sic dictarum. Laminae oris breuissimae, al-
bae. Pinnae pectorales latae obouatae, margine rotun-
datae. Pinna dorsalis prope caudam longior, retro ten-
dens antice parum attenuata. Cauda horizontalis bifi-
da. Abdomine multos habet sulcos profundos. Color
eius supra niger, infra albus, mixtura rubicunda. Lar-
dum compactum minusque oleosum.

HABITAT

HABITAT ad oras Groenlandiae copiose fatis, plerumque intra scopulos, sinus omnes frequentans. Hieme rarior, vt videtur, etiam australioribus frequentior.

EDIT lubentissime salmonem arcticum, nec non alios pisciculos, quos velocissime natando persequitur, vt etiam supra aquam saliant.

Vehementer fatis, sed repente, per fistulam suam efflat. Plerumque solitaria videtur.

VSVS fere idem ac Boopis. Groenlandis delicatula.

Ob velocitatem raro capitur harpaginibus vel iaculis, dum post breue tempus plerumque mortua reperitur ab illegitimis.

25. PHYSETER MACROCEPHALVS.

Phyfeter dorso impinni, dentibus inflexis, apice acutiusculo.

Phyfeter macrocephalus, Syst. nat. I, 107. Müll. prodr. 52.

Catodon fistula in ceruice, Art. Gen. 79. syn. 108.

Cachelot, v. *Potfisk*, Eg. 41. Cr. 148. And. 196. c. fig. ad pag. 215. Bom. III, 606.

Buurhvalr, Torf. 92.

Huushval, *Troldhval*, *Tuehval*, Leem, 299. Deb. 167. Bom. III, 597.

Balaena, Ionst. tab. XLII.

GROENLAND. *Kigutilik*, speciatim *Kiguti lirksoak*.

DESCRIPT. Inter congeneres maximus, 60 pedum ultraque. Caput longissimum fere tertiam partem totius faciens. Maxilla superior longior latiorque inferiori, lateribus se versus hanc incuruans, intus excavata lacuna lanceolata vt receptaculo maxillae inferioris eiusdem figurae. In maxilla inferiori duobus ordinibus dentes

permulti, conici, antice posticeque subcompressi, curui introrsum tendentes, validi longi obtusiusculi, exterioribus minoribus curuioribus acutioribusque, albi medulla cinerea minus dura, dicuntur numero 40-46, quos tamen numerandi occasionem non habui. Veteres minus curvatos, crassiores autem, longioresque, interdum basi 3 vnc. latos et 6 vnc. longos, habent; iuniorum radice parum caua. In maxilla superiori dentes veros s. visibiles quidem non habet: attamen in lacuna supra memorata dantur cauitates vt receptacula dentium maxillae inferioris, quarum interstitia eminentia condunt dentes minutos admodum curuatos, fere horizontaliter iacentes, acuminatos, latere interiori ad apicem oblique explanato-concauos, quae planities polita sola nuda (reliquo dentis carne tecto) ad cauitatem sequentem offendit, vbi etiam apex dentis inferioris occurrit, indeque politura eius. Frons capitis abrupta s. perpendiculariter descendens, in cuius summitate, (quae ab auctoribus minus recte ceruix dicitur,) lateribus angulata, est eminentia notabilis antice rima magna, (quae fistula, per quam anhelat,) intus ad angulos frontis progrediens, vbi vtrinque rima lunaris, sic fistula extus quidem solitaria intus duplicata. Vertex capitis magis conuexus sub lardo compacto neruosoque condit cameram magnitudine et figura fere fornacis repletam cerebro, sub nomine *Sperma ceti* noto. Materia haec oleosa est et per se fluida; sed effluens super aquam momento coagulat. Oculi duo nigricantes, lateribus capitis iuxta pinnas pectorales, minuti satis tanto animali. Aures etiam minutissimae. Caput a corpore distinguitur sulco transuerso; infra quem pinnae pectorales circiter 16 vnc. long. basi angustatae, margine rotundatae, intus laminam osseam habentes, cum osse humerali maiori coniunctam. In medio fere dorsi pinna spuria s. tuber callosum, antice conuexo-decliue, postice praecisum, immobile. E regione huius sub abdomine genitalia, et pone illa anus. Costae vtrinque 10. Lingua fere longitudine
et

et figura maxillae inferioris, rugosa, colore argillae plasticae, intus obscure rubra. Gula ratione molis capitis minuta. Corpus post pinnas pectorales cylindricum, de ano magis angustatur, terminatum cauda adiposa horizontali biloba margine non crenata. Color vndique niger; seniores tamen abdomine albescunt. Cutem crassam sequitur materia carnosae sanguinea, tunc lardum satis oleosum, et denique caro sordide rubra. In capite nil fere carnis datur, sed substantiae oleoso-callosae diuersi coloris ratione loci, sic areae plures distinctae.

HABITAT in alto mari freti Dauidis, rarius oras appropinquans, praesertim tractibus australioribus.

VICTVS: squalus carcharias et cyclopterus lumpus. Hic carchariae crudelissimus et forsitan vnicus hostis, cuius metu in terram vsque fugit; quin imo scopulos ascendere conans interdum moritur; haecque cadavera cetorum aliorum lubentissime petens, macrocephalum, mortuum etiam, minime appropinquat, quod mirandum.

VELOCITER satis natat; interdum tamen in superficie maris acquiescere conspicitur, tunc a venatoribus petendus. Emersus caput et pinnam dorsalem fere solam ostendit. Caput praesertim se motitat.

VSVS carnis, cutis, lardi, intestinorum tendinumque vt monodontis. Oleum cerebri comburitur. Lingua etiam in hac, vt in praecedentibus speciebus, cocta comeditur. Ossa huius optima, et cum dentibus varie adhibentur in rebus venatoriis marinis.

Merces venales sunt lardum, oleum cerebri et dentes, rara acquisita.

CAPITVR lanceis maioribus eodem modo ac baena boops, sed magis difficulter, et saepe per plures dies illum persequendo, dum e vulneribus suis ante mortem etiam foetet.

26. PHYSETER CATODON.

Phyfeter dorso pinnato, apice dentium plano.

Phyfeter Turfio, System. nat. I, 107. Müll. prodr. p. VIII.

Phyfeter pinna dorsi altissima, apice dentium plano, Art. Gen. 74.

Balaena macrocephala tripinnis, quae in mandibula inferiore dentes habet minus inflexos, et in planum desinentes, And. p. 197.

Butskop, Adel. 385.

GROENLAND. *Parnak*, v. *Pernak*.

Huius dentes tantum vidi in planum obliquum positum desinentes. Angustiore longioreque maxillam inferiorem, et pinnam dorsalem habere dicitur: ceterum cum macrocephalo maxime conuenit.

vsus etiam idem. Raro capitur.

27. PHYSETER MICROPS.

Phyfeter dorso pinnato, dentibus arcuatis apice acuto.

Phyfeter microps, Syst. nat. I, 10. Müll. prodr. 53.

Phyfeter maxilla superiore longiore, spina longa in dorso, Art. Gen. 71.

Ardluit, Cr. p. 152.

Vognubvalr, Torf. 89.

Staurhynning, Ström, I, 298. Bom. III, 613.

Hnydingen, Ol. 544. c.

Lille Vang, Act. Nidr. IV, p. 112. Leem, 305.

GROENLAND. *Ardluk*.

DESCRIPT. Habet in maxilla inferiori dentes 22, utrinque 11, arcuatos, falciformes, intus ad apicem usque cauos, vix tertiam partem eminentes, (estque haec pars visibi-

visibilis eburnea compresso-conica, apice acuto introrsum curvato, simulque retrorsum parum vergente; sed pars condita duas partes habens latiorque, antice posticeque compressa, et praesertim latere gulae proximo quasi canaliculata;*) digiti longitudine, et $1\frac{1}{2}$ vnc. latitudine, medios maiores, anticos posticosque minores *). Rostrum obtusiusculum. Praeter pinnas pectorales in dorso habet pinnam longam erectam. Magnitudine inter cetos minores numerandus. Cutis glabra, nigra; lardum crassum, sed minus oleosum; caro rubra.

HABITAT in mari groenlandico copiose satis, tam alto mari, quam intra scopulos et in sinubus.

VICTVS eius phocae, delphinus phocaena et albicans; balaena boops, et rostrata; forsitan etiam balaenae maiores.

Est hic praesertim phocarum hostis crudelissimus gregatim illas infestans: quo viso phocae omnes celerrime fugiunt, sed hoste illarum velocius persequente, in terram ipsam refugiunt; interdum autem glaciem ascendentes eluduntur: microps enim sub glacie exspectans descendentes denuo infestat, vel morantes descendere cogunt plures coniunctis viribus, glaciem etiam maiorem circumvertendo. Est igitur animal maxime noxium Groenlandis, non tantum quia phocas quam plurimas consumit, sed etiam quia eas e propinquitate pellit.

VSVS fere idem ac boopis. Caro huius delicatior Groenlandis, quam praecedentium.

Capitur raro harpaginibus a pluribus coniunctis.

28. DEL-

*) Dicunt etiam Groenlandi, illum in maxilla superiori dentes habere: si ita, inter delphinos potius quam physeteres, sensu Linnaeano, numeraretur; sed fato mihi denegante, praeter viuum, plus quam maxillam inferiorem videre, incertus sum, an veros dentes, an dentes conditos more macrocephali, existinauerint.

28. DELPHINVS ORCA †.

Delphinus pinna dorsi altissima; dentibus subconicis, parum incuruis.

Delphinus orca, Müll. prodr. 57.

Stourvagn, Act. Nidr. IV, 99. tab. XII. f. 2. 3.

Haabyrningur, Torf. 91. Ol. 544. d.

Spekhauer, v. *Schverdtfisk*, Cr. 152, 14.

Sværdfisk, And. 218.

Spekbugger, Ström, I, 309. Pont. II, 242.

Fakan, Leem, 303.

Hvalhund, Deb. 161.

GROENLAND. *Ardlurksoak*.

HABITAT cum praecedente, balaenarum tyrannus. A Groenlandis captum esse non audiui.

29. DELPHINVS PHOCAENA.

Delphinus corpore subconiformi, dorso lato pinnato, rostro subobtusio.

Delphinus Phocaena, Syst. nat. I, 108. Faun. Suec. 51. Müll. prodr. 54.

Delphinus corpore fere coniformi, dorso lato, rostro subacuto, Art. Gen. 75 Syn. 104.

Nisen, Eg. 45. Act. Nidr. II, 258. tab. IV. Ström, I, 298.

Meerschwein, Cr. 151. Adel. 384. Horr. 262.

Hnisa, Torf. 89.

Hnyfen, Ol. 544. a.

Murfvuin, And. 95. Pont. II, 220. Bom. V, 247. Leem, 307.

Bruuskop, And. 217.

Phocaena, Ionst. 220. tab. XLI.

GROENLAND. *Nesa*, v. *Nisa*.

DESCRIPT.

DESCRIPT. Maxilla inferior superiori vix longior. Dentes numeraui in maxilla singula 50, scilicet 25 vtrinque, minutos, compressos, margine rotundatos subserratos, basi angustatos; antice interstitium relinquunt nudum eminens. Capitis longitudo 7 vnc. Collum vnicum articulum habet: sic breuissimum. Pinnae pectorales circiter 5 vnc. longae, basi 2 vnc. latae, extrorsum acuminatae. Pinna dorsalis fere 8 vnc. longa, sed vix 2 vnc. lata. Post hanc dorsum subplanatum angulo longitudinali in caudam excurrente. Viuus assidue se curuat, caput caudamque deflectens dorso eminente; sed mortuus se extendit: hinc in mortuo post pinnam dorsalem observantur rugae quaedam in cute. Reliqua dabit descriptio optima Act. Nidr. l. c.

HABITAT tam extra quam intra scopulos, et in sinibus, non numerosa; conspicitur praesertim aestate, hieme rarior.

VICTVS: pisciculi omnis generis.

Velocissime natat. Vt ceti ceteri interdum emergit, per fistulam capitis anhelaturus; sed momento fere et flatu leuissimo, ita, vt non facile obseruetur, et ob flexuram corporis saepissime dorsum solum conspiciatur. Rarius iteratim breui interuallo emergit; tunc a venatoribus petendus.

Parit pullum solitarium, qui matrem sequitur primo anno, cum illa iugiter submergens et emergens. Si grauida occiditur, ex vtero cauda pulli prominens conspici solet, forsitan matre in angustiis parere conante.

VSVS carnis, cutis, lardi, intestinorum, faucis, tendinumque vt monodontis. Inter optatissimos Groenlandis numerandus. Lardum eius oleo diues.

Ab exteris petitur lardum.

30. DELPHINUS DELPHIS.

Delphinus corpore oblongo subtereti, dorso pinnato, rostro attenuato acuto.

Delphinus Delphis, Syst. nat. I, 108. Müll. prodr.

55.

Delphinus corpore oblongo subtereti, rostro longo acuto, Art. Gen. 76. Syn. 105.

Delphinus, Ionst. 218. tab. XLIII.

Delphin, Cr. 152. And. 218.

Schnabelfisch, Cr. 148.

Hofrungan, Torf 89. IV.

Hundfiskur, Ol. 360. 544.

Springere, Ström, I, 309. Act. Nidr. II, 259.

Leem, 35. Bom. VII, 553.

Purpoises, Kalm. Am. II, 123.

GROENLAND. *Ardluarsuk*.

DESCRIPT. Caput antice attenuatum in rostrum longum acutum, dentibus multis approximatis in utraque maxilla praeditum, sic rostro merganseris non absimile. Dentes huius paulo maiores, quam phocaenae; illaque facile longior sed angustior. Totus niger, pectore albo, et linea alba a rictu oris trans latera capitis. In reliquis phocaenae fere similis.

HABITAT in alto mari, rarius intra scopulos, et plerumque gregatim. Phocaena rarior. Interdum supra aquam salit.

Reliqua, quoad mores, generationem, usum et capturam, conferantur, quae sub Phocaena dicta.

31. DELPHINVS TVRSIO.

Delphinus corpore crasso, dorso pinnato, rostro sursum repando, dentibus obtusis.

Delphinus orca, Syft. nat. I, 108. Müll. prodr. 56.

Ionst. 217. Faun. Suec. 52.

Delphinus rostro sursum repando, dentibus latis serratis, Art. gen. 76 Syn. 106

Tursio, f. *Orca Kleini*, Act. Nidr. IV, III.

Butskopf, Cr. 151. And. 216.

Svinhvalr, Torf. 89.

GROENLAND. *Nesarnak*, v. *Nisarnak*.

DESCRIPT. Frons rotundata declivis, f. sursum repanda, desinens rostro attenuatiore; sic fronti anatis mollissimae non absimilis. Dentes in maxilla utraque distantes apice obtusi, fere vt Delphini albicantis, (de quo infra,) sed maiores. Corpus admodum crassum, vt Boopis, pullo huius etiam aequale. Cauda minus attenuata, quam in reliquis. Pinna dorsalis vt Balaenae rostratae. Totus nigricans, abdomine parum albicante. Pulli etiam pallidiores. Reliqua vt in Phocaena.

HABITAT in alto mari, rarissimus omnium congenerum.

Emergens maiorem partem corporis, quam ceteri, ostendit. Interdum gregatim natat.

Parere dicitur hieme sub spirando.

VSVS eius vt Phocaenae. Capitur etiam modo eodem, sed a pluribus coniunctis.

32. DELPHINVS ALBICANS.

Delphinus dorso impinni, dentibus breuibus, apice plano.

Balaena albicans, Müll. prodr. 50.

Phyfeter Catodon, Syst. nat. I, 107. Müll. prodr. 51. coll. p. VIII.

Catodon fistula in rostro, Art. gen. 78.

Huidfisk, Eg. 41. c. fig. Ström, 298, 2. And. 215. Bom. III, 603. Gl. 145.

Weisfisk, Cr. 150. Adel. 385. (figura autem citata pertinet ad *Physalum*.)

Hvitingar, Torf. 91.

Beluga, Gmel. II, 439.

See *Beluge*, Pall. It. Russ. III, 92.

GROENLAND. *Kelelluak*, et in differentiam monodontis, *Kelelluak kakortok*, siue absolute *Kakortak*. Pul-
lus *Uiak*.

DESCRIPT. Cetus hic, in Groenlandia notissimus, videtur autoribus parum notus, dum ab aliis inter *Balaenas*, ab aliis inter *Physeteres*, numeratur, licet rectius locum habiturus inter *Delphinos*, quippe laminis corneis carens, dentibusque in vtraque maxilla praeditus. Totus albicans, interdum tinctura rubicunda, in iunioribus autem coerulescente, mixtus. Cutis nuda glabra circiter crassitie 1 vnciae, quam sequitur lardum crassitie triplicata, oleo diues, et denique caro rubra; in illis Sui non absimilis. Caput breue rostro obtuse-attenuato, vertice conuexo-gibboso, vbi fistula oblique retrorsum tendens, quae tamen intra cutem ante se aliam habet rimam antorsum vergentem; sic extrinsecus solitaria, intrinsecus duplicata. Dentes numeraui 18 in maxilla inferiori, sc. vtrinque 9 breues, apice obtusos, (fere vt dentes molares quadrupedum, sed simplices,) longe distantes, anticis minoribus; in maxilla superiori totidem acutiores parum-
que

que flexos. Oculi minuti suini coerulescentes. Rictus oris paruus. Lingua lata, maxillae inferiori arte connexa, eiusque longitudinis. Maxillae aequales. In superiori obseruantur 4—5 pori incisi. Aures pone oculos minutissimi sine auriculis. Cauda horizontalis bifida marginibus rotundatis integris. Pinnae pectorales latae subouatae. In dorso nullam pinnam habens coarctatur in angulum longitudinalem, vt mysticetus. Corpus subteres, versus caudam attenuatum. Mas penem habet osseum acutum, album, intra foramen retractilem, et testiculos magnos lardo conditos. Foemina, ante genitale gibbosum rima instructum, habet mammas duas, vix extremo articulo digiti maiores. (Quoad genitalia vero ceti omnes maxime conueniunt.) Longitudo plerumque 12—18 pedum, et ultra; pulli autem multo minores.

HABITAT vbique in sinibus maioribus; praesertim autem in sinu Disco et aliis borealibus, rarior australioribus; hieme vel vere terram appropinquans.

EDIT pisces omnis generis mediocres, vt gados, percas noruegicas, pleuronectas minores; gula autem eius angustiore non rapinam magnam tolerante (interdum etiam talibus suffocata) praesertim delectatur gadis aeglefinis, quos cateruarios vehementissime persequitur.

PARIT vere pullum solitarium, qui innatus liuescit, nuper natus coerulescens, cum aetate magis magisque albescit.

Plerumque gregatim natant cum pullis suis maiores; vno emergente pro spirando, reliqui sequi solent in spectaculum delectabile. Non raro etiam, vt domati cymbas sequuntur, distantia breui a superficie aquae pulcherrime splendentes candore suo. Vt monoceros in glacie voragines non congelatas frequentare solet; ceterumque quoad mores multum cum illo conuenit.

VSVS etiam idem, nisi quod cornu non habeat; dentes autem in instrumenta venatoria varie vsurpantur.

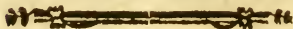
CAPITVR VT MONOCEROS.

OBSERVAT. 1) Reliqui ceti a Crantzio memorati, certe de Anderson mutuati, siue in mari groenlandico domicilium non habent, siue ad praecedentes species vt synonyma referri debent, saltem haecenus ignoti.

2) Cetos plures quidem nominant Groenlandi; sed quorsum referendi sint, alius determinabit, dum illos nec vidi, nec descriptionem distinctam accipere potui: ex. gr.

a) Sigukitsok: rostro abrupto; forsitan idem ac Boops.

β) Nesarpek: Delphinus primarius; me iudice, idem est ac Delphinus orca.

II.

A V E S.

33. VULTVR ALBICILLA.

Vultur cera pedibusque flavis, rectricibus albis, intermediis apice nigris.

Vultur albicilla, Syst. nat. I, 123. Faun. Suec. 55.

Müll. prodr. 58. Brün. 12.

Orn, Eg. 35. Ol. 60.

Adler, Cr. 104. 459. Horr. 170. Ell. Hudf. 38.

Tab. 3.

Aquila alba, Torf. 86.

Fischadler, Mart. I, 125. tab. vet. VI. (pullus;)

VII. (vetus.)*

Fiske-örn, Ström. I, 261. Bom. VI, 93. Leem,

231. (81, 2.) Pont. II, 147.

Pygargus, Ionst. av. p. 13. tab. III.

GROENLAND. *Nektoralik*, *Terterfoak*, *Efaruktorfoak*, *Tingmiarlurkfoak*.

DESCRIPT. Color pulli unius anni hic erat: Rostrum nigricans, cera sordide lutea; frons inter oculos et nares nuda, setulis nigris et plumulis squamosis albis raris tantum adspersa; reliquum capitis rufo fuscum, arcte tectum pennis basi albis, dein rufo-fuscis, tunc nigricantibus, apice extimo rufo-fuscis. Collum supra capiti concolor, infra ad gulam albo-flauicans. Dorsum fuluescens, apicibus pennarum nigricantibus. Pectus fere dorso concolor, sed obscurius. Abdomen album apicibus pennarum rufo-fuscis. Remiges 12 primariae totae nigricantes; re-

D 3

li quae

*) Martini l. c. Vulturem albicillam et Falconem leucocephalum ut varietates combinare videtur, cui sententiae facile subscribo.

liquae basi albae maculis fufcescentibus, apice nigricantibus. Tectrices albo-flauicantes, apice nigricantes; sed humerales totae nigricantes. Rectrices 12, quarum 1—5. 5—1 nigricantes, latere interiore tantum a medio versus apicem albae maculis fuluescentibus; intermediae duae a medio ad apicem vtrinque albae maculis fuluescentibus. Vropygium album maculis fuluescentibus, apicibus pennarum tamen nigricantibus.

Pedes semitecti pennis fufcescentibus, reliquo nudo sordide luteo, vnguibus tamen nigris.

Veteres differunt praesertim cera pedibusque flavis, cauda alba, rostro pallescente, capite colloque magis albicantibus. Magis magisque albescit cum aetate; hinc aetate prouectiores pro diuersis speciebus facile haberentur. Magnitudo anseris maioris; et alae eius tam robustae, vt sedenti continuo dependere conentur: hinc etiam volatu graui.

HABITAT toto anno in insulis et rupibus, praesertim maritimis.

VICTVS eius praeter cadauera sunt volucres marinae (praesertim alcae et anates mollissimae, colymbus grylle,) et pisces varii, (praesertim Cyclopterus lunipus et Salmo carpio,) nec non phocae foetidae iuniores et tetrao lagopus.

Est monogama, nidificans in rupibus altis praeruptis sinuum, nido formato ex ramiculis in orbitam connexis, discum occupantibus graminibus, muscis et plumis. Oua duo sordide alba, magnitudine et figura fere vt anseris; Inde pulli duo, interdum tamen solitarius, qui prima aetate plumulas habet cinerascens. Incubat vltimo Maii, vel initio Iunii. Pullos alit rapinam in nidum proiiciendo; pulli autem accrescentes, licet nondum volitare valentes, nidum relinquere solent parentes secuturi, labores leuandi gratia.

Crebro

Crebro sedens in cacumine insularum vel rupibus maritimis circumspicit sollicitè rapinam petendam, optimeque de bullis ascendentibus auium submergentium concludere valet, vbi emergere debent, illucque volitat vix superficiem aquae tangentes infestans. Rapinam maiorem, alis suis retrorsum remigando, in terram aufert; interdum tamen phocae permagnae vnguibus suis se affigens, sub eiulatu magno sequi coactus in profunditatem, perit.

vsvs. Caro a multis editur cocta. Pelles in vestimenta corpori proxima consuuntur; etiam pro stratis, tam super cistas, quam in cymbis minoribus, at rarius, adhibentur. Rostrum et vngues vt bona amuleta habentur ab Ethnicis.

CAPITVR vel arcu maiori, vel reti in niue occultato circa rapinam, vel rarius dando ei lardum copiosum, vnde, phoca tertia nondum consumta, debilitari dicitur, vt facile occidatur. Pulli etiam viui in nido accipiuntur periculose satis, tam ob loca praerupta, quam ob parentes irascentes. Sclopis iamdum praesertim disiicitur.

34. FALCO RVSTICOLVS.

Falco cera palpebris pedibusque luteis, corpore cinereo alboque undulato, collari albo.

Falco rusticolus, Syst. nat. I, 125. Faun. Suec. 56.

Falco islandus fuscus, Brün. 9. Müll. prodr. 73 et pag. VIII.

Spragled Falk, Eg. 35.

Gesleckter Falk, Mart. II, 79. 129?

GRÖENLAND. *Kirkfoviarsuk*, (v. *Kekingoak*,) *Millekulartok* *).

D 4

DE-

*) Nomen generis est *Kirkfoviarsuk*, v. *Kekingoak*: sed in differentiam specificam hic dicitur *Millekulartok*, maculatus; sequens

DESCRIPT. Magnitudo galli maioris. Caput vertice latum planiusculum, strigis nigricantibus albisque longitudinalibus (pennarum singula alba medio nigricante). Tempora magis albicantia; circa basin rostri et ad oculos plumulae setosae nigrae sparsae. Colli suprema pars capiti concolor; sed inferior, cum gula et pectore, alba immaculata, quae albedo collum annulo fere cingit. Dorsum cinereo alboque undulatum, apicibus pennarum semper albis. Abdomen album, maculis cordatis nigricantibus raris adpersum. Alae supra dorso fere concolores, licet magis obscurae; infra albae. Remiges septem primariae quoad partem non tectam nigricantes. Rectrices duodecim aequales, cinereo alboque fasciatae, subtus albae. Cera pedesque sublutei. Rostrum plumbeum apice nigro; ungues nigricantes.

HABITAT in locis remotioribus, rarius visus.

34 b. FALCO FVSCVS.

Falco cera pedibusque plumbeis, supra subfuscus, subtus albidus maculis fuscis longitudinalibus.

Graae-falk, Eg. 35. Torf. 86. And. 39. 164. Ol. 60. Bom. II, 285.

Graue-falk, Cr. 105. Horr. 173.

Wanderfalk, et *Schvartze Falk*, Mart. II, 80. 96. 126. Tab. XL.

GROENLAND. *Kerksoviarsuk-kernektok*.

DESCRIPT. Praecedenti minor, a quo differt rostri basi rubicunda, cera pedibusque plumbeis; capite supra subfusco maculis oblongis irregularibus albis, fronte albi-

sequens *Kernektok*, niger; tertius *Kakortok*, albus; quartus *Kakortuinak*, omnino candidus.

albicante; genis nigricantibus; temporibus fuscescentibus; nucha gulaque albis; ceruice capiti concolori; iugulo, pectore, abdomineque sordide albis, s. leuiter flauescentibus, maculis longitudinalibus fuscis; dorso subfusco s. fusco tinctura coerulescente, apicibus pennarum pallidis, maculisque raris grandiniformibus, praesertim versus vropygium; alis supra dorso concoloribus, infra ex nigro alboque variegatis; remigibus latere exteriori nigricantibus, interiore autem pallidioribus, maculis albidis; cauda supra subfusca fasciis pallidis vix notabilibus, infra albicante; oculis plumbeis, iride fusca.

Hanc esse varietatem iuniorem praecedentis, facile crederem, non tantum ob staturam eandem, sed imprimis, quia in exemplari vno sub pennis eius dorsalibus alias enasci incipientes inueni, quae omnino illis in Rusticulo similes erant *).

HABITAT vbique inter montes tam remotiores quam maritimos, non raro etiam super glaciei fragmenta maiora e longinquo terrae conspectus; attamen non migrat **), absens tantum mensibus primis aestiuis, generandi gratia interiores tractus petens, autumnno redux cum pullis suis.

VICTVS eius tetrao lagopus, alca alle, colymbus grylle, emberiza niualis, fringilla lapponica, et reliquae auiculae Groenlandiae Certat etiam cum coruo corace famelicus; non facile autem illumprehendit: coruo enim supino

D 5

vngui-

*) Videtur etiam esse regula obseruanda in accipitribus, quod pulli obscuriores, veteres candidiores; coll. quae dicta sub albicilla, et sequentia sub Falcone Islandico et Strige Nyctea; quod etiam aliis exemplis animaduerti.

**) Non mirandum autem, si aere nebuloso errans interdum a nauigantibus in alto mari conspiciatur, vel in Islandiam aliasue terras traiciat. Ipsemet ego talem, et quidem fuscum, vidi sub proficiscendo in Groenlandiam.

vnguibus suis obstante, et pluribus clamore eius congregatis, falco demum fugere cogitur.

NIDIFICAT eodem fere modo ac Aquila albicilla, sed in locis remotioribus. Oua habet 3 ad 5, magnitudine vt tetraonis lagopi, maculata. Pulli huius in nido eodem, quatenus obseruatum, concolores: nuper exclusi plumulas habent albidas, quas sequuntur cinereo-coerulescentes; postea pennas nigricantes accipiunt. Et pullus primi anni tempore autumnali sic erat: pars superior nigricans apicibus pennarum fuscis; rectrices nigrae, exteriore latere maculas magnas fuscas habentes; pennae abdominales medio nigricantes margine lata brunnea.

Rapinam suam petit, se, vt sagitta, recta illi iniiciendo, non diu in aere vibrando, vt miluus et alii congeneres.

VSVS vilis. Caro editur a famelicis tantum. Pelis inter alias in vestimenta corpori proxima, alae pro scopis, pedes eius pro amuletis adhibentur; sicque Groenlandis fere nihili habitus non petitur, neque capitur, nisi raptim illum superueniendo arcu, lapidibus, saepius sclopis.

35. FALCO ISLANDVS.

Falco albus maculis cordatis nigricantibus, rectricibus albis nigro-fasciatis.

Falco Islandus albus, Müll. prodr. 73. coll. p. VIII.

Hvidagtig Falk, Eg. 35.

Sprenglichte Falk, Cr. 105.

Falco albus, Torf. 86. Arngr. 41.

Flyve-Falk, Bom. II, 286. Horr. 174.

Islandische, s. *weiße Falk*, Mart. II, 78. 125.

Hvid Falk, Ström, I, 224. Leem, 235.

Dantur

Dantur huius duae varietates :

α) Alia iunior, maculis cordatis maioribus, re-
ctricibusque omnibus fasciatis, Brün. 8.

Halv-hvid Falk, Ol. 60. Bom. II, 285. Horr.
173.

Graae og hvid Falk, And. 39.

GROENL. *Kirkfoviarsuk-kakortok*.

β) Alia aetate prouectior, maculis cordatis mi-
noribus, rectoribus totis albis, intermediis
vix fasciatis, Brün. 7.

Hvid Falk, Ol. Bom. et Horr. II. cc.

Sneehvid Falk, And. l. c.

GROENL. *Kirkfoviarsuk-kakortuinak*.

DESCRIPT. Magnitudo falconis fusci. Rostrum
violaceo-pallidum; cera lutea. Caput vertice lineis ni-
gricantibus ad medium pennarum, lateribus fere album,
alias setis rusticoli praeditum. Gula alba. Corpus supra
album maculis cordatis magnis cinerascens; infra ma-
culis minoribus. Remiges albae fasciis cinerascens.
Rectrices 12 eiusdem fere coloris, sc. 1. 1 latere exte-
riore tantum fasciatae; 2 — 5. 5 — 2 leuiter tantum; 6. 6
magis notabiliter fasciatae. Pedes semitecti pennis ad
digitos usque dependentibus albis; reliquum nudum coe-
ruleum, vnguibus plumbeis. Oculi huius clariores quam
fusci, pupilla nigricante, iride flammea. Talis erat varie-
tas α), quam tantum contemplatus sum; alteram β) vo-
litantem tantum conspexi magis candidam.

HABITAT α) copiosior cum fusco; β) minus fre-
quens cum rusticolo.

· Momenta reliqua vt in Sp. 34.

36. STRIX NYCTEA.

Strix capite laeui, corpore albido maculis lunatis distantibus fuscis.

Strix Nyctea, Syst. nat. I, 132. Faun. Suec. 76.

Müll. prodr. 77.

Spragled Ugle, Eg. 35.

Weisse Eule, Cr. 105. Ell. Hudf. p. 39.

Ugle, Gl. 92.

Hvid-Ugle, And. 40. c. fig.

Faggelofsko, Leem, 238.

Die groſſe weiſſe Eule, Mart. III, 103. Tab. LXXIII.

GROENLAND. *Opik*, *Opirkſoak*.

DESCRIPT. Rostrum nigrum. Oculi magni, pupilla nigra, iride lata flammea, cincti penniſ ſetaceis brevibus albis. Aures magnas cingunt pennae longiores, non tamen erectae. Vertex capitis et nucha albi, maculis nigris. Frons, latera capitis, gula, iugulum et interstitia femorum alba. Corpus supra album fasciis pluribus nigricantibus in penna singula; infra trans pectus et abdomen ducitur linea lata alba, lateribus fasciatis fasciis fuscescentibus. Remiges omnes albae fasciis raris nigricantibus; quatuor priores margine extremo seruate. Alae subtrus albae. Rectrices 12, quarum quatuor extimae fere albae, intermediae remigibus concolores plumis testae. Femora extrinsecus fasciata, intrinsecus alba. Pedes supra infraque plumis laneis albis teguntur; ungues validi nigri. Pulli obscuriores, dorsi penniſ omnibus, etiam capitis, fasciatis. Cum aetate magis magisque albescit: hinc quaedam fere niveae euadunt. Vidi tam hieme quam aestate maculatas: ideoque non respectu temporis mutat colores, ut vult Linnaeus.

HABITAT

HABITAT passim in montibus remotioribus iuxta plagam glaciale mediae Groenlandiae; frigore instante loca maritima interdum aggreditur, inter minus frequentes numeranda. Inuenitur etiam interdum mortua, (vt volunt Groenlandi,) ob oculos eius frigore congelatos; sed potius crederem ob defectum victus, et a coruis illam non raro persequentibus debilitata.

VICTVS eius fere idem ac Falconum, imprimis autem tetrao lagopus et lepus timidus. Rapinam suam raptim et fere perpendiculariter inuolat. Sonus eius clamorem hominis periclitantis aemulatur. Velociter satis volat: quiescens loco admodum incauta.

Nidificat in cauitatibus rupium remotiorum.

Pediculis laborat. Interdum lapidibus vel iaculis icitur quiescens super fragmenta glaciei marina; nulli ferme vsui.

37. STRIX ASIO †.

Strix capite aurito, corpore supra ferrugineo, subtus cinereo, alis punctis quinque albis.

Strix Asio, Syst. nat. I, 132.

Hornede Ugle, Ell. Hudf. 38, tab. 3.?

Lidnob, Leem, 238. (85.)?

Die Carolinsche Obreule, Mart. III, 48. Tab.

LXIV.

Groenlandorum *Siutitok* hanc esse subsumo: dicunt enim illam auriculas magnas habere margine ciliatas; falcone minorem, corpore obscuro, attamen maculato.

HABITAT in locis australioribus, praesertim sinu dicto *Tunnudliorbik*.

38. CORVVS CORAX.

Coruus ater, dorso atro-coerulescente, cauda subrotunda.

Coruus Corax, Syst. nat. I, 155. Faun. Suec. 85.

Müll. prodr. 86. Brün. 27.

Ravn, Eg. 35. Gl. 92. And. 33. 41. Ol. 61. 220.

Bom. VI, 484. Leem, 240.

Raben, Cr. 105. Horr. 181.

Korp, Kalm, I, 113.

Coruus, Ionst. av. 38. tab. XVI.

GROENLAND. *Tullugak*, interdum *Kernektok*; pul-
lus *Tullukak*.

Auis haec, satis nota, in Groenlandia maior copio-
siorque solito dari videtur. De varietate, capite albo,
memorat Gl. l. c.

HABITAT ubique locis maritimis, hieme grega-
tim circa domunculas incolarum.

VICTVS eius multi generis: nam praeter cadaue-
ra, quae in consortio vrsi, canis lagope et vulturis al-
bicillae consumit, oua pullosque auium, imprimis anatis
mollissimae et tetraonis lagopi, pisciculos littorales, my-
tilos et alia testacea, nec non baccas empetri nigri, edit;
famelicus etiam pellibus antiquatis, excrementisque ho-
minum contentus.

MONOGAMVS coit mense Martio; sed ante Apri-
lem oua non ponit. Nidificat in fissuris rupium praeru-
ptarum maritimarum, plerumque ita, vt supra tectum la-
pideum habeat. Vna insula vel propinquitas non capit
nidos duos. Nidus eius amplissimus pluribus stratis con-
stat, extimo de ramis radicibusque fruticum, quos rostro
suo cultrato amputat; sequenti de ossibus quadrupedum
fatis crassis et aliis quisquiliis constante; discum grami-
bus, muscis, pilisque occupantibus. Oua eius interdum 8,
ouis

ouis columbae parum maiora, coeruleo-viridia maculis virgatis nigricantibus. Mas cum foemina alterne incubat; haec autem semper noctu, mare iuxta nidum dormiente. Pullos suos miserabili modo vociferantes sedulo alunt furaces parentes, quod saepius experiuntur incolae suo damno, ipseque vidi *). Saepe testacea secum ducit in cacumina montium, ibique contundit. — Forſitan multa foſſilia hanc originem habent. Volitans non raro in girum ſe vertit, ſubque girando mire, quodprehendit, a roſtro in vngues et vice verſa transferre valet. Tam in riuiſ quam niue ſe lauare amat. Echo ſuam audiens, cantum diutius continuare ſolet, quaſi admirans. Certant invicem vnguibus, etiam ſub volitando. Tempore procelloſo gregatim vibrant ſupra cacumina montium. Pennas mutat menſibus Maio, Iunioque. Odore et viſu excellit. Incolis maxime noxiuſ. Pediculiſ laborat.

vsvs. Caro a multis editur; pellis in veſtimenta corpori proxima dicitur prae multis aliis utilis; de baſi tubuloſa remigum conficiuntur lineae piſcatoriae. Alae pro ſcopis, roſtrum vngueſque pro amuletiſ habentur.

CAPITVR reticuliſ in niue occulte aptatiſ, per lineam attractilibuſ, illecebram mediam habentibuſ. Alii in ſpelunca niuea ſe occultanteſ, oriſicio niue tenui teſto, cui incumbit illecebra, facile coruum inſidere volentem circa pedes penetranteſ rapiunt.

39. ANAS SPECTABILIS.

Anaſ roſtro baſi gibbo compreſſo, carina pennacea nigra, capite caneſcente.

Anaſ ſpectabilis, Syſt. nat. I, 195. Müll. prodr.
108. Kin-

*) Abſurda igitur explicatio quorundam in loca Pf. 147, 9. et Job 39, 2. quaſi pulli coruorum a parentibuſ relictuſ vermibuſ in nido prouenientibuſ alerentur, nulla experientia nititur meritoque reiicitur.

Kingalik, Cr. 109. Gl. 7. 43. 98.

Havorre, Leem, 274. tab. XCVIII. (mas.) Bom.
III, 353.

Buntkopf, Pall. VI, 34 *.

GROENLAND. *Siorakitfok*: mas, *Kingalik*; foemina, *Kaiortok*, v. *Arnauartak*.

DESCRIPT. Rostrum breue, semicylindricum, compressiusculum, basi gibbositatem carina pennacea nigra diuisam habet, colore rubro-nigricans, vt etiam pedes. Caput magnum compressum. Magnitudo et statura fere anatis mollissimae.

MAS, a foemina diuersissimus colore *), gibbum baseos rostri habet permagnum compressum musculosum nudum, rubro-flauicantem, carina pennacea nigra intermedia dicta in duas orbitas oboli magnitudine distinctum. Caput vertice, nucha temporibusque coeruleo-canescentibus tumidum; genae virescentes; supra oculos linea alba in ceruicem producta; sub oculis macula parua nigra; ad latera gulae linea nigra antice coadunata. Reliquum capitis, collique album. Pectus cum antica parte abdominis et versus humeros subochreum. Dorsi antica pars albida; supra femora macula magna oualis alba utrinque. Alarum speculum album. Reliqua in aue nigra, abdomine tamen pallidiore. Remiges 20 praeter appendiculas duas ex pennis longioribus constantes. Cauda subcuneiformis rectricibus 14.

FOEMINA mare minor, gibbum baseos rostri nec tam eminentem, nec coloratum, sed carinam pennaceam nigram latiore; rostrum pedesque obscuriores habet. Tota ex brunneo nigroque maculata, singula penna brunnea

*) Hoc in genere anatis non obseruato facile species multiplicantur: hinc in descriptionibus bene attendendum est ad rostra, quae, quoad formam non facile diuersa, foeminam mari suo determinabunt.

nea medietate nigra; pallidiora tamen sunt latera capitis collique. Gula subbrunnea. Obscuriora reliqua hoc processu: vertex capitis; pectus; anus; dorſique antica pars; postica pars dorſi cum humeris. Abdomen subfuscum, ut etiam remiges 14 priores cum tectricibus adiacentibus; sed 6 sequentes cum tectricibus suis habent apices albos; hinc lineae duae albae in ala extensa. Alae appendicula habet pennas extrinsecus brunneas, intrinsecus subfuscas. Cauda subfusca tinctura brunnea.

MARES IUVNIORES, foeminae fere concolores, nec gibbum compressum, nec colorem veterum accipiunt, nisi matura aetate.

HABITAT passim inter insulas, aestate in locis borealibus, hieme australioribus: migrat enim tempore brumali australiora petens, non tamen extrema Groenlandiae relinquens; mense Februario reuertens, tuncque magis morans, ut etiam mense Aprili conspiciatur.

ESCA eius testacea omnis generis, praesertim autem bivaluia, multivaluia, et cellulana, quae ex profundo submergendo petit, emersaque edit.

NIDIFICAT in insulis borealissimis Groenlandiae, eodem modo ac anas mollissima, cum qua etiam convenit quoad plumulas mollissimas et modum vivendi. Hieme etiam gregatim in consortio eius degit; hinc ei maxime affinis.

VSVS. Caro cocta editur lubentissime; gibbus rostri musculosus crudus delicatissimus. Pellis eius optima in vestimenta corpori proxima.

CAPITVR iaculis in venationem avium marinarum aptatis a pluribus, improuise eam persequentibus, dum gregatim submersa alimentum petit: emersa enim illa onusta et clamore venatorum perterrefacta volare non valens, sub aqua vnicum refugium habet; sed bullis aereis digno-

E

scitur

scitur via eius sub aqua, quam sequuntur venatores, et spirandi gratia breui interuallo emergens capite tantum porrecto, demum autem debilitata toto corpore, facilius icitur.

40. ANAS ANSER †.

Anas rostro femicylindrico, corpore supra cinereo, subtus pallidiore, collo striato.

Anas Anser, Syst. nat. I, 197. Faun. Suec. 114.

Müll. prodr. 112. Brün. 53.

Vildgaas, Eg. 54. Bom. III, 7.

Graagaas, Ström, I, 227. Leem, 262. Deb. 132.

Vildgänse, Cr. 107. et cont. 308.

Graue Gänse, Horr. 191.

Hraagaas, Ol. 222. 548.

GROENLAND. *Nerdlernak*.

Rara avis in Groenlandia, quam non vidi; sed mercator groenlandicus mihi narrauit, se in sinu interiore ad coloniam Gothaab plures vidisse et duas interfecisse, quarum altera oua in se habuit, hinc sine dubio in propinquitate nidum habentes.

OBSERVAT. Non dubito, Groenlandos etiam alias anates anseri similes sub nomine *Nerdlernak* intelligere, nempe:

- 1) *Anatem erythropum*, Syst. nat. I, 197. vulgo *Helsingegaas*, Ol. tab. XXXIII.
- 2) *Anatem canadensem*, Syst. nat. I, 198.
- 3) Mihi etiam Groenlandus sub hoc nomine anatem fuscam (Syst. nat. I, 196.) describere videbatur.

Sed omnes, raro obuiae, facile confunduntur, mihi-que nunquam visas, alius determinabit.

41. ANAS BERNICLA.

Anas capite collo pectoreque nigris, collaris albo.

Anas Bernicla, Syst. nat. I, 198. Faun. Suec. 115.

Müll. prodr. 114. Brün. 52.

Stokand, Eg. 52.

Stokente, Cr. 107.

Nertlek, Gl. 95.

Raatne gaas, v. *gaul*, Bom. III, 8. Ström, I, 227.

Leem, 277. Kalm. Am. I, III. Pont. II, 122.

Bernakel-gans, Pall. VI, 31.

Margies, And. 43.

Marganse, Horr. 191.

Rotganse, Adel. 369. 416.

Branta, f. *Bernicla*, Lonnst. av. 141. tab. 48.

Helsing, Ol. 548. quoad descriptionem *).

GROENLAND. *Nerdlek*.

DESCRIPTIONI continetur datae in Faun. Suec. Observandum tamen, quod in exemplaribus meis abdomen non vere album, sed quasi argenteum, flex pallide cinereo et albicante leuiter undulatum, pluma singula basi cinerea margine albicante; tectrices autem inferiores caudae et latera vropygii vere alba. Tectrices alarum dorso fere concolores. Foeminae vropygium obscurius; maris candidius. Pulli collare album non habent, et sunt dorso nigricantiores, cum aetate magis magisque pallescentes.

È 2

HABI-

*) Figura autem tab. XXXIII. hoc nomine signata nec convenit aui meae, nec descriptioni anatis *Helsing*, nec anatis *Hrota* (quae forsitan pullus *Berniclae*,) ibi datae, sed optime anseri sub nomine *Helsing* alias noto, siue anati *erythropo* auctorum. Sine dubio igitur apud Dom. Olav. confusio locum habet, dum etiam statuit § 88. d. anserem *Helsing* eundem esse ac *Berniclam*, sed §. 667. cum *Brenta* coniungit et a *Bernicla* destinguit.

HABITAT in locis borealioribus, et quidem aestate tantum generandi gratia; tempore brumali in calidiores regiones migrans, vernali reuertitur, gregatim.

ESCA eius vermiculi varii generis, quos in littoribus maris, lacuum et riuorum petit; nec non radices polygoni viuipari, gramina et baccae empetri nigri.

NIDIFICAT cum anate spectabili (sp. 39.) in insulis extremis Groenlandiae versus boream; itinere longissimo sic solitudines quaerens, demum ad finem terrae locis vere solitariis, post breue tempus denuo relinquendis, accedit:

Submergere non valet, optime autem volare. Volatus gregis cuneiformis satis notus.

VSVS. Caro eius sapidissima editur etiam a Groenlandis.

Raro iaculis, saepius sclopis icta capitur.

42. ANAS MOLLISSIMA.

Anas rostro cylindrico, cera postice bifida rugosa.

Anas mollissima, Syst. nat. I, 198. Faun. Suec. 117.

Müll. prodr. 116. Brün. Orn. 57—66.

Edderfugl, Eg. 51. Bom. II, 105.

Eidervogel, Cr. 109. Horr. 194.

Aeder-And, And. 43.

Aedar-Fugl, Ol. 222. 550. 982.

Aeder-Fugl, Pont. II, 114. Ström, I, 261. Leem, 267.

Eider, Deb. p. 127.

Berg-Ente, Adel. 366. 416. tab. XIV. f. 2.

GROENLAND. Mas *Amaulik*; iunior, *Amauliksak*. Foemina: *Arnauiak*, vel *Siorartok*, vel simpliciter *Mitrek*, quod vltimum alias est nomen vtrique sexui commune.

DESCRIPTIONEM huius optimam dedit Dominus Brüniche in monographia Hafn. 1763. c. f.

HABITAT omnibus anni temporibus ad insulas et in sinibus maioribus Groenlandiae satis numerosa, praefertim hieme, dum non rarum est gregem videre, plura centena, imo millia auium continentem, non tamen ubique eiusdem multitudinis; aestate magis separatim viuit.

NIDIFICAT in insulis remotioribus tam a continente, quam hominibus. Nidum format in gramine ex muscis variis, plumulis eius mollissimis, sub nomine *Edder-Duun* notis, medium occupantibus. Oua eius maiora quam anatis domesticae, virescentia, plerumque 5 numero; quibus ablatis secundo alia pauciora ponit mense Iunio. Estque monogama, mare in propinquitate foeminae incubantis iuxta litus quasi custodiente, continuo clamando A—ho—ho.

Pro more habet, gregatim mane de sinibus longis euolare, mari propiora petens, vesperi autem reuertens; et mirum est, quod vix supra terram, semper iuxta litora volet.

Quoad escam, usum et capturam conferatur Sp. 39.

43. ANAS CLANGVLA.

Anas nigro alboque varia, capite tumido violaceo, sinu oris macula alba.

Anas Clangula, Syst. nat. I, 201. Faun. Suec. 122.

Müll. prodr. 119. Brün. 70. 71.

Kertlutekpiarsuk, Gl. 97. mas.

Hviin-And, Ström, I, 220. Bom. I, 115. Pont. II, 108.

Knipa, It. Oel. 49. Mas.

GROENLAND. *Kertlutorpiarsuk*.

DESCRIPTIO in Faun. Suec. data quadrat.

Est rara avis in aquis groenlandicis. Pediculis laborantem vidi.

44. ANAS GLAUCION.

Anas corpore nigricante, pectore nebuloso, speculo alarum albo lineari.

Anas glaucion, Syst. nat. I, 201. Faun. Suec. 123.
Brün. Orn. 89.

GROENLAND, *Ullugolik*; aliis vt praecedens.

DESCRIPT. Foeminam huius, ni fallor, vidi sequentis coloris. Rostrum nigricans; pedes plumbei membrana nigricante; trachea admodum ventricosa in medio; caput paruum valde compressum, lateribus versus infima tumidum plumulis sericeis tectum. Vertex capitis et collum superne ex brunneo nigricant, plumula singula nigra fasciis 2 pallide brunneis; latera capitis et collum inferne pallidiora fasciis brunneis maioribus. Gula albicat. Pectus nebulosum s. ex brunneo flavicans, glabrum quasi oleo illitum; qui color lateribus corporis durat, supra femora magis brunneus euadens. Abdomen nitide album; podex maculis griseis cordatis; dorsum nigrum marginibus pennarum pallidis, antice magis fuscescens, postice magis nigricans; vropygium fasciis linearibus albis, praesertim ad latera. Alae nigrae. Remiges 7—10 vix apice albicant; 11—19 apicibus albis, et 13—19 etiam latere exteriori maculis albis; 20 a reliquis differt linea longitudinali alba in parte exteriori; 21--23 margines exteriores brunneas tantum habent; 24 tota nigra: hae 5 ultimae ceteris longiores. Rectrices remigum secundariorum apicibus albis; hinc in ala complicata speculum albidum formatur ex lineis duabus albis postice longitudinali clausis, medio ex nigricante mixto. Cauda cuneata rectrices habet 12 nigras, margine exteriori alba.

Raro

Raro haec anas obuia; ad littora maris viuit imprimis ex pullis et ouis piscium, et oniscis cancriformibus.

45. ANAS HIEMALIS.

Anas cauda cuneata, rectricibus intermediis longis, corpore albo; temporibus, pectore, dorso alisque nigris,

Anas hiemalis, Syft. nat. I, 202. Faun. Suec. 125. (mas.) Müll. prodr. 123.

Anas cauda longitudine pedum, vertice fusco, pectore exalbido nebuloso, Faun. Suec. 133. (foemina.)

Anas hiemalis, Brün. 75. (mas;) 76. (mas iunior;) 77. 78. (foemina;) 79. (foemina iunior.)

Angletaske, Eg. 55. Gl. 96.

Angeltasche, Cr. 108.

Angeltasche, Martini Naturlex. II, 581, c. fig.

Havold, Ström, I, 233. Bom. III, 376.

Vinter, And. Bom. I, 118.

Haavella, Ol. 549. tab. XXXVI.

Angallages, Leem, 279.

Eis-Ente, Pall. V, 36 *.

Forſitan *Anas glacialis*, Syſtem. nat. I, 203. et Tröförer, Act. nigr. V, 539. tab. VIII, F. I. etiam huc referri debent? obſtare tamen videntur pedes rubri illius, et rectrices extimae (non intermediae) longiſſimae huius, quae anati hiemali non conueniunt.

GROENLAND. *Aglek*.

DESCRIPT. *Mas*, in multis a foemina differens, habet roſtrum conuexum baſi gibboſiusculum, nigrum, medio rubrum, ungue nigro ouato. Nares ouales ſubſinuatae margine ſuprema. Oculi nigri iride rubra. Caput compreſſum

pressum, album variegatum maculis maioribus diversicoloribus, sc. frons, genae, et oculorum regio cinerascunt violacea tinctura, capistro tamen et orbitis oculorum albis. Tempora habent maculam magnam ovalem nigricantem; et post illam infra aures alia oblonga subbrunnea conspicitur. Collum album. Pectus et abdomen dimidiato-nigrum, quae nigredo semicirculariter definit in albedine postica abdominis. Dorsum nigrum macula magna cordata antica sordide alba. Alae nigrae, remiges secundae magnitudinis tamen fuscescentes; pennae alarum multum acuminatae, praesertim posticae et humerales quaedam, quae ultimae cordi dorsali concolores super reliquas longe dependentes. Cauda cuneata, longa, rectrices habet 12, quarum 1—2. 2—1 brevissimae albae; 3, 3 longiores nigrae marginibus apiceque albis; 4, 4. carent apice albo, longiores; 5, 5 nigrae totae, prioribus multum longiores acuminatioresque; 6, 6 etiam nigrae, omnium longissimae, subulatae, curvatae; rectrices superiores nigrae, inferiores albae. Pedes plumbei.

FOEMINAE rostrum totum nigrum (saltem in nullo exemplari maculam rubram videre mihi contigit). Caput album supra sordescens; temporibus maculam parvam nigram, et inferiorem pallide griseam habet. Collum album. Pectus incipit cingulo sordido, reliquo et abdomine antico cinereo, postico albo. Dorsum nigricans; pennae humerales nigricantes, nec tam longae ac maris. Cauda quidem cuneata, caret tamen pennis 4 intermediis praelongis maris, tota fuscescens extimis pallidioribus, mediis obscurioribus. Reliqua communia habet cum mare.

PULLI veteribus obscuriores, ita ut loca in illis alba in his sordescant; abdomen tamen album. Dorsum alaeque nigrae in omnibus permanent; pennae humerales cinerascunt marginibus pallidioribus. Variant alias multum aetate.

HABITAT vndique tam mari inter insulas, quam lacubus, toto anno.

VICTVS eius testacea minuta varii generis, quae in profundo petit; mytilum discordem maxima copia apud illam inueni.

NIDIFICAT inter gramina iuxta aquas, more anatis mollissimae. Mense Iunio oua ponit 5, figura et magnitudine ac gallinae iunioris, alba cum tinctura pallide coerulefcenti. Mater pullos suos primum in aquas, deinde in mare secum fert.

Est admodum cauta veloxque volatu, natatu submersuque. Volitat flexuose, iam dorso, iam abdomine oblique auerso. Mas vociferatur â—a—aglik.

VSVS idem ac anatis mollissimae; sed rarius capitur. Plumulae nidi eius, si darentur multitudine, sane anatis mollissimae non cederent bonitate.

46. ANAS HISTRIONICA.

Anas fusca, albo coeruleoque varia; auribus, temporibus linea gemina; collari, fasciaque pectorali albis.

Anas histrionica, Syst. nat. I, 204. Müll. prodr.

127. Brün. 84. 85. mas.

Anas minuta, System. nat. I, 204. Brün. 86. foemina.

Tornauviarsuk, Eg. 53. *) Cr. 108. Gl. 97.

Straumönd, v. *Brimdusva*, Ol. 549. tab. XXXIV. mas.

GROENLAND. *Tornauviarsuk*.

E 5

DE-

*) Erratur tamen hoc loco, dum dicitur non maior quam alaunda; sine dubio confusa cum tringa lobata, de qua in sequentibus.

DESCRIPT. Anatem minutam Linnaei, licet diuersissimam colore, (vt anates aliae,) esse foeminam anatis histrionicae, certe conuictus sum, dum saepissime hoc par vidi tempore pruritibus consociatum. Rostrum in utroque sexu conuexo-compressum, breue, basi rugosum rugis circularibus; pedes nigricantes, caudae acuminatae; nares vt in anate hiemali; oculi nigri, iride pallide brunnea; caput compressum, subtumidum vertice; regio oculorum albo mixta; alae breues, basin caudae tantum apice attingentes.

MAREM optime descripsit Brün. l.c. pennas tamen humerales longas nigro alboque striatas, et maculas laterales vropygii ouatas albas non memorat, quae in exemplaribus meis. Rostrum maris basi nigrum, medio plumbeum, apice pallide violaceum.

FOEMINA mare multo minor. Rostrum eius totum nigrum, margine vnguis albida. Tota fusco-murina, abdomine pallidiore albo-maculato; frons tamen, gula, regio oculorum et aurium albescentia. Remiges rectrices et rectrices superiores dorso concolores, inferiores autem abdomini.

HABITAT praesertim in fluminibus et sinibus ostiis illorum adiacentibus, loca vmbrosa amans; hieme autem ad oras Groenlandiae in mari amplo. Non inter copiosas numeranda.

VICTVS eius conchae minores, oua piscium et maxime laruae culicum in aquis frequentes.

NIDIFICAT in littoribus fluminum inter frutices. Oua eius non vidi.

NATARE optime valet, flumen satis rapidum non timens, in quo etiam vrinatur. Velociter et alte volat; vociferans fere more Berniculae.

VSVS eius idem ac praecedentis; sed rarissime capitur.

47. ANAS BOSCHAS.

Anas rectricibus intermediis (maris) recurvatis, rostro recto.

Anas Boschas, Syst. nat. I, 205. Faun. Suec. 131.

Müll. prodr. 128. Brün. 87.

Brednabbet And, Eg. 52.

Kertulok, Cr. 107.

Blaabals, v. *Gras and*, Ström, I, 219. Bom. I, 118.

Blaakolfönd, Ol. 549.

Anas Fera, f. *Boschas*, Ionst. Orn. 144. tab. 49.

GROENLAND. *Kertlutok*, *Kongmutajok*,

Haec anas satis nota datur frequens in Groenlandia. Hieme gregatim conspicitur in sinibus exterioribus; aestivo tempore paria solitaria in aquis.

NIDIFICAT in gramine. Saepissime nidum eius inveni in ruderibus domuum groenlandicarum, vbi gramina maxima crescunt, et quidem sub initio Maii vel fine Aprilis. Oua 8—10 ponit magnitudine et colore vt anatis domesticae.

VICTVS eius vermes et pisciculi omnis generis, in aquis et littoribus maris occurrentes.

VOLARE conans semper altum petit; vrinari non valet: hinc cautissima raro capitur a Groenlandis, nisi de plumis.

VSVS eius vilis est Groenlandis; caro tamen et oua eius, vt reliquorum volucrum, cocta eduntur.

48. MERGVS SERRATOR.

Mergus crista dependente, pectore rufescente-variegato, collari albo, rectricibus fuscis cinereo-variegatis.

Mergus Serrator, Syst. nat. I, 208. Müll. prodr.

134.

Spis-

Spisnabbed And, Eg. 52.

Pekfok, Cr. 107.

Pæjk, Gl. 96.

Top-önd, Ol. 550. tab. XXXVII.

Mergus longirostratus, Ionst. av. 133. tab. 47.

Skior-and, Bom. VII, 281. Ström, I, 254.

Mergus Merganser, Faun. Suec. 135. }

Mergus cristatus, Brün. 94. 95. }

Ard, It. Gothl. 166. }

Mergus Serratus, Brün. 96. Faun. Sv. }

136. }

Pracka, It. Gothl. 271. }

mas.

foemina.

Rubricapilla, Brün. 93. et *Skalleflugger*, Bom. VII, 229. forsitan varietas tantum foeminae iunioris vel tempore mutationis pennarum annuae.

GROENLAND. *Pæjk*, *Nyalikfak*.

DESCRIPT. Fere magnitudine anatis domesticae. Mandibula superior fusco-virescens, inferior rubra; nares oblongae patulae; oculi nigri iride crocea. Pedes obscure rubri, vnguibus albidis. Caput longum, antice attenuatum. Cauda brevis, lata, rotundato-cuneata.

MARIS caput nigro-virescens, crista longa dependente; collare album, dorso tamen colli non clausum; collum supra et dorsum nigra; regio autem femorum et vropygii fusca, albo tenuissime vndulata; tectrices caudae nigricantes; iugulum et pectus testacea maculis albis nigrisque; abdomen album. Remiges 10 primores nigrae acuminatae; 11 intrinsecus cinerascens, extrinsecus nigra; 12—14 itidem cum apicibus albis; 15—20 dimidiatae albae versus apicem; 21—23 intrinsecus cinerascens, extrinsecus albae margine nigra; reliquae nigrae. Alae spuriae pennae supremas nigrae, infimae albae latere exteriori, sicque maculam longam formantes. Tectrices remigibus secundariis incumbentes dimidiato albae basi nigra;

gra; rectrices medio alae albae, reliquae nigrae: hinc in medio speculum magnum oblongum album, diuisum lineis 2 transuersis, et 3 longitudinalibus nigris. Alae subtus albae; ante alas vtrunque area mixta nigro alboque. Rectrices 18 nigrae.

FOEMINAE caput crista magis spuria, vertice obscure brunneo-virescente nigroque mixto; reliquum brunneum subtus pallidius, gula tamen regioque oculorum albicantes. Collum antice cinerascens; postice nigro-virescens. Pectus albidum; abdomen album; dorsum nigricans, postice cinerascens undulis nigris tenuissimis; cauda etiam cinerascens, rectricibus tamen obscurioribus rachis nigra. Alae fere vt in mare, speculum tamen non nisi vna linea nigra transuersa diuisum.

HABITAT eisdem in locis ac anas Boschas, non tamen eadem multitudine.

VICTVS eius praesertim squillae et pisciculi, quos in profundo petit vrinando.

NIDIFICAT ad littora aquarum. Oua eius parum minora quam Boschadis, et magis candida.

Optime vrinatur. Ceterum quoad mores et vsum conuenit Boschadi.

CAPITVR iaculis, praesertim mense Augusto, dum pennis caret.

49. MERGVS MERGANSER †.

Mergus crista longitudinali erectiuscula, pectore albido immaculato, rectricibus cinereis scapo nigricante.

Mergus Merganser, Syft. nat. I, 208. Müll. prodr.

133. Brün. 92. Ionst. 134. t. 47.

Gmelönd, Ol. 550.

GROENL. *Paikpiarsuk*, *Pararsuk*.

50. ALCA

50. ALCA TORDA.

Alca rostro compresso - ancipiti fulcato; linea vtrunque alba a rostro ad oculos.

Alca torda, System. nat. I, 210. Faun. Suec. 139.

Müll. prodr. 136. Brün. 100. Pall. V, 12.

Klub-Alke, Gl. 102. Ström, I, 219. Bom. I, 82.

Klumbunefia, Ol. 562.

Allike, Deb. 133. 138.

Tyknabbet Alk, Pont. II, 107. c. fig.

Tord, It. Gothl. 286.

Alca balthica, Brün. 101. Müll. prodr. 137. Atl.

621. tab. XXVI. huius tantum varietas.

GROENLAND. *Akparnak*, v. *Akparngak*, *Akpartluk*.

DESCRIPT. Rostrum admodum compressum, supra rotundato-elatum, subtus versus medium gibbum, unde ad basin canalis profunda; lateribus sulcatum 4 sulcis obliquis, 3 eminentia interstitia causantibus, quorum medium album, reliqua rostro nigro concoloria, apice albicante. Hi sulci in pullis difficulter deteguntur; nec in illis albedo memorata, toto rostro nigro *). Nares breves fere lineares ad marginem et basin rostri. Regio illarum et tota basis rostri tecta plumulis minutis albidis. Oculi magni pallescentes. Caput crassum. Alae breves. Cauda brevis subcuneata. Tota avis supra nigra, infra alba. Praeterea alba linea ducitur ab oculis ad summitatem rostri; et remiges secundariae, apices albos habent, lineam albam in ala nigra formantes. Albedo inferior capitis producit ad latera eius supra aures. Tales erant omnes a me visae, et quidem hieme. Dicitur autem, vt sequens, per-

*) In genere observandum est de alcis, quod iuniores semper minus sulcata et colorata rostra habeant, sulcis cum aetate accrescentibus, de quibus iteratis experienciis convictus sum; hinc character de sulcis sumptus lubricus satis,

permutare colorem aestate, capite etiam subtus et lateribus colli nigris, tali tempore nunquam a me visa; linea tamen alba ante oculos semper permanet, ut nota optima huius speciei. Rectrices 10 tantum numeravi, longiores quam sequentis. Pedes nigri tridactyli. Parum minor est sequentē. Pellis eius, ut alcarum in genere, pinguis, laxa et plumis arcte tecta.

HABITAT passim in mari groenlandico, sequente minus frequens: lubentissime moratur locis profundis; tractibus australibus raro obuia; sed e regione boreali coloniae *Fiskerlogen* dictae alcae fere omnes huius speciei esse dicuntur.

VICTVS eius praecipuus salmo arcticus, cum aliis pisciculis.

OVA duo tantum, fere magnitudine et colore ouorum colymbi septentrionalis, pallida maculis multis nigricantibus, ponit in litoribus praeruptis insularum extimarum inter strata lapidea, et quidem super lapides nudos, nidum aptatum nullum habens.

Quoad reliqua momenta sequenti conuenit.

51. ALCA PICA.

Alca rostro laeui compresso, corpore toto subtus apicibusque remigum posticarum albis.

Alca Pica, System. nat. I, 210. Müll. prodr. 138.

Pall. V, 12.

Alca unisulcata, Brün. 102.

Alk, Eg. 53. Cr. 112.

Akpa, Gl. 101.

Den almindelige Alk, Ström, I, 219. Bom. I, 82.

Pont. II, 107. Act. nidr. III, 139.

Aalka, Ol. 562. (licet characterem tordae huic, et illi picae, ex parte tribuat auctor.)

GROENLAND. *Akpa.*

DESCRIPT. Haec magnitudine cornicis, antecedente parum maior, corpore protractiore, capite angustiore, rostro longiore arctiore vixque sulcato, nec non defectu lineae albae ante oculos, ab illa praesertim differt. Pedes postice nigricant, antice canescunt *). Nares fere rectae plumulis nigris. Oculi nigri. Cetera vt in praecedenti. In multis sulcus rostri non videtur, aestiuo tempore caput totum, gula et pars iuguli nigra.

HABITAT vndique magna copia, locis tamen quibusdam magis frequens. Aestate sic certa loca sua agnoscit, vbi gregatim nidificat; hieme alia, vbi victum aptum quaerit, quaeque de hac aue, in mari groenlandico vulgarissima, nomina sua acceperunt (e. gr. *Akpat*, *Akpamiut*, *Akparfiorbik*). Rarissime tamen intima sinuum maiorum petit.

VICTVM eius praecipuum dant cancer pedatus et oculatus, cum aliis insectis minutis marinis; vnde, vt Balae-na Mysticetus, large pinguescit.

NIDIFICAT more praecedentis in locis marinis praeruptis **).

VOLATVS eius velox, non vero altus, plerumque superficiem aquae sequens. Optime vrinari, sed difficulter ince-

*) Inter permulta exemplaria, quae diuersis anni temporibus vidi, ne vnicum quidem pedibus rubris videre contigit, vt volunt alii auctores.

**) Speciatim nominant Groenlandi insulam *Orpiksauk* e regione boreali Disco, quae multa similia habet cum monte volucrum Islandiae, ab Ol. l. c. descripto. Haec admodum praeceps vnicum ascensum habet, sed multos circuitus gradatim altiores, in quibus aues innumerae et diuersi generis nidificant, vt dicunt, hoc ordine: 1) supremo circuitu Pelecanus carbo, quem sequitur 2) Larus glaucus, 3) Larus tridactylus, 4) Vria grylle, 5) Alca torda, pica et arctica, et 6) ima Alca alle.

incedere valet : hinc raro in arido videtur, nisi ad nidum suum, et tunc erecta fere. Hiemali tempore sinus mane intrans victus quaerendi gratia, vesperi altum mare repetit.

vs. vs. Certat vtilitate Groenlandis cum Anate molissima prae ceteris auibus. Caro cum intestinis cocta lubentissime editur, quibusdam locis etiam subputrida. Pinguedo ut iusculum singulare cruda consumitur. De pelle plurima vestimenta corpori proxima habentur.

CAPITVR praesertim tribus modis :

- 1) iaculis a pluribus persecutoribus, siue solitaria in mari quiescens, siue gregatim victum quaerens.
- 2) dum plures, in cymbis gregem cingendo, terram ascendere cogunt; alii in arido expectantes capitibus tectis improviso illam persequuntur, et incedere vix valentem nec praetimore volare conantem manibus comprehendunt.
- 3) locis australibus etiam retibus de laminis ba-laenarum fabricatis.

OBSERVAT. De huius varietatibus tribus memorant incolae; conf. Gl. 101.

- 1) Quam dicunt *Niviasarsuk*, capite albo.
- 2) *Kakortok*, tota alba, Cr. 116.
- 3) *Aukpilartok*, dorso rubro.

Meraene vero varietates, an species novae sint, non determinare possum, illis nunquam a me visis. Prima tamen cum alca cirrhata Pall. V, 15. et secunda cum cepho eius lacteolo ib. p. 42. similitudinem habere videtur; tertiae affimile exemplar describere videtur Ström, l. c. dum dicit illud pectore rubro.

52. ALCA IMPENNIS.

Alca rostro compresso- ancipiti fulcato, macula ouata vtrinque ante oculos, alis minimis.

Alca impennis, Syst. nat. I, 210. Faun. Suec. 140.

Müll. prodr. 139. Brün. 105. Pall. V, 11.

Hav-Emmer, Eg. 55.

Sec-Emmer, Cr. 111.

Isarokitsok, Gl. 99.

Geirfugl, And. 45. Ol. 750. 983.

Geyervogel, Horr. 202.

Garfugl, Deb. 130.

Anglemaager, Ström, I, 221. Bom. I, 131.

Imber, Pont. II, 131.?

GROENLAND. *Isarokitsok*.

DESCRIPT. Magnitudine anseris. Rostrum nigrum fulcis 4 tantum notatum, in exemplaribus visis. Colore non differt a praecedentibus, nisi macula ouata alba ad oculos. (Pulli tamen hanc non habent, nec sulcos rostri.) Pedes nigri. Alae minimae, remigibus vix maioribus quam sturni; hinc volare non potest.

HABITAT in alto mari, raro ad insulas extremas visa, et quidem tempore brumali. Veteres rarissimi.

VICTVS eius Cottus scorpius, Cyclopterus lumpus, et pisces eiusdem magnitudinis alii.

NIDIFICAT in scopulis maris extremis ab hominibus remotissimis: quod inde concludo, quod nidus eius nunquam a Groenlandis conspectus est; sed pullum vidi, mense Augusto captum, lanuginem griseam tantum habentem, hinc aliquot tantum dierum; inque illo inveni rhodiolum roseum et alia vegetabilia, quae littoribus prae-ruptis crescere solent, non autem pisces: hinc nuper de nido

nido suo, nec procul venisse necesse est. Nidum et oua eius describit Ol. l. c.

Difficulus incedit, sed optime vrinatur; huicque vsui alae minutae eius tantum inferuiunt. Interdum incauta fatis.

VSUS idem ac praecedentis; faux tamen etiam pro vesica iaculorum habetur.

CAPITVR primo tantum modo sub praecedenti allato.

53. ALCA ARCTICA.

Alca rostro compresso-ancipiti fulcato, oculorum orbita temporibusque albis, palpebra superiore mucronata.

Alca arctica, Syst. nat. I, 211. Faun. Suec. 141.

Müll. prodr. 140. Brün. 103. Pall. V, 10.

Lund, Eg. 55. Cr. 113, 7. S. Gl. 102. Leem, 280.

Ol. 223. 559. Ström, I, 245. Bom. V, 170.

Pont. II, 141.

Papegoye, And. 167.

Papageitaucher, Adel. 365. tab XIII. fig 3.

Alca deleta, Müll. prodr. 141. Brün. 104. est huius varietas iunior.

GROENLAND. *Killangak*.

DESCRIPT. Magnitudinem fere habet tordae; monstrositate rostri a ceteris distincta. Rostrum hoc sulcos habet quinque, quasi in duas partes diuisum, quarum altera rubra continens apicem cum sulcis quatuor, altera nigra continens sulcum quintum cum basi. Mandibula superior basi summitatis suae habet incisuram leuem, qua quasi a capite separatur. Mandibula inferior gibbositatem medianam magnam habet, de qua pendet appendicula membranacea; sed versus caput non canaliculata est, ut

in ceteris. Nares oblongae fere lineares basi rostri. Ri-
 ñus oris magnus, nudus, flauus. Oculi nigri; palpebra
 superior in quibusdam mucrone membranaceo instructa.
 Caput fere globosum. Alae et cauda breues. Tota auis
 supra nigra, infra alba; attamen regio oculorum albescit.
 Genae, tempora et gula sordide alba. Iugulum nigrum.
 Remiges latere interiore et alae subtus fufcescunt. Re-
 ctrices 16 fere aequales. Pedes sordide rubri, vnguibus
 nigris magnis felinis.

Pulli rostrum minus fulcatum, nec tam coloratum,
 corpus etiam magis fuscum habent.

HABITAT in alto mari, minus frequens inter insu-
 las, et quidem tempore brumali; quaedam tamen loca,
 e. gr. *Killangait*, et *Killangarsuit*, e regione boreali co-
 loniae *Fiskerlogen*, de praesentia huius auis frequentiore
 nomen suum mutuarunt.

VICTVS eius pisciculi et insecta cancriformia varii
 generis, praesertim autem species a Groenlandis nomina-
 ta *Imaviub Kingua pillektoutelik*, (i. e. Pulex maris alti ro-
 stro ferrato,) quam non vidi, pro Cancro Arcto autem
 habeo.

NIDIFICAT in insulis extremis, praesertim e re-
 gione occidentali insulae *Disco*, et in insula *Orpiksauk* (de
 qua sub alca pica); et dicitur terram vnguibus suis exca-
 vare, ponens oua duo satis magna.

Quoad cetera momenta nil diuersum a praecedentibus habet.

54. ALCA ALLE.

Alca rostro laeui conico; abdomine toto
 subtus remigumque posticarum apicibus albis, pe-
 dibus nigris.

Alca Alle, Syft. nat I, 211. Faun. Suec. 142. Müll.
 prodr. 142. Brün. 106. Pall. V, 13.

Smaa

Smaa Alk, Eg. 53.

Akpalliarfuk, Cr. 113. Gl. 103.

Roties, And. 167. Adel. 63. tab. XIV. f. 3.

Söekonge, Ström. 1, 255.

Peder Drikker, Act. Nidr. 1, 261. tab. VI. et pag. 268. 2.

Boesfær, Bom. I. 410.

Havtirdil, Ol, 984. tab. XXXV.

GROENL. *Akpalliarfuk* f. *Akpalliarfungoak*, *Kaer-rak*, *Ijarfoakale*.

DESCRIPTIONI datae Act. Nidr. I. c. nil addere habeo, nisi maculam parvam ouatam albam supra oculos. Quaedam etiam habent lineolas longitudinales albas in dorso antico supra alas. Ceterum variat color tempore aestiuo et hiemali, eodem modo ac praecedentium, ita ut aestate iugulum, colli latera, pectusque nigra euadant, hieme autem tota avis infra sit alba, albedine hac nucham fere cingente.

HABITAT magna copia cum alca pica; victum eundem quaerens. De nidificatione eius etiam sub illa memoratum est. Raro in insulis australibus nidum habet; vidi tamen oua eius, duo numero in vno nido sumpta, columbinis parum maiora, alba tinctura subcoerulea.

Volatu veloci, anatis hiemalis simili, gaudet; non tamen alta petit. Quiescens in mari semper rostrum movet, quasi continuo bibens. Bene urinatur, non tamen ut alcae maiores; sed melius incedit. Tempore procelloso, maris moti cancris pisciculisque summa petentibus, pinguescit; satis incauta.

VSVS eius ob paruitatem vilior quam praecedentium, licet eodem modo.

CAPITUR iaculis facilius quam vlla alia.

Observ. 1.) Dantur huius duae varietates:

F 3

a.) alia

a) alia Groenlandis *Kakortok*, tota alba, Brün. 107.

b) alia *Aukpilartok*, pectore rubro.

Nunquam a me visae.

- 2.) Nominantur adhuc alcaeformes aliae sub nominibus *Akpalik* Cr. 116. et *Akpartlek*, Gl. 108. quae an vna eademque avis, an quaedam praecedentium sub diuerso nomine, an vero nouae species sint, alius determinabit.

55. PROCELLARIA GLACIALIS.

Procellaria albicans, dorso canescente.

Procellaria glacialis, Syft. nat. I. 213. Faun. Suec.

144. Müll. prodr. 144. Brün. 118. Pall. V, 36.

Malle mukke, Cr. 115. Gl. 106. And. 168. Adel.

367. 415. tab. XIV. fig. 4. (Figura autem 7. tab. XIII. quoad rostrum melius quadrat.)

Havhest, Act. Nidr. I, 182. tab. I. Ström, I, 231.

Leem, 272. Bom. III, 362. Pont. II, 123. c. fig.

Filingen, Ol. 625. 710.

GROENL. *Kakordluk*, v. *Kakordluvek*.

DESCRIPT. Exemplaria visa tota canescentia, remigibus obscurioribus, abdomine albicante. Cetera descriptioni Act. Nidr. datae conuenerunt. Aream deplumem sub abdomine etiam reperi.

HABITAT in alto mari, raro ad oras veniens, et tunc errans in nebula; quod praesertim fit mense Augusto: rarior tamen sequenti.

ESCA eius est omne viuum in superficie maris occurrens; etiam cadauera marina et quisquilias nauum petit.

NIDIFICAT

NIDIFICAT in littoribus praeruptis occidentalibus insulae *Disco*, et aliis locis a continente remotioribus, more Lari glauci.

Volatu suo quasi currit super vndas, simul rapiens escam suam; interdum tamen mari sub edendo etiam quiescentem vidi. Est avis facile incautissima et admodum foetida.

vsus. Caro editur cocta vel ficcata. Pinguedo vel cruda editur, vel comburitur in lampadibus. Pellis raro in vestimenta adhibetur. De faucibus habetur vesica venatoria in iacula minora.

CAPITVR facile iaculis, dum quiescit super aquam, hostem appropinquantem tuto exspectans.

56. PROCELLARIA PVFFINVS.

Procellaria corpore supra nigro, subtus albo.

Procellaria Puffinus, Syst. nat. I, 213. Müll. prodr. 145. Brün. 119.

Enkekone, Gl. 106.

Lire, Ström, I, 243.

Skrabe, Deb. 134. Bom. VII, 310.

Skrofa, Ol. 556.

GROENL. *Kakordlungnak*.

DESCRIPT. Praecedenti paulo longior, sed angustior, hinc minor corpore. Rostrum longius, sed tegumenta cylindrica narium minora; interstitio illorum latiore. Nares ipsae obliquae, non, ut in praecedenti, perpendiculares. Sub abdomine in multis vidi maculam longam fuscescentem. Pedes antice rubescunt, postice nigricantes. Cetera cum descriptione Brün. l. c. conueniunt.

HABITAT cum praecedenti, sed frequentior inter insulas conspicitur. Annis nebulosis certa loca tanta copia aduenit, vt superficies maris per areas quasi tegatur.

Quoad reliqua momenta cum praecedenti conuenit, quatenus mihi notum.

57. PELECANVS CARBO.

Pelecanus cauda rotundata, corpore nigro, rostro edentulo, capite laeui.

Pelecanus Carbo, Syst. nat. I, 216. Faun. Suec. 145.

Müll. prodr. 146 Brün. 120.

Skärv, l. g. 55. Gl. 101. Leem, 271. Ström, I, 250.

Kalm. Am. I, 110. Bom. VII, 252.

Skarf, Cr. III.

Baklan, Gmel. II, 23.

Skarfur Ol. 64. 555.

Corvus aquaticus, Ionst. av. 131. t. 47.

Pelecanus Phalacrocorax, Müll. prodr.

148. Brün. 122. et Ionst. l. c.

Blikskarv, *Hvidlaaring*, Ström. l. c. I.

Dilaskarfr, Ol. 556. 982.

Pelecanus graculus, Syst. nat. I, 217. Faun.

Suec. 146. Müll. prodr. 147. Brün.

121. Ionst. l. c.

Smaaskarv, Ström, l. c. 3. Leem, 272.

(120, 2.)

Graaskarfur, *Hnuplungur*, Ol. 555.

} mas
vetus.

} pul-
lus.

CROENL. *Okaitfok*; pullus *Okaitfoak*; *Kidlingaejouk*.

DESCRIPT. Rostrum edentulum supra nigricat, lateribus subtusque albicat. Facies non fronte, sed tantum ante oculos, area angusta nudiuscula, et cum rictu oris gulaeque flauescens. Nares ex rima fere tecta tantum

tum constant. Lingua minutissima. Caput elongatum antice acuminato-compressum, postice crassius; vertice planiusculum. Collum longum. Corpus robustum elongatum. Tota avis nigra apicibus pennarum atris; gula tamen, quatenus plumis tecta est, alba: quae albedo etiam continuatur initio iuguli, pennis tenuissimis sparsis inter nigras; supra femora etiam vtrinque macula magna alba, cuius pennae ceteris tumidiores. Oculi nigri iride magna viridi. Alae robustae quidem, pennis tamen gaudent raris mediocrisque magnitudinis. Remiges primariae 10, secundariae 20; quas sequitur spatium 5 aut 6 pennis brevissimis occupatum, deinde alula spuria constans 5 pennis longitudine secundariarum. Cauda rotundata habet 14 rectrices, quarum rachis crassa basi subnuda. Pedes nigri tetradactyli, digito postico fere laterali cum ceteris iuncto, plicatiles sunt et pro manibus illi inseruire possunt. Sternum habet brevissimum; ante et post quod laxa via piscibus maioribus ingurgitatis.

Foemina differt a mare defectu macularum albarum, dum tota nigra, etiam minor.

Pulli supra nigri, infra albicant, ad latera tamen fordescetes. Rostrum illorum fere nigrum, et apice minus incuruato.

HABITAT ubique satis numerosa; loca maritima praerupta amans, saepe de illo nomen suum mutuantia. Non migrat e Groenlandia.

VICTVS eius praecipuus est Cottus scorpius, quem maximum etiam ingurgitat, et saepe in aue mortua de fauce in anum fere extensum reperi.

NIDIFICAT praecipitiis maritimis, et quidem in summo circuitu illorum *) more corui; ova tria vel plura ponens, anserinis aequalia, pallide virentia, tam foetida, vta Groenlandis vix edantur.

F 5

Sociabi-

*) Conferantur, quae dicta sub Sp. 51:

Sociabilis auis certa loca homini inaccessa eligit, ubi gregatim quiescit dormitque, procul visa ut grex puerorum ob collum suum erectum. Cautissima est: hinc homine appropinquante viso statim deuolat, primo deorsum, sensim altum repetens collo erecto, volatu veloci satis. Vrinator optimus, piscem non prorsus haustum emergens periclitansque pedibus suis, ut manibus, extrahit, ut leuior volatu euadat. Quod si non valet, submersu se saluat. Infestatus locum suum mutat, diu non repetens. Secure dormit, capite sub alas reflexo; nec facile noctu excitatus volare audet: hinc vnum post alterum irretire edoctis contingit. Bene satis incedit.

vs vs carnis, pellis faucisque ut alcae impennis; faux tamen huius omnium optima, ut maior, tenuior laeuiorque.

CAPITVR variis modis:

- a) vel iaculis, ut reliqui vrinatores, icitur.
- β) vel laqueis de cacumine montis ante hospitia eius dependentibus semetipsum sub volando constringit.
- γ) vel hieme dum altiora et magis planiora petit, glaciem inferiorum inundatione maris factam relinquens, sub dormitu viuusprehenditur, vel hamo attrahitur, non sine periculo.

58. PELECANVS CRISTATVS. †

Pelecanus crista suberecta, corpore atro immaculato, rectricibus duodecim.

Pelecanus cristatus, Müll. prodr. 150. Brün. 123.

Leem, 272. (120, 3.)

Coruus syluaticus, Ionst. av. 131. tab. 47.?

Tingmik, Gl. 99.

Topfkaru,

Topfkarv, Ström, I, 250. Act. Nidr. III, 141. t.

III. f. 7. 8. Bom. VII, 252.

Topfkarfr; *Hraukur*, Ol. 555. tab. XXXIX.

GROENL. *Tingmik* v. *Tingmirksoak*.

Auis haec groenlandica, admodum rara et tractibus australibus tantum obuia, vt puto, nulla alia est ac *Pelecanus cristatus*. Dicunt enim, illam esse totam nigram, maiorem carbone; sed vt ille loca praerupta inhabitare, quae loca de excrementis eius admodum fordida, vnde etiam sine dubio nomen eius groenlandicum, a verbo *Tingmikpok* (i. e. aluo soluta laborat,) deriuatum.

59. PELECANVS BASSANVS.

Pelecanus cauda cuneiformi, corpore albo, rostro ferrato, remigibusque primoribus nigris, fauce coerulea.

Pelecanus Bassanus, Syst. nat. I, 217. Müll. prodr.

149. Brün. 124.

Kuksuk, Gl. 99.

Havfule, Ström, I, 233, Pont. II, 124. Bom. III, 38.

Havfula, Ol. 223. 556.

Sule, Deb. 132.

Johan van Gent, Adel. 369.

Anser Bassanus, Ionst. av. 131. tab. 47. sed male.

GROENL. *Kuksuk*.

DESCR. Rostrum validum coeruleum apice al-
bido, ferratum ferris minimis, ad rictum oris ta-
men vtrinque in mandibula superiore ferra maior
acuta, intra quam meatus oblique versus caput ten-
dens, sine dubio cum naribus coniunctus. Aper-
tura narium est rima angustissima, quam acus vix
pene-

penetrare potest. Lingua minutissima ouata. Facies ante, circa et sub oculis, et gula ad latera, nuda coerulea; de rictu oris tamen ad nucham fere protenditur linea nuda nigra. Oculi magni iride alba, rostro propinquiores. Pedes coeruleo-nigricant. Reliqua vt in Syft. nat. I. c. Pediculis laborat.

Pullum vidi multo minorem, multis striis nigris signatum.

HABITAT in alto mari, rarissime sub Groenlandia visa, et quidem errans. Nec in Groenlandia nidulatur, quatenus mihi notum; locis australibus tamen frequentior.

Exemplaria mea incolae austri nominarunt *Kuksuk*. An vero etiam alia auis, e. gr. cygnus, hoc nomine in tractibus australibus gaudeat, vt volunt alii, non contradicam.

60. VRIA GRYLLE.

Vria corpore atro, tectricibus alarum albis.

Colymbus grylle, Syft. nat. I, 220. Faun. Suec. 148. Müll. prodr. 151.

Vria grylle, Brün. 113. (aestiuus.)

Vria grylloides, ib. 114. (pullus primi anni.)

Vria balthica, ib. 115. 116. (hiemalis.)

Tejst, Eg. 55. Gl. 102. Cr. 113. Ström, I, 258.

Act. Nid. I, 258. 267, 1. Tab. IV. Pont. II,

163. Bom. VIII, 48. Deb. 127.

Ziaelkes, Leem, 281.

Grylle, It. Gothl. 214.

Taube, Adel. 360. tab. XIII. fig. 6. Ell. 260*.

Due, And. 167.

Peturskofa, Ol. 356. 557.

GROENL. *Serbak* v. *Sergvak*. Colore aestiuo: *Kernekungujuk* v. *Kernektarsuk*. Colore hiemali: *Kakortungujuk*.

DESCRI-

DESCRIPTIONI huius avis datae Aët. Nidr. et Brün. Orn. ll. cc., obseruatis, quae supra memoraui ad loca haec rite intelligenda, nil fere addere valeo. Quod Vria balthica loco primo aliter ac secundo apud Brün. describatur, sic intelligo: primum eius exemplar sine dubio captum est sub initio hiemis, colorem hiemalem nondum perfectum habens; secundum vero sub fine hiemis, hinc magis maculatum. Inter permulta exemplaria, quae fere quotidie aestate hiemeque vidi, ne vnum quidem rostro rubro praeditum mihi obuenit, licet hoc velint alii. Pedes rubri hieme, vt cetera, canescunt. Auem hanc hieme mutare colorem nullus dubito, experientia de contrario haecenus non conuictus. Datur enim inter veteres et pullos hiemali tempore differentia, (praesertim quod illae album, hi nigro maculatum abdomen habeant;) quae sententiam assumptam satis stabilire videtur. Nulla datur differentia coloris maris et foeminae.

Pullus nuper natus toto corpore lanuginem nigram, partes nudas etiam nigras habet, excepto apice extimo rostri albo. Plumatus colorem Brün. 114. memoratum assumit; sed sequenti vere, vt veteres, niger euadit: saltem in Groenlandia tunc omnes nigri, licet de Islandia aliter velit Ol. l. c.

HABITAT vndique in mari groenlandico, ad oras satis numerosa.

VICTVS eius sunt pisciculi varii generis, praesertim pulli gadi, scorpii et salmonis arctici.

Est monogama. Licet ipsa magnitudine tantum columbae, oua tamen gallinarum fere aequalia, numero duo, albida maculis multis nigris griseisque, sub initio Iunii ponit locis et more Alcarum. (Cf. Sp. 50. 51.)

Inter vrinatores optimos et aues cautissimas merito numeranda est. Breuib. etiam licet alis praedita velociter

citer satis volat, non tamen alte. — Difficulter incedit, non tamen vt alcae vel colymbi plurimi.

vsvs pellis et carnis vt alcarum. Oua etiam cocta eduntur. Cutis rubra pedum adhibetur in lineis piscatoriis vt illecebra.

CAPITVR vel iaculis, sed difficiliter ac alcae, quippe magis inquieta et lubentius deuolans; vel laqueis in nido suo: hic etiam interdum viua prehenditur.

61. COLYMBVS SEPTENTRIONALIS.

Colymbus pedibus palmatis, collo subtus macula scutiformi ferruginea.

Colymbus septentrionalis, Syst. nat. 220. Müll. prodr. 153.

Colymbus Lumme, Brüin. 132.

Lumm, Cr. 112. And. 44.

Loom, Aët. Nidr. I, 244. tab. II. fig. 2. Ström, I, 243. Pont. II, 136. c. fig. Bom. V, 123.

Lomur, Ol. 557.

Liom, Deb. 129.

Gakkor v. *Gakkatte*, Leem, 270.

GROENL. *Karkfauk*.

DESCR. Haec avis licet in aquis borealibus satis frequens, varie et nondum sufficienter descripta, magnitudinem fere anatis Tadornae habet, sed corpus magis plagioplateum, collum longum, caput protractum, rostrum longum subulatum, acuminatum, cuius mandibula superior sursum incuruata sulco laterali in tres partes longitudinales diuiditur, quarum media s. dorsalis albescit, reliquae cum mandibula inferiore nigricant; nares nudas oblongas fere lineares; linguam gracilem acuminatam. Caput canescens verticem habet magis obscurum, mixtu-

ra nigricante, et ad canalem mandibulae inferioris maculas minutas albidas. *)

Oculi in anteriore parte capitis locum habent pone rictum oris, parui, clari, iride subbrunnea. Colli latera capiti concoloria, antica pars maculam ferrugineam scutiformem habet versus pectus latiore, infra quam ut etiam ad latera pectoris et in dorso colli ducuntur lineae longitudinales nigricantes **) albaeque alternantes, singula penna nigricante marginibus albis. Reliquum pectoris et abdomen alba, excepta fascia nigra ad anum. Dorsum et alae fuscescentes maculis multis minutis albis passim notantur, ***) praesertim antica parte dorsi, ubi maculae minores, et postica, ubi maiores, medio minus maculato. Tectrices alarum maximae, s. remigibus propiores, maculas habent magis productas in lineam marginalem utrinque. Remiges 10 primariae reliquis obscuriores, immacolatae, rachin habent supra nigram, infra albam. Alae, subtus albae, breues, in postica corporis parte locum habent, extra caudam tamen prominentes. Cauda brevis, vix 2 pollices longitudine, maculata, ut dorsum, rectrices circiter 12 habet fuscescentes, quarum intermediae apice albo. Pedes longi, lati, compressi, (etiam in tibia,) extus nigricantes, intus albicantes, membrana digitorum etiam supra albicante, infra nigricante, ad anum siti et retro protracti incessui minus, sed natatui optime inseruiunt; tetradactyli sunt palmatique, digito postico proprium tamen lobum habente, vnguibus longis canaliculatis nigricantibus praediti. Mas et foemina sunt concolores et aequales: pulli vero carent ma-

*) In exemplari Noruegico hae deerant.

**) In exemplari Noruegico nigricanti-virides nitidae.

***) Re vera penna singula fuscescens, medio magis pallens, maculas ad apicem duas habet albas; non vero omnes pennae maculatae,

maculis albis et scutiformi ferruginea *); nuper nati lanuginem habent cinerascensem.

HABITAT praesertim in aquis dulcibus, rarius in mari. Auis migrans aggreditur sub fine Aprilis vel initio Maii; australiora petit mensibus Septembri et Octobri, plerumque exspectans niuem primam durantem montium et glaciem aquarum.

VICTVS eius praecipuus sunt salmo carpio et gastrosteus aculeatus, cancer stagnalis, nec non alii pisciculi aquarum, cancrique macrouri ad littora maris.

MONOGAMVS nidificat in gramine littoris lacuum, praesertim insulis minutis praeditorum, quae potissimum eliguntur, ut seorsim tutoque viuat. Nidus ejus strato muscorum graminumque tantum constat, estque aquae contiguus, ut auis claudicans facilius ascendere queat. Mense Iunio oua ponit duo gallinarum longiora magisque coarctata, cinerascencia maculis raris nigris. Non vnus lacus capit duos Colymbos.

Egregie natat, vrinatur volatque; licetque alis brevibus peditus alta tamen petit, sub volatu plerumque vociferans. Visu optimo praeditum esse oportet, dum de alto nidum suum agnoscere potest, casuque obliquo mira velocitate se demittere solet. Rarissime in arido conspicitur, et tunc corpore erecto.

VSVS eius idem ac Vriae, Sp. 60.

CAPITVR etiam iaculis, ut illa. Pulli lapidantur.

62. COLYM.

*) Hinc differentia descriptionum pro varia aetate auis, iam perfectum colorem, iam scutiformem non vero dorsales maculas, iam neutras habentis.

62. COLYMBVS GLACIALIS.

Colymbus pedibus palmatis, capite colloque nigro-virescentibus, fascia gulae ceruicisque interrupta ex albo nigroque lineata.

Colymbus glacialis, Syst. nat. I, 221. Müll, prodr. 155.

Colymbus torquatus, Brün. 134.

Tudlik, Gl. 99.

Tuglek, Cr. 110.

Havhymber, Act. Nidr. III, 125. Bom. IV, 73, 4.

Himbryne, Ol. 556. tab. XL.

Imber, Leem, 269.

GRONLAND. *Tudlik*.

DESCRIPTIO data Brün. et Act. nidr. II. cc. optime conuenit. Pulli maculas albas minime habent. *) Mas et foemina similes.

HABITAT tam in mari quam in aquis: vere autumnoque in mari degit vrinandi, aestate vero in aquis generandi causa. Migrat, vt antecedens.

VICTVS eius salmo carpio et arcticus, ammodytes Tobianus, et alii pisces mediocres.

NIDIFICAT in lacubus maioribus remotioribusque more praecedentis. Oua duo maiora, et, vt volunt Groenlandi, fusciscentia ponit.

Optimus vrinator, raro, tunc vero alte, volat. Persecutores videns se submergendo, non deuolando, saluare conatur. Pullos habens hostem non fugit, sed rostro satis timendo valde infestat.

VSVS

*) Haec regula, vt videtur, valet in genere de omnibus Colymbis, praesertim palmatis.

VSVS eius idem ac Alcae impennis.

CAPITVR etiam vt illa.

63. LARVS TRIDACTYLVS.

Larus albus dorso cano, extremitatibus remigum nigris, pedibus tridactylis.

Larus Rissa, Syft. nat. I, 224. Müll. prodr. 160. Brün. 140. vetus.

Larus tridactylus, Syft. nat. I, 224. Faun. Suec. 157. Müll. prodr. 161. pullus.

Tatteret, Cr. 115. Gl. 104.

Krykkie, Act. Nidr. III, 119. Ström, I, 241. Bom. IV, 521. Pont. II, 135.

Rytta, *Skegla*, *Ritur*, Ol. 356, 572, tab. XXIII. (vetus,) et XXIV. (pullus.)

Skjerro, Leem, 284.

Rutiegef, Adel. 361. tab. XIV, f. 6.

GROENLAND. *Tattarak*.

DESCRIPT. Hic facile minimus inter laros Act. Nidr. et Brün. l. c. bene fatis descriptus est, si matura aetate consideratur; desidero tamen oculorum iridem nigram, orbitam oculorum rictumque oris croceos, quos in exemplaribus meis obseruavi. *) Descriptio pulli in Act. Nidr. nimium brevis, quam meliorem dedit Ol. l. c. cuius etiam figurae optima: desideratur tamen macula lunaris nigra ad oculos in figura pulli; torques etiam niger antice interruptus est. licet aliud ostendat figura. - Color maris et foeminae in hac specie, vt in ceteris laris, idem. Quod autem

*) In descriptione Brün. quidem legitur, remigem extimam margine interiori toto nigro, sed sine dubio vult exteriori quod etiam veritati congruum obseruatum est Act. Nidr.

tem Larus rissa auctorum vetus, et tridactylus iunior sit, certo certius conuictus sum, eoque facilius ab Ornithologis assumi potest, scientibus, pullos Larorum semper parentibus suis variegatiores obscurioresue esse.

HABITAT in mari groenlandico vbique. Aestate tantum ad oras conspicitur; inter aues migrantes igitur numerandus, dum, salmonem arcticum quasi sequens, vere aggreditur, hiberno tempore vero oras relinquit, ut videtur, altum mare petens.

VICTVS eius praecipuus est Salmo arcticus, nec non ammodytes Tobianus et alii pisciculi, Clioque retusa, quos more Larorum de alto se mittendo in superficie maris petit. Frequentissimus balaenarum et phocarum socius piscandi gratia, dum illae pisces de profundo pellunt, hic supra expectans illos apprehendit.

MONOGAMVS, ut Lari omnes, nidificat in rupibus praeruptis sinuum maiorum, quae loca inde nomen proprium suum acceperunt. Nidum suum absque arte in gramine struit, ibique oua 2 vel 3 ponit magnitudine *Vriae grylle*, colore cinerascenti-viridi maculis fuscis, mense Iunio.

Vociferatio eius, praesertim gregatim circa nidum suum vibrantis, intolerabilis. Alis suis longis, ut Lari reliqui, lente continuoque circumuolat, raro quiescens, tam mari natare valens, quam terra, lubentius autem glaciei fragmentis. Voce sua animalia marina emerfura portendit.

VSVS. Caro et oua eduntur; pellis, praesertim in locis borealibus, in vestimenta adhibetur.

CAPITVR laqueis ex laminis corneis balaenarum constructis, et in superficie maris iuxta glaciei fragmenta maiora, salmonem arctico plerumque pro illecebra habito.

64. LARVS GLAUCVS.

Larus albus, dorso et alis canis, remigum extremitatibus albis.

Larus glaucus, Müll. prodr. 169. Brün. 148.

Burgermeister, Cr. 114. Adel. 362. 415. tab. XIII, f. 7.

Naya, Gl. 105.

Maar, *Maafur*, Ol. 356. 572. 709.

Blaamaage, *Store Hvidmaage*, Bom. V, 189.

Dalvek, Leem, 282.

GROENLAND. *Naya*, *Nayavek*, *Nayainak*, *Pukteralik*.

DESCRIPTIO satis sufficiens data est apud Brün. l. c. Pedes pallide fulvescunt. Remiges basi sunt rectricibus dorsoque concolores, apicem versus vero albae, ut rectrices et reliquum corpus. Est itaque Laro cano similis, exceptis huius apicibus remigum nigris, sed multo maior et laro marino non multum cedens. Pulli primo anno multum differunt a veteribus: toto corpore fordide fulvescunt maculati, quae maculae sequentibus annis magis magisque pereunt, et in dorso alisque cum colore cano transmutantur, donec perfectum colorem accipiant, ut recte observatum apud Ol. ll. cc. — Carent etiam iuniorae aetate macula crocea rostri, tunc pedibus concoloris. Nulla datur differentia maris a foemina.

HABITAT vbique ad oras et in sinubus, Larorum omnium vulgatissimus tam hieme quam aestate.

VICTVS eius sunt pisces omnes mediocres, inter illos *Cottus scorpius*, et *Cyclopterus lumpus*, quos vel more Lari tridactyli, vel in littoribus petit; nec baccas *empetri nigri* contemnit.

NIDIFICAT in locis praeruptis maritimis, inter gramina oua 3 ponens, quae magnitudine anatis domesticae superant, pallida maculis multis fuscis, mense Maio.

Continuo fere volat, raro quiescens tam mari saepius solitarius, quam rupibus saepe gregatim. Vociferatur fere vt gallopauo.

VSVS idem ac *Lari tridactyli*. Caro pullorum carni gallinarum non multum cedit bonitate; hinc a Danis lubenter editur.

CAPITVR vel laqueis, vt *Larus tridactylus*, cotto scorpio pro illecebra adhibito; vel hamo cum linea de littoribus proiecto, qui lardo pro illecebra conditur; vel lardi frusto in mare proiecto, cui fragmentum ligni acuminatum transuerse inferitur, quo hausto suffocatur; vel rarius iaculis icitur dormiens super mari.

Obs. *Larus argentatus* Brün. 149 ob. apices remigum nigros minime esse potest pullus glauci, vt subsumitur a Leem. et Müll. ll. cc.

65. LARVS CINERARIVS. †

Larus albus dorso cano, macula pone oculos fusca.

Larus cinerarius, Syst. nat. I, 224.

GROENLAND. *Kejusingoak*.

Sub hoc nomine Groenlandi mihi auem descripserunt, in Groenlandia rariorem, quam ipse volitantem semel tantum vidi, et ob maculam temporum pro laro citato habui, ceterum determinare non valens, vtrum varietas, an distincta species.

66. LARVS MARINVS.

Larus albus, dorso nigro.

Larus marinus, Syst. nat. I, 225. Faun. Suec.

155. Müll. prodr. 163. Brün. 145.

Svartbag, Cr. 114 Gl. 104. Bom. V, 190. Deb.

130. Pont. II, 194. Ström, I, 247.

Larus varius, Brün. Orn. 150. pullus.

Svartbakur, Ol. 226. 571. tab. XII. (vetus;) tab.

XIV (pullus.)

Gairo, Leem, 282.

Mås, It. Gothl. 214.

Larus maximus, It. wgoth. 156.

GROENL. *Nayardluk*. *Nayardlurksoak*.

DESCRIPTIONEM huius, facile maximi congen-
rum, bonam dedit Brün. II cc. tam veteris, sub titulo *Larus marinus*, quam pulli, sub titulo *Larus varius*. Pal-
pebrae veterum croceae nudaе. Pullorum pedes rostro
obscuriores; nec rostrum maculam croceam habet, nisi
matura aetate.

HABITAT praesertim ad insulas remotiores; pulli
tamen etiam inter alios laros conspiciuntur in sinibus.
Est glauco minus frequens.

VICIVS eius pisces mediocres, interdum etiam ma-
iores. Super tumulos de excrementis avium ortos oua
3, quae glauci paulo maiora sunt et obscuriora, ponit mense
Maio, nidum simplicissimum in gramine habens.

Vociferatur fere ut anser, tarde volitans, non facile
continenti insidens. Alias aves, praesertim anatem mollissi-
mam, etiam infestare dicitur.

VSVS idem ac glauci.

CAPITVR ut ille, praesertim primo ac tertio modo.

67. LARVS

67. LARVS CANDIDVS. *

Larus totus niueus, rostro pedibusque nigris.

Larus candidus, Müll. prodr. p. VIII.

Najauarfuk, Gl. 106. 110.

Ratsber, Adel. 359. 415. tab. XIII, f. 4.

Valdmaase, Leem, 285.

GROENLAND. *Najauarfuk*.

DESCRIPT. *Larus* hic, tridactylo paulo maior, inter minores numerandus, toto corpore albedine columbina splendet, nulla omnino canitie mixta; soli pedes oculique nigri. Rostrum ex virescenti nigricat, apice pallecente. Igitur pulcherrimus. Pedes tetradactyli sunt, digito postico mediocri, licet ab Adel. l. c. aliter indicetur. Pulli maculati sunt maculis oblongis nigris, praefertim in dorso alisque; rostrum illorum etiam nigricat.

HABITAT in alto mari, rarissime, et quidem frigore instante, terram appropinquans, et tunc admodum incautus, ut facile occidatur, super lardum eiectum quiescens. Videtur Spitzbergae et aliis borealissimis propria avis: hinc de ouis, nido, victu et moribus minus constat.

VSUS etiam vilis, dum raro capitur.

68. CATHARACTA PARASITICA.

Catharacta rectricibus duabus intermediis longissimis.

Larus parasiticus, Syst. nat. I, 226. Faun. Suec. 156. Müll. prodr. 166.

Catharacta parasitica, Brün. Orn. 127. vetus.

Coprotheres, ib. 128. pullus.

Io. Dieb, Cr. 115.

Tyvojoen, Gl. 106. Act. Nidr. III, 103.

Struntjeger, Adel. 364. T. XIII. f. 5.

Kioven, Ol. 573.

Truen, Deb. 131.

Kive, Ström, I, 239. pullus.

Io-fugl, Pont. II, 1133.

Haskel, Leem, 289. vetus.

Skaite, ib. 239. pullus.

Elof, lt. wgoth. 182.

Jobon, Bom IV, 110.

GROENLAND, *Ifingak*, *Meriarfairfok*.

DESCRIPTA est bene satis Aët. Nidr. l. c. sed erratur ibi, et apud plures auctores, dum pullos pro foeminis habent. Ipse in propinquitate habitaculi mei groenlandici multoties par vidi nidum suum seruans, quod igitur mas erat et foemina, in quibus tandem captis nullam differentiam obseruare potui a descriptione data Brün. 122, nisi quod color nigricans dorsi ad latera colli, quasi collari, non tamen antice, clauso, prolongatus sit. Collare hoc amplius, ut etiam pileus capitis, in foemina ac mare, quae differentia forsitan non in omnibus indiuiduis locum habet: deinde pullos illorum accepi viuos lanugine grisea vestitos, quos diu alui, ita ut apud me pennas acceperint omnino coloris indicati a Brün. 123. exceptis pectore abdomineque, quae in utroque cinerascencia, et capite cum dorso colli, quae in altero fuluescencia. Sic certe satis conuictus sum de veritate sententiae meae supra indicatae.

HABITAT vndique tam alto mari, quam sinubus.

VICTVS eius praecipuus est aliarum auium (non excrementum, ut putant nonnulli, sed) rapina euomita, quam sub casu rostroprehendit. Hinc continuo alias aues persequitur, praesertim laros tridactylos, glaucos iuniores, et colymbos septentrionales, illas euomere cogens. Non tamen ipsa pisces minores in superficie maris quaesitu omnino inepta est.

NIDIFI-

NIDIFICAT in tumulis paludum, vbi nidum sine arte format ex graminibus muscisque. Oua 2 ponit mense Iunio, quae magnitudine gallinae, cinerea maculis nigris.

Raro natat, tarde volitat, nisi in persequendo alias aues, tum illis velocior. Super aquam dormit.

vsus idem ac lari tridactyli; sed raro *capitur*, et quidem iaculis, dum in aqua dormit.

69. STERNA HIRUNDO.

Sterna cauda forficata, rectricibus duabus extimis albo nigroque dimidiatis.

Sterna Hirundo, Syst. nat. I, 227. Faun. Suec.

158. Müll. prodr. 170. Brün. Orn. 151.

Tærn, Cr. 116.

Therna, Kriia, Ol. 227. 575.

Kirmeve, Adel. 366. tab. XIV; fig. 5.

Tenne, Ström, 258. Bom. VIII, 56.

Sandtal, Pont. II, 151.

Zbjerrek, Leem, 288.

Sterna, Ionst. av. 130. tab. XLVI.

GROENL. *Imerkoteilak*.

DESCRIPTIO huius datur Faun. Suec. l. c. et apud Ol. Loco posteriore legitur de differentia pullorum a parentibus, quae ponitur praesertim in fronte alba, ventre minus albo et rectricibus extimis minus longis. Secundum hanc observationem, quam ipse faciendi occasionem non habui, *Sterna Paradisaea* Brün. 152. esset vetus, *Hirundo* 151. vero pullus.

HABITAT passim ad insulas remotiores in quibusdam locis numerosa, e. gr. ad insulas freti *Disco*, in aliis rarissima; et quidem aestate tantum conspicitur.

VICTVS eius piscuculi et insecta marina minora, quos more larorum petit, sub casu tamen alas suas prae-longas arctius supra dorsum coniungit, articulo humeri mire flexili.

NIDVM suum sine arte habet in insulis humilioribus muscosis, ubi ova plerumque duo ponit, magnitudine columbinorum, subfulva maculis multis nigris, mense Iunio.

AVIS sociabilis, audax, se progeniemque animose tam voce quam vi defendens contra hostes, ne quidem homines timens.

VSVS eius idem ac lari tridactyli. Cutis rubra pedum etiam adhibetur ut vriae grylle. Ova eius optima.

CAPITVE ut larus tridactylus.

70. ARDEA CINEREA †.

Ardea occipite nigro laeui, dorso coerulescente; subtus albida; pectus maculis oblongis nigris.

Ardea cinerea, Syst. nat. I, 236. Faun. Suec. 165. Müll. prodr. 176. Brün. Orn. 156. Ionst. av. 151. tab. 50.

Reiger, Cr. Cont. 214. 284.

Hejre, Ström, I, 395. Pont. II, 125.

Hegre, Ol. 356.

Guorga, Leem, 242.

Hanc loco australi Groenlandiae visam esse perhibetur Cr. l. c., de qua alias nil omnino audiui; nec nomen eius groenlandicum, si datur, mihi notum.

71. SCOLOPAX GALLINAGO.

Scolopax rostro recto tuberculato, pedibus fuscis, frontis lineis fuscis quaternis.

Scolopax

Scolopax gallinago, Syst. nat. I, 244. Faun. Suec.

173. Müll. prodr. 182. Brün. orn. 160-162.

Myrsnippe, Ström, I, 241. Bom. V, 512.

Hrossagökr, *Myraskitr*, Ol. 579.

Mækkastak, Leem, 249.

GROENL. *Siguktok*.

72. SCOLOPAX IARDREKA.

Scolopax rostro recto laevi, pedibus plumbeis; remigibus linea obliqua, vropygioque albo; rectricibus macula nigra.

Scolopax Jardreka, Müll. prodr. 190.

Jardreka, Ol. 984. Tab. XLVIII.

GROENL. *Sargvarsurksoak*.

Harum duarum specierum exemplar vnicum tantum vidi. Inter rarissimas Groenlandiae aues numerandae sunt, de quarum oeconomia non constat.

73. TRINGA STRIATA.

Tringa rostri basi pedibusque flavis, rectricibus albis fusco-fasciatis, remigibus plurimis albis.

Tringa striata, Syst. nat. I, 248. Müll. prodr.

194.

Tringa maritima, Brün. Orn. 182.

Sneppe, Eg. 55. Gl. III.

Scneppen, Cr. 103. Adel. 357. tab. XIII. fig. 2.

Fierepist, Ström, I, 225. Act. Nidr. III, 440.

tab. VII. Bom. II, 316.

Fiarkurv, Pont. II, 118.

Gaddevierrush, Leem, 253.

Selningur, Ol. 580.

GROENL. *Sarbarsuk* v. *Sargvarsuk*, *Sirkfariar-sungoak*.

DESCRIP-

DESCRIPTIO huius exacte satis data est Aët. Nidr. et Brün. ll cc. Praeterea observandum tamen, quod differant tam anni tempore, dum aestate tectrices alarum superiores obscuriores sine margine alba, dorsum vropygiumque vero pallidiora, pectus abdomenque albiora, quam aetate, et pulli lucidiores magisque striati parentibus. Pediculis laborat.

HABITAT magna copia vndique ad littora et scopulos maris, praesertim autem tempore brumali, dum aestate interiora sinuum generandi gratia, et hieme insulas scopulosque remotiores victus gratia, petit.

VICTVM eius praecipuum dant nerita littoralis et oniscus pulex, cum suis congeneribus, nec non alia testacea minora, vermiculique marini; imo interdum fuci minuti. Haec omnia in littoribus maris petit aestu instante, tunc voracissima, sub fluxu maris quippe cibo vndis tecto carens.

NIDIFICAT in campo iuxta littora maris vel lacuum, sine vlla arte radices molles graminum minorum tantum conuoluens, ibique sub fine Maii vel initio Iunii oua 4-6 ponit, sturni paulo maiora, pallida maculis obscuris, altera extremitate attenuata.

Alis suis longis acuminatis velociter volitat iuxta superficiem maris volatu hirundinis rusticae, cuius vocem etiam habet. Ocyssime currit, sed rarissime et difficulter iuxta littora natat. Contra vndas fluctuantes callide se conseruare, et simul escam quaerere intelligit accurrendo et recurrendo. Ceterum admodum incauta.

VSVS eius vilis ob paruitatem: editur tamen caro eius (certe sapidissima) cum aliis auibus marinis; et plumulis eius inter alias puluilli farciuntur.

CAPITVR vel laqueis, ad bacillum in littoribus situm aptatis, vel lapidatur a pueris; raro a veteribus petitur.

74. TRINGA INTERPRES. †

Tringa pedibus rubris, corpore nigro albo ferrugineoque vario, pectore abdomineque albo.

Tringa interpres, Syst. nat. I, 248. Faun. Suec. 178. Müll. prodr. 193. Brün. Orn. 175.

Kutterutte, Act. Nidr. III, 574.

Vejdetite, Bom. VIII, 388.

Tolk, It. Gothl. 217.

Hanc esse puto Groenlandorum *Telligvak*, quam non vidi; sed dicitur magnitudine Alcae Alle, pedibus rubris et ventre albo, facie et more Tringarum, habitare ad aquas.

75. TRINGA LOBATA.

Tringa rostro subulato apice inflexo, pedibus pinnatis, pectore albo ferrugineoque vndulato.

Tringa lobata, Syst. nat. I, 249. Faun. Suec. 179. Müll. prodr. 195. (foemina;) Brün. Orn. 171. (pullus.)

Tringa hyerborea, Syst. nat. I, 249. Faun. Suec. 179. Descr. vlt. — Müll. prodr. 196. (mas.)

Seeschnepe, Cr. 113.

Fisklita, Act. Nidr. III, 575. Bom. II, 407.

Nordvest-fugl, Bom. V, 599.

Nuorte-Lodde, v. *Bieggush*, Leem, 290.

GROENL. *Nelloumirfortok*, et saepissime deminutius *Nelloumirfortungoak*.

DESCR. Sine dubio minima inter aues marinas, longitudinem habet 7 vnciarum, et $1\frac{1}{2}$ vnc. latitudinem. Rostrum oculique nigri. Nares oblongae patulae. Caput paruum compressum, plumosum, vertice rotundatum. Pedes tetradactyli, lobati, superne plumbei, inferne nigri.

Mas,

Mas. Vertex capitis niger, fronte vix alba. Sub oculis linea nigra; supra vero macula minuta alba. Caput infra album. Tempora ornat linea ferruginea se coniungens cum colore colli, qui supra infraque ferrugineus vix nigro mixtus. Pectus medio album lateribus nigris mixtum. Reliquum corporis subtus album. Dorsum nigrum marginibus plumarum ferrugineis. Alae clausae caudae aequales, maxima parte nigrae. Remiges omnes rachin albam habent, 5 priores nigrae, 5 sequentes basi apiceque albae, albedine hac in secundariis magis amplificata continuante, ita vt 2 intimae fere totae albae sint. Post illas sequitur alula, pennis 3 vel 4 longioribus nigris apice albis constans. Rectrices secundariis proximae apicibus gaudent albis, (hinc in ala complicata lineola alba transuersa,) reliquum, vt ceterae, nigrae. Subtus alae cinereae ad humeros albo nigroque granulatae. Rectrices 12, mediae parum longiores nigrae, duabus extremis margine extimo et apice, reliquis apice tantum albis, duabus intermediis vix notatis. Vropygium nigrum, lateribus albis granulatum. Podex albus; sed pennae quaedam longiores sub cauda, vt etiam latera corporis, albo nigroque maculatae.

Foemina differt a mare praesertim vertice minus saturate nigro, fronte nigro alboque mixta, temporibus lineam (non ferrugineam, sed) albam habentibus. Collo supra nigro marginibus plumarum intimis pallide brunneis, infra (et suprema parte pectoris) lineis albis, cinereis et pallide brunneis transuersis vndato; reliquo pectoris, vt abdomine, albo.

Pulli fronte, lateribus capitis, collo infra, pectore, abdomineque in totum albis, et collo supra nigro, sine notabili mixtura, a parentibus differunt.

HABITAT aestate in lacubus maioribus, praesertim plagae glaciali contiguis: vere autumnoque vero mari, etiam

etiam alto, conspicitur, sub migrando vel adueniens mense Aprili, vel digrediens mense Septembri, hieme nunquam visus.

VICTVS sunt vermes et insecta minora in superficie maris vel lacuum occurrentia.

NIDIFICAT littoribus lacuum. Oua eius non vidi.

Lente natare valet, non autem vrinari. Quiescens super aquam continuo fere rostrum suum in aqua motitat, et vocem suam hirundinam etiam sub volatu veloci edere solet. Satis incauta.

VSVS. Caro editur. Pellis ob mollitiem ad abstergendum oculos a lippis adhibetur.

CAPITVR iaculis super mare quiescens.

76. TRINGA FULICARIA. †

Tringa pedibus pinnatis, rostro recto flavo, corpore griseo, subtus rufo.

Tringa fulicaria, Syst. nat. I, 249. Brün. Orn. 172.

Hanc auem ab Brünnichio inter groenlandicas numeratam, licet a me non visam, praeterire non fas est. Forfitan Groenlandorum *Kajok*, (Gl. 109.) quod nomen designat auem brunneam, quam inter Tringas numerant.

A Linnaeo, sequente Müllero, minus recte sub Hyperborea, Tringa haec Brünnichii, vt synonomon citatur.

77. TRINGA ALPINA. †

Tringa testaceo-fusca pectore nigricante, reatricibus cinereo-albis, pedibus fuscescentibus.

Tringa alpina, Syst. nat. I, 249. Faun. Suec. 181. Müll. prodr. 197. Brün. Orn. 173.

Loarth-

Loarthrell, Ol. 581. tab. XLI. Müll. prodr. 208.

Sine dubio est illa Tringa, quam Groenlandi sub nomine *Tojuk* (Gl. 91.) describunt dorsum habere canescens, abdomen vero et torquem colli alba. Raro occurrit.

78. CHARADRIUS HIATICULA.

Charadrius pectore nigro, fronte nigricante fasciola alba, vertice fusco, pedibus luteis.

Charadrius Hiaticula, Syst. nat. I, 253. Faun.

Suec. 187. Müll. prodr. 209. Brün. Orn. 184.

Ionst. av. 166. tab. 53.

Strandpiper, Act. Nidr. III, 575.

Sandvifter, *Praestekrave*, Bom. VII, 111.

Sandloe, Ol. 581.

Pago, Leem, 254.

GROENL. *Tukagvajok*.

DESCR. Caput vertice latius planiusculum, fronte tumidum, lateribus compressiusculum, infra arctius. Oculi magni iride brunnea. Frons alba superius fascia nigra; praeterea basin rostri cingit linea nigra, ad lateracapitis, sub oculis et trans aures prolongata, postice tamen magis fulcescens; supra oculos etiam lineae alba, et infra macula minuta alba. Macula nigra sterni cingit etiam colli latera in dorso coiens. Remiges fuscae maculis duabus longis albis, quarum altera in 4 primoribus rachin tantum occupat, et apice albedo; secundariae maculas ampliores et conjunctas habent, ita ut intima tota fere alba euadat. Praeter alulam posticam dorso concolorem pennae vel 7 longiores humerales dantur, quarum 3 extimae albo marginatae. Rectrices remigibus contiguae 5 priores nigrae, 3 sequentes macula parva marginali alba, dein 2 fuscae, reliquae cinereo-fuscae apicibus albis. Alae complicatae cauda parum breuiores. Rectrices 12: quarum 11 albae; (in quibusdam

busdam macula nigra;) 2. 2 etiam albae macula lata transversa nigra rachin tamen et marginem extremam non occupante; (in aliis macula haec latere latiori tantum conspicitur;) 3. 3 maculam habent nigram, rachin non vero marginem occupantem; 4-5. 5-4 basi fuscae, exterius nigrae, apice albo; 6. 6 reliquis longiores acutioresque, sine apice albo. Ceterum caput, dorsum, alae supra et vropygium cinereo-fusca; gula, collare, pectus, abdomen et alae infra alba. Pedes flauicant, tridactyli, unguitibus nigris. Digitus intermedius extimusque basi membrana minuta iuncti.

Differt mas a foemina colore magis cinerascens, fronte magis alba, et pennis albis hinc inde intertetrices alarum superiores. — Est etiam illa maior.

Pulli magis fusci, vbi veteres nigri.

Pediculus laborat.

HABITAT ad ripas et praesertim locis humilioribus, de fluxu maris humidis. Inter aues Groenlandiae minus raras numeranda; migrat tamen tempore brumali australiora petens, vernali regrediens.

VICTVS sunt górdii et lumbrici varii, cum aliis vermiculis locorum humidorum.

NIDIFICAT maxime in insulis solitariis, et aliis locis mari contiguis, fere eodem modo ac Tringa striata; oua eius tamen longiora et magis attenuata altera extremitate.

Curstat ocyslime; sub volatu continuo vociferatur: *Pyut*.

Avis est solitaria non facile vno loco pari plures conspiciere contingit. Natare non valet, sed volitare optime. Admodum cauta. Interdiu insulas, vesperi finus minores petit.

VSVS et captura eadem ac Tringae striatae.

79. CHARADRIUS APRICARIUS.

Charadrius pectore abdomineque nigris, corpore fusco albo luteoque punctato, pedibus cinereis.

Charadrius apricarius, Syst. nat. I, 254. Faun.

Suec. 189. Müll. prodr. 212. Brün. 186.

Kakerloe, Act. Nidr. III. 575. Bom. I, 457.

Hejloe, Ström, I, 234. Pont. II, 126.

Lo, Ol. 580.

Ackervogel, Martini Naturlex. I, 257. c. fig.

Bizhiutzh, Leem, 247.

Alwargrim, It. Oel. 72.

GROENL. *Kajorrovek*, *Kajordlek*.

DESCR. Magnitudo *Tringae vanelli*. Statura *Hiaticulae*. Oculi magni iride brunnea; palpebrae nigrae. Tempora obscura. Reliqua conueniunt cum Faun. Suec. l. c.

Mas differt temporibus nigris, quae nigredo cum nigredine colli inferioris coniungitur.

Datur huius varietas pectore albo, linea tantum media longitudinali nigra.

HABITAT in tractibus australioribus ad lacus; ut praecedens migrat, sed minus frequens.

VESCITUR vermiculis aquarum, etiam baccis empetri nigri.

Quoad reliqua momenta cum *Hiaticula* fere conuenit.

80. TETRAO LAGOPUS.

Tetra opedibus lanatis, remigibus albis, rectricibus nigris apice albis, intermediis albis.

Tetrao lagopus, Syst. nat. I, 274. Faun. Suec. 203.

Müll. prodr. 223. Brün. Orn. 198, 9. Ionst.

av. 68. tab. XXVIII.

Rype,

Rype, Eg. 35. Cr. 101. Gl. 91. Ström, I, 249.

Pont. II, 149. c. fig. Bom. VI, 613. And.

37. 164. Horr. 168.

Riupa, Ol. 581.

Rieusak, v. *Giron*, Leem, 242.

Schneehuhn, Mart. V, 101. Tab. CXI. CXII.

Schneehuhn von Hudsons Bay, id. 115. Tab.

CXIII. mas tempore aestiuo.

Weise Rebhuhn, El. Hudf. 36. Tab. 2.

GROENL. *Akeiksek*, *Kauio*.

DESCR. Haec avis, terris borealibus satis nota, hactenus tamen ob varietates coloris minus accurate descripta est. Magnitudo Lagopodis groenlandicae columbam parum superat. Rostrum breue, nigrum, glaberrimum. Lingua rostro breuior, lata, subconica, bifida, supra canaliculata. Nares ouatae, membrana conuexa semiclausae et plumulis testae. Oculi magni nigri, supra oculos macula oblonga rubra nuda, margine suprema distante serrata, forma cristae galli. Crista haec utrique sexui communis, sed mari maior, et quidem tempore pruritus maxima. Pedes pentadactyli etiam subtus plumulis laneis testati. Ungues longi curui, obtusi, fuscescentes, subtus canaliculati. Pennae corporis duplicatae. Caro eius rubra vix pinguescit. Variant colore mas et foemina, hieme et aestate.

H I E M E:

Mas toto corpore albus, exceptis his: linea nigra latiuscula de naribus trans oculos. Remiges 6 primores rachin habent nigram. Rectrices 14 nigrae apicibus albis; praeter has 4 intermediae spuriae, ceteris incumbentes et cum tectricibus illas tegentes, albae.

Foemina minor, praeter cristam minorem, differt defectu lineae nigrae ad oculos, cuius rudimenta tantum conspiciuntur.

A E S T A T E :

Mas dorsum et vropygium habet nigro cinerascen-
 que vndulata; maculae tamen maiores nigrae hinc inde
 sparsae. Pectus dorso obscurius, sed collum adhuc ob-
 scurius vndulis cinerascens ibi rarioribus. Vertex et
 propinquitates capitis nigri vndulis cinereo - fulvis, ad
 basin vero rostri et rictum oris plumae nigrae marginibus
 albis. Palpebrae albae. Latera capitis sub oculis et su-
 per aures ut etiam gulam tegunt plumae nigrae fasciis
 candidis. Tectrices alarum versus dorsum illi concolo-
 res, remigibus contiguae tamen apicibus albis, sed versus
 inferiora, dimidiata fere ala, et humerales, albae. Alae
 subtus, remiges, abdomen et femora etiam alba. Re-
 ctrices 14 nigrae apice albo, ut hieme; sed intermediae
 cum tectricibus nigricantes punctis minutis cinereis. Pe-
 des tunc non plumatae, sed principia accrescentium hie-
 malium plumarum tantum conspiciuntur.

Foemina mare multo obscurior, vndulis cinerascen-
 tibus dorsi magis distantibus et fulvescentibus, ut in ver-
 tice capitis masculi: penna autem singula marginem fina-
 lem albam habet, quaedam etiam totae nigrae margini-
 nibus albis; sic etiam notatae sunt tectrices caudae supe-
 riores inferioresque. Tectrices alarum fascias maiores al-
 bas habent. Pectus infra et abdomen nigro alboque fa-
 sciata; pedum tamen interstitia alba manent. Femora
 cinerascunt fasciis nigris. Vertex capitis fere niger fa-
 sciis fulvescentibus rarissimis. In reliquis cum mare
 convenit.

Difficillimum tamen est, exemplar aestivum perfe-
 ctum accipere: vix enim sub fine Iulii vel initio Augu-
 sti colore mutato, pennae hiemales accrescere inci-
 piunt; foemina tamen prius, sc. mensibus Maio et Iunio,
 vestem suam aestivam induit.

Pulli prima aestate parentibus aestivis similes sunt; sed
 hieme ut illi albescunt.

HABITAT vbique inter montes numerosa satis; hieme gregatim mari propius accedit.

VICTVS eius baccae et folia empetri nigri, betula nana, etiam lichenes fruticulosi varii.

MONOGAMA, nidificat sub stratis lapideis montium inter salices vel empetra sine arte, et 6 - 10 oua glabra fuluescentia maculis confertis nigris, magnitudine et figura columbina, ponit sub initio Iunii. Pulli nuper nati, gallinarum similes, matrem sequuntur. Vociferatur foemina fere vt gallina iunior, mas vero vt rana temporaria. Velociter satis volitat, et falcone persequente alta petit. In niue delectatur vt gallinae puluere; loca vmbrosa amat; quiescit lubentissime iuxta lapidem; noctu cuniculos habet sub niue, vbi dormit, mare continuo vociferante. Inter aues incautas merito numeranda. Foemina occisa a mare non facile relinquitur. Bis anno plumas mutat.

VSVS. Caro editur cruda, cocta vel subputrida; intestina etiam cruda cum lardo phocae consumuntur: praesertim sunt intestina crassiora ingluuiem sequentia (dicta *Oronit*), et alia tenuiora ano propiora (dicta *Sungarneet*), incolarum deliciae, quae statim euelluntur et cum contento illorum eduntur. Pellis etiam interdum in vestimenta adhibetur. Rectrices nigrae olim combinatae pro fasciis crinalibus foeminarum habebantur.

CAPITVR laqueis, de linea inter duos homines ambulantes extensa pendentibus et supra caput eius aptatis; interdum etiam lapidando, iamiam saepissime sclopetis occiditur.

81. EMBERIZA NIVALIS.

Emberiza remigibus albis, primoribus extrorsum nigris, rectricibus nigris, lateribus tribus albis.

Emberiza niualis, Syst. nat. I, 308. Faun. Suec.

227. tab. I. (vbi mas delineatus) Müll. prodr.

250. Brün. Orn. 245. 246.

Sneefugl, Eg. 36. Deb. 124. Ström, I, 252.

Bom. VII, 403. Pont. II, 157.

Sperling, Cr. 103.

Hvidfugl, *Större end Stillitz*, And. 164.

Sneetitling, Horr. 183.

Snio-Tytlingur, Ol, 582.

Alpe, Leem, 255.

Schneevogel. Adel. 357. tab. XIII. fig. 4. *Anne fringilla niualis* Syst. nat. I, 321. eadem avis?

GROENL. *Kopanauarsuk* v. *Kopanungarsuk*, mas etiam *Amauligakaudit*.

DESCR. Magnitudo et statura fringillae domesticae. Rostrum nigrum intus flauicans. Nares rotundatae. patulae. Oculi iride fusca. Pennae dorsales omnes arcuato-acuminatae. Pedes nigri.

VARIAT SEXV.

Maris caput, collum, pectus, abdomen vropygiumque alba, basi tamen pennis nigricantibus. Dorsum nigrum, pennis albo tenuissime marginatis, postice et ad alas etiam albo mixtum. Remiges primariae 1-4. basi et margine extrema albae, versus apicem nigrae: in 5-7 albedo baseos prolongatur, ita vt minus nigrae sint; 8 et 9 apices tantum nigros habent; secundariae 1-6 totae albae, 7 et 8 nigrae apicibus albis, quas sequuntur aliae longiores totae nigrae. Tectrices, quae remigibus primariis contiguae, albae apicibus nigris; ad flexuram alae infimam 3 vel 4 nigrae; ceterum alae supra infraque albae. Cauda bifida longiuscula 12 habet rectrices, quarum 1-3. 3-1 albae apicibus nigris; 4. 4 nigrae, sed basi et longitudinaliter exteriori latere albae; 5-6. 6-5 marginibus albis: his 2 vel 4 tectrices longiores incumbunt concolores.

Foemina nigricat vbi ille niger, et sordide albicat mixtura nigra vbi ille albus; alba tamen sunt pectus et abdomen,

abdomen, tempora testacea. Caput supra dorso concolor; sic etiam rectrices alarum superiores, quarum 2 ordines remigibus secundariis proximi apices albos habent: hinc 2 lineae albae in ala complicata. Reliqua ut in mare.

Pulli differunt a veteribus praesertim colore testaceo, ubi illi albi. Margines pennarum etiam testaceas habent. Hi varietatem β . Faun. Suec. l.c. efficere videntur.

HABITAT ubique in montibus caluis. Migrat, mense Aprili adueniens, Octobri reuertens, in Americam, ut videtur, mare traiciens.

VICTVS eius sunt seminula varii generis, praesertim autem Polygoni viuipari.

NIDIFICAT in fissuris rupium mense Maio; et constat nidus eius 3 stratis, extimo gramineo, intermedio plumis, et intimo pilis vulpis Lagopodis. Oua 5 ponit non multum attenuata alba maculis fuscis nigrisque, extremitate latiore imprimis confertis. Monogamus mas alternatim cum foemina sua incubat, vicibus tamen brevioribus.

Egregie cantillat mas in propinquitate nidi continuo locum mutans; pullis provenientibus desinit. Volitat more congenerum. Curstat super terram.

VSVS eius vilis; editur tamen caro eius ficcata.

CAPITVR a pueris, vel arcubus minoribus, vel laqueolis circa escam eius aptatis, praesertim tempore brumali, dum gregatim versus littora de montibus deuolat australiora petitura.

82. FRINGILLA LAPPONICA.

Fringilla capite nigro, corpore nigro griseoque, superciliis albis, rectricibus extimis macula cuneiformi.

Fringilla lapponica, Syst. nat. I, 317. Faun. Suec. 235. Müll. prodr. p. VIII.

Emberiza passerina, Pall. It. Russ. I. app. p. 4. huic nimis affinis videtur, et sine dubio eadem avis.

Kleine singende Vogel etc. Cr. 104.

Thufutytingr, Ol. 582?

GROENL. *Narksarmitak*.

DESCR. Nares minutae, ouatae, semipatulae nudaе. Caput tumidum plumis confertis. Oculi iride subbrunnea. Pedes nigricantes, unguis posticus longior. Cauda bifida rectrices habet duodecim. Mas optime descriptus a Linnaeo ll. cc. Obseruandum tamen, quod rectrices remigibus proxime incumbentes praeter lituras ferrugineas apices albos habeant, et illas sequentes albo, non ferrugineo marginatae sint, hinc 2 quasi lineae albae in ala complicata.

Foemina differt a mare, quod minus colorata sit, ita: vertex capitis fuscescit marginibus pennarum pallidis; colum supra pallide brunneum; supercilia, crissum, gula et abdomen pallida; pectus griseum; reliquis paribus.

HABITAT minus frequens in campis sinuum interiorum. Vt praecedens migrat, sed serius adueniens, et prius reuertens.

VICTVS eius sunt semina graminum et plantarum aruensium varii generis, praesertim autem salicis arenariae, myrtilloidis et herbaceae.

Mense Iunio in aruo ad tumulos paludosos oua 5-6 ponit, oblongiuscula, colore fere argillae tripolitanae, obscuriore tamen parum mixto. Nidus eius sine arte ex gramine muscoque confectus est, plumis raris in disco. Prae ceteris egregie cantillat, non tamen terrae insidens, sed in aere vibrans, vt alauda.

Rarissime capitur a pueris: hinc vsus eius fere nullus in oeconomia groenlandica.

83. FRINGILLA LINARIA.

Fringilla remigibus, rectricibusque fuscis margine obsolete pallido, litura alarum albida.

Fringilla linaria, Syst. nat. I, 322. Faun. Suec.

241. Müll. prodr. 262. Brün. Orn. p. 70.

Irisk, Eg. 36. Cr. 104. Pont. II, 133.

Liden Irisk, Bom. IV, 191.

Audnatytlingr, Ol. 586.

Sifferönnike, Leem, 292. (144.). Ström, I, 250.

Parus griseus, Müll. prodr. 284. anne eadem avis?

GROENL. *Orpingmiutak*; *Anarak*, v. diminutivae *Anarangoak*; *Nennamak*.

DESCRIPTIO conuenit datae in Faun. Suec. l. c.; in qua tamen desidero gulam eius nigram, rostrum flauicans apice nigro, et pedes nigricantes. Avis certe minima in Groenlandia mihi obuia.

HABITAT numerosa satis locis vliginosis inter frutices. Cum Sp. 81. migrat.

VICTVS eius feminula varia, praesertim generum cochleariae, montiae et alfinis.

NIDIFICAT mense Maio inter ramos fruticum, et constat nidus eius praesertim tribus inuolucris: extimo crassiore gramine arido et ramulis fruticum intermixtis; intermedio tenuiore plumis et lichene pubescente intermixtis; et intimo lana eriophori vaginati sola, satisque conferta. Quinque vel plura oua ponit ex albo virescentia, maculis rubicundis inquinata, imprimis versus extremitatem crassiorem.

Sub volatu continuo vocem suam gracilem edit, et quiescens *Pivit* suum iterat. Cantillat etiam, non vero vt praecedentes auditu digna.

Hanc prae ceteris pueri capiunt; cf. Sp. 82.

84. MOTACILLA OENANTHE.

Motacilla dorso cano, fronte alba, oculorum fascia nigra.

Motacilla oenanthæ, Syst. nat. I. 332. Faun. Suec. 254. Müll. prodr. 274. Brün. Orn. 276. Ionst. 123. tab. 45.

Steenfquette, Cr. 104.

Steendolp, Bom. VII, 582. Leem, 292. Ström, I, 255. Pont. II, 160.

Strindpil, Ol. 584.

GROENL. *Kyssektak* v. *Kussektak*.

DESCRIPT. Oculi magni nigri iride rubicunda. Alae caudam dimidiatam vix superant. Remiges 3 intimae nigrae marginibus pallidis apicibusque albis; reliquae omnes fuscae. Testrices eiusdem coloris margins habent albidas. Cauda brevis, vix 2 uncis longior. Rectrices habet 12 aequales, exceptis 2 intermediis brevioribus. Pedes longi. Reliqua quoad marem conveniunt descriptioni Faun. Suec. I, c.

FOEMINA mare minor minusque colorata. Canities capitis dorsique testaceo-mixta est; et ante vropygium fascia lata testacea datur. Albedo frontis linearis tantum, et lineae albae supra oculos rudimenta tantum existunt. Linea nigra a rostro ad oculos tantum continuatur, temporibus fuscescentibus. Remiges omnes fuscae; et margins testricum fuluescunt.

Pulli sunt parentibus obscuriores, dorso testacei, nec lituras capitis perfectas habent.

HABITAT vbique ad lapides et riuos. Migrat cum Sp. 82.

VICTVS eius sunt insecta, larvae, et vermiculi varii generis; praesertim vermes sepulchrales petit.

NIDIFICAT mense Iunio inter lapides maiores, gramine arido cum muscis et plumis raris intermixtis, discum occupantibus pilis leporinis. Qua 6-8 ponit coerulefcentia, extremitate crassiore punctis minutis brunneis raro signata.

Caudam continuo motitat; interdum cantillat sub iterato volatu iam alta petens, iam se demittens, more et cantu vere ridiculo.

Non editur a Groenlandis, quia mortuos illorum petit.

85. PARVS BICOLOR. †

Parus capite cristato antice nigro, corpore cinereo, subtus ex albido-rufescente.

Syst. nat. I, 340. Müll. prodr. p. IX.

Hanc subsumo esse auem groenlandicam, sub nomine *Auingarsuk* tractibus australioribus, praesertim ad sinum *Tunnudliorbik* raro occurrentem, quae describitur minuta, rostro acutissimo, cauda longiore, remigibus omnibus aequalibus, supra coerulefcent, pectore et iugulo rufescent. Dicitur raptim volare, magnis interuallis alas complicans, et sub volatu sonum gracilissimum edere.

Obs. 1.) Aues groenlandicae *Milektok*, *Niakortok* et *Tunnektok*, Gl. 109. 110. 111. quorum referendae sint, alius determinabit, mihi nunquam sub nominibus talibus obuia, forsitan vero quaedam praecedentium.

2.) Aues extraneae a colonistis introductae sunt.

a) *Phasianus gallus*, (Syst. nat. I, 279.) groenl. *Tingmiengoak*, *Tukingarsolik*, *Aukpallartolik*, *Mardlurartartok*.

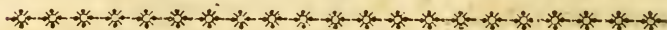
β) *Columba oenas*, (Syst. nat. I, 279.) groenl. *Duingoak*.

γ) *Anas*

γ) *Anas domestica*, (Syst. nat. I, 206. Sp. 40, β.)
groenl. *Kertlutok*.

δ) *Anser domesticus*, (Syst. nat. I, 197. Sp. 9, β.)
groenl. *Nerdlernak*.

Inter illas, α) frequentior, γ) et δ) vix hodie occurrunt, et omnes vili cum lucro ob frigus.

III.

AMPHIBIA.

Testudines dari in tractibus australioribus Groenlandiae refertur Eg. 51. et. Cr. 140; sed ex descriptione ibi data minime concludi potest, an decantatum animal revera ad testudines, anne potius ad nantium genus quodlibet pertineat. Nunquam ipse de tali audiui, et, licet incolas percontatus, non certior factus sum. — Mei iudice nulla alia esse potest ac Chimaera monstrosa, (Syst. nat. I. 401. Act. Nidr. II, 270. tab. V et VI.) quae descriptioni quodammodo et optime loco convenit, testudine contra in aquis borealibus haecenus inaudita.

86. RANA TEMPORARIA. †

Rana dorso planiusculo subangulato.

Rana temporaria, Syst. nat. I, 357. Faun. Suec.
278. Müll. prodr. 296. It. Oel. 154.

Rana aquatica, Ionst. quadr. 185. tab. LXXV.
Fig. 5 - 8.

Vandfroe, Bom. II, 493.

GROENL. *Piglertok*.

Loquuntur incolae sub hoc nomine de ranae specie in gramine tractuum australiorum occurrente, quae verisimiliter nulla alia esse potest, ac citata.

87. RAIA

87. RAIA FVLLONICA.

Raia dorso toto aculeato, dentibus acutis.

Raia fullonica, Syst. nat. I, 396. Müll. prodr. p.

IX. Ionst. pisc. 37. Tab. XI. fig. 4.

Raia toto dorso aculeato, duplici ordine aculeorum in cauda, simplicique ad oculos, Art. gen. 72.

Syn. 101.

Takkalikisak, Cr. 139.

Valke - Rokke, Bom. VI, 542.

Tindabikia, Ol. 987. tab. XLIX et L. conf. *Raia clauata* Atl. 646.

GROENL. *Taralikisak*, *Aglernak*. *)

DESCRIPT. Totum corpus plagioplateum, figurati, qualis Ol. l. c. habetur. Abdomen vndique laeue, album tinctura rubra. Dorsum fusco - canescens maculis nigricantibus hinc inde sparsis, totum aculeatum, exceptis marginibus pinnarum, extremitate rostri, area dorso pone pinnae pectorales, apophysibus abdominalium, et pinnulis caudae, quae laeues vel saitem rudimenta aculeorum tantum habent. Aculei tamen non omnes eiusdem magnitudinis: maximi occupant medium dorso, et summitatem caudae vno ordine, vbi 16 numeravi, 6 sc. in dorso, et 10 in cauda; praeterea 2 vtrinque linea obliqua pone locum branchiarum; 2 vtrinque pone et vnus ante oculos; medii ad latera caudae siti sunt simplici ordine,

*) Multa communia habet cum *Raia clauata* ab Artedi Sp. 103. descripta, et non abnuerem eandem esse, si mea non dentes acutos, abdomen omnino laeue, et rostrum minime aculeatum habuisset. Praeterea quoad fullonicam non consentiunt auctores: apud Ionst. l. c. ei tribuuntur tres ordines aculeorum in cauda, quod exemplari meo optime conuenit; sed in Syst. nat. l. c. duo tantum: hac forsitan causa Artedi Syn. 101. haesitat, an fullonica reuera eadem cum eius aspera sit.

dine, antice tamen multiplicati vtrisque, et super cartilagine arcuatam, quae pinnam pectoralem a dorso distinguit: paulo minores conspiciuntur in postica parte pectoralium et vtrisque ad medium dorfi; minuti cetera vestiunt. Omnes figuram patellarum referunt compresso-conici, sulcati, apice hamati, basique ampliati radiati, retro spectantes. Pinnulae duae extremum caudae terminant, inter quas nullus aculeus. Dentes conferti albi marginem vtriusque maxillae vestiunt, basi plano-ouales, de cuius latere ori proximo erectus est apex acutus versus faucem tendens, longitudine diametri baseos. Cetera quoad rostrum, os, caudam, nares, oculos, branchias, anum, pinnae et interiora se habent, ut ab Artedi ad Spec. 103 relatum est; et quoad genitalia, vterum et oua nil addere habeo dictis Ol. I. c. Vitellos magnos minoresque flauos multos reperi in ouario mense Aprili. Nec pulmones arbitrarie spirantes, nec alia organa respirationis ac branchias detegere contigit.

HABITAT in sinibus profundis australibus, praefertim ad *Tunnudliorbik*.

VESCITVR pisciculis omnis generis, praecipue salmone arctico, cotto cataphracto, squillisque.

Non facile fundum maris relinquit; pinnae suas verticaliter et caudam horizontaliter flectendo, locum mutare solet.

VSVS. Editur subputrida tantum.

CAPITVR lineis piscatoriis maioribus, de laminis corneis mysticeti, vel loris phocae barbatae confectis et difficulter satis, dum corpore suo plagioplateo in aqua valide resistit.

88. SQUALVS ACANTHIAS.

Squalus pinna ani nulla, dorsalibus spinosis, corpore teretiufculo.

Squalus

Squalus acanthias, Syst. nat. I, 397. Faun. Suec. 295. Müll. prodr. 311. Brün. ichth. 6.

Squalus pinna ani nulla, corpore subrotundo, Art. gen. 66. Syn. 94. Sp. 102.

Pighaa, Act. Nidr. II, 314. 316. IV, 7, c.

Haa, Sröm, I, 280. Pont. II, 185. Leem, 312. Bom. III, 229.

Haafur, Ol. 359. 989.

Hå, It. wgoth. 174.

Galeus acanthias, Ionst. pisc. 27. tab. VIII, fig. 5.

GROENLAND. *Kukilik*.

DESCRIPTIONEM huius conuenientem habemus Art. Sp. I. c.

HABITAT cum praecedenti.

VSVS et CAPTVRA etiam communis; capitur tamen praesertim hieme per foramina glaciei.

89. SQUALVS CARCHARIAS.

Squalus dorso plano, dentibus ferratis.

Squalus Carcharias, Syst. nat. I, 400. Müll. prodr. 316. Brün. ichth. 13.

Squalus dorso plano, dentibus plurimis ad latera ferratis, Art. gen. 70. Syn. 98.

Hay, Eg. 49. c. fig. non bona ad p. 37. Cr. 137.

Gl. 135. And. 97. Horr. 264. Adel. 387.

Haaskierding, Act. Nidr. II, 330. tab. XXI. Bom. III, 249.

Haakal, Ol. 359. 597. 839.

Akkalagges, Leem, 308.

Canis carcharias, Ionst. pisc. 24. tab. VI. fig. 4, 5, 6.?

GROENL. *Ekallurksoak*.

DESCRIPT. In exemplari viuo viso, 4 vlnas habente, dentes supra 100 mobiles numeravi quatuor or-

ordinibus in maxilla superiori, et in maxilla inferiori 3
 feras, quarum 2 extus vergentes 52 dentes habebant,
 sed tertia intus tendens 44. Praeterea alios tam dentes
 separatos, quam feras imperfectas sub cute detexi in
 vtraque maxilla. Videntur igitur dentes numero pro
 aetate multiplicari, et imperfectos reliquorum succeſſo-
 res designatos eſſe, ſi piſcis illos amitteret. — Oculi
 magni viſcentes iride coerulea. Nares magnae ſub ro-
 ſtro operculis duplicatis ſemitectae erant. Aures minutae
 ſine auriculis. Lingua craſſa, lata, brevis, cartilaginea.
 Pectus prominens. Corpus teretiſculum, dorſo plana-
 to-angultatum. Pinnae pectorales maximae ad ſpiracu-
 la ſedentes fere ouales. Pinnae ventrales ad anum ſitae
 elongatae, parallelogrammi fere figura. Pinnae dorſa-
 les duae: prior in medio dorſi oblique erecta apice pro-
 longato, poſtice canaliculata; poſterior eiſdem figurae,
 ſed minor, pone regionem ani. Pinna caudalis perpen-
 dicularis biloba, lobo ſuperiore longiſſimo. Caro du-
 plex; interior craſſior alba, exterior tenuior rubra, mi-
 nime pinguis. Hepar magnum album oleo diues. Prae-
 ter illud, cor, ventriculum, inteſtinum rectum, et lien
 nil ſuperſtes vidi, quod pro pulmone haberem, niſi duos
 lobos longos, pallide rubentes, margine plicatos, ſub
 initio ventriculi iuxta cor iacentes, in quos meatus angu-
 ſtus de anterioribus ducebatur; anne hi pulmones? Re-
 liqua, cum figura optima, habemus Act. Nidr. l. c.

HABITAT magna copia tam in mari libero, quam
 ſinibus profundis. Maxime in profundo viuſt; rarius
 alta petit tergo ſupra mare oſtenſo. Interdum littora
 propius accedit, rapinam perſequens, vel hoſtem fugiens.

VICTVS eiſunt omnia fere animalia marina, tam
 viuſa, quam cadauera, praefertim piſces maiores, vt:
 Pleuronectes hippogloſſus, Gadi morrhua et callarias,
 perca noruegica. Petit etiam phocas et phocaenas iuni-
 ores, et cadauera cetorum; (exceptis ſolis Phyſeteribus
 ſenſu

sensu Linnaeano conf. Sp. 25.) quin immo voracissimum animal homines mortuos in mari obuios, interdum etiam viuos, deglutire solet.

Est viuipara.

Animal hoc horribile satis timendum incolis, qui mare continuo frequentare debent. Dicitur enim cymbas minores debiles, pelle nempe phocarum obductas, ore suo amplo subtus comprimere et insidentes amputare; solitarius ergo illud visum plerumque fugit. Valet odoratu, quo cadauera obuia non diu intacta relinquit; nec minus auditu, quo clamores hominum percipiens in superficie maris se ostendere solet, illos infestans: hinc non facile supra loca profunda a venatoribus clamatur. Obseruatum etiam est, piscatoribus sub piscando permultum colloquentibus, Carchariam maxime appropinquare et pisces fugare. Mirandum tamen, quod, alias terribilis, sub amputatione balaenarum hominibus sociabilis videatur; his enim superne, illaque inferne, sapidiori cibo occupatis, securitas inde nascitur. Quod Carcharias ipsa hostem suum in Macrocephalo habeat, et quousque illum timeat, sub illo Sp. 25 memoratum est.

VSVS. Caro editur cocta, siccata, praesertim autem subputrida. Oleum hepatis in lampadibus raro comburitur. Cute eius scabra fulcra lignea tentoriorum laeuigant; inde etiam receptacula lardi phocarum consuunt. Partes cartilagineas etiam consumunt. Non tamen omnes Groenlandi Carchariam edere volunt.

Merx venalis est oleum hepatis; dolendum tamen, quod lucrum hoc merito minus habeatur, dum nec ab incolis, nec ab exteris piscatura eius agitur.

CAPITVR tam lineis piscatoriis maioribus, quam harpaginibus, semper autem multo periculo, praesertim a solitario; hinc fortuito tantum in illam incidendo.

90. SQUALVS MAXIMVS.

Squalus dentibus conicis, pinna dorsali anteriore maiore.

Squalus maximus, Syst. nat. I, 400. Müll. prodr.

315.

Brugd, Act. Nidr. III, 33, t. II et IV, 14. tab.

IV f. 1, 2. Ström, I, 273. Bom. I, 468, Leem,

306.

Brigde, Pont. II, 177.

Ryner, Ol. 988.

GROENL. *Kaksib Kannioa*.

DESCRIPTIO habetur sufficiens cum figura bona Act. Nidr. l. c.

HABITAT in sinu admodum profundo *Kakse* dicto, e regione boreali coloniae Friderichshaab; an alibi, mihi non constat. Rarissime conspicitur; nunquam capitur: nulli igitur vsui Groenlandis. Minime, vt putat Linnaeus, medusis contentus, dentatum hoc robustumque animal balaenis (praesertim rostrata et boope) et delphinis, (phocaena imprimis et albicante,) nec non aliis marinis maioribus vescitur, quae integra deglutire dicitur.

91. SQUALVS PRISTIS. †

Squalus pinna ani nulla; rostro ensiformi osseo plano, vtrinque dentato.

Squalus Pristis, Syst. nat. I, 401. Müll. prodr.

319.

Squalus rostro longo cuspidato osseo plano, vtrinque dentato, Art. gen. 66. Syn. 93.

Sverdfisk, Eg. 40. Ström, I, 311. Pont II, 248.

And. 98. Bom. VII, 697.

Sægfish, Cr. 148. Adel. 386.

Schverdt-

Schverdtfisch, Horr. 266.

Hunc dari in mari groenlandico statuunt Eg. et Cr. II. cc. post Martens et Anderson; sed ipse nil de tali, ne quidem nomen groenlandicum illi conueniens, audiui.

Ensem huius piscis quidem vidi in museo plurimum reuerendi Dn. Egede Hafniae; sed, ni fallor, non spoli-um freti Dauidis erat.

92. CYCLOPTERVS LVMPVS.

Cyclopterus corpore squamis offeis angulato.

Cyclopterus lumpus, Syst. nat. I, 414. Faun. Suec. 320. Müll. prodr. 323. Pall. VII, p. 9. Atl. 648. tab. XXVII.

Cyclopterus, Art gen. 62. Syn 87.

Rognkal, Eg. 50. 60. Bom. VI, p. 538.

Nepiset, Cr. 127.

Nepisa, Gl. 131.

Runmave, And. 42.

Rödmave, Horr. 187. 254. (mas.)

Gravemave, ib. 255. (foemina.)

Rognkiakse, Ström. I, 302. Pont. II, 228.

Akkazinzo, Leem, 322.

Hrognkellse, Ol. 486 992 *Rödmage* (mas) et *Graasteppa* (foemina) 588. *)

Siurygfish, It. Oel. 10.

Qwabfuzga v. *Stenbit*, It Scan. 188.

Piscis gibbosus, Ionst. pisc. 40. tab. XIII, f. 2.

GROENL. *Nepisa*, *Angusedlok* (mas), *Arnardlok* (foemina).

DESCRIPT. B. 4. D. 0, 11. P. 20. V. 6. A. 11. C. 12. Corpus compresso-rotundatum, ob squamas offeas
I 2 hinc

*) Sine dubio per lapsum calami haec nomina Islandica minus apte Sturioni tribuuntur Müll. prodr. 322.

hinc inde longitudinalitet angulatum, dorso gibbo, abdomine planiusculo, versus caudam angustatum. Caput crassum, breue, obtusum, compressum, supra latum planiusculum. Os horizontale, dentibus confertis minutis in vtraque maxilla. Lingua cartilaginea, brevis, lata, apice rotundato, nigricans, basi tuberculis duobus scabris praedita. Faux angusta. Oculi mediocres subcoerulei iride aurea, quam cingit nigricans, ad latera spectant. Supercilia elata cartilaginea aculeata. Cutis crassa, laxa, vndique (etiam pinnarum) scabra aculeis minutis confertis. Horum quidam excellunt quinque praesertim ordinibus: scilicet 1mo a superciliis ad marginem supremam caudae vsque excurrente; 2do ab angulo supremo aperturae branchialis ad marginem infimam caudae; 3tio a rictu oris ad pinnam pectoralem tribus mediocribus tantum constante; 4to marginem angulatam abdominis vtrinque, et 5to pinnam dorsalem anticam ambiente: sunt aculei hi maiores humiles, minus acuti, basi planiore. Nares solitariae, minutae, ante oculos operculum branchiarum duplicatum, antico fere quadrato maiore, postico trilatere minore desinente in lobum molliorem. Pinna dorsalis anterior alta (praesertim in foemina) cartilaginea sine radiis visibilibus, margine habet 10 aculeos maiores; pone illam sequitur fossula marginibus eminentibus aculeatis. Pinna dorsalis posterior anali opposita, ante caudalem sita. Caudalis recta integra. Foemina saepe mare quadruplo maior nigricanti-coerulescens. Mas coloratior variat colore iam coerulescenti, iam grisescenti, macula plerumque alba laterali, abdomine et marginibus pinnarum rubicundis. Interdum etiam ob pinguedinem pulchre aurei sunt. Caro fere anguillarum, sed rudior. Ouaria magna duplicata oblonga, alba, rubra, flaua, coerulea, vel viridia oua continent. Hepar magnum oleosum, simplex, flauum.

HABITAT numerosus satis passim in mari groenlandico. Menſe Aprili, vel Maio, littora saxea sinuum
vluis

vluis maioribus vestita accedit generandi gratia; hinc sinus quidam prae aliis illo diuites. Tempore autumnali profundiora maris petit, hieme non obuius. Non singulo anno pari multitudine.

VICTVS eius sunt medusae, beroe, clio, et similes vermes gelatinosae.

Sub fine Maii vel initio Iunii foemina oua sua numerosa ad littora umbrata, praesertim inter vlvas maiores et fissuris rupium, ponit, interdum tam alte, ut aestu maris magno vix aqua tegantur; illa abeunte mas aggreditur oua semine suo fructificans, deinde incubans et sollicita contra hostes custodiens, et massae ouorum tam arcte adhaerens, ut vestigium concauum orbiculi pinnarum ventralium eius impressum in illa relinquatur. Tempore autumnali pulli in lucem prodeuntes notabiles satis sunt, et mares macula sua laterali protinus dignoscuntur. Vere de alto mari adueniens in summitate aquae conspicitur; inde littora sequens loca apta ouis suis eligit iam profundior: reuertens autem autumnno cursum eundem versus occidentem tenet. Foemina prior, mas posterior, itinere; illa etiam vel ouis eius visis, non procul est hic. Tam fortiter oua custodit, ut hostem etiam validum non timeat. Si ab homine fugatur, non tamen longe, respiciens continuo, secedit, et breui reuertitur. Anarrhicham etiam terribilibus dentibus armatam, nido eius appropinquantem, persequi et supra ceruicem mordendo cruciare solet in mortem usque. Satis igitur tutus.

VSVS. Est tempore vernali bonum lucrum Groenlandis. Editur tam caro cocta, et siccata, quam pellis cruda, aculeis tantum exceptis. Ouaria vel cum hepate cocta, vel siccata, et oua nata cruda consumuntur.

CAPITVR fuscinis, dum vel tutus ad littora quiescit, vel iuxta illa natat. Aestu maiore interdum etiam viuumprehendere contigit.

93. CYCLOPTERVS SPINOSVS.

Cyclopterus subrotundus aculeis confertis, abdomine laeui.

Cyclopterus spinosus, Müll. prodr. p. IX.

Lumpus spinosus, Syst. nat. I, 414, n. 1. β .

Ostracion subrotundus, aculeis undique breuibus planis, ventre glabro, Art. Gen. 59. Syn. 86.

Lumpus Anglorum, Lonnst. pisc. p. 40. tab. XIII. f. 1.

GROENLAND. *Nepisardluk*.

DESCRIPT. Certe haereo, vtrum reuera synonyma quadrent, an mea species haecenus sit ignota. Exemplar tantum vnicum vidi, quod multis cum praecedenti conveniebat; differentia igitur sola memoranda:

B. $\frac{4}{2}$. D. 6, 11. P. 23. V. 6. A. 10. C. 10.

Licet foemina masculo lumpo, non tamen multo maior. Corpus angustius, compresso rotundatum. Oculi minores oblongi, oblique sursum tendentes, anteriora spectant. Lingua albicat. In palato tuberculi duo dentati. Apertura branchialis minuta lunaris. Inter pinnam pectoralem et ventralem utrinque apertura alia orbicularis conspicitur, quae non ita in lumpo. Radii membranae branchiostegae 6, quorum 2 superiores cute aculeata fere teguntur, facile praetereundi. Cutis undique vestitur squamis confertis ossibus aculeatis, quae praeter aculeum medium erectum longioremque basin plano-conuexam scabram habent. Harum maiores dorsum, verticem capitae et latera trunci occupant; sed minores versus caudam et inter maiores mixtae: non ut in lumpo ordines veri habentur. Abdomen circa anum his squamis caret, laeve. Post anum, qui in medio fere abdominis, cauda se erigit curvatura falciformi. Pinna dorsalis prior cartilaginea quidem, sed minus alta et crassa quam lumpi, et radios molles notabiles habet, margine non aculeata. Color

lor nigricat, ventre albicante et radiis 12 primis pectoralibus albis. Oua eius fulua.

HABITAT in sinubus praesertim australibus.

Exemplar meum acquisiui in freto angusto eregione australi coloniae Friderichshaab, dicto *Sergveitfiak*, vbi fluxus et refluxus maris rapidus. Mense Martio oua matura habuit.

Non editur ab incolis.

94. CYCLOPTERVS MINVTVS.

Cyclopterus corpore compressiusculo, nudo, tuberculis tribus in rostro et duobus vtrinque ad branchias.

Cyclopterus minutus, Pall. VII, p. 14. tab. III, f. 7-9.

GROENLAND. *Nepisardluarsuk*.

DESCRIPTIO huius optima habetur apud auctorem citatum.

Saepius hunc pisciculum vidi in sinu dicto *Illuilarfik* e regione australi coloniae Friderichshaab, et semper eiusdem magnitudinis, in profundo inter vlvas habitantem.

95. CYCLOPTERVS LIPARIS.

Cyclopterus corpore nudo; pinnis dorsali, anali, caudalique vnitis.

Cyclopterus liparis, Syst. nat. I, 414. Müll. prodr. p. IX. Pall. VII, p. 9.

Liparis, Art. Syn. 117.

GROENL. *Abapokitsok*, *Amerfulak*.

DESCRIPT. Dantur huius duae varietates:

1) Altera minor, *Abapokitsok*.

B. 7. D. 39. P. 30. V. 7. A. 33. C. 14

I 4

Corpus

Corpus habet elongatum teretiufculum, abdomine ventricoso, blennium referens, et plerumque digito medio non longius. Caput corporis crassitie, obtusum, postice depressiusculum, antice conuexius. Os angustum, maxillis aequalibus labiatis et arcte dentatis. Maxillae extus, regio inferior oculorum, et opercula branchialia, puncta alba minuta impressa, non tamen profunda, habent. Oculi distantes latera spectant, parui, nigri, iride fulua, quam cingit argentea. Lingua brevis cartilaginea, alba, obtusa. Nares quatuor tubulatae. Apertura branchialis minuta fere linearis. Pinnae pectorales a branchiarum apertura sub gula protendunt, ventrales fere cingentes, antice tamen non coeuntes; radii priores membrana longiores, apice albi. Pinnae ventrales connatae in orbiculum planiusculum, margine molli eminentiore, radios 14 vel 16 minus notabiles habent in circuitu. Anus pone caput situs. Pinna dorsalis pone ceruicem, et analis pone anum incipientes, sibi oppositae ad caudalem vsque excurrentes, illique vnitae sunt. Omnes cute gelatinosa corporis tectae, vt radii illarum difficulter numerentur. Cauda fere cuneata. Totus piscis nudus, lubricus, et colore fusco, carne rubicunda perlucens. Ouaria duo minuta linearia oua crocea continent.

2.) Altera maior, *Amerfulak*,

B. 7. D. 44. P. 40. V. 8. A. 35. C. 14.

Statura omnino praecedentis, sed multo maior. Vidi illum longitudine 10 vnc. et latitudine 4 vnc. Cutis laxior vndique maculis scabris confertis, etiam supra pinnas, praedita. Vertex inter oculos depressiusculus antice posticeque eminentior. Radii pinnae dorsalis margine distincti. Sine dubio igitur a praecedente differt tantum aetate prouectior. — Multis conuenit cum Cycloptero gelatinoso. Pall. VII. p. 21, tab. III. f. 1.

HABITAT ad littora inter vlvas.

VESCITVR oniscis cancriformibus et pullis pisciculorum, nec non conferuis marinis.

Menſe Martio oua ſua vluſ intestinalibus, in formam globulorum, agglutinat.

Plerumque inter vluas ſe occultans raro obuenit.

VSVS. Editur coctus cum ouariis ſuis inter ſcorprios.

CAPITVR fuſcinis minoribus, vel viuus prehenditur ſub refluxu maris.

IV.

PISCES.

96. MVRAENA ANGVILLA.

Muraena maxilla inferiore longiore corpore vnicolore.

Muraena anguilla, Syſt. nat. I, 426. Faun. Suec. 301. Müll. prodr. 329. Art. gen. 24. Syn. 39. Sp. 66. Brün. ichth. 22. Ionſt. piſc. 120. tab. XXIV f. 7.

Aal, Ström, I, 265. Pont. II, 174. Bom. I, 2.

Der Aal, Martini Naturlex. I. 3.

Biart-aal, Ol. 594.

GROENL. *Nimeriak*.

DESCRIPTIONEM exactiſſimam dedit Art. Sp. I. c. Maxima mihi viſa 30 vnc. long. et 6 in circumferentia habuit.

HABITAT rara in fluuiis et lacubus auſtralibus.

Groenlandi illam horrent, nec, quatenus mihi notum, edunt. Pellem quidam pro receptaculo glandium plumbearum adhibent.

97. ANARHICHAS LVPVS.

Anarhichas maior dentibus solidis obtusioribus.

Anarhichas Lupus, Syst. nat. I, 430. Müll. prodr.

332.

Anarhichas, Art. gen. 23. Syn. 38.

Lupus marinus, Ionst. tab. XLVII. fig. 2.

Der Steinbiffer, Cr. 128. Horr. 253.

Steenbider, Ström, I, 310. Pont. II, 243. c. fig.

Bom. VII, 571. Leem, 326.

Steinbitr, Ol. 590.

GROENL. *Kigutilik*.

DESCRIPT. B. 7. D. 73. P. 20. V. o. A. 45. C. 18.

Exemplar maximum, quod vidi, erat 24 vnc. long. et $3\frac{1}{2}$ vnc. lat. Caput rotundatum, obtusum, carnosum, corpore latius obscuriusque multis punctis albis sparsis. Linea lateralis etiam talibus punctis constat; supra pinnas pectorales orta ad caudam vsque excurrit: alia autem eodem ortu post curuaturam breuem in dorso medio desinit. Os angustatum, labiis aequalibus, intra quae nulla cartilago maxillaris visibilis est, dentes autem validi ossei, vt quadrupedum: primores 4 superiores et totidem inferiores conici, curui, longissimi omnium, quos sequuntur laterales minores acuti, vtrinque 7 superiores et 4 inferiores; molares breues, rotundati, validiores, 8 superiores, et 13 inferiores vtrinque; dentes palati 9 duobus ordinibus, omnium validissimi. — Numero tamen differunt dentes huius piscis, sine dubio ratione aetatis. Nares solitariae. Oculi laterales, mediocres, nigri, iride argentea. Lingua brevis, obtusa, laevis, apertura branchialis parua. Radius infimus membranae branchio-
stegae vix notabilis, operculum carnosum, appendiculam posticam habet. Corpus elongatum, compressiusculum, ante anum ventricosum, figura fere gadi *Brosme*, sed pinnas latiores habens. Cutis lubrica, laevis, canescens,

canescens, (in aliis tinctura rubicunda,) abdomine albicante, capite et duobus ordinibus macularum magnarum lateralium nigricantibus. — Variat tamen color, in aliis obscurior, in aliis pallidior; nec omnes maculas laterales et puncta alba capitis lineaeque lateralis satis distincta habent. Pinnae pectorales latitudine excelsunt, ouatae. Pinna dorsalis pone caput et analis pone anum ortae interstitio brevissimo a caudali parum rotundata diuulsae sunt. Anus in medio fere corporis.

HABITAT ET MIGRAT Cyclopteri lumpi focius, praesertim in sinibus australibus, non tamen illius multitudinem.

EDIT mytilos et alia testacea, cancras, nec non scorpiones et oua piscium nata.

Oua sua numerosa mense Maio ponit ad radices vluarum maximarum, distantia a littore mediocri.

Motu serpentino, ut anguilla, tarde progreditur, et coelo sereno in fissuris fundi lapidei quiescit figura flexuosa. Quod, licet dentatus, debiliorem lumpum timeat, loco suo memoratum est.

VSVS. Caro editur cocta vel ficcata; oua etiam cocta. De pelle consuuntur receptacula baccarum empetri nigri.

CAPITVR fuscinis ut lumpus, rarius lineis piscatoriis maioribus.

97. b. ANARHICHAS MINOR. †

Anarhichas minor, dentibus cartilagineis acutioribus.

Anarhichas minor, Müll. prodr. 333.

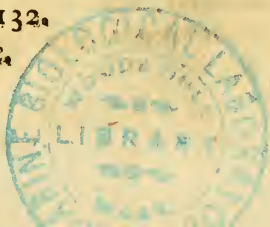
Hlyre v. *Steinbitsbroder*, Ol. 592. t. XLII.

Hliv, Horr. 254.

Kerrak, Gl. 132.

GROENL. *Kerrak*.

DESCRIP-

DESCRIPTIONEM huius dedit missionarius *Glabn*, rei naturalis groenlandicae obseruantissimus, in ephemeride sua 1766 d. 24 Iunii, quam hic afferam, quatenus a praecedenti differre videtur.

B. — D. 70. P. 20. V. o. A. 44. C. 22.

Rictus oris amplus. Caput canino non absimile. Dentes superiores 3 vtrinque acuti, validi, inaequales, et in interstitio illorum antico 2 adhuc minores; inferiores itidem 3 acuti inaequales vtrinque: versus faucem praeterea 4 ordines longitudinales dentium validorum, sed nondum perfectorum, nisi 1 in singulo ordine laterali. Oculi magni versus verticem capitis. Pinna dorsalis de collo et analis de ano incipientes ante caudam desinunt. Pinnae pectorales latae radios diuisos habent. Cutis gracilis colore gadi.

Ipse autor diuersum illum a Groenlandorum *Kigutilik*, quem maiorem audiuit, sed eundem cum *Hilir* Horrebouii esse subsumit. Mihi autem non solum eius *Karrak* idem cum Islandorum *Hlyre*, sed etiam tam ille quam hic varietas iunior Lupi videtur; saltem differentiam specificam non attingere possum. Figura Ol. l. c. omnino lupum refert. Maculas eius per totum corpus ipse non agnoscit pro veris notis, nec esse possunt, dum etiam de maculis lupi antea p. 591 memorauit. Restant soli dentes, qui acutiores, magis cartilaginei et inordinati, et etiam in fauce locum habere dicuntur: sed anne dentes pro aetate variare et apud iuniores minus solidi esse possunt? Groenlandorum *Karrak* ipsemet nunquam vidi, sed secundum illos semper pro eodem cum *Kigutilik* habui, sub diuersis tantum nominibus pro diuersis locis.

98. AMMODYTES TOBIANVS.

Ammodytes, Syst. nat. I, 430. Faun. Suec. 302.

Müll. prodr. 334. Art. gen. 16. Syn. 29.

Sp. 55.

Trau-

Traunusfile, Ol. 587. Tab. X. fig. 14. 15.

Tobis, It. Scan. 141. It. Oel. 87.

Siil, Ström, I, 305. Bom. VII, 143.

Sandhering, Horr. 216.

Sandilz Anglorum, Iouft. pisc. 90. tab. XXI.

GROENL. *Putsrotok*.

DESCR. B. 7. D. 67. P. 14. V. 0. A. 34. C. 16.

Opercula branchiarum composita ex 4 minoribus. Praeter : lineas ventrales ab Artedi memoratas, 2 adhuc exteriores obseruavi membranula gracili longitudinali marginatas. Cutis laevis striis obliquis corpus cingentibus signata est. Maxilla inferior longior canaliculata superiorem excipit ; ferra vel tuberculo molli laterali illa, et terminali haec, instructa est, ceterum sine dentibus. Canali dorſi pinnam dorſalem gracilem excipere potest. Ouarium lobis duobus oblongis constat. Reliqua cum Art. Sp. l. c. optime conueniunt.

HABITAT passim in fundo arenoso et argilloſo. Mense Maio cum salmone arctico iuxta littora etiam in conspectum venire solet.

VESCITUR lumbricis et gordiis, quos rostro suo acuminato in fundo quaerit.

Plurimo tempore degit super fundum, in quo caput suum condens et in girum se flectens coelo sereno conspicitur quietus. Rarius alta petit. Vidi illum tamen in superficie maris iuxta fragmenta glacialia natantem.

VSVS vilis ; editur tamen inter salmones arcticos, coctus et siccatus.

99. OPHIDIUM VIRIDE *.

Ophidium maxillis imberbibus, cauda acutiuscula.

GROENL. *Unernak*.

DESCR.

DESCR. Pisciculum hunc vnica vice videre mihi contigit: 2 tantum vncias longitudine tenebat; dicitur tamen in magnitudinem gadi excrefcere. Corpus elongatum erat et compressum blenniorum modo. Caput corpore latius, plagioplateum, ceruice eminentiore, inter oculos canaliculatum. Oculi magni, obscure virides, iride alba, maximam partem capitis occupant. Os amplum imberbe; labium inferius superiore parum longius. Dentes nullos ob paruitatem obferuare potui. Membrana branchioftega ventricofa radiis 7 conftans. Pinnae pectorales magnae ouatae 10 vel 11 radios habebant. Pinna dorfalis pone caput, et analis pone anum ortae caudali connatae funt, radiis numerosis conftantes, quos minutos numerare non valui; dorfales tamen plures erant. Anus capiti quam caudae propior. Radii pinnae caudalis longiores in acumen producti funt. Ventralibus pinnis caret. Totus pisciculus viridis, abdomine ante anum et pinnis albis.

HABITAT in locis profundis australibus.

VSVS. Maiores eduntur, lineis pifcatoriis capti.

100. GADVS AEGLEFINVS.

Gadus tripterygius cirratus albicans, cauda biloba, maxilla fupiore longiore.

Gadus aeglefinus, Syft. nat. I, 435. Faun. Suec. 306. Müll. prodr. 347.

Gadus tripterygius ore cirrato, corpore albicante, maxilla fupiore longiore, cauda parum bifurca, Art. gen. 20. Syn. 38. Sp 64.

Hysø, Eg. 10. Ström. I, 288. Pont. II, 202. Act. Nidr. II, 281 (b).

Dinkfö, Leem, 327.

Ifa, Horr. 242. Ol. 357. tab. XXVI.

Kuller, Bom. IV, 537.

Käljor, It. Scan. 325.

Gadus

Gadus dorso tripterygio, ore papilloso, cauda bifurca, linea laterali recta, It. Wgoth. 178.
Skælfisk, And. 83.

GROENL. *Misfarkornak, Ekalluak*.

DESCR. B. 6. D. 13, 15, 23. P. 19. V. 6. A. 17, 20.
 C. 32. Licet multa huius speciei indiuidua contemplatus sim, nunquam maculam nigram ad pinnas pectorales indagare valui. Mei omnes erant albicantes, abdomine nempe et pinnis inferioribus reuera albis, lateribus nigro minutissime punctatis, dorso vero liuido - (vel fusco-) albicante. Faux parum nigrescens. Reliqua optime conveniunt cum descr. Art. Sp. l. c. ubi nec macula pectoralis (licet antea gen. p. 20.) ab illo memorata est; nec Linnaeus It. Scan. et It. Wgoth. ll. cc. illam nominat: hinc concludo, non esse notam constantem. Facile videtur piscem meum esse merlango valde affinem, nec tamen idem est: habet enim cirrum breuem sub mento, quo merlangus caret. Maximi, quos in Groenlandia vidi, longitudinem 14 vnc. habuerunt.

HABITAT passim ad oras et in sinubus, non tamen omnibus, praesertim borealibus tempore hiemali satis numerosus.

ESCA. In ventriculo eius nil reperi praeter oua piscium.

Mense Februario oua sua, pallide rubra, ad littora sinuum inter fucos ponunt foeminae gregatim aduenientes, deinde mares separatim sequentes ouaque visitantes semen suum addunt.

Summitatem maris amat. Vespertino tempore aqua motitata, facile allicitur, quasi curiosus, ad superficiem usque, saepe suo damno: interdum enim super glaciem salit, et canis lagopus, inde occasione sumta, callide satis ad littora illum exspectando, quin imo aquam in rimis glaciei pede suo agitando, capere solet.

vsus. Editur coctus.

CAPITVR per foramen glaciei, aquam tempore vespertino lente mouendo, dum piscis allectus sine difficultate manibus prehenditur. Videntur Groenlandi hunc modum piscandi a lagopo didicisse. Rarius fuscinis confoditur.

Obs. Videntur alias Noruagorum *Hysse* et *Kolje* inter se diuersi, apud auctores autem confusi, priore sine dubio gado minuto Linnaei.

101. GADVS CALLARIAS.

Gadus tripterygius cirratus varius, cauda integra, maxilla superiore longiore.

Gadus Callarias, Syst. nat. I, 436. Faun. Suec. 307. Müll. prodr. 348.

Gadus dorso tripterygio, ore cirrato, colore vario, maxilla superiore longiore, cauda aequali, Art. gen. 16. Sp. 35. Sp. 63.

Torsk, Eg. 50. And. 85. Deb. 150.

Dorsch, Cr. 127.

Sarolik, Gl. 130.

Titling v. Thyrisklingur, Ol. 68. 357. Horr. 245.

Taretorsk, Ström, I, 316. Pont. II, 251, Bom. VIII, 138. Leem, 317.

Tarsk, It. Scan. 220. It. Oel. 87.

Afellus varius, Ionst. pisc. tab. XLVI. fig. 4.

GROENL. *Saraudlik*.

DESCRIPTIO conuenit datae Art. Sp. l. c. Dantur huius 2 varietates: /

α) altera maior, cuius radios pinnarum ita numeravi:

B. 7. D. 14, 19, 19. P. 20. V. 6. A. 21. 19. C. 40.

β) altera semper minor, licet matura aetate, nec gadum

gadum barbatum multum superans, cuius officula pinnarum ita:

B. 7. D. 13, 24, 18. P. 19. V. 6. A. 22, 18. C. 44.
ceteris in vtraque paribus

Colore variat respectu loci, dorso et lateribus magis minusve obscuro (ex cinereo-lutescente, lineis albidis interstinctis). — Vidi etiam, qui altero latere albicabant, ut dicebatur, quia hoc latere glaciei obuertant. — Pingues ventre flauicare solent.

HABITAT ad oras super loca eminentiora argillacea maris, nec non in sinubus quibusdam maioribus. Loca piscatoria praecipua mihi nota sunt *Fiscerfiord* s. *Kikertarsveitfiak*, *Friderichshaab* s. *Pamiut*, *Qvannersouk*, *Neksortok*, *Amertlok*, *Sukkertop*, s. *Narksarimiut*. *Tunnudliorbik*, praeter alia australiora. β mihi tantum occurrit in loco dicto *Koormiut* e regione coloniae *Friderichshaab* australi, et quidem in lacu, qui apertura angusta cum mari communicationem habuit; hinc minus salso.

VICTVS eius sunt pisciculi et vermes marini omnis generis: praesertim autem in illius (α) ventriculo inueni scorpiones, ammodytes, blennios, cancores, actinias et alia mollusca; in huius (β) autem oniscum pulicem tantum et lumbricos in fundo argillaceo occurrentes.

Sine dubio tempore hiemali oua sua in profundo ponit. Pulli eius occurrere solent iuxta littora praecisa.

Plerumque in distantia aliqua a fundo maris moratur; oblique sursum vergens cauda deflexa. Ex bullis aereis spirationis eius emergentibus mora eius cognoscitur.

VSVS. Editur coctus, siccatus et subputridus. Hepar eius cum baccis empetri nigri mixtum comeditur.

Raro falsus et vix siccatus exportatur; licet inde lucrum bonum haberi posset, si res bene ageretur.

Capitur α tempore vernali et autumnali lineis piscatoriis maioribus de laminis *Myssiceti*, aut cutè *Phocae*

barbatae confectis, scorpio pro illecebra habito; — sed varietas β . hieme tantum per foramen glaciei lineis piscatoriis minoribus, rebus nitidis, vt globulo plumbeo, margarita vitrea, pro illecebris habitis.

102. GADVS MORRHVA.

Gadus tripterygius cirratus, cauda subaequali, radio primo anali spinoso.

Gadus Morrhua, Syst. nat. I, 436. Faun. Suec. 308. Müll. prodr. 349.

Gadus dorso tripterygio, ore cirrato, cauda aequali fere cum radio primo spinoso, Art. Syn. 35.

Kabbelau, Cr. 124, And. 69. Horr. 218. Leem, 317.

Waartorsk, Ström, I, 317. Pont. II, 249. Bom. VIII, 139.

Thorfskur, Ol. 357. 991.

Skrej, Act. Nidr. III, 142 (a).

Kabbelia, It. wgoth. 176.

Molva, Morrhua, Cabeljou, Ionst. pisc. p. 8. tab. II. fig. I.

GROENL. *Saraudlirksoak*; alias *Ekal luarksoak*.

Rarius occurrit cum praecedente, eidem vsui.

103. GADVS BARBATVS.

Gadus tripterygius cirratus, maxilla inferiore punctis vtrinque septem.

Gadus barbatus, Syst. nat. I, 437. Faun. Suec. 311. Müll. prodr. 350.

Gadus dorso tripterygio, ore cirrato, longitudine ad latitudinem tripla, pinna ani prima ossiculorum 30, Art. gen. 21. Syn. 37. Sp. 65.

Ovak,

Ovak, Gl. 130. *Ovarak* (pullus), ibid.

Smaatorsk v. *Kropung*, Ström, 316. Bom. VIII, 138.

Smaafiskur, *Tharafiskur*, Ol. 357.

Gakran v. *Rudnok*, Leem, 317.

Torsk, It. Wgoth. 177.

GROENL. *Ogak* v. *Ovak*.

DESCR. B. 7. D. 15, 19, 16. P. 18. V. 6. A. 22, 17. C. 32. Maximi, quos vidi, 18 vnc. longitudine, et 5 latitudine tenebant; vnicum vlnae longitudinis. Maculam nigro-coerulescentem ad radices pectoralium, de qua Art. Sp. l. c. nunquam conspexi: reliqua alia cum descriptione ibi data optime conueniunt. Variat autem respectu loci, magis minusue obscurus.

HABITAT frequens cum Cotto scorpio inter vluas littoreas, praesertim locis vmbrosis profundisque.

EDIT salmonem arcticum, blennios, ammodyten Tobianum et alios pisciculos, nec non cancos minores.

OVA sua numerosa, flauicanti - rubra mense Februario vel Martio ponit inter fucos termini intimi sinuum minorum, soli oppositorum, etiam sub glacie nondum fracta. Mense Iunio pulli eius, (Groenlandis dicti *Ogakat*, sing. *Ogarak*,) gasterosteum aculeatum parum superantes, ad littora conspiciuntur numerosi.

Magis fundum diligit, ac Callarias. Mas cum foemina plerumque sub vno lapide cohabitare creditur; ceterum moribus Callariae similis.

VSVM vid. sub Sp. 101. Oua etiam cocta consumuntur.

CAPITVR vel vt Callarias minor Sp. 101. β . vel rarius fuscinis, vel vt Cottus scorpius, de quo in sequenti.

104. GADUS VIRENS. †

Gadus tripterygius imberbis, dorso virescente, cauda bifurca.

Gadus virens, Syst. nat. I, 438. Faun. Suec. 309.

Müll. prodr. 352.

Sey, Eg. 50. Ström, I, 305. Bom. VII, 128.

Pont. II, 230.

Graa sey, Leem, 321.

Upse, Ol. 357. tab. XXV.

Afellus virens, Ionst. pisc. tab. XLVI.

Hunc puto esse Groenlandorum *Ordlit*, cui tribuunt caudam arcuatam, pinnas numero easdem ac Callariae, abdomen album, et oculos magnos. Habitat in sinu australi *Tunnudliorbik*; dicitur superiores partes aquae diligere, et editur lubenter.

105. GADUS MERLUCCIUS. †

Gadus dipterygius imberbis, maxilla inferiore longiore.

Gadus merluccius, Syst. nat. I, 439. Faun. Suec. 314. Müll. prodr. 342. Brün. Ichth. 31.

Gadus dorso dipterygio, maxilla inferiore longiore, Art. gen. 22. Syn. 36.

Lysing, Ström, I, 295. Bom. V, 187.

Kolmund, Pont. II, 209.

Afellus merluccius, Ionst. pisc. 8. tab. I, fig. 3.

GROENL. *Akulliakitfok*.

HABITAT in sinubus australioribus profundis.

VSVS et CAPTVRA conuenit *Gado callariae*.

106. GADUS MOLVA. †

Gadus dipterygius cirratus, maxilla superiore longiore.

Gadus

Gadus molua, Syst. nat. I, 439. Faun. Suec. 313.
Müll. prodr. 343.

Gadus dorso dipterygio, ore cirrato, maxilla superiore longiore, Art. gen. 22. Syn. 36.

Lange, Ström, I, 292. Pont. II, 212. c. fig. And.
82. Horr. 240. Bom. V, 14. Leem, 320.

Langa, Ol. 358. tab. XXVII.?

Langa, It. Wgoth. 177.

GROENL. *Ivirksoak*.

HABITAT in sinu australi *Tunnudliorbik*.

DE VSV ET CAPTVRA vid. Sp. 101.

107. GADVS BROSME. †

Gadus monopterygius, ore cirroso, cauda ovali acuta, Müll. prodr. 341.

Brosme, Ström, I, 272. tab. I. fig. 19. Leem,
327. Pont. II, 178. Bom. I, 457.

Keila, Ol. 358. tab. XXVII.

Huc referendum existimo Groenlandorum *Nejorpal-lugak*, cui tribuunt faucem et cutem Cyclopteri Liparis.

HABITAT in mari groenlandico australiori.

108. BLENNIVS GVNELLVS.

Blennius pinna dorsali ocellis decem nigris.

Blennius gunellus, Syst. nat. I, 443. Faun. Suec.
318. Müll. prodr. 357.

Blennius maculis circiter decem nigris, limbo albo utrinque ad pinnam dorsalem, Art. gen. 27.
Syn. 45.

Fisch wie Aal, Cr. 128.

Tangbrosme, Ström, I, 315. n. 3. Bom. VIII, 32.

Stagosh, Leem, 326.

Skeria-Steinbitr, Ol. 588. tab. X. fig. 12. 13.

GROENL. *Kurksaunak.*

DESCR. B. 6. D. 88. P. 12. V. 2. A. 45. C. 24. Maximi, quos vidi, 9 vnc. longi et $1\frac{1}{2}$ lati erant, vnicus tamen pedem superabat. Color cinereo-flauicans maculis multis pallidioribus lateralibus, quae ante anum flavicant, post vero albicant: praeter has ad radicem pinnae dorsalis 12 maculae albae, disco nigro punctato; itidem ad radicem pinnae analis 12 maculae albae tantum et minores. Pinna analis et antica pars dorsalis fulvae, reliquae flavae. Caput lateribus fuluum, sed fascia nigra transit opercula et verticem, ante quam alba, per oculos grisea nigro marginata, et ante oculos alba, ducitur; reliquum rostri griseum, gula vero alba. Cutis lubrica squamis vix notabilibus. Linea lateralis recta concolor. Corpus lanceolato-compressum, capite compressiore vertice acuminato ante oculos, rostro quasi truncato. Opercula branchiarum carnosae. Mandibula inferior superiore multo longior, quod optime cognoscitur ore aperto. Labia magna, et denticuli ratione piscis satis validi, conici, curui, in vtraque maxilla ordine vnico, antice tamen aggregati. Oculi parui iride flammea. Nares 2 minutae. Puncta impressa numerosa circa oculos, super opercula et nucham. Lingua brevis, laevis, obtusa. Branchiae 4 rubicundae. Apertura branchialis ampla, infra sine interstitio et minus operculis clausa. Membrana branchiostega 6 quidem radios habet, duos inferiores minutissimos tamen, et facile praetereundos. Pectus eminens, praeter pinnas pectorales cuneiformes et ventrales graciles, ad branchias duos lobos membranaceos paruos, quasi pinnas spurias, habet. Pinnae ventrales fere perpendiculariter sub pectoralibus, constant spinula curua et membranula laterali marginata radio spurio. Pinna dorsalis a nucha depressa vsque ad caudam protendit, cum qua etiam membranula iungitur, radios aculeatos habet; itidem analis de ano incipiens cum caudali cuneiformi iungitur, sed radios anticos tantum aculeatos habet.

HABITAT

HABITAT vbique inter fucos littoreos.

VESCITVR monoculis, oniscis et cancris minoribus.

Celerrime natat, vt anguilla, et ob cutem lubricam spinasque dorfi difficulter prehenditur; nihilo minus frequens fit cibus scorpio, gado barbato et aliis piscibus littoreis, nec non Vriæ grylle, Laris, Colymbo septemtrionali et pluribus auib. marinis.

Incolis dat vilem vsu, nec facile editur, nisi inter salmones arcticos ficcatus.

109. BLENNIVS LVMPENVVS.

Blennius corpore teretiusculo flauicante, areolis dorsalibus fuscis.

Blennius Lympenus, Syst. nat. I, 444. Müll. prodr. p. IX.

Blennius cirris sub gula pinniformibus, quasi bifidis, areolis dorfi transuersis, Art. Syn. 45.

Tangbrosme, Ström, I, 315. n. 4. Bom. VIII, 32. vlt.

GROENL. *Tejarnak*.

DESCR. B. 6. D. 63. P. 15. V. $\frac{2}{3}$. A. 41. C. 18. Maximus, quem vidi, $11\frac{1}{3}$ vnc. longitudinem, sed vix 1 vnc. crassitiem habuit, estque pisciculus hic teres, inter caput et anum aequae crassitiei, post anum vero gracilescit in figuram fere lanceae. Caput corpore arctius, fere conicum, distinguitur quasi in 3 partes sulco laterali, de rictu oris sub oculis in ceruicem vsque producto, vbi iungitur cum linea laterali corporis recte procedente in pinnam caudalem. Oculi minuti, liuidi iride alba, superciliis eminentiusculis. Nares 3 vtrinque ante oculos, quarum media maior prominentiorque, reliquae minores spuriae. Rictus oris parvus oculos non pertingens. Maxilla superior inferiore vix

longior; vtraque dentes, respectu magnitudinis piscis, satis validos habet. Lingua brevis, laevis, obtusa. Apertura branchialis magna, infra ad gulam interstitio tenuissimo terminata, operculum habet simplex, laeve, carnosum, oblongum, postice acuminatum. Pinnae ventrales primo intuitu pro cirris gularibus haberes, dum gulae approximatae admodum graciles, albae, mollesque sunt *); reuera autem 3 radios membrana vix interstinctos, infimum longiorem, medium breuiorem (inter hos duos fissuram), et supremum breuissimum non facile notandum habent. Pinnae pectorales magnae, figura fere petali rosae. Dorsalis totum dorsum percurrit, a caudali tamen distincta; radios aculeatos retrorsum arcuatos habet. Anus capiti propior; post quem incipit pinna analis dorsali similis, non tamen aculeata. Caudalis obouata. Cutis laevis, squamis minutis fixis rotundis notata. Color dorso laterumque pallefcit, areolis fuscescenti-maculatis sine ordine interstinctus, capitis pectoraliumque flauicans, abdominis albus, post anum vero tinctura flaua. Intestina pinguedine vestiuntur. Hepar magnum obscure rubrum. Ouaria 2 oblonga alba.

HABITAT cum praecedenti, rarior tamen et praesertim in fundo argilloso vel arenoso.

OVA sua ponit mense Iulio inter fucos.

Tempore sereno, vt anguilla, super fundum figura serpentina quiescere conspicitur, ceterum intra fucos se occultans.

Reliquis momentis a praecedente vix differt.

110. BLEN-

*) Hinc sine dubio apud Art. l. c. cirri sub gula pinniformes, quasi bifidi dicuntur, si alias piscis eius synonymon verum mei.

110. BLENNIVS PVNCTATVS.*

Blennius corpore fere lineari fuluo, pinna dorsali ocellis 5 nigris totidemque albis coniunctis.

GROENL. *Akulliakitfok*.

DESCR. B. 7. D. 50. P. 17. V. 4. A. 38. C. 18.

Longitudo 6 vnc. altitudo 1 tantum. Corpus de capite in caudam vsque fere aequae crassitie. Latera compressiuscula, non tamen vt gunelli. Caput corpore angustius, rostro attenuato, vertice planiusculo, laeue, minime squamatum, passim punctatum punctis albis impressis, quorum circa oculos series 1, inter oculos 2, pone vero 1 transversa, et in operculis quam plures sine ordine. Oculi magni in antica parte capitis prominentes, approximati *), superciliis eminentibus, liuido-nigricantes iride flammea. Nares 2 tantum verae ante oculos sitae, tubulares, prominentes; pone illas duae aliae spuriae, puncta nempe alba impressa a reliquis punctis capitis vix diuersa. Maxillae fere aequales, dentatae vt antecedentium et labiatae labiis laxis. Rictus oris amplius. Apertura branchialis et opercula vt in praecedente. Radii 7 membranae branchiostegae, admodum graciles, sursum curuatae, infra ab utroque latere iunguntur membrana interstitium verum gulare circumdante. Pinnae pectorales ouatae magnae, membrana interstitiali radiorum laxa, vt fere anum pertingant, et extensae latera piscis circumdare queant. Ventrals minutae, ante pectorales gulae approximatae sunt; quatuor quidem constant radiis mollibus, 2 inferioribus longioribus, reliquis breuissimis, sed arcte iunctis et membrana fere carentibus. Radii dorsales arcuati, acu-

K 5

leati,

*) Hinc nomen eius groenlandicum *Akulliakitfok*, quod significat: interstitium minutum, et eadem de causa piscibus longe diuersis tribuitur, e. gr. gado merluccio (Sp. 105) et cotto scorpioidi (Sp. 114), sed praesenti magis proprium.

leati, continuantur ad caudalem vsque, cum qua iunguntur membrana laxiore. Anus pone pectorales situs, a quo pinna analis ad caudalem vsque continuatur, non vero ut dorsalis illi iuncta, nec radiis aculeatis. Caudalis oblongo-cuneata. Linea lateralis corpori concolor crenulata, de summitate branchiarum inchoans versus dorsalem curuatur, quam sequitur recta ad ocellum tertium, ibique terminatur. Lingua brevis, laevis, alba, quasi bifida. Oris interiora alba. Cutis laevis, lubrica squamis arcte fixis minutis in corpore. Colore fuluescit; gula tamen et pinnae pectorales albae; regio sub oculis alba fasciis fuscis transversalibus circiter 7. In pinnis pectoralibus caudalique fasciae albae; in dorsali vero 5 maculae ocellares nigrae cum totidem albis iunctae; analis etiam maculas circiter 12 solum nigras, sed minus notabiles habet.

HABITAT in locis profundis; raro ad littora conspicitur, frequentissime vero in aluo Pleuronectis, gadi, aliorumque piscium maiorum.

De oeconomia eius minus constat. Neca Groenlandis petitur, ut rarus et parvus.

III. CORYPHAENA RUPESTRIS.

Coryphaena dorso dipterygio, radio pinnae dorsalis primae retro dentato.

Coryphaena rupestris, Müll. prodr. 363.

Fisklig en Brasme, Eg. 50. *)

Ingminniset, Cr. 140.

Berglax, Ström, I, 267. Act. Nidr. III, 50. tab.

III. f. I. Bom. I, 301.

GROENL. *Ingmingoak*.

DESCR. B. 6. D. 11, 112. P. 18. V. 8. A. 112. C. —

Pinnae ventrales vix post, sed sub pectoralibus sitae:
hinc

*) Et sic soluo quaestionem datam Müll. prodr. pag. 51. lin. 24.

hinc recte apud Müll. l. c. inter thoracicos numeratur. Squama singula carinam longitudinalem mediam retro serratam habet; quae vero in capite et capiti propiores sunt, duas, tres et plures tales carinas habent. Pinnae et capitis inferiora non squamata. Hoc observatum non invenio in descriptione et figura data Aët. Nidr. l. c. alias optime conueniente.

HABITAT in sinubus profundis australibus, imprimis sinu dicto *Tunnudliorbik*.

Lubenter editur ab incolis, et capitur lineis piscatoriis longioribus. Hamo fixa se inflat more Gadi Brosme, inde oculi eius magni sub attractu prominentiores fiunt.

De oeconomia eius minus constat; mense tamen Maio ouaria eius minutissima vidi: hinc vix aestate, sed verosimilius hieme, vel verno tempore parit.

112. COTTUS CATAPHRACTVS.

Cottus loricatus, rostro verrucis 2 bifidis, capite subtus cirroso.

Cottus cataphractus, Syst. nat. I, 451. Faun.

Suec. 324. Müll. prodr. p. IX. Brün. Ichth. 43.

Cottus cirris plurimis, corpore octogono, Art. gen. 49. Syn. 77. Sp. 87. Müll. prodr. 369.

Brodamnus, *Sexranding*, Ol. 589.

Cataphractus, Jonst. pisc. 114. tab. XLVI. f. 5. 6.

Kanniortluk, Gl. 130, 3. *)

GROENL. *Kaniordluk*, *Kaniornak*.

DESCR. B. 6. D. 6. 7. P. 16. V. 2. A. 7. C. 11.

Inter pisces minutos numerandus est; maximus, quem vidi, 6 vnc. longus erat. Oculi magni satis, ouati, nigri, iride alba. Lingua magna crassa, rotundata, alba, laevis.

*) Sic responsum datum quaestioni Müll. prodr. add. p. 279. linea 23 propositae.

laevis. — Nares 2 tantum minutissimas detexi. Vtrinque ad os cirri 5 dependentes. Corpus totum cinerascit, exceptis pinnis pectoralibus nigricantibus, radiis vero inferioribus albis; dorsali priore albicante, analique nigricante. Cauda cuneata. Reliqua conueniunt descriptioni Art. l. c.

HABITAT supra arenosum fundum, minus frequens.

Non petitur ab incolis; dat vero cibum congeneribus, et aliis piscibus.

113. COTTUS SCORPIUS.

Cottus capite spinis pluribus validis.

Cottus scorpius, Syst. nat. I, 452. Faun. Suec. 323. Müll. prodr. 367. Atl. 649.

Cottus alepidotus, capite polyacantho, maxilla superiore paulo longiore, Art. gen. 49. Syn. 77. Sp. 86.

Ulk, Eg. 50. Cr. 126. Gl. 129. Bom. VIII, 281.

Marulk, Ström, I, 296. Pont. II, 257.

Fisksymp, Aq. Nidr. II, 345. tab. XIII, XIV.

Marbmutur, Ol. 359.

Ulka, It. Scan. 325.

Scorpius marinus, Ionst. pisc. tab. XLVII. f. 4. 5.

GROENL. Kaniok, Kaniuinak; et speciatim mas *Kivake* v. *Milekturfok*; foemina *Nariksok* *).

DESCR. B. 6. D. 10. 17. P. 17. V. 3. A. 14. C. 17. In capite et anteriore parte corporis 16 aculeos numeravi, quorum in operculis locati maximi erant; et praeter hos tubercula obtusa scabra in vertice capitis situ quadrato locata. Foemina mare maior, si pari aetate consideratur, et praeter notam veram sexus, primo intuitu dignoscitur ventre suo candido, qui in mare flauus albo macu-

*) Illustratur inde locus dubius Müll. prodr. add. pag 279. lin. 8.

maculatus. Variant ceterum colore; dorsum plerumque habent fusco-viride nebulosum, rarius rubescens, et rarissime rubrum. Color ventris minus variabilis. Cetera conueniunt descriptionibus Art. et Act. Nidr. II. cc.

HABITAT in sinubus omnium vulgatissimus, fundos lapideos algis maioribus vestitos amans; tempore aestiuo littoribus propinquior, hiberno autem remotior.

Est piscis voracissimus, pisciculorum (praesertim Blenniorum, Salmonum minorum, clupearum et aeglefinorum) hostis crudelissimus; quin imo saepe maiores deuorare conatur, neque suis paribus parcit, neque cancos vermesque contemnit, omne viuum petens.

OVA sua numerosa rubra mensibus Decembri et Ianuario inter fucos vluasque ponit.

Est admodum audax, viuax incautusque; plerumque fundum tenet, nec alta petit, nisi in persequendo.

VSVS. 1) Editur coctus et siccatus, estque Groenlandorum cibus, licet quotidianus, attamen optatissimus, salubris etiam aegrotis. Paucissimi illum crudum edunt, saepius autem oua eius posita.

2) Vt illecebra adhibetur tam in lineis piscatoriis longioribus, quam laqueis larinis et decipulis canis Lagopi.

CAPITVR lineis piscatoriis minoribus, in quibus hamis 4 cruciatim dispositi: et nulla illecebra adhibetur nisi coloratum vel candidum quid supra hamum aptatum; quod dum petit, a hamo inferno interim motoprehenditur. Rarius fuscinis confoditur.

114. COTTUS SCORPIOIDES. *

Cottus capite aculeis breuioribus, oculis approximatis, pinnis pectoralibus maximis.

Cottus quadricornis, Syst. nat. I, 451. Faun. Suec.

321. Müll. prodr. p. IX.?

Cottus

Cottus scaber, tuberibus quatuor corniformibus in medio capitis, Art. gen. 48. Syn. 77. Sp. 84. ?*)

GROENL. *Pokudlek, Igarfok, Akullikitsok **).*

DESCR. Praecedenti similis; differt tamen sequentibus: D. 10. 15. P. 15. V. 3. A. 12. C. 15.

Caput minus, magisque plagioplateum, antice angustius, aculeatum quidem, sed aculeis brevioribus, minus spiniformibus, etiam paucioribus: desunt enim 2 in anteriore corporis parte et 1 vtrique sub oculis. Rictus oris angustior. Oculi fere verticales admodum approxiati. Pinnae pectorales maximae, non quia radii plures sed longiores, et membrana amplior. Color obscurior, fusco-nebulosus, ventre sordide flauo, linea alba a pinnis ventralibus ad anum ducta; ante ventrales autem, et trans laterum ima maculis albis; capite infra, pinnis dorsalibus, anali, caudalique fuscis albo maculatis; pectoralibus vero ventralibusque albis flauicantibusque. Foemina differt a mare tota, infra fusco-flaua, ventralibus flauicantibus maculis fuscis magnis, et in omnibus mare obscurior. Magnitudine etiam scorpio cedit.

HABITAT minus frequens in interioribus et ad ostia fluminum, fundum limosum et aquam minus salis amans.

VICTVS eius praecipuus: onisci, cancri macrouri, aphroditae, nereides, et similes, licet etiam vt praecedens pisciculos obuios deuoret.

PARIT

*) Haereo de synonymis, si piscis alias antea notus. Descriptio *Cotti quadricornis* apud Artedi bene satis in ceteris conuenit, sed tubercula quatuor corniformia, quibus a praecedenti differret, minus quadrant; et licet verrucas 4 osseas (vt Linnaeus loquitur,) in vertice capitis inuenerim, minus tamen notabiles erant, nec maiores ac in scorpio.

**) De nomine ultimo conferatur Sp. 110. not. *)

PARIT eodem tempore ac scorpius, oua sua pallida inter fucos et vluas minores ponens.

Plerumque se inter fucos occultat, scorpio minus viuax, vorax audaxque, sed aequae incautus. Continuo pinnas suas pectorales mouere solet.

VSVS et CAPTVRA iidem. Minus tamen sapidus.

115. COTTUS GOBIO.

Cottus laevis, capite spinis duabus.

Cottus gobio, Syst. nat. I, 452. Faun. Suec. 322.

Müll. prodr. 368. Atl. 649.

Cottus alepidotus glaber, capite diacantho, Art. gen. 48. Syn. 76. Sp. 82.

Yarangmio, Gl. 130, 6.

Gobio capitatus, Ionst. pisc. 140. tab. XXIX. fig. 11.

Grundling, Bom. III, 171.

GROENL. *Itektivlek*, *Kanikitsok*, *Ujarangmio* *).

DESCR. B. 6. D. 10, 17. P. 19. V. 3. A. 18. C. 12.

Est praecedentibus multo minor. Caput, licet corpore latius, attamen multo angustius quam illorum, antice parum eminens, postice magis depressum, fere laeue, 2 tantum aculeos veros (vnum scilicet vtrinque ad extremum operculi) hamatos, reliquorum rudimenta sola, habens. Rictus oris arctior, rostro in angulum obtusum quasi desinente. Oculi iride argentea. Cutis laevis; linea tamen lateralis scabriuscula: in quibusdam etiam regio post oculos et sub pectoralibus parum scabra. Pinnae dorsales quasi iunctae membrana humili. Color dorsum nigricans, lateribus albo maculatis. Venter pallidior maculis albis, quae post anum argenteae. Albae sunt gula et cauda infra. Pinnae pectorales nigricantes lituris pallidis

*) De hoc incertus auctor Müll. prodr. add. p. 279. lin. 8. iam certior euadit,

pallidis sinuatae et margine inferiore rubro; posterior dorsalis itidem, sed non marginata; dorsalis prior nigricans; ventrales albae maculis rubescentibus; analis rubescens, et caudalis pallescens. Foemina differt ventre non maculato, infra magis candida, ventralibus fulvis obscuro maculatis. Quoad cetera praecedentibus similis.

HABITAT passim in fundo arenoso vel argilloso, scorpio rarior, sed scorpioide frequentior.

CIBVS eius sunt ammodytes, holothuria Priapus, umbrici marini et alii vermes pisciculique in arena vel argilla obuui.

Quiescit super fundum etiam omni alga destitutum, praecedentibus multo cautiore velociorque.

PARIT cum praecedentibus. Oua sua candida ponit inter vlvas capillares; mare ova foeminae custodiente, vt de lumpo antea annotaui, quod etiam praecedentibus cottis conuenit.

VSVS et CAPTVRA scorpio conuenit. Non tamen omnibus sapidus, taeniis quam maxime laborans.

116. ZEVS GALLVS. †

Zeus radio dorsali decimo analique secundo corpore longioribus.

Zeus gallus, Syst. nat. I, 454.

Zeus cauda bifurca, Art. gen. 35. Syn. 78.

Abacatuaia, Iconst. pisc. 202. tab. XXXVII. fig. 1.

Søe Smed, Bom. VII, 512.

Drachenfisch, Adel. 383.?

Huc referri debere puto Groenlandorum piscem *Kollivsiuternak*, cui tribuunt fila 4 longissima, 2 sc. antica, et 2 postica, et quem rarissimum in mari groenlandico nunquam videre mihi contigit.

117. PLEV.

117. PLEVRONECTES HIPPOGLOSSVS.

Pleuronectes oculis dextris, corpore glabro, linea laterali recta supra pinnam pectoralem bis arcuata.

Pleuronectes Hippoglossus, Syst. nat. I, 456. Faun.

Suec. 329. Müll. prodr. 371.

Pleuronectes oculis a dextra, totus glaber, Art. gen. 17. Syn. 31.

Helleflynder, Eg. 50. And. 87. 175. Pont. II, 189.

Hilblüthen, Cr. 129. Horr. 251.

Qveite, Ström, I, 300. Bom. VI, 437.

Flydra, Ol. 358.

Baldes, Leem, 313.

GROENL. *Netarnak*.

DESCR. B. 7. D. 102. P. 17. V. 6. A. 77. C. 19.

Facile *Pleuronectes maximus* *); mihi occurrit 2 $\frac{5}{8}$ cubitus longus, 1 $\frac{1}{4}$ latus, et semper oculis dextris, latere sinistro semper fundum spectante albo, maculis paucis obscuris; dextro autem coelum spectante, nigricante, maculis hinc inde pallidioribus, interdum etiam, si pinguis, toto griseo, etiam illo carnosiore conuexioreque. Corpus totum laeve, mucosum, squamis arte fixis, nec facile nisi in siccatu observandis, oblongiusculum, fere ellipticum. Linea lateralis recta procedit a cauda ad pinnas pectorales, supra quas se flectit 2 curvaturis ad branchias terminata. Oculi magni, quorum alter fere in acie dorsi, liuidi iride argenteo-alba. Maxilla inferior superiore longior, ore clauso, utraque valida dentata, dentibus numerosis acutis; praeterea tubercula 2 crustacea

*) Igitur potius hoc nomen merebatur, quam alia longe minor species, cui illud tribuitur Syst. nat. Sp. 14. et apud alios.

cea in fauce hinc inde dentata. Opercula laeuius, duplicata. Rictus oris amplius. Lingua laevis, conica, respectu piscis parua. Nares 4 ante oculos lineis 2 obliquis locatae. Pinnae pectorales latae rotundatae, radiis superioribus tamen longioribus crassioribusque. Ventrals oblongae. Dorsalis de antico oculi supremi in caudalem fere continuatur, a qua tamen distincta est: sunt radii eius primi minuti, sed e regione pectoralium accrescunt, versus caudam iterum decrescentes. Anus pone ventrals situs, igitur capiti proximus, in acie corporis dextra. Pone illum pinna analis dorsali similis. Caudalis fere integra, radiis validis multifidis constat. Cutis, pinnae, caputque pingua; caro ipsa macrior rudis alba.

HABITAT passim ad oras groenlandicas, praesertim verno autumnalique tempore, supra fundum argillosum. Loca piscatoria mihi nota sunt ad colonias *Gotthaab*, *Sukkertop* et *Friderichshaab*, praeterea ad *Neksortok*, *Manneetfok*, *Tulluartaolik* in tractu boreali, *Narkfak* in australi; et sine dubio plura essent, si rite detegerentur. Nec tamen his locis numerosa.

CIBVS eius sunt pisces alii, magni etiam, e. gr. gadi, perca noruegica. Raiam etiam in ventriculo eius inueni; saepius autem caneros macrouros et brachyours.

OVA sua, quae pallide rubra sunt in ovario lanceato, ponere videtur in locis argillosis sinuum, ubi aqua marina dulci mixta est; saltem talibus locis pulli eius occurrunt.

Plerumque fundum tenet tranquillus, cibum suum ore aperto attrahendo petens, lente se mouere solet; nec facile alta petit.

VSVS. Editur lubenter ab incolis coctus, siccatus vel subputridus. Cutis etiam, cruda et hepar cum baccis empetri

empetri nigri mixtum consumuntur. Ventriculus in fenestras adhibetur a pauperibus.

Vix adhuc exportatur.

CAPITVR lineis piscatoriis 100 - 200 orgyias longis, ex laminis corneis balaenarum vel pelle phocae barbatae confectis, scorpio pro illecebra habito, et quidem attrahendo demittendoque lineam, prout piscis hamo prehensus sequitur vel resistit, ne linea frangatur; posthinc enim fatigatus et quasi soporatus sine difficultate protrahitur in summas partes maris, et caput fustigando occiditur.

118. PLEVRONECTES CYNOGLOSSVS.

Pleuronectes oculis dextris, corpore oblongo glabro, linea laterali obliqua non arcuata.

Pleuronectes cynoglossus, Syst. nat. I, 456, Müll. prodr. 372.?

Eine kleinere Art Helleflynder, Cr. 130.

Kalle raglik, Gl. 124. 132.

Et serdeles slags Helleflynder, Leem, 315.

GROENL. *Kalleraglek*; etiam quibusdam, sed minus proprie, *Netarnarak*, i. e. pullus Hippoglossi.

DESCR. B. 7. D. 96. P. 14. V. 6. A. 72. C. 17.

Magnitudine praecedenti cedit, vix 26 vnc. longitudinem et 8 vnc. latitudinem superans; illi tamen affinis. Corpus magis oblongum quam in Hippoglossio, totum tam supra quam infra fusco-cinereum, latere inferiore tamen pallidiore. — Vtraque maxilla dentata, dentibus curvis, acutis*), rarioribus tamen ac in hippoglossio;

L 2

*) Hac nota differre praesertim videtur a Cynoglossio Gronovii in systemate Linnaeano citato, cui tribuuntur dentes obtusi et cauda subrotunda, quod non ita se habet in pisca

glossa; praesertim in maxilla superiore 4 maiores, et 14 in inferiore, praeter minores crustaceos magisque confertos. — Pinnae pectorales mediocres, fere triangulares, radiis supremis longioribus, infra sensim breuioribus. Ventrals graciles. Inter illas anus. Cauda subintegra. Nares 2 in tractu medio ante oculos locatae. Lingua brevis, acuta, laevis, faux etiam laevis. Linea lateralis corpori concolor a ceruice ad caudam oblique progreditur, nec, ut hippoglossi, arcuatur supra pinnas pectorales. Est admodum pinguis, et hippoglossa multo excellentior tam pinguedine quam sapore. — Cetera ut in praecedente.

HABITAT hippoglossa copiosior in sinibus profundis; praesertim hieme. Loca mihi nota, ubi maxime occurrit, sunt fretum *Disco*, sinus *Quannerfauk* ad coloniam Friderichshaab; *Azormiut* in tractu australi, et *Tulmartolik* in boreali (hic etiam aestate), rarius cum praecedente.

VICTVS eius praecipuus sunt gadi minores, scorpia, ammodytes, salmo arcticus et cancri varii.

De generatione eius non constat.

Mores habet hippoglossi: etiam dat usum eundem; sed quidam etiam oleum eius defectu melioris in lampadibus comburunt.

CAPITVR eodem modo, sed minori difficultate.

119. PLEVRONECTES PLATESOIDES. *

Pleuronectes oculis dextris, corpore supra maculis brunneis.

Pleuromētes oculis dextris etc. Müll. prodr. p. IX.

Blitten,

pisce groenlandico: haesito igitur, an idem, quod musci gronouiani possessor determinare valet.

Blüthen, Cr. 129.

Flyndre, Leem, 315.?

Rödspettede Flyndre, Ol. 589.?

GRÖENL. *Okotak*, *Kollefsak*.

DESCR. B. 8. D. 89. P. 12. V. 6. A. 71. C. 18.

Figura *linguatulam*, squamis *soleam*, et maculis *plattessam* refert, ab his tamen diuersa *). Non facile $\frac{1}{2}$ cubiti longitudinem et $\frac{1}{4}$ latitudinem excedit; vnam tamen vidi $\frac{3}{4}$ longam et 9 vnc. latam. Corpus oblongum extremitatibus attenuatis, multo compressum, vndique etiam in pinnis squamatum squamis asperis et satis notabilibus, supra fuluo-cinereascens, maculis hinc inde obscurioribus, s. brunneis, diuersae magnitudinis, ad pinnam dorsalem analemque magis ordinatis sublunatis albidis: sunt tamen maculae hae diuersae in diuersis tam numero quam magnitudine; (in quibusdam siccatis maculae albae coeruleseunt;) semper autem maculas inuenies; infra album, glabrum, et licet squamatum, non tamen ibi asperum.— Linea lateralis humilior, recta medietatem oculorum spectat, ventriculum tamen arcu ambiens angulo aperturae branchialis summo terminata. Oculi dextri, mediocres, humiles, approximati, nigri iride argentea, superior fere marginalis. Nares 2 tubulares, ante interstitium oculorum longitudinaliter ordinatae. Rictus oris amplus. Maxilla inferior superiore multo longior, quod optime notatur ore aperto, (licet etiam clauso,) apice tuberculo, minime cirro, terminata est. Dentes plurimi acutiusculi minuti in maxilla vtraque, et in fauce vtrinque 3 tuberculi, crustacei dentati ordine longitudinali ad branchias.

L 3

chias.

*) Differt a prima ano non sinistro, sed marginali; a secunda maxilla inferiore (non superiore) longiore; et a tertia capite non tuberculato, vt alia taceam, licet etiam illis affinis (praecipue autem Plat. glaciali, Pall. It. Russ. III. app. p. 18., post haec scripta mihi notae).

chias. Branchiae pallide rubrae, aperturam habent satis amplam, et pinnam 8-radiatam, infra aliud interstitium non habentem, quam angulum de radiis infimis antice coalitis formatum. Operculum duplicatum, parte posteriore 3 locis flexili. Lingua longa, gracilis, laevis, apice rotundato. Pinna pectoralis branchiis approximata brevis, cuneata; ventralis eiusdem figurae, perpendiculariter sub illa locata, radios habet cirro extra membranam prolongatos. Anus pone pinnas ventrales praecise in margine ventris situs. Pinna dorsalis et analis, ut in praecedente formatae, desinunt fere 1 unc. ante caudalem, quae magna, lata, parum rotundata. — Ouaria fulva, ut in congeneribus figurata. Caro pinguis satis sapidaque, sed Gordio marino admodum obnoxia.

HABITAT in locis arenosis ad ostia fluuiorum, ubi aqua marina dulci mixta; non numerosa.

VICTVS eius sunt vermiculi et pisciculi in arena obuii.

PARIT mense Iunio vel Iulio super arenam.

Vulgo fundum tenet; interdum tamen superficiem aquae petere, inque illa ut lamina quiescere conspicitur.

VSVS. Editur siccata, rarius cocta.

CAPITVR vel lineis piscatoriis brevioribus, pisciculo pro illecebra habito, vel fuscinis.

120. LABRVS EXOLETVS.

Labrus pinna dorsali ramentacea, corpore lineis coeruleis, pinna ani spinis 5.

Labrus exoletus, Syst. nat. I, 479. Faun. Suec.

331. Müll. prodr. 386. Ström. I, 267. n. 3.

Blaagomme, *Blaastaal*, *Blaastak*, Ström, I, 269.

Pont. II, 176. Bom. I, 351.

GROENL. *Keblernak*.

Piscis

Piscis rarus in mari groenlandico, quem semel tantum sub nauigando vidi totum coeruleum nitidum; nec rite contemplatus sum, ideoque de synonymis non omnino certus.

121. PERCA NORVEGICA.

Perca corpore rubro.

Perca noruegica, Müll. prodr. 390.

Rödfisk, Eg. 50. Ström. 302. Pont. II, 228.

Bom. VI, 576. Leem, 327. tab. XCIX. Noruegis etiam *Ouger* v. *Uer*.

Rothfisch, Cr. 127.

Karfe, Ol. 359. 996. tab. XXIX. exemplar mutilatum *).

Perca marina, Faun. Suec. 233. Syst. nat. I, 483. etiam huc pertinere concludo tam e numero radiorum aculeorumque satis quadrante, quam e nomine Noruegico *Uer* primo loco allato; sed *perca marina* Artedi, vt synonymon citata, est longe alia, de qua cf. Brün. Ichth. 80.

GROENL. *Sullupaugak*.

DESCR. B. 7. D. $\frac{15}{29}$. P. 19. V. $\frac{7}{6}$. A. $\frac{3}{2}$. C. 16.

Corpus squamatum compressum oblongo-rotundatum, de capite in anum aequae fere latitudinis, posteriore parte angustata. Color totus ruber, praesertim dorsi pinnarumque, abdominis vero pallidior. Datur

L 4

interdum

*) Piscis islandicus *Karfe* etiam sub sparo Erythrino Müll. prodr. 380. vt synonymon citatur, *Karve* e contrario sub *perca* Noruegica l. c.; apud Ol. autem p. 359. *Karfe* et *Karve* piscis vnus idemque: forsitan igitur celeberrimus autor indicare voluit, sparum Erythrinum et *percam* noruegicam esse nimis affines; quod tamen diuersa sunt, patet ex descriptione Erythrini Brün. Ichth. 58.

interdum 1 cubiti longitudine, et $\frac{1}{4}$ latitudine versus pectus, 2 vero vnc. versus caudam. Caput magnum compressum, squamatum, infra acuminatum, supra planatum, margine ferrato ad oculos. Rostrum lacunam latam habens, cuius eminentia lateralis spina horizontali ante oculos terminata, apice rotundatur. Os magnum, dentibus numerosis crustaceis in maxilla utraque; superior inferiore multo breuior, apice bifida, ossibus s. lamellis 2 constat; inferior validior antice terminatur 4 tuberculis ossibus, postice impressis 4 punctis utrinque. Operculum duplicatum: prius rotundatum feris 5 in circuitu, posterius duabus minoribus partibus constans, quae in loco combinationis spinas duas habent; postice terminatur spina longa. Lamina ossea sub oculis, etiam duobus aculeis margine inferiori armatur. Nares 3 utrinque in angulo ante oculos dispositae. Oculi magni nigricantes iride argentea, cute alba ventricosa tecti. Lingua brevis laevis, attenuata; post illam 2 tubercula dentata in fauce. Squamae magnae rotundatae fixae. Membrana branchiostega radios validos arcuatos habet. Pinnae pectorales molles, latae, ovatae, fere in anum pertingunt; radii 3 - 9 et 11 bifidi, et decimus trifidus. Ventrals margine inferiore rotundatae; radius supremus brevis aculeatus, reliqui molles et 3 sequentes multifidi. Dorsalis pone caput incipiens paulo ante caudam desinit; constat 29 radiis, quorum 15 priores spinosi humiliores, 14 posteriores molles longiores et fere aequales quadrangulum formant. Analis fere dorsalis posteriori parti opposita etiam 3 anteriores radios spinosos, sed breves habet, reliquos molles longiores. Caudalis subintegra. Linea lateralis corpori concolor, illo autem eminentior, parumque aspera a spina operculi postica in medietatem pinnae caudalis usque producit. Cutis et caput pingues. Caro alba, macrior, sapida tamen.

HABITAT in sinibus profundis, imprimis australioribus.

VICTVS

VICTVS eius fere idem ac Pleuronectis Cynoglossi, cuius in consortio vivit.

Nunquam littora accedens, et fundum semper tenens, sine dubio ibi parit. Interdum, aqua vi tempestatis mota, quasi perturbatur, ventriculo protuso emergit, et retrogredi non valens moritur.

VSVS. Editur cocta et siccata; caput etiam subrancidum; cutis labiaque cruda. Olim spinæ pinnarum loco acuum adhibebantur.

CAPITVR vt hippoglossus, sed lineis interdum duplo longioribus; nec tam difficulter, dum statim hamum sequitur.

122. GASTEROSTEVS ACVLEATVS.

Gasterosteus spinis dorsalibus tribus.

Gasterosteus aculeatus, Syst. nat. I, 489. Faun. Suec. 336. Müll. prodr. 393.

Gasterosteus aculeis in dorso tribus, Art. gen. 52. Syn. 80. Sp. 96.

Den Lille Tindaure, Ström, I, 315. Bom. III, 586.

Hundstigle, Pont. II, 202.

Hornfile, Ol. 359.

Pungitius, Ionst. pisc. 159. tab. XXVIII.

GROENL. *Kakilifak*.

DESCRIPTIONI Artedi Sp. I. c. nil addere habeo, nisi, quod membranula aculeo ventrali iuncta in meis non alba, sed rubra, in pinna anali radii $\frac{1}{10}$. Os interne rubrum; frons in figuram ligonis punctata; cutis laevis nitida. Color dorsi nigricans, laterum albus punctis minutissimis nigris; ventris argenteus, in mare autem croceus. Magnitudine digitorum minorem vix superat.

HABITAT vbique in aquis stagnantibus et riuulis, etiam talibus, quae fluxu maris inundantur.

VESCITVR vermiculis et insectis aquarum, praesertim laruis culicum.

PARIT mense Iulio in limo oua sua.

Aculeos suos erigendo se contra hostes defendit, nec tali statu sine periculo deuoratur. Sine mora gregatim, et velocissime natare solet, praesertim tempore sereno; obumbratus moratur et facile prehenditur.

VSVS eius nullus incolis, sed est anatum et piscium frequens cibus. Est vermibus intestinalibus maxime obnoxius, illisque varii generis saepe ventriculum eius plenum inflatumque inueni.

123. SALMO SALAR. †

Salmo rostro ultra inferiorem maxillam prominente.

Salmo Salar, Syst. nat. I, 509. Faun. Suec. 345.
Müll. prodr. 405.

Salmo rostro ultra inferiorem maxillam saepe prominente, Art. gen. II. Syn. 22. Sp. 48.

Lax, Eg. 50. And. 99. Ol. 65. Ström, I, 293.
Pont. II, 213. Bom. V, 70.

Lachse, Cr. 124. Horr. 271.

Luoos, Leem, 340.

Salmo, Ionst. pisc. 101. tab. XXIII et XXXI.

GROENLAND. *Kapisalirksoak*, *Keblerikforsoak*.

Piscis hic rarissimus in Groenlandia, quatenus haecenus detecta est, et mihi nunquam visus, dicitur tamen obuius in sinu australi *Tunnudliorbik*. Audiui etiam, visum esse in sinu aliquo iuxta coloniam *Gothaab*. Groenlandi australiores se illum harpaginibus capere narrant.

124. SALMO CARPIO.

Salmo dorso obscure coerulescente, lateribus argenteis, maculis ventreque albis.

Salmo

Salmo Carpio, Syst. nat. I, 510. Müll. prodr. 412.

Salmo pede minor, *dentium ordinibus quinque palati*, Art. gen. 13. Syn. 24.

Smaa Lax, *Strand-ört*, Eg. 50.

Lachs - *Forellen*, Cr. 124.

Gjedde - *Rör*, *Ström*, I, 304. Bom. VI, 592.

Sjö - *Reidur*, Ol. 66. 231.

Söbörting, Leem, 322.

Carpio Benaci, Ionst. pisc. 171. Tab. XXX. fig. 13.

GROENL. *Ekalluk*, *Kevlerikfök*; a quibusdam etiam magnitudine excellens vocatur *Satuak* v. *Sardliuak*.

DESCRIPT. B. 12. D. 14. P. 14. V. 10. A. 12. C. 30.

Occurrebat mihi $13\frac{1}{2}$ vnc. longus (sic pede maior,) et 3 vnc. latus. Corpus elongatum, compressiusculum, ad pinnas ventrales latius, inde versus caudam sensim attenuatius; dorso convexo; ventre ante pinnas ventrales planato, medio longitudinaliter subsulcato, vndique squamis parvis rotundatis minime deciduis obtectum. Caput laeve, corpore angustius, inter oculos plano-conuexum pingue, lateribus compressis rostro obtusiusculo. Rictus oris mediocris. Maxilla inferior superiore paulo longior; quod optime conspicitur ore aperto: vtraque maxilla dentes habet, ordine unico marginali, breues, curvos, acutos, ante apicem rostri desinentes; praeterea in palato duo ordines longitudinales, et vnus antice transuersalis interruptus medio. Lingua mediocris, plana, acuminata, cartilaginea, superne dentata dentibus 12. Oculi rostro propiores nigri, iride argentea, quae semicirculo superne viridi mixta. Nares 2 tantum vidi, non tam magnas, ante oculos oblique versus rostrum tendentes. Operculum laminis 2, postica maiore, laeuibus constat; et pinnae pectorales mediocris longitudinis, fere sub abdomine sitae, radios habent apice diuisos, deorsum sensim breuiores. Ventrales paulo ante-anum sitae,

tae, pectoralibus similes. eiusdemque magnitudinis, radios tamen latiores habent. Pinna dorsalis prior ventralibus opposita, fere in medio dorfi, capiti tamen propior, magna analique longior, radios habet satis validos, quorum 3 superiores sensim longiores, reliqui fere aequales; posterior adiposa minuta, rotundata, basi archiore, radio ultimo analis opposita. Anus intermedio dorsali oppositus; pone illum pinna analis dorsali priori similis, sed breuior et radius primus breuissimus. Cauda lata, arcuata radios habet validos, diuisos, adiposos. Color dorfi obscure coerulescit, tinctura subuiridi, squamarum marginibus tamen nigricantibus, et quasi maculas quadratas causantibus, quae tamen non facile obseruantur; laterum argenteus, albido maculatus; ventris albus; pinnarum dorsali et caudae fusco-coerulescens, marginis tamen prioris baseosque caudae albidus; pectoralium griseus margine albo; ventralium analisque rubicundus marginibus albis: variat tamen in pinguibus, quorum maculae laterales et venter magis rubicundi, dorsumque obscurius. Caro rubra, in macris pallidior et fere alba.

HABITAT in lacubus, fluuiis et mari ad ostia fluuiorum: dici igitur potest tam marinus, quam fluuiatilis et lacustris; et inter pisces Groenlandiae frequentiores numerandus est. *)

CIBVS eius sunt salmo arcticus, clupea harengus, gasterosteus aculeatus, cancri macrouri minores, vermes limi et oua piscium.

PARIT mense Augusto sub lapidibus fluuiorum oua sua fuluescencia.

Velo-

*) Estque hic piscis, qui sub nomine minus recto *Lax* occurrere solet in scriptis de Groenlandia. (Quae postea Pall It. Russ. III. app. p. 17. legi, piscem eundem sub titulo *Kundsha* indicare videntur.)

Velocissime et gregatim progreditur et optime salit, in aqua praesertim tranquilla gyros superficiei causans frequentes. Fluxu maris littora aggreditur, et refluxu regreditur; itidem fluuios crescentes ascendit, decrescen-tes descendit. Hinc tempore autumnali, generandi et-iam causa, in fluuiis copiosior, tuncque pinguior. — Hie-me non obuius creditur in lacubus morari; saltem qui-dam ibi hibernant, qui vere primo descendunt in ostia fluuiorum.

vs vs. Editur coctus, siccatus vel lichene rangiferi-no fumigatus. De cute eius etiam consuunt receptacula in colligendas baccas aliumque vsum, rarius vela cymba-rum.

Est quoque exteris caro eius delicatissima, etiam sal-sa; cum lucro igitur exportari posset, si copiosior dare-tur et incolae ipsi illa non egerent.

CAPITVR 1) retibus, 2) iaculis, 3) fuscinis, 4) la-queis, 5) manibus, dum sub lapidibus se occultat, 6) ha-mis, 7) nassa irremeabili, partim ex viminibus, partim ex tendinibus contexta et sub praecipitio fluuii aptata, et 8) frequentius gregem cingendo, et intra sepimentum lapi-deum, antea ad angulum sinus exstructum, cogendo flu-xu maris instante: refluxu enim in hoc carcere suo are-facto facileprehenditur, aut iaculis icitur.

125. SALMO ALPINVS.

Salmo dorso nigro, lateribus coeruleis, ven-tre fuluo.

Salmo alpinus, Syst. nat. I, 510. Faun. Suec. 349.
Müll. prodr. 410.

Salmo vix pedalis, pinnis ventris rubris, maxil-la inferiore paulo longiore, Art. gen. 13. Syn.
25. Sp. 52.

Rör, Ström, 303.

Raudo,

Raudo, Leem, 336.

Rödbirtingur, *Vatna Silungr*, Ol. 595.

Röding, It. Wgoth. 257.

GROENL. *Ekaluk*, *Iviksarok*.

DESCRIPT. Piscis, quem sub nomine groenlandico intelligi volo, quatenus obseruare potui, a praecedenti tantum differt colore dorfi magis nigricante, laterum magis coerulefcente, et ventris macularum marginumque pinna-
narum inferiorum laete fuluo; — semper etiam, dum in Groenlandia moratus sum, tantum pro varietate habui, et quidem, secundum effatum incolarum, meis obseruationibus stabilitum, pro mare pingui in fluuiis diu morante: in patriam autem reuersurus vltimo die tales plures conspiciens mentem meam indicando, mercatoris diu ibi habitantis contrariam sententiam audiui. Neque tamen tunc tempus erat vltioris obseruationis instituen-
dae; exemplaribus etiam exsiccatis a voracibus dermestidibus consumptis, nouam instituere prohibitus sum, hinc in dubio duplici relictus, 1) an reuera a *Carpione* (siue pisce groenlandico Sp. 124) diuersa sit species; 2) an vterque, vel saltem vltimus, idem cum alpino Linnæi: quae dubia alius resoluet. *)

HABI-

*) Hic tamen asserere lubet obseruationem, posthac *Dra-
gedaliae* (paroeciae Noruegicae) institutam, quae rem quodammodo illustrare potest. Piscem nempe ab incolis *Röjz* dictum conferendo cum descriptione *Salmonis* alpini Linnæi Faun. Suec. et It. Wgoth ll. cc. pro eodem habere persuasus sum; iterum cum descriptione piscis groenlandici *Iviksarok* conferendo, has tantum differen-
tias detexi: 1) membrana branchiostega in *Dra-
gedalensi* 10 tantum habuit radios; in groenlandico vero 12;
2) puncta operculorum excauata non obseruaui in groenlan-
dico; 3) magnitudine etiam groenlandicus excellit. For-
sitane autem (quod metuo,) cogitatio de *Keulerikjok* et *Iviksarok*, vt specie iisdem, me fefellit, ne accuratior in
descriptione vltimi fuerim. Ceterum differentiae allatae
nimis lacues videntur ad speciem diuersam formandam,

et

HABITAT cum praecedenti inque eius consortio; praecipue tempore autumnali et in fluviis obuius.

Quoad cetera momenta vid. Spec. antec.

126. SALMO STAGNALIS. *

Salmo supra fuscescens, infra albus, corpore subtereti, maxilla superiore longiore.

Reidur, Ol. 595.?

GROENL. *Ekallukâk*.

DESCRIPT. B. 12. D. 14. P. 14. V. 10. A. 10. C. 21.

Longitudo $17\frac{1}{3}$ vnc.; sic praecedentibus multo maior. Corpus teretiusculum elongatum, post anum admodum gracilescit in extremitatem caudae, ubi parum dilatatur supra infraque in pinnam caudalem, cuius basis magis compressa reliquo. Caput magnum oblongo-ouatum cathetoplateum, vertice eminente, rostro acutiusculo. Nares vtrique 2 ante oculos, vertici contiguae, ordine fere recto locatae, patulae; anterior minor circularis, posterior maior fere triangularis. Opercula magna, laevia, vt in antecedentibus duplicata. Maxilla superior inferiore longior, rostro 2 lineas prominente. — Vtraque maxilla dentata margine, superior etiam postica parte, quae extra inferiorem dependet. In palato etiam duo ordines laterales dentium confertorum; quibus accedit tertius, sed brevis ordo intermedius antice. Lingua longa obtusiuscula, margine dentata dentibus 20 et ultra. Dentes omnes validi, curui, acutissimi. Pinna dorsalis prior paulo ante ventrales incipit, radios habet 2 vnc. longos et fere aequales; posterior s. adiposa pone ana-

et me iudice Noruegorum *Rör* et *Giedde Rör*, (Ström, ll. cc.) omnino speciebus meis 125 et 124 respondentes, non nisi pro varietatibus anni locique habendi. De Salmone carpione et autorum alpino magis dubitari potest.

analem locata, brevis, falcata, apice rotundata. Pinnae pectorales dorsali paulo longiores, acuminatae; 3 radii superiores accrescunt, reliqui sensim breviores. Pinnae ventrales pectoralibus similes, sed paulo breviores, medium inter branchias et pinnam adiposam occupant. Pinna analis definit ex opposito adiposae, reliquis brevior, radios habens retro sensim breviores. Cauda subbifurca, magna. Color superne, etiam in pinnis dorsalibus, fusco-nigricans; laterum pallescens; inferne albus; pinnae omnes inferiores canescunt, basi albae. Caro pallida. Nullas maculas observare potui.

Haec secundum exemplar exsiccatum: vivum enim obtinere nunquam contigit.

HABITAT in aquis montanis remotioribus, inde nunquam descendens, antecedentibus multo rarior.

VSUS. Editur coctus et siccatus; sed caro eius macra et minus delicata.

CAPITUR (ab illis tantum, qui Tarandos venantur,) fuscinis, hamis et laqueis.

127. SALMO RIVALIS. *

Salmo elongatus fuscus, ventre rubente, capite obtuso.

Brankod, Ol. 596.

Icime, Bom, IV, 347.

Muldkrae, Ström, I, 292.

Kjö, *Tita*, Añ. Nidr. III, 576.

GROENL. *Aunardlek*; et a quibusdam *Ekallugak*.

DESCRIPT. Cutis laevis, mucosus, squamis vix notabilibus. Color superne nigricans, inferne rubens etiam in pinnis; in lateribus non maculatus, punctis nigris crebris exceptis. Irides oculorum flammeae. Corpus quam carpionis elongatius, gracilius et rostrum obtusius.

us. Inter minimos numerandus: vix enim 6 vncias superat longitudine, et $\frac{2}{3}$ vnc. latitudine. In reliquis a Carpione non multum differt.

HABITAT frequens in riuulis et stagnis minoribus limosis, nunquam in mare descendens.

CIBVS eius sunt insecta, partim in aqua, partim in eius superficie obuia, quae detrahit deuoratque; neque aliud in ventriculo eius reperi.

PARIT in fundo limoso ad littora riuulorum.

Velocissime se occultare solet sub praecipitio litto-
rum, umbra aggredientis perterrefactus. Hibernare in limo sine motu, et in tali statu indurari dicitur. Certum est, quod ipse primo vere, glacie riuulorum nuper in aquam resoluta, talem viderim ex parte tantum reuiuiscensem, cuius intestina adhuc dura, coalita et impenetrabilia alicui cibo. Neque cerno, quomodo alias in terra tam frigida et aquis tam paruis conseruari posset.

VSVS eius incolis est vilis; editur tamen cum aliis pisciculis.

CAPITVR manibus, aqua riuulorum sepimentis re-
tenta.

128. SALMO ARCTICVS. *

Salmo capite diaphano, linea laterali recta,
(maris villosa,) pinnis amplis.

Clupea villosa, Müll. prodr. 425.

Lodde, Eg. 50. Cr. 125. And. 175. Ström, I, 393. Pont. II, 217. Leem, 323. Bom. V, 121. *Fernlodde* v. *Quettelodde* (mas); *Sild-lodde* v. *Rognlodde* (foemina).

Angmakfak, Gl. 125.

Keplings, Cr. cont. 309.

Angmarfet, Martini Naturlex. II, 587.

Lauden-Sild, Horr. 216.

Lodna, Ol. 358. 695. tab. XXVIII.

M

GROENL.

GROENL. *Angmaksak*; mas: *Sennerfulik*.

DESCRIPT. Hic piscis, qui a plurimis in Eperlanum (Syst. nat. I, 511.) referri solet, illi tantum congener est, sed diuersa species, haecenus non sufficienter descripta; multa tamen communia habet cum Eperlano, licet, me iudice, plura cum Albula (Syst. nat. I, 512), notato et bimaculato (ib. 513). Per multa exemplaria iteratis vicibus contemplando, et totam eius oeconomiam bene satis obseruando, fidelem descriptionem dare queo sequentem.

B. 6. D. 14. P. 19. V. 8. A. 22. C. 28.

Magnitudo 6 vnc. longitudine, et 8 lin. latitudine vix superat. Foemina mare minor graciliorque. Caput mediocre compressum, vertice latiore inter oculos planiusculo, gula acuminata, ex lamellis tenuibus constat, igitur diaphanum. Rostrum acutiusculum, supra conuexum. Maxilla superior inferiore breuior, sed latior; inferior magis acuta, apice sursum curuato, deorsum flecti potest in rictum oris amplum. Vtraque tenuis vix labiata, sed margine denticulis s. asperitatibus breuibus armata. Lingua brevis, crassa, acutiuscula, superne asperitates s. denticulos maiores habet. Nares 2 (sc. vtrinque 1 ante oculos,) vertici contiguae, minutissimae. Oculi mediocres, laterales, vertici tamen quam gulae propiores, pupilla parua nigra iride lata argentea. Operculum laeue quasi 2 lamellis constat: priore sub oculis planiore, posteriore 2 locis fracta. Apertura branchialis magna. Branchiae sanguineae radiis filiformibus pectinatae. Membrana branchiostega sub operculis tota occultatur: radios 6 graciles habet, quorum superiores maximi; infra interstitium aliud non habet ac cutem tenuissimam. Pinnae pectorales branchiis et ventri contiguae membranas habent amplas, et radios longos plurimum bifidos, medios longiores, hinc satis magnae, oblongo-rotundatae. Dorsalis prior in medio dorsi, satis alta; radii 4 antici accrescunt, reliqui decrescunt; posterior

rior adiposa minutissima oblonga. Ventrals dorsali priori oppositae, ovatae, latae, radios habent multifidos et membranas amplas. Anus intermedio dorsalium oppositus. Pone illum pinna analis incipit, desinens ex opposito adiposae, omnium maxima; radios habet ex parte bifidos, quorum 4 priores sensim longiores, reliqui sensim breuiores. Cauda bifurca radios quidem habet 28, sed laterales minutissimos. Color supra lineam lateralem obscure viridis, infra illam argenteus punctis crebris nigris, et interdum in ventre violaceam tincturam habet; in quibusdam etiam (praesertim maribus) opercula maculam magnam nigram habent. Linea lateralis recta. Cutis laevis sine squamis palpabilibus, nec tamen multo mucosa. Statura corporis fere clupeam refert, dum elongatus, gracilis, compressiusculus, dorso conuexo et crassiore, ventre tenuiore. Praeter magnitudinem et maculam operculi, mas etiam haec singularia habet, quibus facile a foemina distinguitur: sc. 1) prominentiam lateralem linea laterali terminatam (quae tamen etiam tegitur,) et paulo ante caudam desinentem, quae constat innumeris cirris mollibus, rigidis tamen, pluribus ordinibus longitudinaliter cateruatimque dispositis, dorso concoloribus; 2) aliam eiusmodi a pectoralibus in ventres productam, graciliorem, ventri concolorem: 3) itidem vtrinque ad anum paucos cirros; 4) dorsum latius et minus laeve, quasi tuberculatum; 5) ventrem planum etiam tuberculatum — hinc corpus eius fere quadrangulare. — (Dantur tamen rarissimi mares, qui cirris lateralibus carentes sola magnitudine et fluore seminali a foemina differant, quos nominant incolae *Sennerjutsut*.) — Vivus vel nuper captus odorem habet cucumeris. Caro alba, pinguis et sapida. *) Ovarium vnicum, sed magnum, oblongum, flauum. Peritoneum nigrum.

M 2

HABI-

*) Immerito igitur illi ab auctoribus quibusdam tribuitur pro-

HABITAT in mari tantum, fluuios non ascendens. Hieme altum mare tenens, raro ad oras conspicitur; sed aestate, et quidem mensibus Aprili, Maio, Iunio et Iulio, in sinibus magna copia obuius. Non tamen vbique aquae bonitatis vel multitudinis.

CIBVS eius sunt cancri macrouri minimi, etiam tempore pruritus oua (vt videtur,) propria; illis enim similia in ventriculo eius tunc temporis occurrunt. Etiam conferuas littoreas deuorare solet.

PARIT mensibus Maio, Iunio et Iulio oua sua numerosa in littoribus sinuum; illaque fucis, vluis, sed imprimis conferuis littoreis affigit. Tali tempore multa millia gregatim sinus ingredi et littora sequi solent. Greges foeminei separatim praecedunt, loca apta progeniei suae inquirentes; masculini postea oua perscrutantes, vt semine suo illa fructificent. Fundus a foeminis relictus ouis illarum ita obductus est, vt flauus transpareat; marium autem semine superaddito aqua lactea euadit fundo non conspicuo. Vterque sexus operationem suam curare solet tam diu quam noctu, coelo sereno vel tristi, aere tranquillo vel procelloso; praecipue tamen noctem et mare tranquillum eligunt.

Tempore pruritus satis incautus est, et facile rapina hominum pisciumque euadit; reliquo autem minus, et hostem persequentem supra aquam saliendo illudere conatur. Plerumque gregatim, rarius solitarius ingredi conspicitur, iam fundum, iam superficiem maris sequens.

Si

proprietas noxia. Ipse saepe cum lubitu illum comedi, et dum in Groenlandia conimoratus sum, oues meas alui (itidem mercator coloniae capras suas) his pisciculis siccatibus prouentu foeni minus sufficiente, quae etiam auide illis vefcebantur, salubres, pingues et sapidae permuebant. Aut itaque Noruegarum *Lodde* diuersus piscis a meo, aut confusione quadam illi tribuuntur proprietates noxiae piscis alius, vt videtur, *Eperlani*.

Si hieme oris appropinquat, (quod raro contingit,) interdum glaciem saltu ascendens mortuus reperitur. Laesus in angustia mortis gyros continuos format in superficie aquae, donec mortuus fundum petit. *)

v s v s. Editur tam coctus, quam praecipue siccatus, estque Groenlandorum quasi panis quotidianus, non facile (si habetur,) derelictus, vt additamentum, post alios cibos, etiam delicatissimos. **) Admiranda igitur est diuina prouidentia, qua piscis hic omnibus annis tam ingenti multitudine littora petit, semetipsum quasi egentibus incolis praebens, vt ex illo prouentum hibernalem facili negotio colligant.

CAPITVR tempore pruritus sui, et quidem aestu maris instante, dum tam de littore, quam de cymbis, plures simul hauriendo retibus concauis, ex tendinibus confectis et manubrio instructis, (quali instrumento apud nos squillas petere solent,) breui tempore cymbam implere valent; deinde super rupes vento siccantur, et faccis infarti conduntur in speluncis montium vel sub congerie lapidum. ***)

Habet pisciculus hic quam plurimos persecutores, et inseruit omnibus fere animalibus marinis vt alimentum, quod in antedictis sub specie singula satis euidenter monstratum est.

M 3

129. CLV-

*) Hoc etiam aliis piscibus competit, cetis ne quidem exceptis, qui tali tempore periculosissimi.

**) Neque tamen eodem modo, ac nos panem, incolae illum adhibent: sua fercula enim simplicia consumere solent, nil omnino panis loco habentes.

***) Dum necessarium omnino est, vt rite siccantur, ne putrescant, intelligitur facile, pluuiam continuantem tali tempore Groenlandis aequae noxiam esse, ac nobis tempore messis.

129. CLVPEA HARENGVS.

Clupea immaculata argentea, dorso coeruleo, maxilla inferiore longiore, operculis laeuius.

Clupea Harengus, Syst. nat. I. 522. Faun. Suec. 357. Müll. prodr. 421. Brün. Ichth. 99.

Clupea maxilla inferiore longiore, maculis nigris carens, Art. gen. 7. Syn. 14. Sp. 31.

Sild, Eg. 50. And. 48. Pont. II, 231. Ström, I, 302. Ol. 358. Leem, 323. Bom. VII, 146.

Hering, Cr. 126. Horr. 212.

Harengus, Ionst. pisc. 9. tab. I. f. 6.

GROENLAND. *Kapifelh.*

DESCRIPT. B. 8. D. 18. P. 18. V. 9. A. 17. C. 24.

Reliqua optime conueniunt cum descriptionibus Art. Sp. et Brün. Ichth. II. cc. Groenlandica mediocris tantum est magnitudinis, vix $\frac{1}{2}$ vnc. longitudine et 1 vnc. latitudine superans.

Hic piscis in oceano boreali alias frequens inter Groenlandiae rarissimos numerandus est; saltem in freto Daudidis minus numerosus: vidi tamen paucos greges mensibus Iunio et Iulio in sinibus e regione boreali coloniae Friderichshaab, ex quibus etiam aliquos consumsi delicatissimos. In australiori parte Groenlandiae frequentiores dicuntur.

De cibo eius nil certi indicare queo, dum nunquam escam in ventriculo eius inueni; sed ex conspectu plurimum rostro suo fundum argillosum rodentium concludo, illam vermiculos fundi consumere.

VSVS eius vilis est incolis; siccatur tamen inter salmones arcticos, et cum illis editur.

CAPITVR vel eodem modo ac salmo arcticus, (Sp. 128.) vel intra sepimenta, vt salmo carpio (Sp. 124, 7.) nec tamen pro illa singularis captura instituitur.

130. CLV-

130. CLVPEA ENCRASICOLVS.

Clupea maxilla superiore longiore; corpore argenteo, supra coeruleo.

Clupea encrasicolus, Syst. nat. I, 523. Müll. prodr.

424. Brün. Ichth. 101.

Clupea maxilla superiore longiori, Art. gen. 7.

Syn. 17.

Encrasicolus, Ionst. pisc. 78. tab. 19.

GROENLAND. *Saviliurjak*.

Hanc saepe in ventriculis phocarum inueni, semper autem tam mutilatam, vt descriptionem ritam dare non potuerim, quam etiam antea optimam habemus Brün. ichth. l. c.

HABITAT in freto Daudis e longinquo terrae.

Obs. Adhuc nominant Groenlandi alium piscem *Uli-sak* v. *Uelisuk*, in sinubus australioribus frequentem, quem quorsum referam, nescio. Describunt illum longum, nigrum, cute crassa et dentibus validis donatum, ita vt saepe morfu eius lineae piscatoriae rumpantur. Cutem eius detractam Missionarius Dn. Glahn conspectam describit fuscam, squamis rotundatis interuallo paruo interstinctis tectam, et striis quibusdam albidis notatam. Carnem eius comedere solent.

Sine dubio adhuc alios pisces diuersos continet mare groenlandicum, praesertim in tractibus australioribus, qui posteritati detegendi relinquuntur,

V.

I N S E C T A.

Quae in Groenlandia domi habent insecta, non quidem multa, nec tamen nulla sunt, inter quae sequentia mihi nota.

131. CISTELA STOICA.

Cistela ouata nigra, abdomine ferrugineo.

Cistela Stoica, Müll. prodr. 514.

Guldvarta, Ol. 600.?

GROENL. *Pangaligiak*.

DESCRIPTIO brevis et characteristica Müll. l. c. optime quadrat. quare pro eadem habeo. Mea ceterum talis erat: longitudo $3\frac{3}{4}$ lin. praeter caput inflexum, quod fere lineae longitudine; latitudo lin. — Corpus rotundatum, ouatum, postice crassius. Caput parvum, supra planiusculum, terminatum rostro angustiore obtuso, sulco transuersali a capite quasi separato. Oculi ouati nigri laterales. Antennae exteriores, breues, articulatae, terminatae claua crassiore cylindrica. Thorax conuexus, antice angustior amputato arcuatus, postice latior obtuse rotundatus, lateribus dilatatus acutus, dependens, inflexus; margo anticus et laterum parum eminens; scutellum minimum acutum. Elytra ouata, ventricosa, vix marginata, substriata, apice postico acuto dependentia, margine laterali deflexa, arcuata, ciliata. Torum corpus supra fusconigricans, (in aliis magis testaceum,) scabriusculum, subtomentosum; caput tamen obscurius laeuiusque. Alae albae, margine laterali flauicante solidiore. Abdomen plano-conuexum glabrum, minus tomentosum, scabriusculum quidem punctis minutissimis, sed vix nudo oculo

lo visibilibus, constat 5 incisuris, anali maiore, antica minore. Pedes contracti abdomini plane incumbunt. Inter 2 paria posteriora sternum planiusculum latum, cui adiuncta lamella tenuis postica vtrinque: ex his lamellis proueniunt pedes 2 postici; ceteri 4 sub pectore capiti contigui sunt. Sunt pedes omnes fere eiusdem longitudinis, multo compressi. Femora appendiculum basi habentia, margine postico canaliculata glabra, vt receptacula tibiaram, si hae contrahuntur. Tibiae fere femorum longitudine, margine postico acuminato-ferratae, ad tarsum terminatae aculeis 2 curuis. Tarsi multo breuiores gracilioresque, 5-articulati, subtus villosi, terminati vnguibus 2 validis, curuis. Totum corpus infra vna cum pedibus ferrugineum.

LOCVS. Nulla mihi foris occurrit; pauca autem exemplaria, quae vidi, tempore brumali in culina de cinere sese offerebant; an igitur cum turfa de locis cespitosiis, anne aliunde introducta, non determinare queo.

Si lenissime etiam tangatur, caput suum sub thorace recondit, parte postica vsque ad oculos retracta, reliqua inflexa; antennis etiam pedibusque contractis promortua haberetur; nec irritata se mouet, in tali statu pertinaciter moriens.

132. SILPHA PEDICVLARIA.

Silpha nigra, elytris laeuius, thorace marginato.

Silpha pedicularia, Syst. nat. I, 574. Faun. Suec. 466.

GROENL. *Ifakersök*.

DESCRIPT. Vix lineae longitudine, et $\frac{1}{3}$ lin. latitudine. Tota atra, elytris tamen subtestaceis, pedibus et ore magis dilute testaceis. Antennae fractae, apice clauato, claua horizontaliter fissili, pallescente. Caput

breue planiusculum, medio longitudinaliter sulcatum. Thorax etiam, qui capite latior, marginatus. Elytra ouata oblonga apice acuto dependente, extus marginata, glabra et quidem nudo oculo laeuius; si autem recte attendas, longitudinaliter punctatostriata. Oculi nigri.

HABITAT iniquisquiliis non infrequens, ibique se callide condere sciens.

133. COCCINELLA TRIFASCIATA.

Coccinella coleoptris rubris fasciis nigris tribus.

Coccionella 3-fasciata, Syst. nat. I, 580. Faun. Suec. 475.

GROENL. *Amillerak*.

DESCR. Long. 3 et lat. 2 lin. — hinc inter mediores numeranda, vulgaribus statura omnino similis. Caput, thorax, pedes et tota subtus nigra, nitida; sed in thoracis angulo antico pone oculos vtrinque macula quadrata albo-flauicans; in capite inter oculos 2 puncta eiusdem coloris. Oculi nigri. Elytra rubro-flauicantia nitida fasciis 3 transuersis latiusculis nigris: quarum anterior elytra ambo coniungit, et angulo acuto medio in thoracem extenditur; media minor, fere ouata, margini interiori propior, non tamen illum attingens; postica media maior rhomboidalis, et margini exteriori propior: sic duae ultimae fasciae in medio abruptae, nec vlla omnium marginem exteriorum elytri attingit. Antennae annulato-clauatae pallide testaceae, claua tamen obscuriore. Alae atrae.

134. ALTICA HELXINES.

Altica viridi-aenea, antennis pedibusque omnibus testaceis,

Chryso-

Chrysomela Helxines, Syst. nat. I, 594. Faun. Suec. 540.

Altica Helxines, Müll. prodr. 929.

GROENL. *Piksikfartok*.

HABITAT in parietibus terreis domuum groenlandicarum.

135. ALTICA OLERACEA.

Altica ouata virescenti - coerulea, antennis nigris.

Chrysomela oleracea, Syst. nat. I, 593. Faun. Suec. 534. Faun. Fridr. 75.

Altica oleracea, Müll. prodr. 921.

Jordloppe, Atl. Dan. 670, 18.

Guldsmed, Ström, I, 173. (prior.)

Hopper, Bom. III, 483.

GROENL. vt antecedens.

Vidi illam numerosam satis in oleribus hortuli mei ad coloniam Friderichshaab.

136. CURCVLIO NODOSVS.

Curculio breuirostris piceo-canescens, femoribus muticis ferrugineis, elytris nodulis minimis striatis.

Curculio nodosus, Müll. prodr. 948. Faun. Fridr. 118.

Silakepr, Ol. 600.

GROENL. *Siutifiortok - Angmalortok*.

DESCR. Longitudo 4 lin. et latitudo trans elytra 2 lin. Totus piceus nitidus, exceptis pedibus, qui quoad omnes partes, etiam ungues, ferruginei, et antennis fuscis apice pallidioribus. Tomenta etiam rara canescen-
tia

tia in toto corpore passim nigredinem mixtam faciunt *). Oculi fuscescunt. Rostrum breue (non tamen breuissimum), crassum (apice obtuso et crassiore), decliue, supra planiusculum punctatum carinatum. Caput (rostro excepto) breuissimum inter oculos conuexum, laeue, sine tomentis. Thorax conuexo-teres, medio latior, longitudine caput rostrumque simul sumta aequat, punctis eminentibus vbique inaequalis. — Abdomen ouatum, ano dependente acuto, subtus punctis minutissimis excavatis notatum, incisuras 4 habet, quarum 2 mediae minimae, antica latior, postica longior. Elytra, latera abdominis etiam regentia, nodulis minutissimis striata. Alas nullas detegere poteram; sed elytra subtus glaberriima, albida punctis nigris lineata. Antennae fractae, basi s. dimidia parte usque ad genu integra, terete, extrorsum crassiore, parte vero exteriori subdiuisa in 7 articulos minores, et terminatur claua oblonga annulata. Femora simplicia, nec dentata, nec postica reliquis crassiora. Plantae subtus villosae albiae.

HABITAT in plantis montanis, etiam in gramine obuius, minus frequens.

137. CURCULIO ARCTICVS. *

Curculio breuirostris piceus, femoribus muticis concoloribus, elytris laeuib. **).

Silekiap,

*) Tomenta haec forsitan arctius exemplar Müllerianum vestauerunt, igitur ab illo ll. cc. dictum canescens, reliquis, ut videtur conuenientibus: in quibusdam tamen haec canities fere nulla, ideoque pro nota characteristica non apte ponitur, si alias illius cum mea species eadem est; de islandico minus haereo.

**) Inter breuirostris notos quidem dantur varii meo similes, e. gr. *cloropus* et *ater* Syst. nat. 82 et 86, sed magnitudo nimis parua maxime obstat. Ab initio etiam illum pro *curculione acridulo* (Syst. nat. 13. et Müll. prodr. 1993.) habui, sed rostrum huius longum minime quadrat.

Silekiap (den glatte), Ol. 600.

GROENL. vt antecedens.

DESCRIPT. Statura antecedentis, sed minor, $3\frac{1}{2}$ lin. longitudine et $1\frac{1}{2}$ latitudine non superans. Rostrum multo breuius et inter breuissima numerandum, superne non carinatum, apice incrassato, bifido dentibus 2 spurii. Corpus postice eminentius, quam in antecedente, et totum piceum nitidum, femoribus etiam tibiisque concoloribus, plantis solis; antennisque ferrugineis. Tam caput, quam thorax et elytra punctis minutissimis excavatis notata, elytra vero vix notabiliter striata, nec tomenta in corpore obuia. Reliqua vt in antecedente, cum quo habitat, forsitan diuersus sexu.

138. DYTISCVS MARGINALIS.

Dytiscus flauicans; supra nigro-virescens, marginibus thoracis omnibus elytrorumque extimis flauis.

Dytiscus marginalis, Syst. nat. I, 665. Faun.

Suec. 769. Müll. prodr. 663. Faun. Frid.

186.

Vandkalv, Atl. Dan. 676. n. 4.

Brunnkluka, Ol. 600.

GROENL. *Minguk*.

DESCR. Long. $6\frac{1}{2}$ lin. lat $3\frac{1}{2}$ lin. — Corpus oblongum, depressum, conuexum, vndique glabrum. Caput nigrum, rostro, palpebris et linea verticali lunari interrupta fulvis. Oculi albicantes. Thorax flauus medio transuersaliter nigro (quae nigredo in quibusdam omnino deest). Elytra virescenti-nigra, margine antico et laterali flauis; si recte attendatur, striae minutae ramosae et confertissimae transversales nigredinem in elytris alias flauis efficere conspiciuntur; 2 etiam lineas longitudinales vix manifeste punctatas obseruaui. Alae albae. Abdomen nigrum; sed

sed anus et margo trium antecedentium incisurarum flavus. Pedes omnes fulvi.

HABITAT frequens in aquis, rarius in mari ad ostia fluuiorum.

VESCITVR insectis ad superficiem aquarum vibrantibus et in aquis ipsis obuiis; pisces infestare non audiui.

Raro volat, semel tamen volantem vidi de aqua in aquam: sub volatu arefactus non sine molestia se submergere potuit; inter aquam et littus se penetrans, bullam aeream albam post anum trahebat.

A Groenlandis noxius pronunciatur: illo enim cum aqua ab homine inhausto, dicunt ventrem inflari et mortem praesagire, dum intestina omnia corrumpat morsu suo. Ad illum expellendum, oleum permultum bibendo vomitum excitare solent.

Est mira antipathia inter illum et cancrum pulicem (Syst. nat. I, 10, 5). Hoc scientes Groenlandi in aquam dytiscis infectam cancris pulices immittere solent, quo facto se inuicem occidunt, et aqua purgatur.

139. TENEBRIO FOSSOR.

Tenebrio alatus piceus, tibiis anticis palmatodigitatis.

Tenebrio fossor, Syst. nat. I, 675. Faun. Suec. 817. Müll prodr. 793.

GROENL. *Siutisiortok*.

DESCR. Longitudo $4\frac{1}{2}$ lin., latitudo $1\frac{1}{2}$ lin. — Corpus oblongum, planiusculum. Caput et thorax exacte nigri; elytra autem et abdomen fuscescunt. Linea longitudinalis profundior in medio thoracis. Palpi et pedes exactius ferruginei; antennae vero magis nigricant, moniliformes, 11 articulis constantes. Oculi albicant. Alae albae. Reliqua vt in Faun. Suec. l. c.

HABITAT in terra non infrequens, etiam hieme in domibus groenlandicis obuius.

Dicunt Groenlandi, illum aures hominum ingredi, periculosum fatis, vnde eius nomen groenlandicum, quod significat *aures frequentantem*; expellitur autem oleo phocarum.

140. STAPHYLINUS BALTEATUS.

Staphylinus niger, pubescens fasciis cinereis; Müll. pr. 1114.

Staphylinus maxillofus, Syst. nat. I, 683. Faun.

Suec. 341. Aët. Nidr. III, 403. von Würm.

p. 146. n. 48. Faun. Frid. 222.

Jöt-oxeun, *Fatte-Stud*, Ol. 600.

GROENL. *Tipitok*.

DESCRIPTIO data Aët. Nidr. l. c. optime conuenit. In exemplari meo abdominis duae vltimae inciturae inferne murini coloris.

HABITAT sub lapidibus minus frequens.

141. STAPHYLINUS FUSCIPES.

Staphylinus niger, elytris tibiisque fuscis.

Staphylinus fuscipes, Syst. nat. I, 685. Faun.

Suec. 357. Atl. Dan. 678. n. 7.

GROENL. *Pikfikfak*.

DESCR. Pediculo paulo maior. Nigra sunt caput, pectus, femora et abdominis pars superna, infra enim hoc magis fuscescens. Thorax fere circularis, etiam niger; sed margines laterales pallescentes. Elytra fulca. Antennae, palpi et tibiae flauicantes. Anus albicat. Alae albae. Est fere linearis.

Hunc semel tantum vidi in domo groenlandica.

142. STA-

142. STAPHYLINUS LIGNORVM.

Staphylinus fuscus, elytris, futura, abdomine pedibusque ferrugineis.

Staphylinus lignorum, Syst. nat. I, 684. Faun.

Suec. 848. Müll. prodr. 1120.

GROENL. vt antecedens.

DESCR. Praecedenti similis, sed minor. Elytra tota, anus, pedes, antennae, palpi, et tota inferior pars fulua, reliquis nigris. — Alae albae. — Scutellum minutissimum. Abdomen subouatum ano acuto. Puncta duo excauata in thorace non obseruauit.

HABITAT in domibus groenlandicis, de lignis putridis tecti frequenter decidens.

143. PAPILIO TVLLIA.

Papilio alis rotundatis flauis, subtus fascia vndata alba, margineque posteriorum ocellis septem.

Papilio Tullia, Müll. prodr. 1319. Faun. Frid.

332.

Gebbe Schmetterling, Cr. 105.

Kaupmans - Fidrilde, Ol. 602.?

GROENL. *Sullernek*; larua *Kugluiak*. Quae nomina comunia habet cum sequentibus phalaenis.

DESCR. Inter mediocres numeranda, vix 9 lineas longitudine superans. Corpus brunneo-nigricans; thoracem tamen caputque vestiunt pili magis brunnei nitidi. Oculi pallide testacei. Antennae obscuriores claua albicante. In fronte cristae 2 erectae, sub oculis radicatae, compressae, pilosae fuluo-flauicantes, pro palpis habendae. Lingua spirilinguis fulua, pedibus concolor; femora tamen media nigricantia. Pedes antici minutissimi, semper attracti sub pectore latent: hinc tetrapus. Alae erectae,

erectae, integrae, rotundatae. Primores angulo summo prolongatiores inferioribus, supra aureae, basi, venis, marginibus, et maculis nigris, quae maculae mediae quadrangulares, posticae triangulares; marginem posticum cingunt cilia alba nigraque alternatim per maculas disposita; — infra aureae, maculis rarioribus nigris lineari-
bus vel virgatis, parte prolongata flavae mixtura fulva, et maculis fulvis quibusdam marginalibus. Secundariae magis rotundatae, et angulo postico longiores: supra primoribus fere concolores, basis tamen nigra in his amplior et totum tractum inferiorem occupat, maculae nigrae etiam pauciores; infra vero ex fulvo, flavo alboque varie mixtae. Basin occupat quinquefolium fulvum, maculis 2 albis oblongis insignitum; hoc cingit fascia maior alba 3-foliata *), reliquo ex flavo fulvoque sine ordine mixto usque ad marginem posticum, qui maculis 7 albis subquadratis cingitur.

HABITAT in interioribus tractibus graminosis sinuum, iuxta riuulos raro obuia mense julio.

144. PHALAENA GRAMINIS.

Phalaena Bombyx spirilinguis, alis depressis griseis, linea trifurca punctoque albidis.

Phalena graminis, Syst. nat. I, 830. Faun. Suec. 1140. Müll. prodr. 1376. Faun. Frid. 375.

Huius tantum larvam nigram pulcre lineatam vidi **). Magna copia anno 1775 omne gramen consumpsit in sinu dicto *Angmaksvik* e regione boreali coloniae Friderichshaab. Omni consumpto, se in mare et aquas propinquas plures

*) Hanc fasciam pro fascia undata Müll. I c. habui; in quo si erro, mea avis alia euadit et sine dubio haecenus ignota.

**) Paucas etiam alias larvas conspexi, quas, quorsum sint referendae incertus, praetereo.

plures praecipitarunt. Groenlandi illos fastidientes, dum tentoria illorum intrant metamorphoseos gratia, pelle-re conantur incendio graminis, illis nulli vsui.

145. PHALAENA LVCERNEA.

Phalaena noctua spirilinguis laevis, alis cinereis immaculatis, strigis tribus repandis albidis, collari bifido.

Phalena lucernea, Syst. nat. I, 837. Faun. Suec.

1152.

Lios-Fluga, Ol. 60.

HABITAT in domibus minus frequens.

146. PHALAENA BRASSICAE.

Phalaena noctua spirilinguis cristata, alis depressis cinereo-nebulosis, vnco nigro supra maculam priorem.

Phalena Brassica, Syst. nat. I, 852. Faun. Suec.

1205. Müll. prodr. 1414. Faun. Frid. 403.

DESCRIPTIONEM vide in Faun. Suec. Mea puncta + alba marginalia habebat.

Vnicum exemplar mihi obuium fuit in habitaculo meo: igitur de loco eius haereo; forsitan de hortulo meo cum brassica fuit introductum.

147. PHALAENA MYRTILLI.

Phalaena noctua spirilinguis cristata, alis griseis albo-variis, inferioribus antice albis posticeque nigris.

Phalena myrtilli, Syst. nat. I, 853. Faun. Suec.

1168.

Paucas vidi in vaccinio vliginoso.

148. PHA-

148. PHALAENA DEPVNCTA.

Phalaena noctua spirilinguis cristata, alis griseiscentibus lituris marginalibus nigricantibus, strigae postica punctata.

Phalena depuncta, Syst. nat. I, 858. Faun. Suec. 1214.

Punctum sub alis nigrum non obseruavi; reliqua cum Faun. Suec. l. c. conueniunt.

149. PHALAENA TRISTATA.

Phalaena geometra feticornis, alis omnibus nigris albo subundatis, fasciis duabus albis undatis nigro punctatis.

Phalena tristata, Syst. nat. I, 869. Faun. Suec. 1277. Müll. prodr. 1465. Faun. Frid 440.

HABITAT in betula nana et aliis fruticibus montanis, numerosa satis.

150. PHALAENA HASTATA.

Phalaena geometra feticornis, alis omnibus nigris albo maculatis, fasciis duabus albis immaculatis hastato - dentatis.

Phalena hastata, Syst. nat. I, 870. Faun. Suec. 1276. Müll. prodr. 1470.

Gras - Fidrilde, Ol. 602.?

Frequenter obuia mensibus Iunio et Iulio in graminibus et muscis montanis, praecedentis socia, cui similis, sed maior.

151. PHALAENA VNCANA.

Phalaena tortrix, alis fuscis margine exteriori-

re albido, medio ramum recuruum album introrsum exferente.

Phalena uncana, Syst. nat. I, 875. Faun. Suec.

1305. Müll. prodr. 1495. Faun. Frid. 455.

HABITAT inter frutices ad ripas riuulorum.

152. LIBELLULA VIRGO.

Libellula alis erectis subfuscis puncto marginali albo, corpore viridi-coeruleo.

Libellula virgo, Syst. nat. I, 905. n. 20. γ. Faun.

Suec. 1470, γ. Müll. 1638, b. Faun. Frid.

552, γ.

GROENL. *Tuktursak*.

Hanc semel vidi ad riuulum insulanum.

153. PHRYGANEA RHOMBICA.

Phryganea alis flavescentibus deflexo - compressis, macula rhombea laterali alba.

Phryganea rhombica, Syst. nat. I, 909. Faun.

Suec. 1486. Müll. prodr. 1659. Faun. Frid.

562.

Act. Nidr. IV. 55. tab. XVI. f. 18.

GROENL. *Sullernek*.

DESCRIPTIO, quae habetur in Faun. Suec. l. c. optime conuenit; quae autem in Act. Nidr. l. c., minus bene: in mea enim thorax non sanguineus, sed reliquo corpori concolor, subfuscus, abdomine cum pedibus magis testaceo. Alae posticae aqueae immaculatae.

HABITAT ad aquas non infrequens.

OUS. Ad hoc genus referenda est (sensu Linnaeano Syst. nat. 908 in nota subiecta,) larua, intra tubulos cylindricos mobiles ex mica arenaque constructos habitans.

Ugg

Ugg v. *Vaskalv*, Ström, I, 212. n. 3. Bom. VIII.
270.

Sprok, Atl. Dan. 690.

GROENL. *Polik*.

Est larua ipsa cum tubulis suis vix 8 lineis longior, et $1\frac{1}{2}$ lin. crassa, antica parte magis crustacea, fuscaque, postica vero mollior albaque, pedibus 6 breuibus, et maxillis forcipatis, capiti concoloribus instructa.

Numerosam vidi tam vernali tempore in limo aquarum, quam hiemali sub glacie in fundo riuorum, praecedentem tubulum suum post se trahentem. Inde suspicor, phryganeam quandam tempore autumnali in aqua oua suo deposuisse, origines huius laruae, habitaculum suum flumine bituminoso sibi proprio constrictis. Vix tacta tubulum intra se retrahit.

Aestiuo tempore domicilium suum relinquit magis declarata aptera, libera, agilis in aqua velociter satis circumnatans, forsitan tamen non nisi pro pupa semicompleta imaginis cuiusdam habenda, licet metamorphosin ulteriorem frustra expectauerim.

Multa similia tunc habet cum insecto aquatico *Knibe* Pont. II, 80. c. fig. et cum *Squillis aquaticis* Lonnst. inf. tab. XXVII, praesertim fig. 2; sed est multo minor et in variis diuersa. *Anne Vaskottur* Ol. 601?

GROENL. *Pamiortok*.

DESCR. Long. 9 lin., lat. 2 lin.; dantur tamen minores, maioresque. Corpus articulare, elongatum, supra conuexiusculum, infra subcanaliculatum lateribus deflexis, antice latius, versus postica sensim gracilius. Praeter caput constat articulis s. squamis dorsalibus imbricatis undecim, quarum 1 reliquis longior, 2 et 3 sequentibus vix longiores, 4 et 5 breuissimae, 6 - 9 longiores et fere aequales: hae 9 dorsum tantum vestiunt, abdomine molliori incisuris transversis tantum notato; sed squamae 10. 11 cylindricae,

ambientes, vltima magis attenuata, caudam efficiunt, terminatam setis 2 rectis longitudine fere caudae ipsius. Caput corpore paulo angustius, planiusculum, ore maxilloso, et papillis 4 articularibus breuibus, inferioribus breuissimis. Oculi laterales minuti tuberculati capiti concolores. Pedes 6 mediocres (posticis longioribus,) graciles, hirti, aculeis 2 longis terminati, sub pectore contigui. Tota fusca.

Per totam aestatem occurrit in aquis montanis in consortio Dytisci marginalis; alia insecta in superficie aquae obvia de fundo agiliter ascendens maxillis suis validisprehendit consumitque voracissima.

Tam larua quam magis declarata salmoni riuali, vt esca praecipua, inseruit. Anne potius larua et pupa Ephemeræ cuiusdam? Cf. *Dognflue* Bom. II, 53.

154. ICHNEVMON MODERATOR.

Ichneumon niger, abdomine petiolato compresso, ore palpatu, pedibusque pallidis, aculeo corpore subbreuiore.

Ichneumon moderator, Syst. nat. I, 935. Faun.

Suec. 1617, Müll. prodr. 1815. Faun. Frid. 617.

Stechfliegen, Cr. 105.

GROENL. *Kiktoriaak* v. *Kiktorejak*.

DESCRIPTIO *ichneumonis moderatoris* ll. cc. obvia non quidem in omnibus quadrat, nec tamen alia magis. Primo illum pro *ichneumone* manifestatore habui; (cf. Müll. prodr. 1809.) sed hoc deinde viso per comparisonem aliter conuictus sum. An igitur sit *ichneumon groenlandicus* haecenus ignotus, determinabit descriptio sequens. Longitudo 6 linearum absque aculeo, qui abdomine vix longior. Thorax notatur sulcis 2 lateralibus postice in angulum fere coeuntibus. Palpi longiusculi, setacei, articulati. Antennae thorace longiores erectae, setaceae

setaceae ex annulis minutis compositae, apice curvatae, basi clauatae. Abdomen petiolatum, subfalcatum, fere cylindricum, apice tamen acuminato. Vaginae aculei flexiles conglomerari possunt. Alae erectiusculae, hyalinae venis ferrugineis, et macula nigra ad costam. Pedes satis longi. Tibiae subtus terminantur aculeis duobus, femora basi clauata. Color capitis thoracisque niger, abdominis vaginalumque ater, aculeo intermedio obscure ferrugineo; antennarum, oculorum stemmatumque fuscus; pedum pallide ferrugineus, sed bases clauatae femorum antennarumque nigerrimae glabrae. Variat alter sexus non aculeatus 2 lineis frontalibus et maxillis flauicantibus.

HABITAT passim in sinubus, imprimis in empetro nigro mense Iunio obuius, non tamen numerosus. Alas suas erigens continuo motitat abdomenque incuruat.

155. APIS ALPINA.

Apis hirsuta nigra, thorace antice posticeque abdominisque basi flauis.

Apis alpina, Syst. nat. I, 962. Faun. Suec. 1719.

Humble, Eg. 36. Cr. 105.

Apis fragrans, Pall. It. Russ. I. app. p. 22.?

GROENL. *Egytsak*.

DESCR. Fateor, descriptionem *Apis alpinae* l. c. non in omnibus quadrare; nec tamen ob differentiam vilem vnicae tantum a clar. Linnaeo lectae, nouam speciem fingere lubet. Plures a me visae toto corpore hirsutissimae, subtus tamen pilis rarioribus et lateribus pedum valde compressis nudae erant, inter maiores numerandae, long. 13 lin. et lat. $5\frac{2}{3}$ lin. Nigra sunt: tota inferior pars corporis, caput, antennae et cingulum thoracis inter alas. Flaua sunt: reliquum thoracis, et dimidium anticum abdominis. Reliquum abdominis quidem

N 4

nigrum;

nigrum; si autem recte attendatur, pili flavi nigris intermixti sunt. praesertim ad margines incisurarum fascias obsoletas formantes. Anus posticae parti concolor. Tarsi luteo tincti. Oculi fulcescentes. Aculeus oris ferrugineus. Antennae fractae, fractura superiore minore integra, inferiore longiore 11 partibus minoribus constante. Alae breues sulcatae fulvescentes venis obscure ferrugineis.

HABITAT passim, in sinubus frequentior, mel suum ex plantis sedulo sub stridore colligens in fauos suos subterraneos, ubi hibernat. Groenlandi mel eius inuentum sugere solent, nec tamen magni habent.

156. TIPULA RIVOSA.

Tipula alis hyalinis, riuulis fuscis maculaque niuea.

Tipula riuosa, Syst. nat. I, 971. Faun. Suec. 1758. Müll. prodr. 1944. Faun. Frid. 664.

Tipula maxima, Ol. 603?

GROENL. *Tuktursuk*.

DESCR. Inter maximas numeranda, 11 lin. longitudine plerumque tenet; mas tamen paulo minor. Color totius corporis cinereo-fuscus, sed a tergo thoracis linea tenuissima media et arcus lateralis longitudinales testaceae; latera thoracis ante alas etiam testacea. Oculi nigri. Antennae breues nigricantes pectinatae, constantes 13 articulis cylindricis basi setis 4 breuibus cinctis. Palpi breues nigricantes articulati 8 articulis, quorum 4 extimi tenuiores, reliqui a basi ad medium sensim crassiores, quarto fere monstrosè incrassato. Caput paruum petiolatum rostrum fert capite longius cylindricum, supra terminatum acumine medio prominente proboscidem inferiorem tegente. Thorax gibbus subtomentosus pilis cinereis, qui etiam in capite, rostro, pectore et basibus femorum praesertim ad incisuras conspiciuntur. Abdomen laeue cylin-

cylindricum elongatum, octo - articulatum. Supra anum prostant vaginae 2 testaceae compresso - serratae, sursum arcuatae, quae membra genitalia. Alae patentes abdomine sublongiores, exalbidae venis et riuulis fuscis modo in Faun. Suec. l. c. indicato procedentibus; potius tamen dicerem maculas 2 obsolete fuscas ad costam et totidem in medio alarum; praeterea maculae dantur circiter 5 niueae in singula ala *): sc. 3 minores ad costam, 1 paulo maior lunata in medio, et 1 maxima sub ramificatione fusca, basi marginique interiori propior. Halteres fuscescentes apice albido. Pedes longissimi, posticis corpore fere duplo longioribus. Omnes testacei geniculis tarsisque nigricantibus. Sic *foemina*.

Mas differt abdomine magis testaceo, breviori, ano obtuso, antennis palpisque longioribus. Articulus in-
crassatus palporum in illo minus monstrosus. Antennae magis pectinatae, setae enim articulorum longiores, et singulus articulus latere inferiore dupliciter, basi scilicet medioque, tuberculatus. exceptis tamen 2 infimis et extremo, qui simplices.

HABITAT frequens satis mensibus aestiuis in littoribus graminosis riuorum.

Miro gradu coitum appetentem vidi: post plures enim dies foemina acu transfixa et pro mortua habita, ob maris viui etiam transfixi penem fortuito tangentem, pos-

N 5

stica

*) In Syst. nat. et Faun. Suec. ll. cc. de vna tantum macula memoratur; sed sine dubio maxima sub ramificatione intelligitur, reliquis minoribus neglectis: synonyma igitur ex Raj. inf. et Aët. Ups. in Systemate allata magis quadrant. Forssitan tamen groenlandica ob maculas niueas sparsas ad Tipulam hortorum Syst. nat. 6. referri debet, quod ex descriptione, quam igitur magis completam dedi, eruditioribus facile elucebit; ob stare tantum mihi videntur maculae obscurae marginales, quibus Tipula hortorum Faun. Suec. 1741. carere dicitur.

stica sua mouendo libidinem suam satis indicauit, ceteris partibus immobilibus *).

157. TIPVLA REGELATIONIS.

Tipula alis hyalinis nitentibus, corpore cinereo-fusco.

Tipula regelationis, Syst. nat. I, 973. Faun. Suec.

1754. Müll. prodr. 1962. Faun. Frid. 678.

Vængdila-fluga, Ol. 603?

GROENL. *Tsukpalluak*.

HABITAT in habitaculis Groenlandorum, frequens sub vasis aquariis in terra humida; alibi non vidi.

158. TIPVLA MONOPTERA.

Tipula nigra, pedibus palpisque pallidis.

Tipula monoptera, Syst. nat. I, 973. Faun. Suec.

1756. Müll. prodr. 1964. Faun. Frid. 679.

GROENL. *Umarforoluk*.

HABITAT inter culices mensibus Iulio et Augusto frequens. Hieme etiam in domibus groenlandicis occurrit. Mense Octobri foemina acu perfossa peperit catenam ouorum 20 alborum cylindricorum.

159. TIPVLA PENNICORNIS.

Tipula antennis bipectinatis, corpore atro, halteribus albis.

Tipula pennicornis, Syst. nat. I, 979. Faun. Suec.

1777. Müll. prodr. 1978. Act. Nidr. IV, 353.

GROENL. vt antecedens.

DESCR. Est omnium facile minima, antennis habens villosissimas, quas gerit vt plumulas albidas rachi nigra.

*) Inde forte deduci posset, vitalitatem insectorum in partibus genitalibus diutius durare; habui etiam *Phalaenas* post aliquot dies in acu adhuc parientes.

nigra. Alae albae pellucidae. Pedes fusco-nigricantes longi. Reliqua vt in Aët. Nidr. l. c.

HABITAT cum praecedentibus frequens, praesertim circa vesperam choreas agens.

160. TIPVLA ATRA.

Tipula thorace gibbo atro, pedibus posticis magnis.

Empis pennipes, Faun. Suec. 1896. β.

Den sorte Myg, Ström, I, 191. n. 4.

GROENL. vt antecedens.

DESCR. Varietate pennipede Faun. Suec. l. c. α. memorata nunquam visa, hanc potius inter Tipulas ob palpos articulatos referam, neque omnino certus, an reuera eadem cum citata. Talis erat mea: Magnitudine fere Monopterae. Caput minutum nutans. Thorax gibbus, laevis. Abdomen cylindricum 10 annulis constat. Alae deflexae vt in phalaenoide, sed magis elongatae, albae, supra distantes lineam dorsi nudam relinquunt. Pedes longissimi, praesertim postici, qui etiam reliquis crassiores. Antennae moniliformes subpedinatae, breves, retrorsum curuatae. Palpi 3-articulati, deorsum flexi. Oculi obscure brunnei. Halteres cinerascens. Tota nigerrima.

HABITAT cum praecedentibus.

161. MVSCA STERCORARIA.

Musca pilosa grisea, hirta, alis puncto obscuriore.

Musca stercoraria, Syst. nat. I, 996. Faun. Suec.

1801, Müll. prodr. 2071. Faun. Frid. 744.

Skarnfluen, Ström. I, 168. n. 3.

Sekretfluen, *Mögfluen*, Bom. VII, 126.

GROENL.

GROENL. *Annariak*.

HABITAT in stercore, minus frequens.

162. MVSCA SCYBALARIA.

Musca pilosa rufo-ferruginea, hirta, alis puncto obscuriore.

Musca Scybalaria, Syst. nat. I, 996. Faun. Suec.

1860. Müll. prodr. 2069. Faun. Frid. 743.

Anariak, Gl. 94.

Mykefluga, Ol. 605.

GROENL. vt antecessens; larua *Pamiortok*.

DESCRIPT. Parum differt a descriptione Faun. Suec. I. c. Anastomasin enim obscuram in alis duplicem vidi: alteram in medio minorem magisque nigricantem; alteram exteriorem marginique inferiori propiorem, quae longior transversalis, sed magis ferruginea. Alae nitentes flauicant, praesertim ad basin et costam, quae subtiliter serrata retrorsum. Frons saturatius rufo-, pedes thoraxque ferrugineo-flauicantes; abdomen obscure flauicat magisque pubescens. Pili nigri non tantum ad os, sed etiam in capite, thorace, pedibus. Oculi nigricantes. Antennae ferrugineae seta laterali nigra. Totum corpus alias hirsutissimum lanugine flauicante.

HABITAT cum praecedente magis frequens. Parit in stercore humano.

163. MVSCA CLOACARIS. *

Musca pilosa, hirta, thorace griseo, abdomine atro, alis impunctatis.

GROENL. vt antecessens.

DESCRIPT. Stercorariam refert, sed minor. Tota quidem hirta, sed praecipue abdomen pedesque lanu-

lanugine griseſcente teſti; pili rariores nigri in thorace, capite, pedibus. Latera thoracis et peſtus fere nuda, atra. Caput ſupra grifeum, fronte fulua et ore albido. Oculi ferrugineo-fuſci ſuperciliis eleuatis. Antennae fuſcae ſeta nigra laterali. Thorax gibbus grifeus, ſcutello nigricante. Abdomen breue cylindricum, gracile, atrum, 7-articulatum, tribus vltimis articulis inflexis minutis. Pedes longi, praeſertim poſtici, (hinc inſeſus altus dorſo incuruato,) fuſco-ferruginei, femoribus nigris. Alae, quas gerit vt Scybalaria, hyalinae nittentes, baſi coſtaque vix flauicantibus. Nullum hic ad eſt punctum obſcurius, licet venae ſatis ſint notabiles. Coſta vix notabiliter ferrata.

HABITAT cum praecedentibus, rarius in domibus groenlandicis.

164. MVSCA RORALIS.

Musca pilofa aterrima.

Musca roralis, Syſt. nat. I, 993. Faun. Suec.

1846. Müll. prodr. 2060. Faun. Frid. 739.

GROENL. *Niviugak.*

DESCR. Tota atra glabra, thorace tamen, capite pedibu-que magis nigris, minusque glabris. Antennae ſeta ſimplici laterali nigrae. Oculi brunnei. Corpus pilofum, praeſertim in abdomine pedibusque. Frons quidem nigra; ſed certo reſpectu candida apparet, quaſi membrana diaphana teſta. Halteres nigri; ſquamae autem halterum duplicatae magnae albae, marginibus ciliatae. Alae aquaeae ſubnittentes, venis ſubteſtaceis, coſta vix ferrata. Statura et magnitudine fere reſert domeſticam, ano tamen magis acuminato.

HABITAT inter frutices. In hortulo coloniae etiam ſuper olera illam reperi.

165. MVSCA VIVAX.

*Musca pubescens atra nitens; abdomine sub-
tus lamella, supraque fasciis, argenteis laeuigatis.*

GROENL. *Milluiarsjuk*.

DESCR. Inter minimas numeranda est, vix $2\frac{2}{3}$ lineas longitudine superans. Corpus pubescens lana rara al-bida, atrum glaberrimum, laminae ferreae pice obdu-ctae concolor, certo respectu ex viridi nitens; abdomen vero subtus obducitur lamella argentea nitente, nec ta-men ibi caret notis incisurarum, et supra notatur fasciis 4 liuido - argenteis ad incisurarum marginem anteriorem, quarum priores medio subinterruptae. Antennae seta laterali subferrugineae. Oculi brunnei. Pedes fusci, com-binatura femorum tiliarumque ferruginea. Alae hyalinae aeneo - viridi nitentes, venis fuscis et macula oblonga te-stacea ad costam. Statura refert ichneumonem mino-rem, abdomine ouato-acuto, antice attenuato, postice acuminato, 6 articulis constante.

HABITAT passim in floribus, viuacissima. Conti-nuo volitat saliendo cadendoque alis vibratis, quasi flo-rem scrutans, antequam illi se committit.

166. VOLVCELLA MORTVORVM.

Volucella pilosa, thorace nigro, abdomine viridi.

Musca mortuorum, Syst. nat. I, 989. Faun. Suec.
1830. Faun. Frid. 729.

Volucella mortuorum, Müll. prodr. 2100.

Fluer, Eg. 36.

Schmeisfliegen, Cr. 105.

GROENL. *Nivvingak*; larua *Koperdluk*: quae nomina communia habet cum sequentibus volucellis.

DESCRIPT. Antennae fuscae pluvia laterali nigra. Oculi brunnei. Caput nigrum fronte oreque brunneis, sed certo respectu candidis apparentibus, ceu membrana diaphana obductis. Thorax pedesque nigri. Abdominis articulus penultimus viridis, reliqui coeruleo-aenei, nitentes. Ceterum sequenti similis, sed maior.

HABITAT numerosissima in cadaueribus, praesertim in carne phocarum super rupes exsiccanda, ubi oua sua parit; larua deinde carnem consumente: hinc Groenlandis admodum noxia, quibus curae est, laruas ouaque iugiter perdere.

167. VOLVCELLA VOMITORIA.

Volucella pilosa, thorace nigro, abdomine coeruleo-nitente.

Musca vomitoria, Syft. nat. I, 989. Faun. Suec.

1831. Faun. Frid. 730.

Volucella vomitoria, Müll. prodr. 2101.

Spießflue, Bom. VII, 545. Ström, I, 168. n. 7.

Madka-fluga, Ol. 605.

DESCRIPTIO conuenit cum Faun. Suec. et Bom. II. cc.

HABITAT cum praecedente aequae frequens et noxia.

168. VOLVCELLA CAESAR.

Volucella pilosa viridi-nitens, pedibus nigris.

Musca Caesar, Syft. nat. I, 989. Faun. Suec. 1828.

Faun. Frid. 727.

Volucella Caesar, Müll. prodr. 2098.

Hanc, ni fallor, cum praecedentibus vidi, licet illis multo rariorem.

169. VOLVCELLA LAPPONA.

Volucella subtomentosa nigra, abdomine fasciis tribus subinterruptis luteis, ano pedibusque fulvis.

Musca lappona, Syst. nat. I, 983. Faun. Suec.

1794. Act. Nidr. IV, 353.

Volucella lappona, Müll. prodr. 2092.

GROENL. *Milluiarsuk*.

DESCRIPTIO conuenit Act. Nidr. et Faun. Suec. II, cc.

HABITAT cum Sp. 165, minus frequens.

170. TABANVS GROENLANDICVS. *

Tabanus oculis fuscis, scutello ferrugineo, abdominis lateribus fulvis et bis tribus arcibus dorsalibus fuluo-albis.

Randa-fluga, Ol. 605 minor?

GROENL. *Milluiak*.

DESCRIPT. Tenet longitudinem $5\frac{1}{2}$ lin. et 2 lin. latitudinem; sic inter minutos numerandus. Oculi ex fusco virescentes maximam partem capitis occupant, vertice interstitium minutum tantum relinquentes, quod nigrum, et vt totum corpus pubescens. Stemmata albi-da. Frons alba membranacea pubescens, rostrum vero ipsum nigrum glabrum. Antennae breuissimae obtusae fuscescentes. Thorax reliquis pubescentior niger, lana flaua tectus, lineis 4 albis longitudinalibus notatus, quarum 2 mediae notabiliores, 2 autem marginales minus visibiles. Scutellum testaceo-ferrugineum. Abdomen satis depressum, nigrum, glabrum (praesertim sub-tus), 5-articulatum, supra in 2-4 articulis vtrinque arcus albus, qui in tertio articulo basin lateralem habet ful-

fuluam, iidem in secundo, sed latiore, ut vix apex albus innotescat; subtus latera antica fulua, postica vix flauicant et margines articularum albicant. Pedes nigri genubus et tiliarum parte superiore fuluis, tarsis posticis subtus flauicantibus. Alae hyalinae, macula testacea ad costam minus notabili. Halteres albidii. Squamulae flauicantes, margine ciliis longis. Facies omnino Tabani, sed palpi, qui fului, minus notabiles.

HABITAT in floribus, praesertim leontodontis taraxaci et potentillae aureae, mensibus Iunio et Iulio, in sinubus interioribus obuius, non tamen numerosus. Sub volatu stridorem edit ut apes, diuque in aere vibrare solet antequam flori se committat.

171. CVLEX PIPIENS.

Culex cinereus, abdomine annulis octo fuscis.

Culex pipiens, Syst. nat. I, 1002. Faun. Suec.

1890. Müll. prodr. 2144. Faun. Frid. 772.

Myg, Eg. 36. Ström, I, 191. n. 2. Gmel. I,

199. Bom. V, 481.

Mücken, Cr. 105. Horr. 277.

Mebenk, Pont. II, 77.

My, Ol. 712.

Zhinoik, Leem, III, et not. 19.

Myggör v. Tjueika, Högfstr. 362. c.

Musquetoës, Kalm II, 268.

GROENL. *Epernak* v. *Eperngak*; larua *Erkisavak*.

DESCR. Exemplaria, quae possideo, omnia margine tenuiore et venis superioribus alarum ciliata sunt, unde concluderem esse culicem ciliarem Syst. nat. n. 2. sed cetera non quadrant. Habent enim mea, ut pipiens, zonas nigricantes cinereasque alternas in abdomine; thoracem nigrum pilis cinereis hirsutum, etiam subtus; pedes longos fusco-cineralescentes; antennis, palpos ro-

O

strum-

strumque nigricantia. Minus probabiliter culex flavicans Müll. prodr. 2145 (quem eundem cum Linnaei ciliari esse putat,) huc pertinet. Alius igitur determinabit, quinam groenlandicus ciliatus. *) Perticeri non debet, quod in descriptione exemplaris viui, quam in Groenlandia moratus feci, nil de ciliis alarum annotatum reperio.

HABITAT magna copia mensibus aestiuus praesertim in sinibus interioribus, morsu suo molestissimus et venenosus. Pluvia, frigore vel procella instante sub ramis fruticum et in rimis rupium se condit, illis autem cessantibus cum calore prodit reuiuiscens. Larua eius apus, viridis, in aquis continuo se curuando prodit.

Inseruit cum larua sua ut esca frequentissima salmoni riuiali.

172. CVLEX REPTANS.

Culex niger alis hyalinis, pedibus nigris annulo albo.

Culex reptans, Syst. nat. I, 2003. Faun. Suec.

1893. Müll. prodr. 2149.

Mockere, Leem, not. 19.

Moschi, Gmel. I, 202.

Knart v. Maochis, Högstr. 362. c.

GROENL. *Unnuariak*.

DESCR. Differt annulis pedum 2 albis et fronte albicante. Reliqua ut in Faun. Suec. l. c.

HABITAT cum praecedente mense Augusto, circa vesperam maxime infestans.

173. CVLEX

*) Post haec scripta in Pall. It. Russ. I. app. p. 23 legi descriptionem Culicis caspii, quae meo optime omnium conuenit.

173. CVLEX PVLICANS.

Culex alis hyalinis maculis tribus obscuris.

Culex pulicans, Syst. nat. I, 1003. Faun. Suec.
1892. Müll. prodr. 2150.

Svidknot, Leem, not. 19.

Hya v. *Muciva*, Högstr. 362. c.

GROENL. vt antecedens.

DESCR. Alae meorum punctis tantum duobus notatae; reliquis satis cum Faun. Suec. conuenientibus.

HABITAT cum proxime praecedenti, aequae irritans.

174. EMPIS BOREALIS.

Empis antennis filatis nigra, alis subrotundis fusco-ferrugineis.

Empis borealis, Syst. nat. I, 1003. Faun. Suec.
1895. Müll. prodr. 2143.

GROENL. *Epernak*.

Rarissime conspicitur.

175. PODVRA PLUMBEA.

Podura teres, fusco-coerulea nitida.

Podura plumbea, Syst. nat. I, 1013. Faun. Suec.
1930. Müll. prodr. 2163. Faun. Frid. 795.

Blyesarvige Springluus, Bom. VII, 554.

GROENLAND. *Irp-sub-koma*.

HABITAT super terram minus frequens.

176. PODVRA AQUATICA.

Podura nigra aquatica.

Podura aquatica, Syst. nat. I, 1014. Faun. Suec.
1934. Müll. prodr. 2165. Atl. Dan. 698.

Vandloppe, Bom. VII, 555. et VIII, 363. Descr. ultima.

Vatsblaame, Ol. 607?

GROENL. *Erungub-koma*.

HABITAT in stagnis.

177. PODVRA AMBVLANS.

Podura alba, cauda bifida extensa obtusa.

Podura ambulans, Syst. nat. I, 1014. Faun. Suec. 1936. Müll. prodr. 2168. Faun. Frid. 796.

GROENL. *Irpsub-koma*.

HABITAT frequens in arena littorali sub fungis nodosis putridis; alibi mihi non obuia.

178. PODVRA PVSILLA.

Podura cylindrica aenea, furca alba.

Podura pusilla, Syst. nat. I, 1014.

GROENL. *Piksikfartok*.

HABITAT in parietibus domuum groenlandicarum ex terra lapidibusque confectis, folique obuersis. Optime exsultans, vix obseruanda.

179. PODVRA MARITIMA. *

Podura teretiuscula versus anum crassior coeruleo-nigricans, abdomine albido.

Podura ambulatoria coerulea, cauda carens, Aët. Hafn. IX. p. 582. Tab. V?

GROENL. *Imab-koma*.

DESCRIPTIO Strömii Aët. Hafn. l. c. omnino quadraret, nisi quod illi tribuatur cauda furca carens, quod in mea non itidem. Furcam ipsam quidem non vidi, sed

sed de illa nullus dubito, dum insectum bene fatis saltare vidi. Erant visae supra coeruleo-nigricantes, posticis pallidioribus, subtus albidæ. Aliae erant toto corpore pallidæ, capite solo obscure coeruleo.

HABITAT frequens ad littora super aquam marinam in cauernis rupium aestu remanentem, vbi continuo salit, non tamen se submergens. Sub fluxu maris litora petit, mare pacatum expectans.

180. PODVRA HVMICOLA. *

Podura fusco-coerulea, antennis breuibus crassis, corpore cylindraceo versus anum crassiore.

Podura viatica, Faun. Suec. 2320?

Jordkrut, Bom. VII. 555?

Blaamor, Ol. 607 (quæ in viis obuia dicitur)?

GROENL. *Jrpsub-koma*.

DESCR. Praecedenti similis, sed multo crassior et terrestris, dum illa aquatica. Caput breue teretiusculum, postice crassius, antice terminatur rostro acuminato subtus. Antennae breues vix capitis longitudine, crassae, 4-articulatae, articulo extimo longiore tenuiore. Oculi 2 verticales, nigri, quales, inter quos punctum eleuatum. Corpus plano-teres, versus postica crassius, 9 habet incisuras, quarum 1 breuissima vt collare, 2-5 longissimae, 6-8 latissimae, 9 analis minuta prolongata cono breui horizontaliter fissa, vbi anus; incisurae maiores lateribus impressae, et in dorso ad combinaturam suam 2 puncta eleuata habent, quae 2 lineas longitudinales formant. Pedes sub tribus articulis anticis locati, breues, retro sensim longiores vngue solitario et basi clauata. Furca breuis, sub abdomine inflexa, ad incisuram septimam incipit basi plana, et cruribus parallelis setariis pedes posticos fere attingit; extensa vix extra anum conspicitur. Inter illam et pedes in abdomine

area eleuata, quasi fulcata. Vix lineam longitudine, et $\frac{2}{3}$ latitudine excedit. Color ex coeruleo et fusco mixtus, subtus et ad incisuras candidior. Quaedam fere rubicundae vix coerulescentes, rostro, abdomine pedibusque albicantibus. Totum corpus villosum lanugine breui.

HABITAT in humo sub lignis putridis et lapidibus cateruatim.

Raro salit, nec alte. Tarde incedit. Super aquam missa incedere quidem, licet difficulter, non vero salire potest, nec illic diu viuens: hinc aqua non elementum eius.

181. TERMES DIVINATORIVM.

Termes abdomine transuersim fulcato, ore fusco, oculis nigris.

Termes divinatorium, Müll. prodr. 2179.

DESCRIPT. Statura pediculi oblongi auium. Totum animal pallidum s. albicans, ore fusco, oculis nigris et ano obscuro. Caput conuexo-planum, subouatum, magnum satis, postice gibbosius, antice praecisum; sub capite sulcus longitudinalis; os anticum papillis s. maxillis 2 crassiusculis subclauatis; ad antica capitis antennae setaceae corpore sublongiores. Thorax oblongiusculus, antice angustior. Pedes 6 sub pectore, femoribus crassis, apicibus setaceis fere: 4 priores subaequales, 2 posteriores longiores. Abdomen subouatum postice angustius, supra infraque transuersim fulcatum sulcis 6 vel 8, et margine pilosum. Ad basin antennarum oculi notabiles satis, sed margini capitis contigui.

HABITAVIT in libris meis antiquis: hinc incertus sum, an extra Groenlandiam domi habeat.

Insectum viuacissimum, celerrime currit, solitarie vivit, saltem pauca in consortio. Si tangatur, momento locum mutat, vt electricum, se protrudendo non tamen saliendo.

182. PEDICVLVS HVMANVS.

Pediculus fordide albidus, capite teretiusculo, abdomine elliptico, limbo humiliore lobato.

Pediculus humanus, Syst. nat. I, 1016 Faun. Suec.

1939. Müll. prodr. 2180. Faun. Frid. 798.

Pediculus mansuetus, Ionst. inf. 120.

Lausen, Cr. 106.

Luus, Gl. 94. 192. Ol. 606.

Menniske-Luus, Bom. V, 175.

GROENL. *Komak*; ouum *Erkek*.

HABITAT copiosissime in capite vestimentisque Groenlandorum, morsu suo praesertim exteris molestus: in vestibus enim depositus diu famelicus expectans, si denuo corpus attingat, valde mordet. Videtur groenlandicus esse varietas: colorem enim habet plerumque rubro-fuscum, forsitan de sanguine obscuriore incolarum.

Editur a Groenlandis ut delicatulus, et capitur ramento pellis canini vel vrsini sub vestimentis agitato.

183. PEDICVLVS CANIS. *

Pediculus albidus macula oblonga nigra, capite planiusculo postice dilatato, abdomine subovato, margine ferrato setoso.

Pediculus canis familiaris, Müll. prodr. 2182.

GROENL. *Kemmib-koma*.

DESCR. Nec potest esse *Acarus* reduuius Syst. nat. n. 3, nec *acarus ricinus*, ib. n. 7, qui alias, teste Linnaeo, in canibus habitant: caret enim quarto pari pedum et antennis pediformibus; et tota statura ostendit, illum ad pediculos pertinere, pediculo humano non abfimilem, licet paulo minorem. Caput planiusculum thorace

latius, postice dilatatum in lobum lateralem rotundatum, antice attenuatur in rostrum subcylindricum linea nigricante laterali notatum. Oculi 2 magni nigri supra versus thoracem. Antennae ante lobum lateralem locatae, longitudine pedum anticorum, fractae, parte extrema crassiore, antrorsum tendente. Thorax capitis longitudine, gracilior, integer, teretiusculus, sub quo pedes 6, ut in congeneribus ordinati, sed longiores, extus incrassati, apice summo tamen setaceo, 4 postici approximati, 2 antici capiti contigui. Abdomen magis ouatum ac in pediculo humano, ventricosum, margine ferratum, ferris retro spectantibus, setosis, reliquo corpore laeui albidoque, excepta macula oblonga nigra in medio abdominis supra infraque. Continet abdomen $\frac{3}{4}$ partes, caput thoraxque reliquas $\frac{2}{7}$ longitudinis totius.

HABITAT in canibus familiaribus famelicis et pullis tantum, copiosus satis.

Optime currit inter pilos; extra quos non ita.

184. PEDICVLVS STRIGIS.

Pediculus capite triangulari testaceo, abdomine oblongo lobato piloso, diaphano, macula oblonga nigra.

Pediculus Strigis, Müll. prodr. 2189. Atl. Dan. 699. tab. XXX.

Ugle - Luus, Gl. 92.

GROENL. *Opib - koma*.

DESCRIPTIONEM vide Atl. Dan. l. c. quae cum figura optime conuenit quoad minores; maioribus autem caput, maculaque abdominalis rubicunda erant.

HABITAT in Strige nyctea, inter plumulas celerissime cursitans.

185. PEDICVLVS CORVI.

Pediculus pilosus cinereus, limbo nigro-arcuato, capite postice dilatato, abdomine ouali.

Pediculus corui, Syst. nat. I, 1018. Faun. Suec.

1950. Müll. prodr. 2190. Faun. Frid. 806.

Fugle - Luus, Bom. V, 181. (*Ravnens*.)

GROENL. *Tullukab-koma*.

DESCRIPTIO data Faun. Suec. l. c. quadrat, cui addenda sequentia: Magnitudo pediculi humani. Caput thorace latius, planum, cinereum nigredine cinctum, postice dilatatur in marginem rotundatum, acutum, album rostro attenuato apice albo. Oculi 2 minuti verticales nigri. Thorax integer cinereus, planus, vix capite longior, retrorsum latior. Pedes concolores apicibus nigris; ceterum vt in Pediculo canis. Abdomen ouale, reliquis latius, supra planum, infra ventricosum, margine integro acuto, cinereum, medietate pallidiore et vtrinque ad marginem 10 lunulis nigris transversalibus, quæ limbum nigrum formant, postica coeunte. Anus prominens, quasi bifidus. Totus pilosus fetis longis albis, attamen glaber. Proportio partium vt in pediculo canis, sed pedes antennaeque multo breuiores.

HABITAT in coruo corace, viuacissimus, tenacissimusque.

Tempore procelloso Corax supra montes huius causa volitare creditur, vt se ab illo liberet.

186. PEDICVLVS CLANGVLAE. *

Pediculus albicans linea obscura abdominali, capite obtuso, abdomine oblongo transversim sulcato, margine setoso.

An *Pediculus Querquedula*, Syst. nat. 20?

GROENL. *Kertlutorpiar sub - koma.*

DESCR. Longitudo pediculi humani, multo vero angustior. Caput thorace maius, antice praecisum; thorax brevis, gracilis: vterque setosus. Antennae brevissimae. Abdomen oblongum pluribus fulcis transuersis; seta solitaria marginalis ad incisuram singulam, et duae ceteris longiores caudales. Oculi antennis contigui. Pedes graciles. Color totius albicans, sola linea obscura longitudinali in medio abdominis. In reliquis a praecedentibus non multum differt.

HABITAT in anate clangula, viuacissimus; etiam acum erectum ascendere valuit.

187. PEDICVLVS GRYLLE.

Pediculus niger fasciis albis, abdomine ouato.

Pediculus Colymbi grylle, Müll. prodr. 2206.

Kofu - Luus, Ol. 606.

GROENL. *Serbab - koma.*

Hunc semel tantum in Vria grylle inueni, et breuiter tantum, vt supra, in schedula descriptionis auis annotatum reperio. An ab islandico, qui in pullis tantum occurrit, (meus enim in vetere,) diuersus?

188. PEDICVLVS BASSANI. *

Pediculus fuscus capite rotundato, abdomine oblongo - ouato.

Pediculus Bassani, Müll. prodr. 2193.

GROENL. *Kuk sub - koma.*

DESCR. Facies et magnitudo formicae minoris. Totus fuscus, s. ex brunneo nigricans. Caput paruum rotundatum; thorax gracilis; abdomen maximum fere ouatum. Pedes 6.

HABITAT in Pelecano Bassano.

Tam retrorsum quam antrorsum incedere valet.

Obs. De Pediculo pelecani carbonis etiam memorant Groenlandi sub nomine *Okaitsub-koma*, quem eundem esse cum descripto subsumo, non autem videre contigit.

189. PEDICVLVS LARI. *

Pediculus niger macula pallida abdominali, capite triangulari; abdomine ouato transuersim fuscato, margine crenulato lanuginoso.

GROENL. *Najab-koma*.

DESCR. Magnitudo pediculi humani mediocris. Totus niger excepta macula abdominali supra infraque. Caput triangulare, supra planum, subtus concavum, marginibus acutis, antice acuminatum rostro bifido. Antennae breuissimae capillares. Thorax breuissimus, angustissimus. Pedes breues ordinati ut in congeneribus. Abdomen ceteris partibus multo maius, ouatum, subtus carinatum, supra sulcis transuersis, marginibus crenulatis lanuginosis. Anus parum prominet.

HABITAT in laro glauco, et quidem macro. In reliquis laris non vidi.

190. PEDICVLVS TRINGAE. *

Pediculus albus, puncto rubro abdominali, capite rotundo, abdomine suborbiculari.

GROENL. *Sargvarsub-koma*.

DESCR. Magnitudo capituli acus minoris. Antennae minutissimae capillares. Thorax oualis. Abdomen fere orbiculare. Totus planus albus, excepto puncto rubro in medio abdominis.

HABITAT in Tringa striata.

191. PEDI-

191. PEDICVLVS HIATICVLAE. *

Pediculus murinus, capite triangulari, abdomine sublineari.

Pediculus Charadrii, Syst. nat. n. 26.?

GROENL. *Tukagvajub-koma*.

DESCR. Magnitudine fere praecedentis. Totus planus murinus. Caput triangulare thorace latius, lateribus acutis. Antennae brevissimae, fere frontales. Thorax minutissimus, cui pedes insident brevissimi, curui, capillares. Abdomen oblongum, fere lineare, margine acuto, latitudine capitis.

HABITAT in Charadrio hiaticula.

192. PEDICVLVS LAGOPI.

Pediculus pallidus limbo fusco-fasciato, capite obtuso, abdomine subouato, margine setoso.

Pediculus lagopi, Syst. nat. I, 1020. Faun. Suec. 1962. Müll. prodr. 2200.

GROENL. *Akeikfib-koma*.

DESCRIPT. Magnitudo pediculi humani minoris. Pediculo corui affinis. Caput antice parum attenuatum, rostro tamen obtuso, albidum fusco cinctum. Oculi postici approximati brunnei. Antennae breues, filares, retro spectantes, biarticulatae. Thorax capite breuior, angustior. Pedes cinerascetes. Abdomen ouato-oblongum, capite latius, $\frac{2}{3}$ corporis occupat, album margine fusco, introrsum serrato, subtus albidum, supra medium abdominis sulco in aream subouatam formatur. Totus depressus, glaber, margine setosus. Pulli pallidiores.

Inter iam descriptos in eadem aue etiam vidi varietatem albam macula abdominali brunnea, licet aequae magnitudinis, in reliquis tamen similem.

HABITAT in Tetraone lagopo, velocissime currens.

193. PV-

193. PVLEX IRRITANS.

Pulex ater proboscide corpore breuiore, capite laeui *).

Pulex irritans, Syst. nat. I, 1021. Faun. Suec.

1965. Müll. prodr. 2208. Faun. Frid. 813.

Pulex, Ionst. inf. 123.

Loppe, Bom. V, 128.

Loppon, Kalm Am. II, 490.

GROENL. *Ukalib-koma*, *Pikfikfak*.

HABITAT copiose in Lepore timido, non autem in hominibus vel domibus, vt recte dicitur Gr. 106. Idem de Lapponia testatur Linnaeus Faun. Suec. I, c.

194. ACARVS SIRO.

Acarus lateribus sublobatis, pedibus quatuor posticis longissimis, femoribus capiteque ferrugineis, abdomine setoso.

Acarus siro, Syst. nat. I, 1024. Faun. Suec. 1975.

Müll. prodr. 2214. Aët. Nidr. III, 430.

Ost-midde, *Meelmidde*, Bom. V, 369.

Skab-orm, ib. VII, 197.

Krid-orm, *Ringorm*, Atl. Dan. I, 699.

Syro, Ionst. inf. 122.

GROENL. *Okok*; scabiei *Killib-Innua*.

HABITAT in vesicula scabiei Groenlandorum, qui, illum acū apte eximere scientes, mihi miranti, vt vivum animal incedentem ostenderunt. En Groenlandos Entomologos!

Varie-

*) Sic illum determinare necessum habui: detexi enim in Noruegia super *picum viridem* aliam speciem pulicis albicantem nigro-fasciatam, cui caput auriculatum et anus appendiculatus, ciliatus, vulgari minorem.

Varietatem farinae quidem etiam in farina mea vidi: an vero in Groenlandia domi habeat, incertus sum, dum Groenlandi farinaceis non vtuntur.

195. ACARVS CADAVERVM.

Acarus albus ouatus, fetis raris, pedibus posticis breuissimis.

Acarus cadauerum, Müll. prodr. 2230.

Fisk - Maur, Ol. 607. tab. XLIV.

GROENL. *Okok*.

HABITAT in siccatis, praesertim piscibus, Groenlandorum. Noxius satis. Praecedenti affinis.

196. ACARVS HOLOSERICEVS.

Acarus abdomine cordiformi tomentoso, pedibus primis longioribus.

Acarus holosericeus, Syst. nat. I, 1025. Faun.

Suec. 1979. Müll. prodr. 2216. Faun. Frid. 819.

Bustelius, *Rödlus*, Act. Nidr. IV, 360. Bom. I, 486. Ström, I, 196.

Acarus coccineus, It. Oel. 84.

GROENL. vt antecedens.

Raro occurrit in terra ambulans.

197. ACARVS AQUATICVS.

Acarus abdomine sanguineo depresso tomentoso, postice obtuso.

Acarus aquaticus, Syst. nat. I, 1025. Faun. Suec.

1978. Müll. prodr. 2215. Faun. Frid. 818.

Rödlus, Ström, I, 196. n. 1.

Midde i stillestaaende Vande, Bom. V, 370.

GROENL.

GROENL. *Imak-boma*.

DESCR. Vix 1 lin. longus et $\frac{2}{3}$ latus. Corpus habet semiorbiculare antice parum angustatum et vtraque extremitate obtusum, supra depressum, 4 lineis punctorum impressorum, mediis antice concurrentibus, (quod optime in macris, qui in riuulis exsiccatis occurrunt, obseruatur;) margine laterali supra pedes etiam punctatum, infra versus anum magis conuexum. Frons vtrunque impressuram habet, rostrum medium nutans formantem. Oculi 2 obscuri roes pone impressuras distantes. Antennae breues articulae sub rostro. Pedes 8, quorum 2 postici longissimi retrouersi, (hos incedens plerumque post se trahit;) 4 medii breuiores, fere aequales, antici omnium breuissimi, et omnes obtusi sine vngue notabili. Color totius sanguineus, pedibus antennisque pallidioribus. Tomenta rara in corpore pedibusque.

HABITAT in aquis, riuulis, etiam in mari ad ostia fluviorum.

198. ACARVS MUSCORVM.

Acarus abdomine rufo, pedibus posticis longissimis filiformibus.

Acarus muscorum, Syst. nat. I, 1025. Faun. Suec. 1981. Müll. prodr. 2217.

GROENL. *Merkub-koma*.

HABITAT in Muscis.

199. ACARVS GYMNOPTERORVM.

Acarus abdomine rubro, lateribus punctis binis coccineis.

Acarus gymnopteorum, Syst. nat. I, 1026. Faun. Suec. 1982. Müll. prodr. 2219. Faun. Frid. 820.

Spindel

Spindel paa fluen Anariak, Gl. 94.

Midde paa Fluor, Bom. V, 370.

GROENL. *Anarirfab-koma*.

HABITAT in musca scybalaria.

200. ACARVS COLEOPTRA- TORVM.

Acarus rufus, ano albicante.

Acarus coleoptratorum, Syst. nat. I, 1026. Faun.

Suec. 1973. Müll. prodr. 2218. Faun. Frid.

821. Act. Nidr. III, 431.

Midde paa Heeldakvingede Insecler, Bom. V, 370.

GROENL. *Egytfab-koma*.

Hanc non in coleoptratis, sed in ape alpina reperi,
quae illo maxime laborat.

201. ACARVS LONGICORNIS.

Acarus abdomine oblongo rubro, [antennis
apice bifetis.

Acarus longicornis, Syst. nat. I, 1026. Faun.

Suec. 1985. Müll. prodr. 2221.

Smaae blodröde Spindeler paa Steene, Gl. 94.

Rödluus, Ström, I, 196. n. 2.

Steina-Luus, Ol. 608. b. (posterior.)

GROENL. *Ujarkab-koma*.

DESCR. Est minimus, longitudine $\frac{1}{3}$ et latitudine $\frac{1}{6}$
lin. vix superans, teretiusculus, oblongus, antice postice-
que acuminatus, supra inaequalis impressuris obscurioribus.
Antennae rostro longiores, notabiles satis, pedibus tertijs
sublongiores, articulatae, apice, ut videbatur, bifidae.
Pedes 8, quorum antiqui longissimi, postici subbreuior-
es; tunc secundi et dein tertii breuitate sequuntur; in-
termedii

termedii reliquis crassiores obtusioresque, omnes sub abdomine approximati. Totus glaber, licet tomentis raris albis, rubicundus; rostro, pedibus, antennisque albidis. In dorso etiam duo puncta obscura obseruavi, altero antice, altero postice. Anus parum nutat.

HABITAT in rupibus.

202. ACARVS LITTORALIS.

Acarus fusco-rufus, pedibus sanguineis.

Acarus littoralis, Syst. nat. I, 1026. Faun. Suec.

1986. Müll. prodr. 2222.

Rödluus, Ström, I, 196. n. 3.

Steina-Luus, Ol. 608. b. (prior.)

Liten röd acarus, It. Oel. 96.

GROENL. *Sirkfab-koma*.

HABITAT in littoribus.

203. PHALANGIVM OPILIO.

Phalangium abdomine ouato, subtus albo.

Phalangium Opilio, Syst. nat. I, 1027. Faun. Suec.

1992. Müll. prodr. 2292. Faun. Frid. 823.

Pall. IX. p. 38.

Græs-Spindel, Ström, I, 177.

Markspindel, Höstmand, Bom. II, 121.

Phalangium, Ol. 608. b.?

GROENL. *Niutôk*.

HABITAT minus frequens in gramine.

204. ARANEA BIPVNCTATA.

Aranea abdomine globoso atro, punctis duobus excauatis.

Aranea bipunctata, Syst. nat. I, 1031. Faun. Suec.

Suec. 1997. Müll. prodr. 2304. Aët. Nidr. III, 432.

Kleine Spinnen, Cr. 105.

Dordingul - Fiskekarl, Ol. 609.

GROENL. *Niksoarsuk*.

DESCRIPT. Tota atra nitida, abdomine foeminae pallidiore, pedibus testaceis nigro punctatis ad articulos. Minuta tantum mihi occurrit.

HABITAT in domibus et tentoriis groenlandicis. Rete artificiosum non vidi, sed filum solum demissorium, quo sub tectis pendere solet.

205. ARANEA NOTATA.

Aranea abdomine ovato fusco, lineis albis transuersis arcuatis.

Aranea notata, Syst. nat. I, 1033. Faun. Suec. 2008.

GROENL. vt antecedens.

DESCR. Abdomen subglobosum, nitidum, fuscum, supra 4 flammis transuersis albis, infra punctis totidem. Pedes grisei, punctis minutis nigris et setis rarissimis. Subtus ab basin abdominis tuberculum coccineum habet. Pectus gibbosum. Minuta.

HABITAT cum praecedente.

206. ARANEA RVFIPES.

Aranea abdomine fusco, pedibus rufis.

Aranea rufipes, Syst. nat. I, 1033. Faun. Suec. 2009. Müll. prodr. 2311. Faun. Frid. 833. Aët. Nidr. III, 432.

GROENL. vt antecedens.

DESCRIPT. Tota nigra glaberrima, pedibus palpis que

que testaceis s. subferrugineis. Thorax abdomenque fere eiusdem magnitudinis in mare; foeminae vero thorax minutus gibbus, abdomenque magis globosum. Puncta 2 excavata in abdomine vidi, vix tamen visibilia, antequae 2 adhuc minora; omnia facile transeunda. Magnitudine pulicem vix superat.

HABITAT sub lignis putridis et aliis locis humidis.

207. ARANEA SCENICA.

Aranea saliens nigra; lineis semicircularibus tribus albis transuersis.

Aranea Scenica, Syst. nat. I, 1035. Faun. Suec.

2017. Müll. prodr. 2318. Faun. Frid. 838:

Atl. Dan. 700:

GRÖENL. *Aufiek*.

DESCR. Thorax abdomine paulo breuior postice rotundatus; antice transuersim rectus s. praecisus; supra planiusculus, subtus inter femora conuexior, subtomentosus, nigro-murinus, marginibus maculisque duabus obliquis vtrinque albis. Oculi 8: sc. 2 maiores frontales, 2 minores in angulis anticis, 2 verticales illis fere aequales; et 2 minimi inter verticales et angulares siti; omnes nigri nitidi. Antennae albicantes tomentosae. Papilli nigri nitidi subtus ad os. Pedes mediocres, (quorum primum longius crassiusque; tunc secundum, quartum tertiumque;) vnguibus breuissimis; tomentosi; cinerascenti-nigri. Abdomen teres ellipticum nigro-murinum; fasciis tribus albis obliquis vtrinque versus medium retendentibus; basis abdominis etiam alba. Inter mediocres numeranda.

HABITAT raro in parietibus soli maxime obuersis. Tacta mire saltit horizontaliter, et contra appropinquantem caput erigit, comica: sic obseruator et insultor egregius, sine dubio rapinae suae insilit more tigridis;

tigridis. Multum perturbata sese demittit, filum post se trahens.

208. ARANEA SACCATA.

Aranea abdomine ouato ferrugineo - fusco.

Aranea saccata, Syst. nat. I, 1036. Faun. Suec.

2021. Müll. prodr 2321. Faun. Frid. 840.

Edderkop, Eg. 36. Bom. II, 139. n. 4.

Store sorte Spindel med hvid Streg paa Ryggen,
Gl. 94.

Kongle, Ström, I, 178. n. 4.

Hnoda - kongullo, Ol. 608. d.

GROENL. *Aufiek*.

DESCR. Inter maiores numeranda tota tomentosa. Thorax antice parum angustatus, quasi in caput, vbi oculi 8 albicantes, sc. 4 verticales maiores distantes, et 4 minores frontales linea recta margini antico insidentes. Abdomen ouatum teres. Variat colore magis minusque nigro et lineato. Exemplar, quod possideo, thoracem habet nigricantem lineis 2 albis ad marginem et alia media, quae breuiore in abdomine prolongatur. Abdomen magis fuscum. Pedes fusci fasciis nigricantibus. Ovarium albicans orbiculare depressiusculum.

HABITAT copiose in campis montibusque, semper ovarium suum circumferens, nec relinquens, licet quam maxime cruciata, in agone adeo mortis adhuc amplectans. En caritatem in progeniem suam etiam animalium minimorum!

209. ARANEA CRVCIGERA. †

Aranea abdomine ouato, sericeo albo nigroque elegantissime picto. Müll. prodr. 2334.

Fjalla - kongullo, Ol. 608.

GROENL. vt antecedens.

De tali audiui, quam incolae dicunt maximam pulcherrimamque inter montes finuum remotiores habitare, et rete suum artificiose in fissuris rupium aptare; nec dubito eandem esse cum islandica, licet de non visa nil certi determinare queam.

210. *) PYCNOGONVM GROSSIPES.

Pycnogonum laeue, corpore cylindrico gracili, tubuli apice incrassato, pedibus longissimis.

Phalangium grossipes, Syst. nat. I, 1027. Müll. prodr. 2291.

Sol-Spindel, Ström, I, 208. tab. I. fig. 16. Bom. VII, 514.

GROENL. *Niutôk*.

DESCRIPTIONEM huius satis bonam dedit Ström I. c.; attamen ob pauca in illa deficientia, et ut eo melius a sequente specie distinguatur, exactiorem hic subiungere non superfluum erit. Maxima, quae vidi, $\frac{1}{2}$ vnc. longitudine tenebant, et pedes transversim extensi 3 uncias efficiebant, licet corpus ipsum vix $\frac{1}{2}$ lineae latitudine superaret: hinc respectu pedum gracillimum dici potest. Corpus eius cylindricum, utrinque 4 locis incisum (sc. crenulatum), quae incisurae, fulcis anterioribus transversis minus notabilibus, 4 articulos corporis, praeter caput, formant; supra parum, infra vero minus eleuatos. Ex his primus maximus, reliqui retro sensim angustiores;

P 3

in

*) Hoc genus in Brännichii Entomologia pag. 84. ita determinatur: Pedes ambulatorii octo. Oculi 4 verticales. Corpus incisum tuberculatum. Os tubulosum productum: quod pro 3 sequentibus speciebus (satis inter se affinis, sed tam ab acaris, quam phalangiis, araneisque diuersissimis, cancris cognationibus,) assumere congruum habeo.

in dorso primi acumen erectum, ad cuius basin vtrinque oculi 2 minuti (sic + numero) nigri, medio albi; de ultimo prostat cauda brevis horizontalis erectiuscula, s. cylindrus extremitate parum attenuatus et foramine terminali, quod sine dubio anus. Pedes octo veros habet longos, tenues, fere eiusdem longitudinis, de latere singuli articuli corporis vtrinque unus, 8 articulis constans, sc. 2 minutis radicalibus globosis, quas sequuntur 2 paulo longiores, subovati, dein 3 multo longiores compressiusculi, fere aequales, exterioribus tamen sensim vix notabiliter decrefcentibus; extimus s. octauus, vix quarti longitudine, multo autem gracilior, lunaris, vngue albo mobili acutissimo $\frac{1}{2}$ breuiore terminatur. Caput (i. e. quintus s. anticus articulus corporis, secundo fere similis,) magis distat petiolo s. collo postice angustiore, et prolongatur tubulo subnutante, extus crassiore, qui orificio subtriangulari terminatur: quae partes simul sumtae 3 articulis corporis sunt aequales. Palpi 2 cheliferi ad basin tubuli radicati, biarticulati, incuruati ita, vt apice suo in os cadant, hinc tubulo paulo longiores; articulus imus cylindricus, longior, extimus parum crassior multoque breuior manui cancri similis, terminatus enim forcipe, digitis aequalibus, inferiore mobili. Subtus ad basin palporum antennae 2 illorum longitudinis, setaceae obtusae, sursum curuatae, 4-articulatae: articulis 2 imis longioribus extimis breuioribus, subaequalibus; sed articulus fundamentalis iterum ex 5 minoribus annulis constare videtur. Ad basin colli subtus locati sunt pedes 2 spurii filiformes, pedibus graciliores, 10-articulati, (sc. 3 articuli fundamentales breuissimi crassi, 2 longissimi, graciles, 2 multo breuiores, et 3 paulo breuiores, quos sequitur vnguis terminalis acutissimus,) corpore duplo longiores, abdomini incumbentes, iuxta anum flexi, apice tam antrorsum, quam extrorsum vergente curuo; sunt hi reuera fila ouifera, et eidem vni, ac pedes spurii caudales cancris: illis enim affixa sunt ouaria, reliqua molliora, subglobosa, incerto

certo loco et numero (1-7) oua minuta numerosa cancrorum similia continentia. Totum insectum vestit membrana laevis duriuscula, vt in squillis, multo tamen debilior. Color variat, iam rubicundior, iam albidior, raro virescens vel canescens, ouariis rubris, viridibus, pallidis vel corpori concoloribus. In aliis nulla fila ouifera detegere potui, quae igitur pro maribus habui. Notandum etiam, quod raro exemplar perfectum obtineatur: ob debilitatem enim leui tactu plerumque mutilatur pedibus, antennis palpisque, vnde facile differens descriptio euadere poterat. Mutilatur etiam in libertate sua, redintegrandum tamen: vidi enim, in quo pedes breuissimi iuxta longiores enascentes, velut in asteriis, cancris aliisque redintegratis.

Varietas. Inter iam descripta occurrit minus, cui caput non petiolatum articulo corporis primo adnatum, et vix ab illo distinctum, nec antennis, licet palpis et interdum filis ouiferis, praedito. Hanc varietatem in ceteris omnino similem pro pullo habui, subsumens column palposque cum aetate excreescere.

HABITAT inter vluas capillares, conferuas et sub lapidibus littoreis; maiores etiam in profundo ad radices vluarum maximarum.

VESCITVR insectis et vermibus marinis minutis; quod autem testas mytilorum exhauriat, mihi ignotum est, dum nunquam intra testam mytili illud inueni, licet sit verosimile satis.

Tardissime incedit, omni occurrenti vnguibus suis adhaerens.

GENERATIO. Mense Octobri oua ouario, s. sacculo tenuissimo, inclusa et filis dictis arcte agglutinata reperi; Decembri autem oua maiora, nuda, facile decidua: hinc suspicor, tunc temporis metamorphosin oui in animal viuum instare.

211. PYCNOGONVM SPINIPES.*

Pycnogonum corpore cylindrico gracili, tubuli apice angustiore, pedibus longissimis spinosis.

GROENL. vt antecedens.

DESCR. Magnitudine et statura non multum a grossipede differt, ita vt primo intuitu pro varietate eiusdem haberetur; sed differentia in partibus non levis contrarium ostendit. Corpus cylindricum, gracile, laeue minus tuberculatum, 4-articulatum, articulis fere aequalibus, excepto ultimo minuto et humiliore, terminato cauda suberecta, breui, conica, laeui; in antica parte articuli primi supra tuberculus quadratus, in quo oculi 4 verticales, magni satis, nigri pupilla alba. Pedes 8 longissimi, tenues, fere aequales, versus apicem tenuiores, mucronati mucronibus validis, exterioribus articulis tamen margine dorsali tantum ferratis, 8 articulis constant, 1. 2. 4. breuissimis ventricosioribus, 3 longiore subarcuato, 5. 6. 7. multo longioribus compressiusculis, 8 s. extimo breui lunari, quem terminat unguis acutus, albus, mobilis, longitudine fere articuli. Caput intervallo breui tantum a thorace distat, nec articulus verus dici potest, dum basis palporum tantum eminentior conspicitur; extra quam tubulus brevis nutans, subconicus, apice attenuato. Palpi 2 cheliferi biarticulati, crassi, tubulo longiores, retro flexi, articulo imo tenuiore cylindrico mucronato, basi cingulo elevato spinoso, chelis ventricosus ouatis, subtomentosis, apicem ferrugineis, pollice solitario flexili in marginem anticum acuminatum, intusque acumine breuissimo terminatum. Pedes spurii 2 ouiferi, vt in praecedente, ad basin colli locati, filiformes, scabriusculi, 10-articulati, articulis etiam eiusdem proportionis, excepto septimo, qui sequentibus s. exterioribus vix maior; incuruantur hi sub latera abdominis versus anum deorsum arcuati, apicibus autem suis denuo

versus

versus caput sursum flexis tubulum cingunt: sic articulus quintus terminatur sub medio abdominis, qui antice prolongatur appendicula lineari perpendiculariter deorsum pendente et conniunte quasi pediculo singulari, quo praecedens species omnino caret. Oua fulua, minus numerosa. Antennas in nullo exemplari obseruare potui, nec rudimenta illarum, hinc de illis haereo; forsitan pedum ouiferorum apices tubulum cingentes functionem illarum occupant. Color albus.

HABITAT cum praecedente ad littora.

212. PYCNOGONVM LITTORALE. †

Pycnogonum abdomine dilatato muricato, rostro subulato.

Phalangium Balenarum, Syst. nat. I, 1028.

Pycnogonum, Brün. Entom. p. 86. fig. 4.

Mindre Söe - Spindel, Ström, I, 209. tab. I, fig.

17. Bom. VII, 515.

Hoc a Strömio detectum, cum praecedentibus, ni fallor, vidi; sed tunc temporis nimis securus, non rite contemplatione instituta, iamque inter spolia maris groenlandici non reperiens, haereo, an pro illo varietatem grossipedis iuniorem assumerim.

213. CANCER ARANEVS.

Cancer brachyurus, thorace hirsuto subouato, tuberculato, rostro bifido conniunte acutiusculo, manibus ouatis, cum pedibus mediocribus, teretibus, laeuiusculis.

Cancer araneus, Syst. nat. I, 1044. Faun. Suec.

2030. Müll. prodr. 2340.

Klölus, It. Scan. 312.

Den lille Krabbe, Ström, I, 180. n. 4. Bom. IV, 456.

Garnat, Pont II, 286?

Cancer cordis figura, Ionst. exsangu. p. 29. tab. VII. fig. 4.?

GROENL. *Arkségiak*, *Arkségiangoak*.

DESCRIPTIONES It. Scan. et Ström. ll. cc. optime conueniunt. Corpus elongatius quam sequentis, postice rotundatur, antice attenuatur in rostrum acutum, longiusculum bipartitum apicibus conniuentibus. Thorax supra ob eminentias et profunditates inaequalis, et, si recte attendatur, figura homuncionis brachiis intus flexis, et Turcarum more pileati insignitus est, hinc versus rostrum eminentior; locis eminentibus praeterea verrucosis, verrucis humilibus imprimis ad marginem lateralem notabilibus. Pedes omnes teretes laeues, si excipias scabritiem punctatam, quae etiam in thorace et brachiis obuia, in pullis minus notabilem. Brachia crassa, mediocria, articulis inferioribus supra infraque verrucosis, ceterum laeuiuscula. Maximus, quem vidi, 4 vnc. longus, et 3 vnc. latus (postice) erat.

HABITAT tam ad littora, quam in locis profundis inter fucos; et frequens occurrit in ventriculis piscium.

Ob paruitatem eius et a carne vacuitatem incolae illum nihili faciunt, eo magis autem pisces auesque marinae.

Obcordatus

214. CANCER PHALANGIVM. *

Cancer brachyurus, thorace obcordato tuberculato, marginibus laterum aculeatis, rostro bifido patente obtusiusculo, chelis teretibus submuricatis et pedibus longissimis, subcompressis, laeuiusculis.

Krabbe, Eg. 51.

Krabben, Cr. 130.

Marg

Marg fetla, Ol. 306. 996.

Suobbo, Leem, 328.

Rege krabben, Bom. IV, 455.

Meerffinne, Adel. 378.

Cancer Maja, Ionst. exsangu. p. 26. tab. V, 5,
et VI, 1.?

GROENL. *Arksegjarsuk*, *Arksegjarsfoak*; mas *Satuak*,
Sartlyoak; foemina *Teffiok*.

DESCR. Si cancer hic notus certe cum maia *), cui
similis, confunditur, ob differentiam aculeorum et spina-
rum minus recte indicatam, est enim maia spinosus, ubi
hic aculeatus vel muricatus tantum: differt etiam in mul-
tis. Inter maximos numerandus est: saepe enim $4\frac{1}{2}$ vnc.
longitudinem et $4\frac{3}{4}$ latitudinem habet corpus ipsum, pe-
des vero extensi 11 vnc. et brachia 9 vnc. longitudine
tenent. **) Mas tamen foemina multo maior. Thorax
fere cordatus, postice dilatatur (ita vt latitudo longitudi-
nem superet,) rotundatus, curvatura laeui marginis su-
pra caudam, antice versus oculos attenuatus in rostrum
obtusiusculum, breue, bipartitum, apicibus patentibus.
Dorsum planiusculum inaequale, et, si recte attendatur,
in medio figuram scyphi pedati impressam habet; versus
postica decliue, capite et lateribus eminentioribus, cete-
rum multis verrucis quam in praecedente notabilioribus
scabris obsitum, margines vero laterales aculeati; sunt-
que hi margines 4: sc. supremus spurius de orbita oculi
procedens verrucosus, et antice aculeo prostante termi-
natus; secundus sub illo conuexus, vix capite longior,
aculeis minutis; tertius de ore progrediens in partem
posticam decliuem aculeis maioribus, praesertim 6 postici-
cis;

*) Syst. nat. 41. Faun. Suec. 2031. Müll. prodr. 2340. It.
Scan. 327. *Trolldkrabbe* Pont. II, 286. c. fig. Ström. I,
180. n. 2.

**) Hinc facile pro cancro longimano Syst. nat. 42. vel
longipede ib. 47. haberetur, si cetera conuenirent.

cis; denique quartus infimus de basi papillorum totum circuitum cingens, antice laevis, postice duplicatus, et ferratus. Oculi prominuli oblongi nigricantes. Orbitae oculorum postice sinuatae. Antennae 4 breues, inferiores ciliatae. Papilli foliacei ciliati. Dentes validi albi. Brachiorum articuli prismatici; chelae vero tere-tiusculae subtetragonae, angulis muricatis, reliquo gla-bro; digiti laeues apice albi, intus curuati, margine in-teriore dentati, subaequales, pollice tamen longiore: est manus, s. chela, longitudine corporis. Pedes sub-compressi laeues supra infraque scabri longissimi; articu-li quarti dorso canaliculato, quinti lateribus sulcatis. Cau-da incuruata plana cuneata, 7-articulata. Abdomen subtus laeue, lacunosum sub cauda. Ciliae passim, ad articulos et fissuras corporis, praesertim ad os.

HABITAT passim in sinubus profundis; verno tem-pore littora propius accedit gignendi gratia.

Conspicitur tunc temporis mas manibus suis foemi-namprehendens sub obambulando, festiue satis.

Est quidem tardigradus, rapinam autem mire festi-nando persequi solet.

VSVS. Editur a Groenlandis coctus, estque ac pagu-rus aequae delicatus.

CAPITVR fuscinis.

215. CANCER GAMMARVS. †

Cancer macrourus thorace laeui, rostro late-ribus dentato, basi supra dente duplici.

Cancer gammarus, Syst. nat. I, 1050. Faun. Suec. 2033. Müll. prodr. 2344.

Hummer, Pont. II, 279. Ström, I, 174. Bom.

II, 549. It. wgoth. 174. Kalm, Am. 153. et
-pl. Leem, 328.

Humar,

Humar, Ol. 997.

Astacus marinus communis, Ionst. exsang. p. 17.
tab. 2. fig. 2.

GROENL. *Pekkuuk*.

Sub hoc nomine occurrit in dictionario groenlandico, mihi nunquam obuius; audiui tamen incolas distinguere squillas minores sub nomine *Pekkungoit* a cancris multo maioribus dictis *Pekkuut* s. *Pekkurksait*, verosimiliter gammaris.

Hippolyte holantis?
216. CANCER SQVILLA.

Cancer macrourus thorace laeui, rostro supra ferrato, subtus tridentato, manuum digitis aequalibus.

Cancer Squilla, Syst. nat. I, 1051. Faun. Suec. 2037. Müll. prodr. 2346.

Rage, Eg. 51. Ström, I, 196. Pont. II, 287.

Squillen, Cr. 131.

Saltvands Regen, Bom. VI, 505.

Marthvare, Ol. 609. 997. tab. X. f. 11.

Rakor, Kalm Am. I, 64.

Garneelen, Adel. 378? (Figura autem ibi citata minime descriptioni conuenit.)

Squilla gibba, Ionst. exsang. 22. tab. IV, f. 5.?

GROENL. *Pikkutak*.

DESCR. Longitudo $1\frac{1}{2}$ vnc. thorace, abdomine caudaque singulo tertiam partem efficiente. Thorax laevis, oblongo-ouatus, compressiusculus, margine inferiori inflexus; dorsi anticum vix carinatum producitur in rostrum lanceolatum, supra ferratum ferris circiter 10, infra 3 minoribus, antrorsum spectantibus. Oculi petiolati ad basin rostri supra antennas, cum quibus radice iuncti, nigri. Antennae triplices considerari possunt: a) par summum immediate sub oculis, illisque dimidio lon-

longius, 3-articulatum: articulo imo tereti, laeui, cum appendicula foliacea ciliata; medio tuberculato in tres minores subdiviso; extimo obouato, ventricoso, laeui, apice setaceo; b) sub his par foliorum eiusdem longitudinis, ouatorum, ciliatorum, basi tereti insidentium; illique immediate c) ex eadem radice subiunctae 2 longissimae fere corporis longitudine, setaceae, basi tereti biarticulata laeui subciliata. Pedes 12 versus anteriora tendentes: 2 antici spurii pro palpis habendi, 3-articulati, laeues, medio hirti, versus apicem curui, subfoliacei, attenuati; ciliati; 2 sequentes, qui brachia, reliquis breuiore, crassiores, triarticulati, laeues, manu laeui antice crassiore, digitis aequalibus acutis, apice nigris; tertii longiores, sequentibus autem aequales, laeues, tenues, filiformes, 4-articulati, penultimo 7-partito, ultimo quasi manu cum digitis curuis, altero mobili; (hi a ceteris obteguntur, dum natat animal;) 6 sequentes similes 4-articulati, femore longiore, tibia seta antica laterali, tarso infra ferrato, ungue solitario subtus ferrato terminati. Pedes hi omnes pectori insident; abdomini vero 10 alii natatorii; breues, 3-articulati, foliacei, ciliati, acuminati, ex quibus 3 paria media longiora, posticum breuius, anticum breuissimum; sub his condit foemina oua sua. Abdomen vndique laeue, dorso convexo; 5 articulis constat: 1 et 3 minuti sub ceteris fere latent, 2 maior lobo laterali acutiusculo; 4 adhuc maior lobo laterali rotundo, (huc ascendit superior pars insecti,) 5 maximus a lobo praecedentis antice recipitur, sed lobo suo longius dependet (hic insectum gibbosius). Cauda 4-articulata: primus articulus minutus, declivis lobo laterali oblongo sub praecedenti fere tecto; secundus rectus, vix longior, lobo acuto; tertius duplo longior circumcirca membrana tectus, laevis, subdepressus; quartus pentaphyllus, foliis 1-5 ouatis marginibus incis, ciliatis, 2-4 similibus, sed magis acutis, (haec 4 radice communi,) 3, s. medio, acuminato, supra convexo, sub-

tus

tus canaliculato. Color variat brunneo-ruber, vel albidus punctis rubris crebris, vel raro fuscis. Oua alba.

(β) *Varietatem*, ni fallor, quasi mediam inter iam descriptam et sequentem speciem vidi, cui rostrum acuminatum aculeatum, et margo anticus thoracis trispinosus vtrinque cum sequenti; lobi vero laterales rotundati laeues, et reliqua fere omnia cum squilla communia.

HABITAT illa in profundo mari copiose inter vlvas; haec (β) ad littora inter fucos vesiculosos et lapides rarior.

Mense Decembri oua sua puncto nigro insignita sub abdomine gerit; nec mense Februario illis destitutam vidi: hinc sine dubio tempore vernali tantum pulli nascuntur.

Continuo et vix tacta salit, interdum tamen natando progreditur; quiescens antennas suas frequenter mouet.

Incolae illum non magni faciunt; est autem phocarum pisciumque cibus creber.

Hippolyte Groenlandica
217. CANCER ACULEATUS. *

Cancer macrourus thorace antrorsum aculeato, rostro acuto supra infraque bidentato, aculeis quamplurimis versus inferiora stratis, manuum digitis aequalibus.

Cancer carinatus, Brün. Spol. mar. Adr. 16. huic affinis videtur.

GROENL. *Naularnak*.

DESCR. Magnitudo vulgaris 3 vnc., thorace $1\frac{1}{2}$, abdomine 1, caudaque $\frac{1}{2}$ efficiente; dantur tamen rarius 5 vnciarum longitudine. Est Squillae similis; differt tamen sequentibus. Thorax robustior, marginatus, antice margine vtrinque trispinoso arcuato passim impressus, praefertim in tractibus sub et supra spinas; dorso carinato antrorsum aculeato aculeis 4 validis. Rostrum acutum $\frac{2}{3}$ thorace

race longius, terminatum aculeo, supra infraque aculeis duobus. Antennae a) superiores thorace breviores, basi supra aculeo curuo, medio extrinsecus aculeo minore, extremitate supra infraque aculeata, terminantur cirris 2 longis mollibus: superiore breviori annulato, subtus foliolis quasi imbricato, aspero, apice albo; inferiore longiore tenuiore, molliore, albo annulis fuscis; (hi cirri viuacissimi in toto corpore, in aliis longiores, forsitan diuersi sexus;) b) mediae foliaceae basi supra aculeis duobus; c) inferiores longissimae minus asperae, albae annulis brunneis. Pedum 6 paria: quorum primum oblongum, depressum, supra prismaticum apice rotundato-serratum serraturis nigris, basi supra aculeatum, lateribus ciliatum; secundum par (s. brachia) brunneum annulis albis; tertium laeuissimum, glaberrimum pilis raris; quartum posterioribus longius, tibia aculeata, vngue apice nigro; quintum sextumque sensim breuius. Abdominis lobi laterales in articulo secundo biaculeati, in quarto quintoque vniaculeati. Itidem in cauda lobus articuli primi secundique aculeis duobus, antico brevior, recto, postico longiore retro tendente; articulus tertius vtrinque terminatur aculeis duobus: radix communis foliorum terminalium supra biaculeata, et subtus in interstitio foliorum aculeus; folium medium supra convexum, parum canaliculatum, apice rotundiore terminato spina, et margine vtrinque carina spinosa. Pedes spurii vtrinque 5, quorum 3 pro 3 articulis maioribus abdominis et 2 pro 2 anticis caudae, 4 postici foliacei, apice simplice rotundo, margine ciliato, fere aequales; sed anticus breuissimus, bifidus lobis acutis (exteriore latiore); inter par vnumquodque aculeus subtus in cavitare abdominis. Orificium et dentes tegunt palporum latorum foliaceorum 5 paria, quorum 3 exteriora cirris instructa. Color fuscus lateribus pallidioribus maculis albidis passim; alii aliis variegatiores.

Variant quidam rostro breuiore, vel prorsus nullo: hi mutilati; nec rarum est, antennas vel pedes deficere.

HABITAT in propinquo littorum maris inter vluas maximas, nec nisi aestu maximo sub lapidibus et radicibus vluarum capi potest manibus. Ab incolis australibus lubenter comeditur coctus.

Crangon borealis

218. CANCER HOMAROIDES. *

Cancer macrourus thorace antrorsum aculeato subprismatico, rostro planiusculo apice triangulari subtus hamato, manibus subadactylis.

Kampalampa, Ol. 998. Müll. prodr. 2356.?

GROENL. *Umiktak*.

DESCR. Magnitudo astaci fluuiatilis, abdomine fere thoracis longitudine. Thorax antice vtrunque 2 locis arcuatus, quorum interstitia acutangulata, superiore infra appendiculam pilosam habente; lateribus subprismaticis, hispidus, flexuose tuberculatus, locis duobus superiore aculeo antrorsum vergente terminato, ante quem impressura. Dorsum subcarinatum, antrorsum aculeatum aculeis tribus. Rostrum simplex latiusculum, supra plano-carinatum, apice triangulari acuto, vnde se demittit in aculeum maiorem, inter oculos, qui ad latera villosus. Oculi petiolati nigri. Antennae, vt in praecedentibus, triplices: quarum a) superiores, basi planiuscula cum appendicula foliacea, scabra, rotundata, 3-articulatae, apice bifidae, laeues, molles, subulatae, annulatae, parte exteriori longiore, latiore, obtusiore; b) mediae foliaceae, ouales, margine ciliatae; c) inferiores basi oblonga, extus hispida, scabrae thoracis longitudine, ceterum superioribus similes. Pedum par primum ouatum apice rotundatum, margine villosum, ante articulum singulum subtus nodosum, basi oblongo-rotundata, et extus pediculo spurio biarticulato tenui. Brachia manus habent crassas, oblongo-rotunda-

datas subadaestylas, pollice mobili in marginem anticum crenulatum se demittente intra digitum minutissimum; tertium quartumque par brachiis brevius, tenuissimum; quintum sextumque eiusdem longitudinis, crassius, 6-articulatum hirtum, apice acutiusculum. Abdomen raro hirtum vel inaequale, lobis rotundis, articulo primo in dorso obtuse aculeato, secundo etiam, sed minus notabili. Cauda biarticulata: articulus penultimus canaliculatus subtus planiusculus, lateribus teres terminatur postice angulis tribus, sc. vno subtus medio et vno laterali utrinque; articulus ultimus penthaphyllus: foliis 2 extremis ovatis, ciliatis, subtus carinatis; 2 vicinis itidem, et lateribus acuminatis; medio oblongo, supra canaliculato, apice terminato aculeis tribus. Pedes spurii ut in squilla locati, ciliati, foliacei, subulati, bifidi. Color supra fuscus, subtus pallidus. In ceteris non multum a squilla differt.

HABITAT cum squilla.

VSUS huius maior, quam praecedentium, in cibum incolarum.

219. CANCER NORVEGICVS.

Cancer macrourus thorace antrorsum aculeato, manibus prismaticis, angulis spinosis.

Cancer norvegicus, Syst. nat. I, 1053. Faun. Suec.

2039. Müll. prodr. 2348. Brün. Spol. Mar.

Adr. p. 105.

Bogstavhummer, *Hummerkonge*, Pont. II, 286.

c. fig. Leem, 328. (191.) Tab. C. Bom. I, 415.

Språke, Ström, I, 175.

Käyser-Hummer, It. Scan. 327.

GROENL. *Naularnak*.

Hunc semel in mari vidi, versus superficiem aquae antennis, brachiisque longis suis mire ludificantem.

220. CAN-

220. CANCER ARCTVS. †

Cancer macrourus thorace antrorsum aculeato, fronte diphylla, manibus subadactylis.

Cancer Arctus, Syst. nat. 1053. Faun. Suec. 2040.

Müll. prodr. 2349.

Squilla lata f. *Urfa*, Ionst. exsang. p. 21. tab. IV.

f. 3. 4. 8. 12.

GROENL. *Pillektoutelik*.

Quam canceri speciem sub nomine vernaculo mihi incolae narrarunt; secundum descriptionem non ad alium quam citatum referre possum; a me tamen nunquam visam.

HABITARE dicitur in alto mari; alcae arcticae praecipuus cibus.

221. CANCER PEDATVS. •

Cancer macrourus, thorace laeui compresso, fronte praerupta, pedibus pectoris duplici serie, manibus adactylis, cauda tereti recta, apice aculeato tetraphyllo.

Hvalaar, Eg. 39. c. fig. Bom. III, 615.

Walfisch-aar, Cr. 144.

Itlarket, Gl. 141.

GROENL. *Illerak*.

DESCRIPT. Inter minutos numerandus est, vix unciam longitudine et lineam crassitie superans, mollis, elongatus, fere linearis, membranis tenuissimis vestitus. Thorax integer, compressus, laevis, $\frac{1}{3}$ corporis fere occupat, limbo laterum minus dependente, postice anticeque truncatus sine rostro. Oculi magni respectu corporis, globosi, nigricantes, petiolo longo tereti. Antennae a) sub oculis 2 longae setaceae distantes, extror-

sum curvae; b) anteriores et inferiores 2 aliae contiguae compositae, bifidae in setam exteriorem longiorem (antennis primis tamen breuiorem) et spinam interiorem, breuiorem apice setaceam; c) sub his 2 foliaceae, oblongo-acutae, margine ciliatae ciliis longis, basi distantes, apice connuentes. Sub pectore pedes duplici serie conspiciuntur: series interior continet 6 pedes ambulatorios vtrunque, filiformes, compressiuculos, similes, retro sensim breuiores patentés, subtus dentatos ferris molliusculis, terminatos vngue albo antrorsum curvato; series exterior constat totidem natatoriis, similibus, subaequalibus, setaceis, 3-articulatis cum appendicula foliaceae baseos minuta, retro tendentibus, ita ut extra corpus erigi queant. Ante pedes sub capite brachia duo breuissima, retro tendentia, articulata crassiora, manu latiore compressa, terminata vngue tenui curvo, et margine inferiore bidentato. Praeterea palpi duo adhuc breuiores, villosi, antrorsum tendentes. Osgibum foliolis quamplurimis tegitur. Cauda reliquum corporis efficit, recta, teretiuscula, thorace angustior et versus extremum attenuata, 7-articulata (articulo priore minimo, 5 sequentibus maioribus aequalibus, septimo autem multo longiore); terminatur spinis 2 mediis brevibus, basi connatis, et foliolis 2 longioribus vtrunque incumbentibus, lanceolatis, ciliatis, inferiore brevior. — Sic cauda primo intuitu apice bifida integra haberetur. Color totus pallidus, intestinis flavis transparentibus: linea etiam nigra transversalis thoracis radios tenuissimos, curuos, antrorsum extrorsumque emitit; praeterea in posticis thoracis stellae 2 nigrae, et in singulo articulo caudae una; bases foliorum frontis caudaeque etiam nigro punctatae. Sub articulis 6 prioribus caudae adhuc notanda 6 paria filamentorum brevissimorum, biarticulorum, acutorum. Caro eius sola pinguedo est.

HABITAT versus superficiem maris groenlandici stupenda multitudine, raro littus vel fundum appropinquans.

Pedes natatorios continuo motitat, ambulatoriis imotis, corpore prono ingrediens, interdum vt squilla salit.

Animal tam paruum dat tamen maximum vsum: est enim cum specie sequente cibus praecipuus balaenae Mysticeti, cf. Sp. 10.

Mysis
222. CANCER OCVLATVS.

Cancer macrourus thorace laeui teretiusculo, fronte rotundata, pedibus pectoris duplici serie, manibus vix vllis, cauda tereti flexuosa, mutica, tetraphylla.

Cancer flexuosus, Müll. prodr. 2352?

GROENL. *Irsitugak*.

DESCRIP. Conuenit cum praecedente in multis; differt tamen sequentibus: Longitudo 14 linearum, et latitudo $1\frac{1}{2}$. Thorax magis teres, elongatus, postice arcuatus, antice inter oculos rotunditate prominet, pone quam incisuram habet laeuem, quasi biarticulatus evadens. Oculi permagni, nigri, ovati, distantes, petiolati, antennis incumbentes. Antennae omnes antrorsum erectae: a) superiores immediate sub oculis sitae basin habent tenuem, apice bifetae, exteriore longiore; b) sub illis foliaceae acuminatae, ciliatae, longiores; c) inferiores 2 aliae setaceae longissimae. Brachia nulla tegere potui. Pedes etiam natatorii ab ambulatoriis magis distant retro tendentes. Cauda $\frac{2}{3}$ partes corporis efficiens, teretiuscula, subtus sulcata longitudinaliter a thorace se deorsum flectit in articulum quintum, deinde recta; articuli 2 priores minuti fere sub thorace teguntur; 4 sequentes longiores subaequeles; sed vltimus multo lon-

gior; terminatus 4 foliis parallelis oblongis margine ciliatis; sc. 2 vtrinque imbricatis, inferiore longiore; nullas vero spinas hic obseruare contigit. Color totius corporis pallide griseus.

HABITAT cum praecedente; eidem vsui.

223. CANCER BIPES. *

Cancer macrourus, thorace laeui, rostro subulato, pedibus 2 anticis praeter 10 posticos natatorios, cauda recta tereti biseta.

An *Cancer emeritus*, Syst. nat. I, 1055?

GROENL. — — —

DESCR. Est praecedentibus breuior, vix 8 lineas superans; sed altitudo thoracis 2 lin. — Thorax (qui cum rostro dimidiam partem corporis fere efficit,) est admodum compressus, laevis, membrana solitaria tectus, quae margine integro rotundato lateribus suis dependet subconniuens, modo fere monoculorum. Frons humilior rostro gaudet subulato s. subconico, breui, recto, membranaceo, laeui, supra conuexo, subtus fornicato. Oculi duo ad basin rostri, globosi fusci, sessiles, mobiles tamen, nec testae innati. Antennae 2 sub rostro procedunt breues, triarticulae, basi crassiore tereti, apice setaceo. Sub anteriore parte thoracis pes vnicus vtrinque retro tendens, longitudine fere thoracis, setaceus, 4 articulis constans; sub medio thoracis quidem 3 paria adhuc dantur, sed tam breuia, vt vix apicibus suis promineant, hinc spuria: sub his oua sua condit. Versus caudam de cavitare thoracis 5 pedes natatorii vtrinque retro tendentes, et sensim longiores, biarticulati, apice bifido, lateribus ciliatis. Cauda teres erecta, thorace multo angustior, 6 articulis constat, 3 anticis minutis, reliquis triplo longioribus aequalibus; terminatur vtrinque stylo simplici, biarticulato, apice setaceo. Color pallide ruber, in aliis virescens, intestino lon-

longitudinali fusco perluciente in articulo tertio caudae desinente.

HABITAT rarus in littoribus arenosis, praesertim ad ostia fluuiorum.

Oua eius concolaria sub thorace conspiciuntur tota hieme; mense vero Aprili organisatio distingui posse incipit, et Maio pulli nati viuacissimi matri adhaerent, illa semimortua.

Pedibus posticis pronus natare solet, anticis vero insistere; minus viuax.

Brachydipnus
224. CANCER STAGNALIS.

Cancer macrourus articularis, manibus adactylis, pedibus patentibus, cauda cylindrica, bifida.

Cancer stagnalis, Syst. nat. I, 1056. Faun. Suec. 2043. Müll. prodr. 2351.

GROENL. *Teitsem-illerkei*.

DESCRIPTIO in Faun. Suec. L c. optime conuenit, cui haec addere lubet: Corpus fere filiforme, antice tamen crassius. Capitis latera conuexa. Antennae duae capillares de fronte horizontaliter prostant. Oculi petiolum teretem rubicundum habent, sub antennis locati — De capite versus os 2 styli perpendiculariter pendent, qui breues, basi molles, tubulares, apice setacei. — Inter illos tegumentum hispidum conorificium, scilicet maxillae 2 albae inde ab oculis in os curuatae, margine acuto instructae, quibus occurrunt palpi breuissimi sub capite pone os. Corpus ipsum, cauda crassius, 12 articulis constat: sub 11 prioribus totidem pedes vtrinque, biarticulati, basi compressiuscula, apice bifido in partem anteriorem foliaceam villosam et posteriorem longiorem setaceam. — De articulo duodecimo corporis subtus 2 globulos albos petiolatos gerit, inter quos retro tendit ovarium teres multo longius moleculis griseis mobilibus im-

pletum. Cauda dimidium insecti efficit, 6-articulata, articulis 2 posticis longioribus, reliquis aequalibus, terminatur seta vtrinque. Membranae totius corporis admodum debiles. Color frontis rubicundus puncto nigro, dorsi fuscus, abdominis sanguineus, pedibus setisque caudae albidis.

Ma differt a *foemina* maior, ovario carens, et pro globulis ani membrum hamatum habens; (forsitan igitur hoc membrum virile, et globulus membrum foemini-num, genitale?) styli etiam oris illius longiores, annulis 3, praeter tubulum et setam terminalem, constantes.

HABITAT in stagnis montanis soli obuersis, multa copia superficiem aquae fere tegens.

Natat supinus, pedibus omnibus simul motis, fundum vero attingens se vertit.

Mense Augusto ovarium eius moleculis plenum inueni.

Est cibus vulgaris anatum et colymborum.

225. SQVILLA LOBATA.

Squilla corpore filiformi, pedibus decemvnguiculatis, lobis intermediis quatuor.

Squilla lobata, Müll. prodr. 2359.

Cancer filiformis, System. natur. 1, 1056. Pall. IX.

p. 112.

GRÖENL. *Napparsfariak*.

DESCRIPT. Longitudo interdum 2 vnc., sed crassities vix lineam superans. Constat 7 articulis, capite simul sumto. Articulus primus, in quo caput, secundo paulo breuior, antice obtusus crassior, postice attenuatus; secundus omnium longissimus, medio incrassatus; tertius et quartus aequales, breuiiores, crassiores, cylindrici; quintus fere eiusdem longitudinis antice angustatus, postice incrassatus; sextus minutus tuberculatus; septimus s. ultimus

ultimus paulo longior tenuiorque. In capite duo puncta nigra supera, quae oculi, testae innati. Antennae frontis 4, quarum 2 superiores longiores 3 articulis cylindricis praeter apicem capillarem; 2 inferiores dimidio breviores similes, sed 2 tantum articulis cylindricis setosis. Subtus os 6 papillis vnguiculatis cinctum. — Pedes 10 triarticulati chela sublunari et vngue mobili terminali instructi: 2 primi sub capite minores; 2 sequentes sub articulo secundo longiores pro manibus habendi, chelam enim incrassatam habent prae ceteris et margine arcuato ferratam; tertium et quartum par sub articulo quinto et sexto primo paulo longiora; sextum par sub articulo ultimo longissimum omnium; verguntque 6 ultimi retro, et 4 priores antrorsum. — Inter pedes 2 posticos anus nudus. Sub tercio et quarto articulo lobi 4 ouati membranacei compressi inflabiles (hinc duplicati): certis enim temporibus globosi sunt, plenique humore granulato; hinc sine dubio ouaria sunt. Colore variat fusca, rubens, grisea, albidaque respectu fundi, intestino obscuriore de capite in caudam plerumque perlucens.

HABITAT in vluis fucisque maris tam profundi, quam ad littora.

Sub natando extremitates suas incuruat; sub incedendo pedes anticos folio affigit, corpusque attrahit, posticis anticorum locum occupantibus: sic cito satis progreditur, et aequè bene retrogreditur. Interdum etiam velut histrio se circumuertit; nec raro pedibus posticis insistens erecta antennas suas mire vibrat.

Mense Decembri lobos abdominales plenos vidi, et suspicor, oua per canalem de abdomine in lobos transgressa fuisse, posteaque illis maturis factis lobos rumpi.

226. ONISCVS PSORA.

Oniscus abdomine subtus nudo, cauda femioui acuta.

Oniscus Pfora, System. nat. I, 1060. Faun. Suec.

2054. Müll. prodr. 2374.

Fiskebjörn, Ström, I, 165. n. 2. Tab. I. fig. 2, 3.

Pont. II, 87. c. fig. Bom. II, 400. n. 2.

Seewantze, Cr. 133.

Oscabjörn, Ol. 610. e.

GROENL. *Terkeingak*, *Saraulib-koma*.

DESCRIPT. Longitudo maxima 20 lin. et latitudo 9 lin. Totus fere oualis, supra infraque conuexusculus, laevis glaber, 12 articulis constat, capite foliisque caudae exceptis. Color rubro-flauicans, abdominis vero limbi-que corporis, marginisque postici articularum albus. Caput reliquo angustius, breue, rotundatum, Antennae frontis 4 versus latera tendentes, moniliformes, basi 3-articulata, suntque 2 inferiores duplo longiores. Oculi 2 magni ouales testae innati, distantes. Os sub capite constans 2 maxillis et dente medio tegunt 6 palpi foliacei postici imbricati, et 2 laterales longiores capillares. Truncus supra vestitur testis 7 imbricatis, transuersim fere linearibus, conuexis, cum appendicula acuminata retrouersa vtrinque: ex his 3 anticae latitudine accrescunt, subtus concavae (pro thorace habendae), et 4 posticae aequales (pro abdomine) subtus plenae. Abdomen subtus vestit cutis nuda, continens succum brunneum, (qui auctoribus lapis Petri,) per cuius medium intestinum vnicum rectum de capite in anum procedit. Pedes 7 vtrinque, vt articuli corporis proportionati, albi, apice nigro: tres priores reliquis crassiores, vngue maiori instructi. Cauda trunco angustior composita est ex 5 articulis brevissimis, planis, vtrinque in acumen retrouersum exeuntibus, excepto ultimo. Terminatur cauda lobo latiore, ciliato, rotundato in acumen medium, cui vtrinque 2 foliola ouata ciliata annexa, et subtus ano incumbunt 10 alia bifida 2 seriebus. Anus in articulo extimo caudae.

HABITAT in profundo, gados maxime infestans,
prae-

praefertim pinnis eius affixus. Pedibus 8 posticis incedit, et 6 anticis rapinamprehendit, tam arcte se affigens vnguibus suis, ut difficulter a pisce dirimatur.

227. ONISCUS AQUATICUS.†

Oniscus lanceolatus, cauda rotundata stylis bifurcis.

Oniscus aquaticus, Syst. nat. I, 1061. Faun. Suec. 2061.

GROENL. *Teitfib-Terkeinga*.

HABITAT in aquis dulcibus.

Hunc secundum incolarum effatum affero, a me ipso nunquam visum.

228. ONISCUS ASELLUS.

Oniscus ovalis, cauda obtusa stylis simplicibus.

Oniscus asellus, Syst. nat. I, 1061. Faun. Suec. 2058.

Müll. prodr. 2369. Faun. Frid. 852.

Benkebider, Atl. Dan. 700.

Skrukketrolde, Ström, I, 202. Bom. VII, 318.

Lodpurka, Ol. 714.

GROENL. *Kerksüb-koma*.

DESCRIPT. Longus $5\frac{1}{2}$, latus $2\frac{2}{3}$ lin. — Supra conuexiusculus punctis minutis scaber; subtus concavus, ubi receptaculum pedum, sub cauda vero conuexitas parva. Figura fere elliptica, antice tamen obtusior. Caput paruum fere quadrangulare, fronte in lobos 3 sub erectos incisa, medio acuminato, lateralibus rotundatis. Oculi laterales ovati concolores scabri. Antennae 5-articulatae duae, longitudine 4 articulorum corporis, retrouerti possunt. Truncus 7 articulis constat, qui in dorso totidem testis fere aequalibus (primo tamen paulo maiore) vtrinque

utrinque retro acuminatis imbricati sunt. Articuli caudae 5 minuti illis in corpore similes, 2 tamen primis non acuminatis. Terminatur cauda stylis 2 breuibus simplicibus biarticulatis, interiecto breuiore, magis acuto, horizontaliter fissio. (An igitur varietas?) Pedes utrinque 7 unguiculati, tibiis ciliatis, femoribus fulcatis, sub abdomine recipi queunt, ut tali statu apus videatur. Color griseus, subtus pallidior.

HABITAT rarus sub lignis putridis, semel tantum a me visus.

229. ONISCUS MARINUS.

Oniscus semicylindricus cauda ouato-oblonga integra.

Oniscus marinus, Syst. nat. I, 1060. Faun. Suec. 2057. Müll. prodr. 2373.

Oniscus semicylindricus, caudae segmento ouato-oblongo integro, It. Wgoth. 190.

Oniscus fuscus, Ol. 610.F.

(Linnaei *oniscus assimilis*, Syst. nat. I, 1061, forsitan nullus alius.)

GROENL. *Sirksub-koma*.

DESCRIPT. Praecedenti similis, ut primo intuitu pro eodem habeatur, attamen diuersus. Maximus 4 lin. longus, et $1\frac{1}{2}$ latus. — Dantur autem, qui vix pediculo humano maiores. Figura oblonga semicylindrica, antice posticeque obtuse rotundata. Frons integra. Antennae pedibus longiores duae, distantes, triarticulae, articulo primo maiore cylindrico, medio minore conico, extimo filiformi tenuissimo et longissimo. Puncta 2 nigra pone antennas, quae oculi. Truncus 7 articulis laeviusculis, margine subrotundis, subciliatis constat, supra conuexus, subtus concavus, ubi pedes 14 longiusculi, tenues, articulati, minus acuti, margine vero inferiore subferrati.

ferrati. Cauda indiuisa ex vnico articulo oblongo-ouato constat, subciliata et extremitate incisuram vix notabilem visam habens, de qua styli 2 breuissimi acuti distantes. Anum obducunt foliola duo. Color variat, griseus, fuscus, niger, virescens, maculatus et immaculatus, fronte et partibus inferioribus semper albis. Dantur nigri macula vnica alba in dorsi medio; nigri vel grisei maculis 2 albis quadratis versus postica; albi vel flauicantes postico capitis et articulo primo, sexto septimoque tantum nigris, qui pulcherrimi.

HABITAT sine numero ad littora inter fucos lapidesque.

Aestu maris instante se condit in fissuris rupium, ne aqua careat, neque hieme ex gelu moriatur. Curstat egregie in fundo maris; natantem autem non vidi. Interdum sub arena cuniculos facientes gyrum aquae supra causantur. Arefactus statim moritur. Est hic cum oniscis cancriformibus sequentibus cibis praecipuus anatis boschadis et tringae striatae.

230. ONISCVS CETI.

Oniscus ecaudatus, segmentis distinctis, pedibus tertii quartique paris linearibus mollibus.

Oniscus ceti, Syst. nat. I, 1060. Faun. Suec.

2056. Pall. IX, 108. tab. IV. fig. 14.

Hvalfsk-laus, Eg. fig. ad p. 37. Bom. III, 615
(vlt.)

Walfschblaus, Cr. 134. Adel. 379. tab. XVII.
fig. 11.

CROENL. *Arberub-koma*.

Hunc tam accurate descripsit cl. Pallas l. c. vt superflua foret amplior descriptio. Obseruandum tantum, quod color ab auctore non memoratus in meorum parte dimidia

dimidia antica fuscus, postica albus sit; caput etiam magis angustatum, et femora postica biaculeata.

HABITAT in balaenis, praesertim ad pinnas pectorales, aures, umbilicum et genitalia. Mea exemplaria accepi in balaena boope.

Tam arcte se cuti affigit, ut sine mutilatione vix dirimi queat, nisi mortuus.

Samuelis
231. ONISCUS PVLEX.

Oniscus cancriformis, compressus extremitatibus attenuatis, pedibus 4 anticis cheliformibus laevibus, antennis summis longioribus, caudae dorso spinoso.

Cancer pulex, Syst. nat. I, 1055. Faun. Suec. 2041.

Oniscus Pulex, Müll. prodr. 2366. conf. Pall. IX. p. 79.

Marflue, Ström, I, 188. Bom. V, 235.

Marflo, Ol. 609.

Sanahara, It. Scan. 125.

Cancer pulex fluviatilis, It. Oel. 42. 96.

Cancer Locusta, Syst. nat. I, 1055. Faun. Suec. 2041. iudice Pallade l. c. etiam huc pertinet; et certum est, descriptionem cancri coerulei It. Gothl. 260. ibi citatam Onisco pulici omnino conuenire; licet ab autore ipso pro distincto habitus.

GROENL. *Kinguk*.

DESCR. Hoc cum aliis cancriformibus facile confuso, praesertim in scriptis Linnaeanis diuerse descripto, ampliorem delineationem dare lubet, ut eo facilius a sequentibus distingui queat. Datur interdum magnitudine squillae; vulgo autem 19 linearum longitudine et 2 altitudine. Corpus habet compressum, dorso tamen conue-

xiusculo

xiusculo et lobis lateralibus subtus patentibus, antice posticeque attenuatum, extremitatibus subaequalibus, laeve, articulare; constans, praeter caput caudamque, articulis 10 imbricatis membranaceis, vtrinque lobo laterali prolongatis: articuli 4 antici similes, minimi, lobos habent oblongos femoribus pedum ex parte annexos; 3 sequentium sensim maiorum lobi breues rotundi a corpore separati et femoribus annati; 3 vltimi maximi aequales lobis gaudent sibi fixis magnis, antice rotundatis, postice angulatis. Caput articulo sequenti paulo longius attenuatur in frontem rotundatam, non rostratam, lobisque lateralibus carens. Oculi 2 lunares nigri, crustae pallidae innati, ad radices antennarum. Antennae 4 erectae, quarum 2 superiores longiores, longitudine fere 7 articulorum corporis, constant 3 articulis sensim tenuioribus teretibus setis raris, et apice capillari longiori, cui seta breuior ad basin; 2 inferiores breuiores, sed crassiores, magis curui, carent seta laterali, et ad basin aculeo breuissimo gaudent, ceterum similes. Os sub capite gibbum obducitur papillis 2 posticis oblongis basi iunctis, totidem anticis, et 4 lateralibus lanceolatis vtrinque, sub quibus maxillae 2 bidentatae, labium anticum crustaceum, et acumen posticum; de ore gula nigra producitur intestino nigro lineari, in articulo decimo desinente et transparente. Pedum 7 paria sub articulis 7 prioribus locata: quorum 2 antica chelifera ceteris breuiora et multo crassiora, tribus articulis teretibus ciliatis praeter manum subouatam laeuem incrassatam margine postico acuto ciliato, et digitum terminalem mobilem; par prius tamen breuius et manus minus incrassatas habet: brachia haec plerumque sub capite recepta sunt; par tertium et quartum veri pedes, longiores, tenues, compressi, ciliati, 4-articulati cum vngue acuto retro curuato, antrorsum vergunt; quintum et sextum similia sensim longiora et crassiora, sed retro tendunt et femora habent magna oblonga compressa ciliata, articulis etiam 2 extimis biaculeatis, et vngue terminali

minali molliore minus acuto, margine versus apicem setoso: hinc pedes hi bifidi apparent; par septimum brevius, ceterum simile. — Praeterea sub articulis 3 sequentibus 3 paria pedum natatoriorum abdomini incumbentia retrouersa, biarticulata, tenuia, acuta, laeua; pone par vltimum subtus anus. Inter brachia subtus in abdomine membranulae duae. Cauda composita est ex 3 articulis, quorum 2 priores in dorso tricarinati spinosi et subtus stylo bifurco vtrinque instructi, (sic 2 paria stylo-
rum, posticis breuioribus et cornu interius furca longius habentibus,) tertius s. vltimus longior, angustior, supra planiusculus spina breui vtrinque, et subtus totidem pro furca; terminatur foliis 2 intermediis minutis lanceolatis ciliatis, quae incumbunt aliis maioribus, sc. 1 vtrinque biarticulato, apice diphylo, extimo longiore. Color variat admodum pro fundo, dum alii obscure virescunt, alii fusci (qui vulgatissimi), brunnei nigricantes, pallide coerulei, et pauci albidi; semper autem vnicolores vidi.

HABITAT ad littora et scopulos maris stupenda copia inter fucos vesiculosos et in fundo arenoso, etiam in ostiis fluuiorum.

Lateribus vel dorso innatat; brachiis interea receptis et pedibus 6 posticis in latera caudae erectis quasi redricibus, 4 intermedios et 6 natatorios, cum foliis caudalibus continuo motitat, et sic cito satis ingreditur. In fundo etiam pedibus 6 posticis, et furcis caudae incedere valet. Mari aestuante gregatim sub lapidibus se condit.

Edit omne occurrens, praesertim pisces mortuos, cadauera et pelles eiectos. — Etiam alia insecta marina infestat; nec rarum est videre rapinam suam circumferentem: imo nec parcat congeneribus, (exque illis praecipue oniscum cicadam *) pati obseruaui,) nec confratribus, maior minorem semper consumens nullo alio obuio.

More

*) Vide infra Sp. 233.

More squillarum oua sua sub pedibus natatoriis circumfert, et tempore vernali parit.

De antipathia inter illum et dytiscum antea memoratum est sub Sp. 138.

Est ipse cibus vulgaris anatibus, tringae striatae, charadrio hiaticulae, cottis blenniis, actiniis, echinis, et aliis molluscis.

232. ONISCVS MEDVSARVM.

Oniscus canceriformis, compressiusculus, fronte obtusa antennis breuissimis nutantibus, manibus 4 compresso - incisus *).

Cancer Medusarum, Müll. prodr. 2355.

Marflue vnder goplen, Ström, I, 188. tab. I. fig. 12. 13. Bom. V, 235.

GROENL. *Urksurruk*.

DESCR. Longitudo vix 10 linearum, sed 4 linearum altitudo. Corpus praecedenti minus compressum habet, antice crassius, postice attenuatum, supra conuexum, laeue. Caput obtusum ratione altitudinis oblongum dici potest, inferne angustatum in os tribus papillis mobilibus et maxilla antica immobili cinctum. Frons impressa, ubi iacent 2 breues antennae deorsum tendentes, capillares, os attingentes, quibus subiectae 2 aliae minutissimae iuxta os. Oculi 2 lineares arcuati pallide coerulei, lateribus frontis innati. Color totus flauicanti albidus, linea longitudinali nigra a capite in caudam, quae sine dubio intestinum transparens. Truncus constat 7 articulis, minutis aequalibus. Pedes 14, quorum 8 antiqui antrorsum, 6 postici retrorsum tendunt; sunt 10 postici ceterorum

*) Hic aequo iure, ac cancer puler, Oniscis associandus videtur; cf. Müll. prodr. p. XXVIII et Pall. IX, p. 77, ubi hoc genus determinatur.

rum similes 3-articulati (femore compresso, tibia tereti tenuiore, apice acuto longiori curuo); 4 antici, pro manibus habendi, breuiore, biarticulati, articulo secundo etiam compresso, margine inferiore bis inciso et vngue terminali mobili. Cauda 5-articulata attenuatur praecorpore; articulos autem longiores habet: sub 4 anterioribus pedes 8 spurii s. natatorii biarticulati, lingulati; postremus autem exit in lingulas duas laterales cum brevior acuto intermedio; his subiecta sunt foliola 2 bifida superne non visa.

HABITAT sub filamentis medusae capillatae, alibi non visus; forsitan medusae huius esca.

Vt praecedens natat.

233. ONISCVS CICADA. *

Oniscus cancriformis, compressus fere linearis, manibus 4 spuriiis, antennis summis brevioribus, caudae dorso laevi.

GROENL. *Kingungoak- aukpilartok*.

DESCRIPT. Longitudo vulgo 5 lin. et altitudo 1 lin. — Est Onisco pulci similis; tamen corpus antice latius et minus angustatum differt sequentibus: Color totus pulchre rubicundus, oculis sanguineis, et intestino longitudinali obscuro. — Antennae 4 erectae biarticulae (basi nempe conica et apice setaceo); ex illis 2 superiores sunt breviores, et basin crassioram habent. Articuli 3 antici corporis aequales, quartus autem maior, et 3 sequentes adhuc maiores coaequales. Pedes 14 omnes laeves compressi, non ciliati, praeter 6 spurios sub cauda. Pedes 4 antici brevissimi brachiorum locum quidem occupant, sunt autem pro more illorum admodum tenues, filiformes et compressi, breues; 2 antici brevissimi extremitate obtusa cum vngue minuto; 2 postici tenuiores, longiores, (vt videtur,) moniliformes, manu magis incrassata

crassata terminati cum vngue mobili magis notabili. Hos sequuntur 4 alii longiores capillares, apice curuo acuto; 6 sequentes retro versi femora lata suborbicularia habent et vnguem acutiorem, sunt etiam crassiores. Caudae articuli 3 priores praecedentibus longiores, sed magis angustati coaequales; quartus etiam laevis sine spinis aut ciliis; vltimus minutus cylindricus laevis terminatur stylis 2 biarticulatis, articulo extimo breui diphyllolanceolato ciliato. — Sub extremitate caudae styli bifurcati 4, similes foliis caudalibus, sublongiores.

Varietatem maiorem cum iam descripto vidi, cui oculi nigri iride sanguinea, et antennae fere aequales, superioribus tamen brevioribus 3-articulatis, inferioribus 4-articulatis; cetera vero conueniebant.

HABITAT in libero mari, raro inter fucos, potissimum ad ostia riuorum in fundo arenoso, non tamen numerosus.

Natare solet (more praecedentium) versus superficiem maris, et submergi volens supinus quiescit, gravitate sua fundum petens. Interdum duo coniuncti conspiciuntur in superficie aquae. Onisco pulci, hosti suo, non facile se associat; nec tamen aequè cautus respectu alius hostis, qui Beroe (Müll. prodr. 2817): illi enim appropinquans tentaculis eius irretitur.

Hic praeceteris sanguinem haurire amat: phocae enim occisae sanguine in littora profluente statim plures se congregant hauriendi causa, sicut scarabaei in fimum equinum. Dicunt etiam Groenlandi, illum vulgari magis noxium esse.

234. ONISCVS ARENARIVS. *

Oniscus cancriformis, antice depressiusculus, postice carinato - subserratus, pedibus 4 anticis cheliformibus laevis, antennis subaequalibus.

Cancer macrourus articularis, manibus adae-
styliis, dorso carinato ferrato, spinis caudae
bifidis, Aët. Hafn. X, 5. tab. II. f. 1 - 8. et
Müll. prodr. 2358.?

GROENL. Kinguk, Kingusak.

DESCR. Habet etiam hic multa communia cum *Onisco pulice*; differt tamen in pluribus. Color griseo-cinere-
rascens. Longitudo 8 lin., latitudo $1\frac{1}{2}$ lin. et altitudo $1\frac{2}{3}$.
Caput rotundatum antice inter antennis terminatur acumi-
ne minuto, quasi rostro spurio. Corpus distantia 6 articu-
lorum priorum (qui breuiores subaequales) ampliatur, est,
depresso-conuexum et minime carinatum nec ferratum,
testis omnibus laeuius imbricatis, in sequentibus vero 5
articulis carina dorsalis notabilis est, quae ad combinatio-
nem articulorum paulo prominens ferraturam laeuem
facit: sunt etiam testae articulorum horum margine po-
stico laterali arcuatae; in articulo septimo corporis gibbo-
sitas maxima: lobi laterales notabiles, et quidem articuli
quarti maximus, subcordatus, quinti vero margine inferio-
re sinuatus. Oculi nigricant lunati, cruribus antrorsum ver-
gentibus. Reliqua quoad antennis, pedes et caudam cum
descriptione Strömiana Aët. Hafn. l. c. conueniunt; nisi
quod stylos 4 bifurcos subcaudales, pro lingulis caudalibus
assumerit, et cum illis numerauerit; sunt autem hi styli
magis acuti, quam lingulae. Memorat etiam 4 articu-
los caudales, extimum autem tantum describere videtur;
in fig. 8. tamen omnes 4 conspiciuntur. Quadraret sic
descriptio eius, si non dorsum articulorum anticorum ca-
rinato-ferratum pronunciaisset, quod de parte postica mei
tantum valet; in hoc igitur auctore non fallato exemplar
eius forsitan alia est species, saltem varietas.

HABITAT in littoribus arenosis, praesertim, ubi
vluua umbilicalis crescit, in qua mihi saepe obuius.

Onisci pulicis mores habet; minus vero noxius.

235. ONISCVS STROEMIANVS *).

Oniscus cancriformis compressus, pedibus 4 anticis cheliformibus subdentatis, antennis fummis breuissimis.

Cancer macrourus articularis, manibus adaetylis, femoribus posticis orbicularibus, spinis caudae bifidis, Act. Hafn. IX, 588. tab. VIII. Müll. prodr. 2357.

GROENL. *Kingurkfoak - Tungiortok; Kingupek.*

DESCR. Est onisco pulici similis, plerumque autem maior et colore violaceo. Differentiam optime ostendit ven. Strömius in Act. Hafn, l. c.

HABITAT rarior inter vulgares.

236. ONISCVS ABYSSINVS. *

Oniscus cancriformis subcylindricus, pedibus 4 anticis cheliformibus, dente vnico, antennis subaequalibus setiferis margine baseos interiore ferratis.

GROENL. *Kingungoak.*

DESCRIPT. Est hic omnium minimus gracilissimusque; longitudine tantum 4 lin. latitudine $\frac{1}{2}$ lin. et vix altior. Totus laevis glaber elongatus, linearis, et fere cylindricus, lateribus tamen parum compressis. Caput vt in onisco arenario. Oculi fuscescentes oblongi, latere posteriore subarcuati, testae innati, margini frontali contigui. Antennae 4 longae dimidium corporis superantes, subaequales, tribus articulis cylindricis, sensim extus breuioribus tenuioribusque, latere interiore ferratis constant, praeter setam longissimam terminalem. Pedes 4 anticì cheliformes, sed admodum breues, praeter basin

R 3

(vbi

*) Sic in memoriam detectoris illum nominare liceat.

(vbi par singulum connatum,) constant 2 articulis, cylindrico nempe breui, apice subtus dentato, et manu crassiuscula oblonga, cum vngue mobili versus dentem dictum se flectente; estque par prius posteriori breuius. Quoad reliquos pedes et articulos corporis onisco cicadae maxime conuenit; sunt tamen pedes longiores, teretiores, vngueque validi. Cauda terminatur lingula acuta breui media et 2 longioribus lateralibus duplicatis ciliatis. Sub cauda pedes natatorii et styli bifurcati, vt in congeneribus. Color flauicat, cum linea obscura longitudinali, vt in ceteris, interdum etiam fascia nigra transuersali.

HABITAT in profundo super vlvas maximas, vix littus aggrediens.

Natat tamen vt congeneres.

Acanthonotogona

237. ONISCVS SERRATVS. *

Oniscus cancriformis ventricosus, dorso carinato-ferratus, rostro corniformi deflexo, manibus 2 spuriiis, antennis summis sublongioribus.

GROENL. *Kingungoak-kappinartolik.*

DESCR. Est quidem longitudine praecedentis, sed 2 lin. altus et fere totidem latus. Corpus qua truncum, siue 7 priores articulos, latera habet ventricosâ; postica pars vero compressâ, et dorsum totum in carinam acuminatum est, quae in articulis 4 anticis inarmata, in 6 sequentibus autem armata mucrone valido retroflexo: sic dorsum ferratum apparet. Caput minutum in fronte terminatur mucrone valido, iis, qui sunt in dorso, longiore, deflexo inter antennis, quasi rostro s. cornu subtus fornicato. Antennae 4, quarum 2 superiores paulo longiores, tenues sensim attenuantur in apicem setaceum, ceterum vt in onisco cicada formatae. Oculi testae innati laterales, vt puncta nigra eminentia conspiciuntur. Corpus testis glaberrimis durioribus, quam congenerum, et

arctissi-

arctissime imbricatis vestitum, vt facile pro testa vnica habeantur. Lobi laterales arcuato-acuti, 3 postici laterales desinunt mucrone maiore retro curuato. Articuli 3 priores corporis minuti. Brachia breuissima manibus spuriiis gaudent, retracta sub testa fere teguntur, vnguis apice tantum conspicuo, qui satis magnus; deinde 2 paria pedum longiora et graciliora vngue terminato; denique 3 paria retro tendentia, paulo crassiora, sed, vt videtur, breuiora. Versus os subtus membranae 2 imbricatae. Pedes etiam in hoc 6 natatorii acuti sub cauda. Caudae articuli 2 in dorso minus carinati, sed singulus 2 mucronibus sublateralibus armatus; lingulae terminales admodum acutae, fere vt in praecedente. Corpus totum ex albo croceoque fasciatum, mucronibus dorsi albis; antennae albae zona terminali crocea; pedes antici albi, postici loris croceis; os croceum: hinc pulcherri-mus omnium. Nitor talis tenebris destinatus!

HABITAT enim cum praecedenti in locis profundis.

Egregie saltat in aqua, saepius etiam ac congeneres pronus natat. Pedes, antennas et caudam sic sub abdomine condere valet, vt nil nisi testae et spinae dorsi conspiciantur, hinc primo intuitu facile pro concha habeatur; sine dubio tali modo se contra hostes seruare conatur.

238 DAPHNE PVLEX.

Daphne cauda inflexa, testa postica mucronata.

Daphne Pulex, Müll. prodr. 2400.

Monoculus Pulex, Syst. nat. I, 1058. Faun. Suec. 2047. Faun. Frid. 849. Atl. Dan. 700.

Vandloppe, Ström, I, 210. n. 1. Bom. VIII, 362.

GROENL. *Tait sim- illerangoa*, *Tait sib-koma*.

DESCR. Vix pulice maior, rubicundus, ouatus, postice latior, compressus, subtus ventricosior, magisque rotundatus,

rundatus, dorso compressior rectior acumine terminatus. Pedes natatorii sub testa conditi transparent. Cauda inflexa. Caput minutum album oculo vnico frontali nigro. Antennae setiformes dichotomae.

Variant quidam dimidio postico nigro, ceterum similes.

HABITAT numerosus satis in aquis stagnantibus, etiam hieme sub glacie, qua fracta in conspectum venire solet.

Saltat egregie in aqua. Quiescens antennas continuo motitat.

239. BINOCVLVS PISCINVS.

Binoculus oculis marginalibus, testa oblongo-cordata plana, cauda abbreviata, appendiculis 2 teretibus corpore longioribus *).

Binoculus piscinus, Müll. prodr. 2408.

Monoculus piscinus, Syst. nat. I, 1057.

Fiskeluus, Ström, I, 167. n. 1. 2. tab. I, f. 4-6.

Bom. II, 405.

GROENL. *Netarnab-koma*.

DESCR. Longitudo 5 lin. (exceptis ouariis), latitudo maxima 2 lin. Caput minutum fronte incisum, vtrinque emittit antennam acutam apice setaceam, breuem. Oculi oblongi marginales testae innati, vix notabiles.

Thorax,

*) Sic illum determino, vt distinguatur a simili, qui in salmonibus occurrit, descriptus Faun. Suec. 2045. et Act. Hafn. X, 23. tab. VII, non in Groenlandia visus. Hos enim systematici minus recte combinasse videntur. Ambas species pollideo, et vidi differentiam respectu caudae notabilem satis, dum in salmonaca elongata tetraphylla, in groenlandica autem breuissima apice bifido; in vtraque autem ouaria 2 longa, quibus Lernaeis affinis.

Thorax, sub quo pedes, maximam partem efficit, supra conuexo-planus, subtus concauus, figura oblonga, margine postico arcuata. Pedes formati et ordinati vt in Binoculo salmonaeo Act. Hafn. l. c.; praeterea 3 furcae minutae. Abdomen thorace angustius breuiusque constat 1) duabus lamellis, superiore quadrata de incisura thoracis postica prolongata, et inferiore latiore rotundata de cauitate thoracis emissâ; postice hae duae lamellae solutae sunt nec cohaerent cum 2) interiectâ parte angustiore, quae a lamella inferiore tegitur, non vero a superiore, estque magis teres; 3) sequitur illam extremitas paulo latior ventricosa, teretiusecula, oblonga, sulcis 2 longitudinalibus in 3 eminentias conuexas diuisa: ex illis pars media in caudam breuem conicam prolongatur filamentis 2 acutis simplicibus, non longis, terminata. Ad latera huius in extremitate abdominis subtus radicatae sunt appendiculae caudales (forsitan ouaria) 2 teretes molles corpore longiores, quae in quibusdam ramosae. Os subtus in combinatura capitis thoracisque. Anus sub extremitate abdominis. Color maiorum rubro-flauicans, ouariis pedibusque albis; iuniorum albidus. Ouaria non in omnibus: saepissime enim his mutilatur; nec raro vnicum tantum conspicitur.

HABITAT in Pleuronecte hippoglossio, cuius dorso se arte affigit parte antica.

Cito currit ouaria post se trahens, nec retrogredi cogi potest.

Mucus Pleuronectis videtur esse esca eius.

240. CYCLOPS BREVICORNIS.

Cyclops antennis (mari) vnguiculatis, fetis caudae binis longissimis.

Cyclops brevicornis, Müll. prodr. 2414.

Eenöyet Söcloppe, Act. Hafn. IX. 590. tab. IX.

GROENL. *Ingnerolanek*.

DESCR. Est sufficienter descriptus in Act. citatis. Qualis mihi nudis oculis conspicuus erat, corpus habebat ouali-cylindricum, posticis attenuatis, caudam setis longissimis terminatam, antennis mediocres, et oculum solitarium aeneum nitidissimum frontis. Colore erat pallido, linea longitudinali obscuriore.

HABITAT in freto Daudis per multas myriades.

Noctu lucet phosphoricus: quod obseruavi, dum aquam marinam lucentem introduxi, nec aliud quam hunc monoculum detegere potui; postea tali in tenebras educto oculus eius fulgore suo aeneo se indicauit. Hic igitur tam copiose obuius in mari forsitan causa praecipua phosphori marini.

Est hic cibus oniscorum et vermium molluscorum quam plurimorum.

VI.

VERMES.

241. GORDIVS MARINVS.

Gordius filiformis plano spirali conuolutus.

Gordius marinus, Syst. nat. I, 1075. Müll. prodr. 2578.

Queise, Ström, I, 194. Bom, VI, 436. Müll. v. Würm. 112.

Meerwurm, Ionst. inf. tab. XXV.?

GROENL. *Kumak*; speciatim respectu piscium, in quibus habitat: *Saraulib-kuma*, *Okotab-kuma*, *Okab-kuma*, *Angmakfab-kuma*, *Sullupaukab-kuma*.

DESCR. Longitudo $\frac{2}{3}$ - $1\frac{1}{2}$ vnc. crassities $\frac{1}{4}$ - $\frac{2}{3}$ lin. Teres, filiformis, extremitate altera attenuata, quam pro cau-

cauda habeo, dum opposita escam perfodiens semper interior et occultata, haec corpore reliquo vix angustior, amputata, vbi orificium, quod visui se simplicissimum offert. Cutis exterior membranacea laevis, minus annulata, quasi tubulus interne seruat intestinum mollius, quod ex tubulo protrahi potest; si etiam tubulus antice mutilatur, intestinum hoc apice suo prominere solet: hinc ibi non connexi videntur; et subsumo, tubulum extremitate sua in exemplaribus integris separatim prominere, intra quem apex intestini propria apertura terminali instructus protrudi et retrahi potest: difficilime autem in hac re certum quid determinatur. Color totus albidus, nitidus, in maioribus tantum interanea granulata lucidiora transparent, extremitate postica obscuriore. Semper in plano spirali conuolutus est, membranula tenuissima communi superne, quasi tecto, obductus, ex qua non raro cauda prominet.

Varietates duas huius vidi:

- β) multo maiorem magnitudine lumbrici terrestris minoris, viuaciorem et totum griseum, cuius extremitas antica quasi fissā; in ceteris similem.
- γ) magnitudine et statura vulgari griseum, cingulo albo (non tamen eleuato) versus antica.

HABITAT in hepate, nec non super intestina, et in carne ipsa, piscium.

Vulgaris α) mihi obuenit in hepate *gadi callariae* et *barbati*; inter intestinula coeca, quae appendices pylori in *gado barbato*; in humore sanguineo super intestina *salmonis arctici*, et in carne intra cutem abdominis *Pleuronectis plateissoide*, frequens.

Varietas β) tantum ad intestinula coeca *gadi barbati* *); γ) vero ibidem tam in illo, quam in *perca Norvegica*, huiusque hepate. Sub

*) Posthac haec varietas numerosa mihi occurrit in gado islandico falso et planato (vulgo *Klippsceb*), et quidem in carne

Sub tecto suo immobilis est, et vix pro viuo haberetur; exemptus autem, et in aquam missus variis motibus se torquet, nec facile locum mutans.

242. GORDIUS LACVSTRIS.

Gordius plano spirali conuolutus, vtrinque attenuatus.

Gordius lacustris, Syst. nat. I, 1076. Müll. prodr. 2579.

GROENL. *Kakillifab-kuma*.

DESCRIPTIO Syst. nat. l. c. conuenit. Exemplar meum vix capillo crassius.

HABITAT in intestinis gasterostei aculeati.

Melius ac praecedens procedere potest medium curuando et postica in anticorum locum mutando, licet satis inepte, se etiam in gyrum conuoluit vt ille.

243. GORDIUS GLOBICOLA. *

Gordius antice obtusior subbifidus, globulum membranaceum inhabitans.

Vermis Bellonii in Cernuis obuuius, Ionst. inf. 183. huc pertinere videtur.

GROENL. vt praecedens.

DESCR. Vix 4 lin. longior et $\frac{1}{2}$ lin. latus. Totus gelatinosus, laevis, planiusculus, antice latior, postice attenuatus (non tamen acutus). Color aqueus, extremitatibus et linea longitudinali dorsi lacteis. Sic lactea pars antica vt caput considerari potest subtus rimam amplam habens, quae in fronte fissuram minus notabilem format.

carne ipsa, vbi adhuc viua, licet cum pisce tam validam pressuram subiens; quod de viuacitate eius satis testatur.

format. Plerumque intra globulum membranaceum convolutus est, interdum cauda exserta, raro nudus.

HABITAT tam nudus, quam globulis suis in *gastrosteo aculeato*, cuti exteriori ventriculi adhaerens. *) Si nudus, tam curuatam, quam erectam figuram habet, caput suum intestino piscis inferens; si obtectus, per canalem tenuissimam de globulo in intestinum victum suum accipere videtur, estque ipse globulus materia mucosa impletus.

244. GORDIUS INTESTINALIS. *

Gordius linearis flavicans, linea longitudinali rubra in extremitate altera.

Vix *gordius argillaceus*, Syst. nat. I, 1075. Faun. Suec. 2069. Müll. prodr. 2577.

GROENL. *Kumak*.

DESCRIPT. Longitudinem pedis interdum attingit vix latior $\frac{2}{3}$ lin. Totus laevis, mollis, parum mucosus, intestinali tenacitate et figura, ut primo intuitu pro tali habeatur, planiusculus, filiformis. Color pallidus tinctura flava, et in extremitate altera linea longitudinalis rubicunda, ante medium desinens, conspicitur; forsitan haec ductus gularis et sic in extremitate antica: quod tamen difficulter determinatur extremitatibus similibus, nec orificio visibili.

HABITAT in littoribus maris, ubi fundus ex argilla et sabulo mixtus est.

In

*) Similem etiam postea inveni in Noruegia super ventriculum salmonis Lauareti; et, me iudice, hi tres (241-243) a ceteris gordiis diuersi, tam ob tegumentum suum, quam quia pisces inhabitant, facile genus distinctum efficere poterant, cuius adhuc quartam speciem sanguineam *piscicolam* detexi, piliformem massam inhabitantem,

In fundo ipso occultatus iacet, nec aperturam vel tumulum superum vidi. Interdum ex parte super fundum conspicitur, extremitatibus tamen semper insertis, et figuras varias formans, ut facile pro pluribus habeatur. Extra elementum suum extremitates quidem prolongare potest, non vero procedere medio immobili, tandemque fessus in gyrum se inuoluit: si vero terreum quid attingere potest, extremitates statim inserit; et si plures tumulos terreos, omnes perfodit, ex parte tectus, ex parte nudus; demum acquiescit.

245. GORDIVS CINCTVS. *

Gordius albus, dorso cinguloque antico griseis.

GROENL. *Kumangoak* (quod nomen etiam competit 2 sequentibus).

DESCR. Est 4 lin. longus et tantum crassitie setae fuillae. Totus laevis, teres, nitidus, filiformis vix apicibus attenuatis, membranaceus. Color abdominis et extremitatum albus, dorsii vero griseus, qui antice, ubi terminatur, cingulo lato etiam abdomen ambit; dico haec antica: nam hac extremitate praesertim se mouet et fundum perfodere quaerit; inque summo apice punctum candidius conspicitur, quod sine dubio orificium.

HABITAT in fundo marino arenoso ad littora. Semper plures inter se contortuplicati sunt. Solitarium etiam inter cirros lumbrici cirrati captum vidi: sine dubio igitur illi ut esca inseruit.

246. GORDIVS CAPILLARIS. *

Gordius totus albus, filiformis, gracilissimus.

DESCR. Longitudo interdum 2 vnc. et vix pilo humano crassior, potest autem se contrahere ut 1 vnc. aequet,

quet, tunc crassitie pili ceruini. Totus est albus, laevis, mollis, et exacte filiformis; extremitatibus minime attenuatis. Nisi moueretur, vix obseruaretur.

HABITAT in sabulo sub lapidibus littoreis.

In aqua flexuose se mouet. Sine mutilatione mire extendi potest.

247. GORDIVS LACTEOLVS. *

Gordius extremitatibus attenuatis, albidus interaneis lacteis interruptis.

DESCR. Est omnium minimus, vix 3 lin. longior, nec crassior pilo mustelae. Color albidus, sed in tractu medio corporis interanea lactea passim interrupta transparent. Teres est mollisque, vtraque extremitate acuta simili.

HABITAT in basi calcaræa Tubiporæ serpentis, poros minutos ibi obuios implens.

248. ASCARIS VERMICVLARIS.

Ascaris cauda setacea.

Ascaris vermicularis, Syst. nat. I, 1076. Faun. Suec.

2071. Müll. prodr. 2585. Ej. Verm. 165.

Smaa Spolorme, Bom. VII, 550.

Vermes hominum ascarides, Jonst. inf. p. 185. tab. XXIV (minimi).

GROENL. *Koartak*.

Exacte descripta est a Müll. Verm. l. c.

HABITAT in intestinis puerorum. Vidi matres infantes suos illis priuare, anum acu lustrando.

249. ASCARIS LVMBRICOIDES.

Ascaris apice trinodi.

Ascaris

Ascaris lumbricoides, Syst. nat. I, 1076. Faun. Suec. 2072. Müll. prodr. 2586. Ej. Verm. 166.

Börne orm, *Skolorm*, Bom. VI, 41.

Vermes hominum teretes, Ionst. inf. p. 185. tab. XXIV, n. 1.

GROENL. *Innub-kuma*, *Kumarksoak*.

DESCRIPT. $6\frac{1}{2}$ vnc. longam vidi, in qua rugae annulares satis conspicuae. In viua etiam intestinum rubrum longitudinale transparens vidi.

Reliqua vide Müll. Verm. l. c.

HABITAT in intestinis humanis. Praecedente rarior.

250. ASCARIS PHOCAE. *

Ascaris pallida, intestino lacteo spirali.

Ascaris Neitsib, Müll. prodr. 2590.

GROENL. *Neitsib-kuma*.

DESCR. Teres est vtraque extremitate attenuata, postica tamen magis exacte acuminata simulque adunca. Tota pellucida membranacea, pallida, sed interanea lactea spiralia transparent. Subtus ad apicem anticum rima transversalis. Longitudo plerumque $3\frac{1}{2}$ vnc., et latitudo 1 lin.; vidi autem 8 vnc. longam.

HABITAT in intestinis *phocarum*, *groenlandica* et *foetida*.

Vermiculis his quam plurimis fere consumptum vidi cor phocae foetidae attamen viuae; cor autem antea harpagine vulneratum erat. *)

251. ASCA-

*) Huius et sequentium ascaridum descriptiones exactiores cum figuris expectari possunt in fasciculo quodam Zoologiae danicae, vel alia occasione.

251. ASCARIS TVBIFERA. *

Ascaris, antice rostro cylindrico quasi prolongata.

Ascaris Urksuk, Müll. prodr. 2591.

GROENL. *Urksub-kuma*.

DESCRIPT. Est minuta, vix 1 unc. longa, et $\frac{1}{2}$ liq. lata antice. Postica pars enim exquisitè attenuatur setiformis; antica prolongatur rostro cylindrico angustiore. Totà glabra, albida.

HABITAT in ventriculo *phocæ barbatae*.

252. ASCARIS BIFIDA. *

Ascaris postice fuscata, antice curua setiformis.

Gordius Atak, Müll. prodr. 2592.

GROENL. *Atab-kuma*.

DESCR. Magnitudo fere *Ascaridis phocæ*. Teres, laevis, membranacea, antice rostro curuo acutissimo instructa, ad cuius basin porus; exque hoc proboscidem breuem, vt setam gracilissimam emitti vidi. Postice vix attenuatur, extremitate autem bifida. Color pallidus, intestinis lacteis contortuplicatis.

HABITAT in intestinis *phocæ groenlandicae*.

253. ASCARIS RAIÆ. *

Ascaris postice attenuata integra, antice setiformis subcurua.

Ascaris Raja, Müll. prodr. 2593.

GROENL. *Taralikkisab-kuma*.

DESCR. Praecedenti similis. Magnitudine et colore conueniunt; sed haec postice attenuatur extremitate

integra (sine furca) et quasi abrupta. Rostrum longius, compressum, linea longitudinali quasi fissum, basi impressum, et pone apicem setam emittens.

HABITAT in ventriculo Raiae fullonicae.

254. ASCARIS PLEVRONECTIS.*

Ascaris rostro attenuato postice cingulo elevato terminali.

Ascaris Pleuronectis, Müll. prodr. 2594.

GROENL. *Okotab-kuma*.

DESCRIPT. Longa $2\frac{1}{2}$ vnc. lata $1\frac{1}{4}$ lin. Similis est quidem duabus praecedentibus, quod teres, laevis et eiusdem coloris sit: sed extremitatibus suis differt, dum antica crassior rostro attenuato obtusiusculo breui, ad cuius basin orificium profundius cum puncto eminente medio; postica autem attenuatior cingulo eleuato terminata, in cuius medio anus.

HABITAT in ventriculo *Pleuronectis plateffoidae*.

255. ASCARIS GADI.*

Ascaris vtrinque pinna laterali desinente ante anum prolongatum.

Ascaris gadi, Müll. prodr. 2595.

GROENL. *Okab-kuma*.

DESCR. Longitudine praecedentis, sed paulo gracilior sensim retro attenuatur, non tamen ante medium notabiliter. In extremitate antica rostrum prominulum breue, acutum, subcuruum, ad cuius curuaturam subtus orificium retusum, quorsum tendit intus linea alba curua, quasi guttur, ex orificio tamen non prominens. Postice non exquisitè acuta, sed cono minuto quasi prolongata; ante quem incipit membranula s. pinna spuria lon-

longitudinalis vtrinque, antrorsum sensim gracilior, et versus antica vix notabilis. Ceterum teres est, glabra, submembranacea, cinereo-fusca interaneis albis contortuplicatis; postica pars vero lactea.

HABITAT in ventriculo *gadi barbati*.

256. ASCARIS VERSIPELLIS. *

Ascaris rugosa, compressiuscula, subobtusa, antice subtus orificio lunari.

Ascaris versipellis, Müll. prodr. 2596.

GROENL. *Okab-kuma*.

DESCRIPT. Contracta plerumque 1 vnc. non multum superat longitudine, 1 lin. lata; tunc rugae permultae conspicuae sunt, magisque compressam figuram habet: extendere autem se valet in 3 vnc. longitudinem, tunc laevior, teretior, et multo gracilior; antica pars tamen non multo nec facile attenuatur, ubi rostrum protractum obtusum habet, et subtus orificium lunare, e quo proboscidem teretem curtam protrudere potest, haecque inde in intestinum rectum totum corpus percurrens producitur. Postice obtusa est ano humiliore, qui in candidis puncto croceo signatur. Est haec mollior praecedentibus. Color variat respectu fluidi, in quo se volitat, iam albidus intestino griseo, iam griseus, fuscus, flauus, fulvus, croceus, rubicundus, violaceus, et semper linea laterali candida.

Ob hanc proprietatem suspicor, *Clypearum Rödaat* (Ström, I, 160.) esse hanc, vel saltem cognatam ascaridem, collatis dictis Müll. von Würm. p. 116. 117. *)

HABITAT in intestinis *gadi barbati*.

S 2

257. ASCA-

*) Vermis autem, qui eodem scripto p. 118. tab. III, fig. 1-3. occurrit, est ab hoc diuersissimus, de quo infra sub titulo *Planaria fusca* Sp. 306.

257. ASCARIS ALCE. *

Ascaris antice subtus rugis lateralibus medietatem eleuatam includentibus.

Ascaris Alca, Müll. prodr. 2597.

GROENL. *Akpab-kuma*.

DESCR. Tenet interdum longitudinem 4 vnc. sed praecedente vix crassior. Est teretiuscula, antice acutiuscula, subtus planata rugis s. plicis lateralibus interstitio longitudinali eleuato, ante quod orificium. Postice subprismatica, extremitate exquisitè acuta. Color albus, linea longitudinali nigra in dorso.

HABITAT in intestinis *alca pica*.

258. LUMBRICVS TERRESTRIS.

Lumbricus ruber octofariam aculeatus.

Lumbricus terrestris, Syst. I, 1076. Faun. Suec. 2073. Müll. prodr. 2602. Ej. Verm. 157. Jonst. inf. 186.

Erdwurm, Cr. 105. Müll. v. Würm. 161. not. 53.

Jordorm, *Regnorm*, *Jordmak*, Bom. VI, 55. And. 100.

Regenwurm, Horr. 277.

Aamumadkr, *Aanamadkar*, Ol. 220. 714.

GROENL. *Pullateriak*.

DESCR. Lumbrici groenlandici, inter minores numerandi, sunt magis fusci quam rubri; ceterum conueniunt descriptioni, quam exactam habemus Müll. Verm. l. c.

HABITAT in terra, et praesertim ad littora aquarum.

Saepius vidi hunc vermem sub tactu in duos euadere, minorem nempe de maiore prehenso cadere. Hoc sciunt

sciunt Groenlandi id me docentes, qui putant maiorem pullum parere; quod etiam non abnuerem: erant enim ambo integri.

Hic etiam lubet afferre obseruationes institutas in Lumbrico (non groenlandico, sed) noruegico. Erat hic in terra pingui pastus, et maximus, quem vidi, circiter pedem longus et crassitie pennae cygneae, vt tam annulos quam aculeos nudis oculis conspiciere possem. Aculeorum 2 paria erant vtrinque versus abdomen, sic octofariam in omnibus annulis, excepto cingulo, quod magis inaequale et porosum, nec multum eminens. Annulos numeravi 143: sc. ante cingulum 31, in cingulo 6 et pone cingulum 106; et in verme contracto singulus annulus subdivisus erat ruga minori. In articulo 15to verruca pallida cum foramine vtrinque, vt scribit cel. Müllerus; sed praeter illam 25to et 26to duae verrucae minores in conspectum venerunt, ante quas in articulo 24to membrum laxum propendebat antrorsum tendens, simile cuticulae albumen oui vestienti, quod humorem crystallinum continebat impressura ex apice profluentem. — An membrum genitale masculum? Talem vidi tempore matutino super terram soli obuersam.

259. LUMBRICVS VERMICVLARIS.

Lumbricus albus bifariam aculeatus aequalis.

Lumbricus vermicularis, Müll. prodr. 2603. Ej.
Verm. 158.

GROENL. Kumangoak.

DESCRIPT. Extremitas antica vix crassior dignoscitur difficulter impressione orificii sub apice s. rostro attenuato breuissimo; si igitur respectu oris abdomen determinatur, aculei nitidi exserendi corporis abdomini sunt propiores et retro tendunt. Praeter intestinum sordibus repletum etiam in quibusdam lacteum quid mobile

interaneum ad antica vidi, forsitan ouarium. Reliqua dat Müll. Verm. l. c.

HABITAT cateruatim in ligno humido domuum groenlandicarum.

260. LUMBRICVS RIVALIS. *

Lumbricus albidus, linea longitudinali flauicante.

An Lumbricus ille, qui in societate Lumbrici tunicis habitare dicitur Müll. Verm. Vol. I. P. II. p. 28?

GROENL. *Kumangoak*.

DESCRIP. Vix 4 lin. longior et crassitie tantum fili tenuioris. Corpus teres, filiforme, extremitatibus subattenuatis, praesertim postica, (quam secundum motum determino, sub quo illa semper postica,) pluribus segmentis annularibus nudo oculo etiam conspicuis constat, (tales 30 numeraui,) et vtrinque versus abdomen aculeis exserendis armatum. Color albidus, intestino flauicante serpentiformi transparente, ante extremitates tamen desinente.

HABITAT in paludibus et riuis inter radices plantarum.

Plerumque radices et caules, quousque humidos, spiraliter ambit, illosque tali statu ascendere solet; in plano autem et aqua minus progredi valet.

261. LUMBRICVS LINEATVS.

Lumbricus albus, linea longitudinali rubra.

Lumbricus lineatus, Müll. prodr. 2606. Ej. Verm. Vol. I, P. II, p. 29.

Der Faden-Wurm, Müll. v. Würm. p. 110. Tab. III, fig. IV, V.

GROENL. *Kumak*.

Est sufficienter descriptus ll. cc. Multos vidi linea fulua notatos.

HABITAT ad littora sub fucis de mari proiectis.

262. LVMBRICVS MARINVS.

Lumbricus papillis dorsalibus geminatis fetigeris.

Lumbricus marinus, Syst. nat. I, 1077. Faun. Suec. 2074. Müll. prodr. 2609. It. Wgoth. 189. tab. III. fig. 6.

Orm, It. Scan. 315.

Fjeremak, *Sandmak*, Ström, I, 187. Bom. VII, 101.

Fjörumadkur, *Beitumadkr*, Ol. 71. 611. 714. T. X. f. 8.

HABITAT sub arena littorea.

Ab incolis non adhibetur.

263. LVMBRICVS CAPITATVS.*

Lumbricus ruber quadrifariam aculeatus, antice incrassatus, postice gracilissimus.

Lumbricus littoralis minor, Ol. 611, b.

GROENL. *Pullateriak*.

DESCRIPT. Longitudine fere lumbrici terrestris. Teres, (subtus tamen planiusculus, subcanaliculatus,) annulatus fulcis profundis. Segmenta corporis 42 - 82: quarum 7 antica incrassata et rostro breui acuminato terminata; reliqua retro lente attenuantur, vt extremitas postica valde tenuis euadat, crassitiem fili tenuioris tantum habens, non tamen acuta; suntque haec segmenta fragiliora, oblongiora et quasi catenata. Totus supra

intraque 2 ordinibus (subtus magis approximatis) maxillas minutas habet setigeras, quae in articulis 7 prioribus vix notabiles, cum setis maioribus semper visibilibus, nec (ut videtur retractilibus; in reliquis vero maiores cum setis inclusis exserendis. Os foramen impressum subtus ad basin rostri. Color anticae partis ruber, (in quibusdam parum liuens,) posticae vero variegatus ex albo, rubro griseoque (interdum virescenti), extremitate tamen plerumque alba.

HABITAT in sabulo littoreo et sub lapidibus.

Sub fundo de sabulo tubulos minus continentes sibi format, supra fundum vix conspicitur; per foramen superum tamen arenam in tumulos spirales protrudit.

264. LUMBRICVS ARENARIVS.*

Lumbricus albidus, interaneis rubris, cingulo eleuato antico pallidiore, bifariam ad ventrem aculeatus.

Lumbricus arenarius, Müll. prodr. 2614.

GROENL. vt antecedens.

DESCR. Est longitudo plerumque 14 lin. et crassities $\frac{1}{2}$ lin.; sed se extendendo fit multo longior tenuiorque. Teres, extremitatibus attenuatis segmentis annularibus minutis (54-76) constans, laevis, glaber. Pone 8 segmenta antica sequitur cingulum longum ex 3 segmentis constans, reliquo eleuatius. Versus ventrem 2 ordines setarum breuissimarum, etiam in cingulo exserendarum. Est admodum fragilis. Color albo-rubicundus, intestino sanguineo serpentino longitudinaliter transparente; cingulum eleuatum pallidius, intestinis sanguineis tenuissimis contortuplicatis.

HABITAT in sabulo arenoso, vel argillaceo, mari-
no gregatim.

Socia-

Sociabilis quidem; in communi tamen gleba singulus proprium habet cuniculum flexuosum: hinc gleba fracta diuersae partes corporum diuersorum in conspectum veniunt. Interdum dimidia parte super fundum prominet. In aqua etiam motu flexuoso protendit.

265. LUMBRICVS MINVTVS.*

Lumbricus rubicundus, cingulo eleuato pallido, fere medio, ventre bifariam aculeato.

Lumbricus minutus, Müll. prodr. 2616.

GROENL. *Sirkfab-kumangoa*.

DESCRIPT. Longitudine $\frac{1}{2}$ vnc. tantum aequat, praecedente tamen vix gracilior. Teres, extremitate postica leniter attenuata, annulatus segmentis (24 circiter) minutis; 8 priora sequitur cingulum eleuatum longum satis, in medium vermis fere continuatum, ex 3 annulis vix visibilibus constans. Subtus 2 ordines approximati setarum breuissimarum; in cingulo tamen illas non obseruavi. Color rubicundus s. intestinum rubicundum recta per totum corpus procedit, pro singulo segmento dilatatum parietibus pellucidis; cinguli autem tertia pars saturatius rubra, reliquis duabus vix coloratis interaneis albis contortuplicatis.

HABITAT inter lapides et radices fucorum vesiculosorum, tam alte, vt a mari etiam leuiter decedente relinquatur, et quidem super fundum. Sociatim viuit; sine incessu vero super fundum se voluere tantum solet.

266. LUMBRICVS CIRRATVS.

Lumbricus quadrifariam aculeatus, cirrisque vtrinque longissimis, ad antica fasciculatis.

Lumbricus cirratus, Müll. prodr. 2608. Ström, I, 188. Müll. v. Würm. 193 (4). Aët. Nidr. IV, 427. T. XIV. f. 7. Bom. VI, 57.

Lumbricus marinus cirris longissimis, Martini Naturlex. II. 482. t. E. f. 6.

Fjæremak behængt med lange Traade, Aët. Hafn. X, 26. Tab. VIII.

GROENL. *Nyaurselik*.

DESCR. Qui antea hunc descripserunt, mutilatum tantum viderunt; quod patet tam ex descriptionibus, quam figuris datis. Multos vidi viuos, tam mutilatos, quam integros; et secundum hos descriptio sequens sine microscopio facta est. *) Plerumque 2 vel 3 vnc. longitudine tenet, crassitie terrestris mediocris. Totus teres, extremitatibus parum attenuatis, obtusis. Constat pluribus segmentis annularibus (64 praeter caput caudamque numeravi,) satis notabilibus, versus caudam tamen minutis. Antice segmento maiore terminatur, quod angustato-rotundatum caput refert, laeue, pallidum, vertice linea lunata nigra vtrinque quasi oculo signatum, singulo in 4 minores (vt videtur,) fasciis albis interrupto. Sub capite os s. apertura parua cum operculo rotundato antico. Caput sequuntur 2 segmenta alba, vtrinque cirris multis albis filiformibus, mollibus, fasciculatis, basi tamen interstinctis, antrorsum vergentibus cincinnata, quos numerare non potui, nec credo semper eundem numerum seruare. Dein segmenta 13 sensim crescentia longitudine et latitudine, supra planiuscula, albido-flauecantia, infra vero hepatis colore interstitiis dorso concoloribus. Iam 6 segmenta maiora et latiora, aequalia, ventricosa, hepatica interstitiis albis (sic albo fasciata pars illa); post illa 11 alia 13 illis anticis similia, sensim retro minora; iterum 6 vt 6 priora, et 26 vt 13 antica formata, planiora

*) Miror igitur, quod reuer: Strömius Aët. Hafn. l. c. dicat, nihil in viuo accurate conspici posse; mortuum in spiritu vini contemplatus est, vbi vermes deformantur: hinc non mirandum, si fallatur.

niora tamen et magis retró diminuta. Caudam dico segmentum extremum posticum, oblongum, album, apice perforatum ano notabili. Abdomen dorso magis planatum, sulco longitudinali medio. In utroque latere corporis 2 series aculeorum brevium non multum distantes; sic 4 aculei in singulo segmento: et super seriem superiorem, dorso propius, totidem cirri longissimi versus latera tendentes, plerumque autem inter se contortuplicati; sic 2 cirri in singulo segmento, de quibus aequè bene, ac de aculeis, conuictus sum; sunt hi cincinnis graciliores, obscure rubri, et magis attenuati. Caput, 2 sequentia segmenta et cauda nec aculeata, nec cirrata. Intestinum vidi de ore in anum productum tenue, locis amplioribus ampliatum, spiraliq; conuolutum forde grisea particulis arenae mixta impletum, iuxta quod arteria sanguinea tenuissima.

Variant quidam capite hepatico et corpore magis obscuro; alii cirris pallidioribus et cincinnis rubro sparsis.

Vix integrum exemplar accipitur, nisi maxima prae cautione adhibita: cirris enim et cincinnis mollibus, qui lapidibus vel sabulo adglutinati, facile mutilatur.

HABITAT in sabulo marino sub et inter lapides litoreos, et quidem talibus locis, qui non nisi aestu maris maximo aqua deficere solent.

Maxime quiescit cirris suis vestitus, et cincinnis caput tegens. In aquam missus lente mouetur extremitates flectendo.

267. LUMBRICVS PAPILLOSVS.*

Lumbricus violaceo-viridis, toto corpore papillis, et 2 ordinibus fasciculis cirrorum aculeorumque simul instructus.

Lumbricus papillosus, Müll. prodr. 2615.

GROENL. *Inellualerak*.

DESCR.

DESCR. Nomen hic Gigantis inter lumbricos facile meretur: est enim vulgo 6 vnc. longus, et $\frac{1}{2}$ vnc. crassus. Torus teres, antice crassior, quatenus aculeatus, postice vero gracilior. Segmenta annularia arte nexa 186, quae tamen rugosa difficulter numerantur. Extremitas antica angustato-obtusa terminatur supra rostro breui foliato trifido, intra os fere retractili, cui ad basin appendicula minuta vtrinque. — Sub hoc orificium rugosum dilatabile, e quo proboscidem maiorem tubularem, versus apicem crassiorem, vbique eminentiis viridi-brunneis punctatam emittere solet. Sulcus abdominalis nudus longitudinaliter totum percurrit. In dorso vtrinque fasciculi 19 aculeorum exserendorum, sursum tendentes. In singulo fasciculo aculei circiter 10, albi nitidi, intra receptaculum molle album laterale connexi; segmentum corporis ante et pone tales versus abdomen reliquis semper eminentius, interstitio fusco quasi rima. Pone singulum fasciculum (6 prioribus exceptis) cirrus mollis, castaneus, ramosus ramis 8, situs, aculeos fere obducens; suntque tam aculei quam cirri sensim retro maiores, sicque ordinati: in segmentis 10 anticis nullus fasciculus, sed inter 10 et 11 primus, deinde post singulum 6tum talis, donec plenus sit numerus. Reliqua postica papillis minutis innumeris, antica vero lamellis quadratis, vestita sunt; sic etiam in tractu fasciculato, sed maioribus et magis sparsis. Pars antica posticaque, quae non aculeata, grisea est et sericea, (quasi conferua, digitis adhaerente, obducta,) media vero violaceo - viridis pulcherrime magisque nuda. Ceterum totus vermis sacco sericeo-mucoso tenuissimo se cingere solet, qui facile detrahitur. Anus in extremitate postica ore fere amplior. Intestina sabulo impleta.

HABITAT in fundo argillaceo sinuum, cuniculos profundos varie flexuosos in argilla habens.

Mouet se vt lumbricus terrestris, non tamen extra cuniculos suos, sed in illis celerrime. Supra foramen excrementa

crementa sua in tumulos spirales maiores emittit, momento citius reuertens in abyssum.

268. LUMBRICVS ECHIVRVS.

Lumbricus antice lingulatus, postice echinatus.

Lumbricus echiurus, Pall. X, 3. Tab. I, fig. 1-5.

Hunc semel mutilatum, parte postica echinata tamen reliqua, in ventriculo cotti scorpii vidi.

269. AMPHITRITE CIRRATA.

Amphitrite cincinnis vtrinque tribus.

Amphitrite cirrata, Müll. prodr. 2617.

Nereis cirrosa, Syst. nat. I, 1085.

Die buschigte Amphitrite, Müll. v. Würm. 188. Tab. XV.

Martini Naturlex. II, 478. tab. E. fig. 1. 2.

GROENL. *Iglulualik*.

DESCRIPTIONI cl. Mülleri l. c. haec tamen addam: constat quidem ex pluribus segmentis; sunt tamen haec in dorso minus notabilia, praesertim in animali extenso fulcis transversis deficientibus ante trigesimum, igitur secundum verrucas laterales numeranda; et in diuersis vidi 60, 68 et 70 talia, quorum 7 priora aequae latitudinis, reliqua sensim minora retrorsum. Cirri frontales in meis albi erant, et cincinni in 5 vel 6 ramos subdivisi 3 tantum segmenta occupabant. Pro singulo segmento (2 anticis exceptis,) verrucam lateralem habet s. annulum eminentem, qui infra ad sulcum abdominalem incipiens hamo minuto nigro sursum crescit crassitie in mediam lateris terminatus acumine. Ex 17 prioribus prostant setae retractiles primo intuitu duae, reuera autem 6, quibus sequentes verrucae carent. Plicae ventris in meis omnes erant pallidae, et totus vermis rubens vel brun-

neus;

neus; sunt tamen segmenta circiter 7 antica dorsi, et 23 —27 lucidiora, molliora, et magis eminentia. Nullas maxillas gerit, neque proboscidem habet, sed orificium rugosum tantum amplificat, intra quod gula grisea in conspectum venit, quae intestino albo in anum usque prolongatur, iuxta quod arteria obscure rubens. Intra gulam omnium globulos griseos inueni, quos pro esca eius habeo; saepe enim tales in fundo inueni, et sunt vere animalcula: sed extra gulam supra plicas abdominales in aliis globulos minores flavos, quos oua dico; in aliis lamellas minutas albas sub pressione in lac profluentes, forsitan semen masculum. Tubulum satis amplum, seque longiorem fere horizontalem, sibi format ex sabulo, argilla et frustis testaceis, sine vlla membrana interna connectente, durum quidem sed fragilem et altera extremitate plerumque fissum.

Variant quidam multo minores pulchre sanguinei, cirris solis albis, tubulos argillaceos inter radices fucorum inhabitantes; sine dubio pulli illius.

HABITAT profunde in sabulo marino sub lapidibus, non nisi aestu maris maiore in conspectum veniens, et se prodit cirris suis frontalibus longe lateque extensis. Etiam inter radices vluarum maximarum mihi obuius.

Ex multis de fundo protractis, et in aquam missis, pauci tantum de tubulo motu flexuoso prodierunt, postea extremitate poslica in spiralem conuoluta quiescentes; omne vero tactum colore rubro tingebant, et de quibusdam in spiritu vini ruptis prodibat fluor sanguineus in massam cinnabarinam coagulans. — Nonne eidem aut simili vltui esse potest ac liquor purpurealis cochlearum?

270 AMPHITRITE CINCINNATA.*

Amphitrite cincinnis vtrinque duobus.

GROENL. vt antecessens.

DESCRIPT. Est praecedenti admodum similis, vt facile pro eadem haberetur, tamen diuersa, multo maior, plerum-

plerumque 9 vnc. longa et penna cygnea crassior. Color in aliis brunneus abdomine rubicundo; in aliis pallidior abdomine albo. Cirri frontales etiam minus longi paucioresque pallide rubent, nec in margine labii superioris siti, sed superiores cingulum proprium ad basin habentes laxum, prominens, et in os vsque ambiens, in quo radicati, antrorsum tamen vergentes; hoc cingulo etiam labium superius obuelatur ab illo licet solutum. Cincinni breuiore pallidi medulla sanguinea vtrinque tantum 2, segmenta duo occupantes, in ramos 10 subdiuisi; ad basin interiorum singuli cincinni adhuc 2 cirri minores, nigricantes, subulati, dorsum versus curuati et tenaciores. Segmenta corporis 96 de fronte in anum sensim lente attenuata, 3 anticis aequalibus breuib, 18 posticis minutis reliquis longioribus. Extremitas postica desinit segmento parum protracto in tubulum cum apertura anali. Plicae abdominales 27, quas sequitur sulcus longitudinalis obscure ruber. Verrucae laterales non prorsus sulcum abdominalem attingunt, et superne desinunt cono fisso cum setis albis nitidis, per totum corpus (quo maxime differt a praecedenti); segmentum primum tantum excipiendum: sed in sequentibus 26 setae 4 — 6, et in reliquis omnibus 2 tantum. Tubulum magnum et amplum habet membranaceum pellucidum album, horizontalem, extremitate postica parum curuum et pedis longitudine, cuius superficies frustis testaceis maioribus lapillisque raro sparsa.

Variant minores magis lucidi cincinnis sanguineis.

HABITAT in profundo maris cum tubulo suo paginae inferiori lapidum adhaerens, super fundum argillaceum procul a littore.

Melius incedit ac praecedens, tubulum tam antrorsum quam retrorsum sine difficultate relinquere valens.

271. AMPHITRITE PLUMOSA.*

Amphitrite tentaculis 2 longis, flabellis caput
setasque pediformes tegentibus.

Amphitrite plumosa, Müll. prodr. 2621.

GROENL. *Merkolualik*.

DESCR. Haec sub inuolucro suo pupam mentitur, antice crassior, postice gracilior; si autem denudatur, vermis membris satis instructus in conspectum venit 15 lin. longus et $1\frac{1}{2}$ latus, antice angustior, postice latior, medio latissimus, vbiq; teres, mollis, debilis, cute enim tenuissima vestitus. Color antice posticeque albicat (in aliis antice rubescit), in medio flauo-rubicundus, vbi in dorso macula longitudinalis purpurea interrupta in lineam rubram antice posticeque producta. Corpus integrum pellucidum, vix articulatum, sed vtrunque sinibus lateralibus 40-52 quasi diuisum, interstitiis sinuum tuberculatis et flabellis pediformibus instructis. Constant flabella setis tenuissimis radice connexis apice dilatatis albis nitidis, vt totum corpus quasi plumulis obueletur; media recta, antica vero antrorsum versa, pagina anteriore concava et sensim maiora, postica sensim minora retrouersa et pagina posteriore concava; duo vltima caudam spuriam formant, inter quae anus rotundatus. Sub singulo flabello verius abdomen seta simplex robustior s. aculeus longior retro curuatus, aureo-nitidus, basi receptaculum molle habens, intra quod tamen non retrahitur. Caput a trunco satis distinctum sinu laterali profundiore, minutum apice angustato, vbi subtus orificium album dilatabile, cuius labium superius circis tenuissimis breuibus numerosis purpureis oblitum. Vtrunque ad os tentaculum longius contractile, album. Flabella 2 maiora antrorsum tendentia caput obtegunt antice supraque conniuentia, infra patentia. Inuolucrum cinereum sericeum, quasi exuuiae, totum corpus cingit tam accurate, vt tam flabella

flabella quam aculei, licet vestiti, tamen promineant; caput autem inde non conspicitur, solis cirris de apertura antica oblonga emissis. Pro ano etiam apertura postica, et aculei inuolucrum perforant: hinc vermis cum inuolucro suo incedere valet. Interdum contingit seminudum vel plane nudum conspici viuiorem. — Num inter ramulos fucorum inuolucrum laceratur, an vermis sub illo metamorphosin subiturus vel saltem maturior euasurus illud demum sponte relinquit?

HABITAT in profundo maris inter radices vluarum.

Bene satis ingreditur, aculeis vt ambulatoriis, flabellis vt natatoriis vtens. Extremitatibus suis connuens laruam simulat.

272. AMPHITRITE AVRICOMA.

Amphitrite cirris binis vtrique, antice flabellis duobus aureis, rigidis.

Amphitrite auricoma, Müll. prodr. 2622. Zool.

Dan. tab. XXVI. egregie.

Sabella granulata, Syst. nat. I, 1268.

Sabella Belgica longa acuminato-reflexa, Mart.

Conch. I, 25, 71. tab. IV. F. 28.

Sabella Belgica minor, ib. 70. fig. 27. forsitan varietas huius?

GROENL. *Imab-Polia*.

DESCR. Figura huius conica plano-conuexa, abdomine planiore transuersim sulcato, dorso conuexiore laevi nitido. Extremitas antica latior superne, oblique truncata, pallida, callosa, subinaequalis, postice rotundata margine prominente, margine antico flabellis 2 aureis, nitidis, rigidis, medio patentibus obsito, singulo ex 9 ciliis planatis, acutis, mediis maioribus intus deorsumque curuatis, aurichalco simillimis, profunde radicatis, constante. Vtrique ab illis tentaculum molle longum crassiusculum, attenuatum, griseum, ad basin papil-

papillum duplicem album et minorem rubrum habens. Pone illud tentaculum inferius simile, papillo tamen rubro carens. Sub flabellis labium magnum planatum subcrustaceum, margine rotundato ciliato, ad cuius basin subtus os rugosum, parum prominens, et cinctum cirris permultis rubicundis plerumque contortuplicatis, ut orificium prorsus tegant. Gula in animalculo extenso parum eminet, non armata. Truncus incisuras laterales 20 habet; sic diceretur 20-articulatus: dorsum tamen nullos habet sulcos, (postica segmenta si excipias;) in abdomine vero 4 segmenta antica distincta sulcis transversis, quae 2 longitudinalibus in 8 minores areas subdividuntur; quintum simile, sed minus distincte; in reliquis sulci 2 longitudinales producti medietatem a pedibus lateralibus dirimunt. In postico dorsi etiam sulcus longitudinalis exiguus. In segmentis 2 anticis utrinque cincinni 2, ex costa crustacea alba falcata et cirris tenuissimis obscure rubentibus posticis in curvatura, constantes. Segmenta 3 sequentia utrinque papillo conico setis paucis aureis armato, sursum retroque tendente; 12 sequentia similia, sed setis pluribus et longioribus, et praeterea eminentia transversa arcuata abdominalis, versus medietatem acumine nigro terminata. Caudam efficit lamella ovata superne versus dorsum eminens, margine inciso, postice operculo oblongo ani prolongata, et subtus lateribus transversim sulcatis. — Hac cauda aperturam; tubuli posticam, et flabellis aurichalcicis anticam operire solet. Color dorsi rubicundus maculis sparsis pallidioribus praesertim postice, abdominis pallidius rubens linea longitudinali sanguinea. — Tubulus testaceus conicus apice subcurvo, verme parum longo, glaberrimus, antice margine subferratus, ex particulis arenariis, rotundis vel angulatis, omnibus planis, rubicundis nigrisque bitumine albo connexis, confectus, intus membrana laevi castanea vestitus *).

HABITAT

*) Quae hic adhuc desiderari possent, oculatus noster Müllerus

HABITAT in argilla sub lapidibus scopulorum. Vltra 5 segmenta antica illam extra tubulum suum committere non vidi; caudam de apertura postica emittere solet excrementis suis flavis se priuatura.

273. NEREIS NOCTILVCA.

Nereis corpore vix conspicuo.

Nereis noctiluca, Syst. nat. I, 1085. Faun. Suec.

2098. Müll. prodr. 2623.

Morild-Ormen, Bom. V, 396.

GROENL. *Ingnerolak*.

Hanc saepe vidi in limo de profundo maris protracto inter radices vluarum, fulgore coeruleo - viridi micante noctu splendentem, nec tamen ob paruitatem et agilitatem eius rite contemplatus sum. Dum modo autem Nereis erat, nullus dubito, quin noctiluca auctorum.

274. NEREIS DIVERSICOLOR.

Nereis subdepressa, pedibus acuminatis festiferis.

Nereis diuersicolor, Müll. prodr. 2624.

Die bundte Nereide, id. v. Würm. 104, tab. VI.

Scolopendra marina, Syst. nat. I, 1064. It. Wgoth.

191. cf. Ionst. inf. 193. tab. XXV.

Söeskolorm, Ström, I, 198, 2. Bom. VII, 284, 2.

GROENL. *Sengiak*.

Hanc a cl. Müllero l. c. satis accurate descriptam praetereo.

HABITAT in littoribus marinis haud frequens.

T 2

275. NE-

rus suppeditabit, quando figuris fasciculi primi Zoologiae danicae descriptiones avidissime expectatas subiunxerit.

275. NEREIS VERRUCOSA.

Nereis conuexa, pedibus cirratis verrucosis.

Nereis verrucosa, Müll. prodr. 26:8.

Die Warzige Nereide, id. v. Würm. 140. tab. VII.

Nereis pelagica, Syst. nat. I, 1086. Faun. Suec. 2096. Ol. 1002.

Söeskolorm, Ström, I, 197, 1. Bom. VII, 284, 1.

Aët. Hafn. X, 9. Tab. IV.

Nereis ferruginea, Aët. Hafn. X, p. 169. Tab. c. fig. 10.

GROENL. *Sengiarfoak*.

DESCRIPT. Huius satis notae descriptionem a pluribus habemus, optimam autem a cl. Müllero v. Würm. l. c., cui annotationes sequentes (occasione exemplarium permultorum viuorum) adiacere liceat. Vidi 7 unc. longitudine, et 4 lin. latitudine tenentem, nec tamen eius segmenta plura quam 78, licet integrae, cauda enim instructae. Ceterum numeravi sine respectu magnitudinis segmenta 56, 65, 76, 78, 86 in diuersis; igitur de numero nil certi statui posse patet: hunc characterem etiam quam maxime vacillare facile credat, cui mutilatio et redintegratio articulorum innotuit; sub redintegrando enim articulo caudali primum accrescente, reliquis vero successiue, a momento conspectus numerus dependet. Abdomen eius quidem carinatum, sed in carina ipsa sulcus longitudinalis etiam in viuis. Collum segmentis reliquis duplo latius dictum, secundum longitudinem vermis intelligendum est; ceterum etiam hic corpus maximam latitudinem habet, retro sensim lentissime tamen decrescens in caudam, cuius propinquitas vix $\frac{1}{3}$ latitudinis colli habet. Color vulgaris brunneus est, minus magisque obscurus, semper nitidus et in abdomine pallidior vel subliuidus. Lineam longitudinalem dorso coccineam rectam et abdominis maiorem pro singulo segmento flexam habent

habent omnes, quae in lucidioribus conspicua satis, in obscuris tamen difficulter nisi cute exteriori detracta apparet: sunt igitur interanea transparentia; de quo certior factus sum, dum in quibusdam abdominalem breui interruptam vidi ob sordes intestini alius obuenientis, quibus eiectis rursus integra apparebat. Si etiam vermis ex latere consideretur, duplex linea bene satis conspicitur. Colorem respectu loci variare credo, tam magnis, quam minutis, omnicoloribus. Orificium contractum albescit. Caput plerumque corpori concolor macula triangulari alba inter oculos, et minori vtrunque; in lucidioribus tamen fere album basi vrceolorum frontaliū tantum brunneum. Ad basin vrceolorum, et quidem in combinatura cum capite, tentacula fere cruciatim sic proportionata sunt: maximum superum, dein anticum, inferum et posticum sensim breuiora, praeter basin tuberculatam communem singulari suo papillo eminenti insidentia; haec animal pro lubitu flectere potest, plerumque autem supremum et anticum antrorsum et duo reliqua transuersim dirigit. Tentacula, cirri frontales, caudales, laterales et pedes (setis exceptis,) albicant; maxillae ex fusco nigricant compressae. Setae pedum omnes mihi ferrugineae apparebant, etiam introductae transparent; superiores 2 tantum aequales et inferiores 3 longiores, medio longissimo, numerare potui, et videbantur hae inter verrucam tertiam quartamque, similiter ac illae inter primam secundamque locatae. Caro eius alba tendinosa, et cutis submembranacea: hinc prae congeneribus scolopendris affinis. Saepissime mutilata occurrit, nec raro redintegrata, partibus adnatis lucidioribus et imperfectis.

HABITAT vulgatissime in fundo maris, inter radices vluarum, sub lapidibus et intra testas vacuas, quarum incolas verosimiliter deuastauit.

Optime ingreditur motu flexuoso, et, vt congengeres, angustis submarinis destinata setis retractilibus a sa-

pienti Creatore instructa est, vt sine offensione protendat; alibi etiam minus valet. Vrceolis frontalibus fundum perfodit, et sub incessu cirris omnibus mobilissimis obiecta scrutari videtur.

276. NEREIS ARMILLARIS.

Nereis subdepressa, pedibus conicis, cirris lenticularibus.

Nereis armillaris, Müll. prodr. 2626.

Die geperlte Nereide, id. v. Würm. 150. tab. IX.

GROENL. *Sengiarak*.

DESCR. Color maiorum fuluus, minorum (vt etiam segmentorum nouorum in redintegratis) flauicans; fascias transuersas, non autem longitudinales cum punctis lateralibus, dorsi nudis oculis vidi. Caput corpore angustius, nec nisi in contracto animali $2\frac{1}{2}$ segmentis sequentibus aequale; fronte media profunda incisâ conos duos laterales format, qui mobiles officio papillorum vrceolatorum praecedentium funguntur. Tentacula vtrunque quatuor eodem loco ordineque ac in verrucoso, quorum superius et posterius longiora fere aequalia, reliqua 2 minora, praesertim inferius. In angulo incisurae etiam cirri 2 frontales conis breuiores, basi approximati, apicibus distantibus, oblique antrorsum surgentes. In viuis etiam collum breue non pedatum videre suspicatus sum, quod in mortuis (in spiritu vini contractis) euanuit. In tali statu etiam tentacula et cirri frontales minus distinguere poterant *). Maculae oblongae obscurae in apertura orificii conspicuae apices maxillarum indicant, et imprimendo gulam proboscis in conspectum venit maxillis minutis albo - auratis praedita. Reliqua vt in Müll. v. Würm. l. c.

HABITAT

*) Hinc non mirandum, si in deformatis, quas tantum cel. Mullerus contemplatus est, membra haec, ex parte etiam forte delapsa, non conspexerit.

HABITAT ad littora in sabulo marino profunde se condens, nec nisi delapsu maris maximo accipi potest. Est agilissimus, cirros suos continuo motitans.

277. NEREIS INCISA. *

Nereis (ore forcipato) conuexa, segmentis distantibus, pedibus simplicibus cirratis.

GROENL. *Sengiak*.

DESCR. Longa $2\frac{1}{3}$ vnc., lata 1 lin. — Corpus elongatum, versus extremitates attenuatum, medio latius, supra conuexum nitidum, infra planiusculum sulco humili longitudinali medio. Segmenta 80 numeravi, lateribus incitura profunda angulari late distantia. Color dorsi in segmentis 20 anticis et totidem posticis pallide ferrugineus, segmentorum interstitiis, et singuli fascia, albis; in intermediis 40 obscurior subgriseus interstitiis albidis; abdominis albido-rubicundus. Caput et oculi, ut in Nereide armillari; sed conii in praesenti suburceolati, globulum nempe vix notabilem in apice ferentes. Collum non pedatum segmentis sequentibus maius. Tentacula quatuor utrinque simplicia cruciatim fere ita disposita: posticum longum in colli postica parte cirris corporis aequale; superum anterius etiam in collo pone basin conii paulo brevius; inferum oblique ante superum quasi de latere conii, sed reuera in combinatura eius cum capite situm multo brevius; anticum illi aequale sub cono fere rectum, ut facile transeat. Cirri 2 frontales et caudales ut in Nereide armillari, sed simplices. Os maxillis 2 flavis minutis armatum. Pedes totidem ac segmenta corporis, utrinque segmentis ultimis non exceptis. Pes singulus constat cono magno horizontali recto, (qui prolongatio segmenti,) de cuius apice seta maior et 2 minores transparentes exferuntur; ad harum basin inferiorem cirrus brevis mollis deorsum vergens, et ad basin conii versus dorsum cirrus longus alternatim deorsum sursum flexus.

HABITAT inter radices vluarum maximarum procul a littore, rarus.

Minus viuida, super fundum quasi timens parum incedit.

278. NEREIS APHRODITOIDES.*

Nereis (ore forcipato) depressa, non fulcata, pedibus cirratis papilligeris.

Vix *Nereis pusilla*, Müll. prodr. 2631. filamenta enim non articulata.

GROENL. *Sengiarak*.

DESCR. Inter minutas numeranda, vix vncia longior et 1 lin. lata. Statura refert aphroditam denudatam, supra infraque planiuscula (infra tamen magis exacte) integra, sine sulcis transuersis, incisuras tantum laterales habens, quas 32 numeraui praeter caput caudamque, antice posticeque leniter angustata. - Caput album trunco angustius, de illo sulco transuerso distinctum, antice rotundatum 2 papillis distantibus compressio-conicis minutis, inter quas cirri duo frontales papillis paulo longiores albi. Tentacula 4 longiora alba vtrinque in capite cruciatim disposita, supero maximo etiam cirris corporis maiore, dein postico, antico, infero sensim breuioribus. Os subtus, de quo tubulum album margine ciliato, et maxillis 2 nigris armatum protrudere potest. Oculi 4 nigri in vertice situ quadrato, respectu animalis satis magni, anticis maioribus. Incisurae corporis angulares; igitur pedes distant, qui totidem ac incisurae. Singulum pedem format conus horizontalis rectus, terminatus fasciculo setarum (circiter 5) aurearum, cui ad basin superam cirrus longus mollis simplex, ad apicem papilla conica et subtus 2 aliae minores, omnes molles pallidae. Cirri caudales 2 longi tentaculis similes. Color partis anticae (pro incisuris 6) albo-flauicans pellucidus, tubulo oris trans-

transparente supra nigricante, infra coerulescente, margine antico et lateribus nigris; reliqui corporis rubicundus, lineis 2 ferrugineis abdominalibus approximatis interruptis per transversales in segmento singulo; in dorso vero vix rudimentis solitariae talis et transversalium.

Variant quaedam pallide viridantia lineis abdominalibus, dorsali, et transversalibus, rubris, pulcherrima.

HABITAT in fundo limoso, et quidem fretorum angustorum, vbi fluxus maris rapidus; haud frequens.

Est admodum viuida, sine mora sub fundo se condere conans.

279. NEREIS VIRIDIS.

Nereis depressa, lamellis pedum lanceolatis.

Nereis viridis, Syst. nat. I, 1086. Müll. prodr. 2636.

Die grüne Nereide, Müll. v. Würm. 162. tab. XI.

GROENL. *Sengiarak*.

DESCR. Oculi eius reuera 2 tantum; sed praeter cirros 4 rostri, vtrinque in capite 4 tentacula ita ordinata vt in aphroditoide: supremum illorum animal continuo sursum erigens vibrat sub incessu. — Rostrum minus rotundatum ad latera quasi angulum habet, vbi cirri dicti (2 vtrinque) locati. Pro cirris caudalibus 2 lamellas lanceolatas habet lateralibus breuiores. Pedes constant papilla maiore conica supera, cui lamella lanceolato-acuta insidet, et minore subiecta bifida, ramo supero setis numerosis nitidis lamella dimidio breuioribus instructo, inferiore vero non armato. Proboscis corpore pallidior fere $\frac{1}{3}$ corporis longitudine aequans, cylindrica fere linearis; dum autem retrahi incipit, apice incrassatur: maxillis caret. Reliqua vt ap. Müll. v. Würm. l. c.

Variant minores rubicundi linea dorso longitudinali viridi, capite, tentaculis, cirris lamellisque niueis — Virgines pulcherrimae inter Nereides.

HABITAT cum Nereide incisa.

Currit egregie; natare etiam valet lamellis suis retro-versis oblique sursum erectis.

280. NEREIS COERVLEA.

Nereis glabra coerulescens.

Nereis coerulea, Syst. nat. I, 1086. Faun. Suec.
2095.

GROENL. vt antecedens.

Hanc semel offendi in littore maris, super fundum lapideum currentem, Nereidi viridi affinem, corpore suo azureo splendidam; nec tamen rite contemplatus sum, et postea nullibi obuia fuit.

281. NEREIS MACVLATA.

Nereis conuexa, lamellis pedum subcordatis.

Nereis maculata, Syst. nat. I, 1086. Müll. prodr.
2635.

Die gefleckte Nereide, Müll. v. Würm. 156.
tab. X.

GROENL. *Sengiak*.

DESCRIPT. Hanc etiam a cl. Müllero v. Würm. I. c. secundum exemplar tamen mortuum descriptam, observationibus in viuo habitis, quatenus discrepant, tantum illustrabo. Antice angustior erat, licet post pauca segmenta crassitiem maximam obtinuit, versus postica sensim attenuata. Longitudo 4 vnc., hinc inter maximas numeranda. Dorsum planius ac abdomen. Color dorsi virescens, (antice posticeque pallidior,) linea longitudinali obscuriore vtrinque ad pedes, pro singulo segmento flexa (maculas alias non obseruavi). Abdomen pallidum unicolor, vbi etiam sulci segmentorum minus notabiles. Lamellae pedum flauo-virides; venas in illis obseruare non

non potui. Papilla pedis superior viridis setis flauo-viridibus armata, sed inferior lamellae concolor non setosa. Praeterea in abdomine verrucae minutae 5 transuersales in singulo segmento, quarum media flauo-viridis carinam mentiens, reliquae abdominis colore. (Forſitan hae in ſpiritu vini retractae impreſſiones Mülleri memoratas formarunt.) Caput album, paruum, planiusculum, rotundato-attenuatum in roſtrum longius (in cuius baſi nullas verrucas vidi). Cirri frontales albi, breues, 2 vtrinque in angulo roſtri, vnus ſuper alterum (hinc inferior non facile conſpicitur). Collum album capite longius ſine pedibus; ſed in illo tentacula 4 alba vtrinque cruciatim locata, et vt in aphroditoide proportionata. Oculi 2 tantum, ſatis magni. Cirri caudae pallide virescentes, ſubulati, tentaculis breuioreſ et craſſioreſ. Viua proboscidem ſuam protrudere noluit; in ſpiritum vini vero miſſa per fiſſuram corporis ad ſegmentum 36tum factam proboscis haec in conſpectum venit antice attenuata, poſtice in-craſſata, cum petiolo longo; ſic a Mülleri indicata ſatis diuerſa, ſed reſpectu euolutionis diuerſam figuram forte aſſumere poteſt.

HABITAT cum Nereide inciſa.

Dimidium poſticum agilitate motitare valet, antico interim quaſi mortuo immobili.

282. NEREIS FLAVA. *

Nereis (ore proboscideo) depreſſa, lamellis pedum oblongo - ouatis.

Vix *Nereis ſtellifera*, Müll. prodr. '2632, rationem enim talis nominis in mea non vidi.

Haec vel ſequens an *Nereis mollis*, Syſt. nat. I, 1085.?

GROENL. *Sengiarak*.

DESCR. Nereidi viridi ſimilis, in quibusdam tamen

ab illa diuersa; longa 27 lin. lata 2 lin. Tota flaua, abdomine, capite, collo, pedibus, cirris frontalibus, tentaculis, et sulcis transuersis segmentorum pallidioribus. Supra plano-conuexa, infra exactius plana. Segmenta corporis 140 numeravi, quorum antica posticaque attenuata. Caput corpore angustius, minutum, rotundatum, antice rostro attenuato prolongatum; angulis prominentibus vtrinque de angulo rostri cirri 2 breuissimi, alter super alterum. Oculi 2 nigri. Collum breue non pedatum, in quo vtrinque tentacula 2 basi vnita, furcam referentia et cirris rostri vix aequalia, crassiuscula; subtus in collo sulcus longitudinalis medius, in cuius extremitate antica os, de quo raro proboscis tubularis alba emittitur in longitudinem 5 vel 6 segmentorum, minime armata. Pedes vtrinque linea longitudinali pallida a corpore distinguuntur, ceterum pedibus Nereidi viridi similis, sed lamella magis oblonga et apice obtuse rotundato, minime acuminato. Setae, quae nigricant, non de apice, sed de latere superiore papillae superae emittuntur; papilla infera brevis non fetosa. Cirri caudae oblongi nigricant.

HABITAT cum Nereide incisa.

Mores habet Nereidis viridis; nec rarum est extremitatem anticam posticamque opposita versus simul moventem videre.

283. NEREIS LONGA. *

Nereis (ore proboscideo) subdepressa, papillis mamillaribus pro lamellis pedum.

Vix *Nereis alba*, Müll. prodr. 2634, pedes enim in mea non mutici.

GROENL. *Sengiak*.

DESCR. Est longissima omnium, quas vidi, quippe quae 9 vnc. longa, vix tamen 2 lin. lata. Plano-conuexa,

vexa, infra vero planior, medio latior, antice posticeque attenuata, exactius tamen versus postica. — Segmenta corporis numeraui 190, 200, 240 et supra, ratione longitudinis vermis. Caput, collum, oculi, tentacula, cirri rostri, et os cum proboscide omnino vt in praecedente. Dorsum sulco longitudinali vtrunque quasi in 3 partes diuiditur, lateralibus magis conuexis. — Pedes, vt praecedens, habet bifidos; sed papillae ambae aequales, et supera apice setas habet obscuras: adhuc sub his versus abdomen papilla minuta deorsum versa. Loco lamellarum in hac papilla maior conica apice attenuato mamillam s. lagenam referens. Segmentum vltimum non pedatum, de quo cirri caudales, breues, oblongi distantes. Color variat: minimae enim totae albae, capite tamen cum cirris, pedibus abdomine, lateribusque dorsi candidioribus, proboscide etiam lactea transparente, setis vero caudalibusque cirris nigricantibus; mediocres medio dorsi rubicundae vel griseo-virides; maximae vero dorsum habent virefcentes lateribus obscurioribus, sulcis vero lucidioribus, manillarum apicibus obscure viridibus abdomineque aeneo-albido.

HABITAT ad littora sinuum, in fundo argillaceo vel arenoso, vbi etiam leui maris decessu aqua deficere solet; praesertim ad ostia riuulorum frequens. In fundo meatus profundissimos habet, de quibus corpore suo longo protracto super fundum incedit, nec tamen facile aperturam cauda sua relinquens, vt periclitans momento retrogrediatur.

284. NEREIS ROSEA.*

Nereis (ore proposcideo) conuexiuscula, pedibus bifidis abdominalibus, cirrisque longis lateralibus.

An *Nereis punctata*, Müll. prodr. 2633?

GROENL. *Sengiarak*.

DESCRIPT.

DESCRIPT. Haec inter minimas numeranda, vix $\frac{1}{2}$ vnc. longior, nec 1 lin. latior. Statura corporis, capite, tentaculis, cirris frontalibus, oculis et proboscide Nereidi viridi similis, supra conuexiuscula, infra plana sulco leui longitudinali. Segmentis constat circiter 56 notabilibus satis ob sulcos interstitiales supra infraque. Pro singulo segmento vtrinque cirrus longus tenuis, tentaculis similis, sub quo versus abdomen pes bifidus in duas papillas aequales setis aureis instructas. Cirri caudales breviores tentaculis similes. Color dimidiae anticae pallide griseus proboscide obscuriore transparente; posticae vero pulchre roseus, extremitate caudali tamen albida. Admodum mollis est.

HABITAT in sabulo sub lapidibus ad littora maris.

Bene satis incedit, nec tamen celeriter, minus viuida. Sponte sub conspectu non raro scinditur transuersim, et semper illo corporis loco, vbi color griseus roseo occurrit, singula parte adhuc viuia pro nouo animali habenda ab ignaro.

285. NEREIS PRISMATICA. *

Nereis triquetra, pedibus distantibus papilla simplici setigera, supra cirrata.

Nereis prismatica, Müll. prodr. 2637.

CROENL. *Sengiarak*.

DESCR. Haec facile minima, vix 6 lin. longior, nec $\frac{1}{2}$ lin. latior. Corpus vere prismaticum, subtus planum, supra vero ob acumen in 2 partes oblique planatas diuisum, retro sensim attenuatur. Color albo-flauicat lineis 3 longitudinalibus, media sc. recta et marginalibus undulatis, griseis in dorso. — Segmenta 25 numeraui, quae tamen neque in dorso, neque in abdomine sulcos interstitiales habent, secundum incisuras laterales undatim currentes tantum determinanda. Caput paruum rotundatum,

tum, planiusculum, vt etiam collum, non pedatum. Oculi 4, quorum 2 postici magis contigui. In capite colloque cirri 11 simplices numerantur: sc. inter oculos priores cirrus solitarius quasi cornu sursum antrorsumque tendens; in collo 2 similes versus latera tendentes; (hi 3 longissimi, fere aequales, grisei, apice plerumque spirali;) 2 frontales breuiores albi, retro curuati, basi approximati; 2 laterales vtrinque sub oculis breuiores (et ex his 2 postici anticis breuiores) albi, extrorsum tendentes; sub capite ad os adhuc cirri 2 breuissimi albi deorsum versi, forsitan palpi; inter hos orificium minutum, de quo quidem nullam proboscidem emitti obseruaui, nec tamen ideo praesentiam talis nego. Cauda terminatur cirris 2 albis breuibus. De singulo segmento corporis etiam cirrus albus brevis vtrinque, sub quo versus abdomen pes simplex conicus, magnus satis, cum setis 2 (vix pluribus) albis nitidis exserendis.

HABITAT in massa flaua spongiosa foetida, quae lapides maiores subtus vestit ad littora, nec nisi decessu maris maiori adeunda; rarior in arena.

Extra massam dictam minus viuida, tarde incedit; massam dimidia parte intrat, postica propendente. Cirri 2 frontales admodum agiles, minimo etiam obuiente se retrahunt.

286. NEREIS BIFRONS. *

Nereis depressa, pedibus papilla simplici setigera, supra cirrata, mediis simul remigeris.

Nereis bifrons, Müll. prodr. 2638.

GROENL. *Sengiarak*.

DESCRIPT. Est praecedenti affinis. Longitudo 1 vnc., latitudo medii 1 lin. Corpus valde compressum, subtus subsulcatum, antice posticeque attenuatum. Segmenta

menta corporis 56 fulcis transuersalibus et incisuris laterabilibus satis notabilia. Caput paruum, rotundatum antice oblique truncatum, decliuitate intus versus os tendente. Oculi 4, quorum 2 in vertice, et 2 maiores in decliuitate antica: hinc tam sursum quam antrorsum spectat. In capite cirri 7 et os subtus cum palpis suis albis ut in praecedente; sed deficit hic collum cum 2 cirris suis, dum primum segmentum pone caput reliquis simile: neque in hac proboscidem vidi. Cirri caudales et pedes simplices setosi supra cirrati, fere ut in praecedente: pedes tamen magis laterales, setae nitidae, cirri longiores; et segmenta 7-30 hoc singulare habent, quod cirro papillaeque pedis remus albus interiectus sit, qui constat costis duabus solidis, et membrana intermedia tenuissima complicabili, ut certis temporibus non nisi stylus simplex subulatus conspiciatur: hinc vere remigera dici potest, dum etiam illis in aqua ut remis utitur. Color capitis albus, corporis vero cum pedibus cirrisque fuluo-brunneus, abdomine tamen pallidiore.

HABITAT cum praecedente, massam tamen dictam tota intrans, tunc minus viuida; in aqua vero et arena libera viuida satis.

Continuo se motitat flexuose remigando versus superficiem aquae, quam cirris frontis attingens fundum repetit mergendo. In arena etiam bene incedit.

287. NEREIS CAECA. *

Nereis (ore proboscideo) subconuexa, antennis spuriiis breuissimis, lamellis pedum duplicatis ciliatis.

An *Blödru Skere*, Ol. 1000 tab. X. fig. 6-10.?

GROENL. *Sengiarsoak*.

DESCRIP. Est haec inter maximas numeranda, 8 unc. longa, et 6 lin. lata. Caret oculis. Corpus fere line-

lineare extremitatibus summis angustatis, crassum robustumque, supra plano-conuexum, infra planius sulco levi longitudinali. Segmenta 86, 94 et 100 in diuersis numeravi, quae sulcis annularibus vtrinque profundioribus, infra leuioribus, supra vix notabilibus, designantur. Caput minutum, depressum, antice vtrinque angulatum, vbi tentacula 2 breuissima, mollia, conica, obtusa, postice rotundatum. Subtus sequitur orificium longitudinale labiis lateralibus plicatis inclusum, de quo exseritur proboscis, longitudine 7 priorum segmentorum, ampla, sphaerica, cum petiolo breui cylindrico, flauicans, rigidiuscula, versus antica tribus ordinibus cirrorum subhispidorum cincta, et apertura terminali humiliore, quae innumeris cirris tegitur, instructa. Proboscis haec non emissâ subtus conuexitate ouata conspicitur. Segmentum primum sequentibus multo angustius, vtrinque supra infraque terminatur papilla conica tentaculis capitis maiore, ante quam fasciculus setarum; et subtus ad os minorem sine setis habet. Segmentum secundum supra primo, infra vero reliquis, simile est. Totidem pedes vtrinque ac segmenta habet, qui sulco longitudinali à corpore distinguuntur, et constant corpusculis duobus conico-triangularibus, sulco medio longitudinali interstinctis, et totidem squamulis rotundis illorum lateribus interioribus annexis, et sibi inuicem oblique imbricatis, quarum paginae anteriori incumbunt cilia semper exserta: in corpusculo infero adhuc cirrus brevis versus abdomen. Segmentum caudale minutum angustum sine pedibus, vtrinque papillam breuissimam conicam tantum habet, et terminatur cirris 2 longis albis. Color candidus nitore margaritae, sulcis longitudinalibus omnibus et ciliis pedum subferrugineis.

HABITAT in littoribus arenosis sub lapidibus, cuniculos profundos moresque habens, vt lumbricus papillofus.

288. NEREIS SETICORNIS.

Nereis elongata, tentaculis binis longis, tenuibus, pallidis, striga grisea. *)

Nereis seticornis, Syst. nat. I, 1085. Müll. prodr. 2639.

GROENL. *Iglolualik*.

DESCR. Longitudo fere 3 vnciarum, et crassities filii crassioris. Caput postice latius antice in frontem rotundatam angustatur. Oculi duo nigri oblongi transuersales in verrice; ante illos prostant tentacula 2 mollia, flexilia, capillaria, albida, medulla grisea, compressiuscula marginibus lateralibus tenuioribus, longitudine fere corporis. Corpus supra depressum, infra conuexum lateribus sursum rotundatis, versus dorsum inflexis, dorsum quasi canaliculatum efficientibus, compositum est segmentis pluribus (68, 76 et supra), quae sulcis annularibus intersignantur; antice parum, postice vero magis, sensim attenuatum. De margine antico supero singuli segmenti vtrinque cirrus curuus versus dorsum flectitur, qui albidus medulla rubra, infra et post quem papilla minuta sursum versa seta candida exfertili, ut videtur, ex pluribus composita, armata. Sic pedes suos versus dorsum habet, ut eo aptius intra tubulum progrediatur. Segmentum caudale terminatur appendiculis 2 ouatis breuibus lacteis vel rubicundis, submembranaceis. Color corporis antici nigricans interstitiis segmentorum albis; medii albo-virescens linea longitudinali sanguinea in dorso; postici sordide viridis lateribus pallidioribus; praeterea cirri corporis ob medullam suam rubram arcus transuersales rubros mentiuntur. Os sub capite

*) Haec et sequens, me iudice, facile proprium genus ob tubulum erectum inhabitatum et singulares pedes efficere poterant.

pite est apertura simplex dilatibilis sine proboscide ex-fertili. Tubulum inhabitat $\frac{2}{3}$ lin. latum, verme triplo longiorem, supra fundum perpendiculariter erectum tertia sua parte, intrinsecus quasi glutine illitum politum-que, extrinsecus de particulis arenariis vel argillaceis constantem, colore variantem respectu loci iam virescentem, iam ferrugineum vel fuluum.

HABITAT in littoribus maris argillofis vel arenosis.

EDIT planarias minutas, quas tentaculis suis capientem et secum intra tubulum ducentem vidi.

Extra tubulum incedere non valet prona: hinc illum non facile relinquit. — Plerumque tentacula erigit sola huc illucque flexendo rapinam quaerens; interdum os suum in apertura tubuli ampliatur, aquam in gyrum movens, sine dubio rapinam attrahendi causa. Rarius de tubulo vacillando egrediens in caudam usque, quae nunquam prorsus emittitur; sicque in fundum se demittens examinare solet, vix autem aqua mota mirabili velocitate in domum suam retrogreditur.

289. NEREIS FILICORNIS. *

Nereis tentaculis binis longis crassis albis, annulis nigricantibus.

Nereis filicornis, Müll. prodr. 2640.

GROENL. vt antecedens.

DESCRIPT. Est praecedenti similis, sed crassior et breuior. Longitudo 1 unc., latitudo 1 lin. Tentacula crassiora ac praecedentis, alba nigricanti annulata. Segmenta corporis 48 numeraui, praeter caput caudam-que. Sulcus longitudinalis laterum format papillam inferiorem nudam, praeter superiorem bisetam et cirrum dorsalem in singulo segmento. Color antice posticeque griseus, medii corporis ex flauicanti rubroque mixtus li-

nea longitudinali grisea. — Tubulus eius linea crassior et pro verme amplius, admodumque fragilis, dum ex particulis terrestribus constat sine bitumine vel politura intrinseca.

Reliqua cum praecedenti communia habet.

HABITAT in littoribus limosis maris.

290. APHRODITA CIRRATA.

Aphrodita postice acuminata, pedibus cirratis, squamis laeuibus alternatim imbricatis.

Aphrodita cirrata, Müll. prodr. 2644.

Aphrodita imbricata, Syst. nat. I, 1084.

Die flache Aphrodite, Müll. v. Würm. 180 tab. XIV. et Martini Naturlex. III. 132.

Ziegelrücken Aphrodite, Martini l. c. p. 151.

Aphrodita violacea, Aët. Nidr. IV, 366. Müll. prodr. 2645?

GROENL. *Koperdlurksoak*; quod nomen aphroditis omnibus commune.

DESCR. Hac a cl. Müllero l. c. secundum mortua exemplaria, ut ipse fatetur, descripta, quae in permultis viuis quotidie fere in conspectum venientibus observavi, hic publici iuris facere non superfluum futurum censeo. Datur interdum 3 vnc. longa et 4 lin. lata antice, supra infraque complanata, licet crassa satis 36, rarius 37 segmentis constat, quae sulcis abdominalibus determinanda: exque illis 1-4 sensim accrescunt; reliqua sensim decrescunt latitudine, subtus tamen magis notabiliter. Totidem pedes vtrinque. De fronte prostant tentacula 2 longa subulato-annulata pallide grisea, et 2 nigra interiora quadruplo breuiora, similia, inter quae cirrus frontalis medius his longior, albus, versus apicem incrassatus, basi nigrae crustaceae insidens; praeterea de latere capitis vtrinque 2 alii similes, maior parte incrassata

fata nigra supra minorem vix incrassatum, basin crustaceam habentes. Vertex capitis corneus roseus, in 2 conuexitates subdivisus, vbi oculi 4 notabiles satis, nigri. Sub capite os, quod contractum gulam nigram transparentem, labium inferius rugosum et superius tuberculatum bifidum ostendit; euolutum vero tubum cylindricum extrorsum crassiores, margine 18 crenato et apertura 4 dentibus nigris falcatis armata, profert. In segmento singulo corporis denudati papilla dorsalis conica supra pedes; sic 36 vel 37 vtrinque: ex quibus 15 reliquis maiores, medio retusae vel perforatae in 1mo, 3tio, 4to, 6to, 8vo, 10mo, 12mo, 14to, 16to, 18vo, 20mo, 22do, 25to, 28vo et 31mo segmento corporis, papillae minores vero 21 vel 22 integrae in reliquis segmentis, locatae. Totidem squamae dorso incumbunt ac papillae maiores, hinc 15 tantum vtrinque (nec plures nec pauciores inueni)*), illis enim in puncto retuso annexae medietate sua impressa. Sunt squamae hae non tantum proxime sequentibus, sed etiam oppositis suis alternatim, imbricatae, sicque totum dorsum tegunt, 4 anticis reliquis minoribus. Singula figuram habet ovali-reniformem: margine enim antico subarcuato, supra plano-conuexa, subtus plano-concava, in loco autem combinationis e contrario impressura supra macula candidiore notata, et acuminatio infra conspicitur; margo posticus rugosus rugis distantibus reliquo laevi. Cirri longi versus apicem incrassati, illis qui in capite similes, in lateribus corporis totidem ac segmenta, quae sibi squamas non annexas habent, siue ac papillae minores; illis enim ad infra locati, basin licet propriam incrassatam habentes: hinc 21 vel 22 vtrinque, nec plures nec pauciores; et papillis posticis numerosioribus, cirri etiam ibi magis con-

V 3

tigu

*) Hinc suspicor, aphroditam violaceam reuerendi Strömii A. & Nidr. l. c. nullam aliam esse, licet minorem: reliqua enim satis bene conveniunt.

tigui — en rationem, cur ab aliis illi 5 cirri caudales tributi sint! — hi tamen reuera 2 tantum de ano recta protensi, simplices minus incrassati, sed multo longiores. Pes singulus constat trunco molli conico crasso, in 2 ramos diuiso (superiore minore) apice fetis multis aureis armatos: in superiore 18 tales setas sursum vergentes in fasciculos tres diuisas numeraui, praeterea seta maior nigra reliquis inferior totum ramum percurrit; in ramo inferiore itidem, sed setae hic longiores et deorsum flexae, illa maior nigra etiam inter fasciculos 2 supremos prodit. Ad basin rami inferioris subtus cirrus longus cum papilla minuta laterali; estque hic cirrus in segmento primo reliquis longior antrorsum versus os tendens vt palpus. Ad basin trunci adhuc cirrus alius multo tenuior (capilli tantum crassitie), licet eiusdem longitudinis. Sulcus longitudinalis ruber in abdomine arteriam sub ventriculo iacentem indicat; gula in ventriculum oblongum cadit, hicque intestino angustiore prolongatur in anum, qui postice notabilis fatis. Color variat admodum, in vulgatissimis coeruleo-griseus; in aliis subgriseus, coeruleus, brunneus, violaceus, ruber, flauicans, niger, variegatus marginibus interioribus posticisque squamarum brunneis, vel alius coloris, corpore reliquo albo. In coerulescentibus etiam abdomen similem tincturam obtinet, in ceteris candidum. Quaedam etiam tempore vernali abdomen postice rubicundum habent, sine dubio foeminae foetu suo grauidae.

HABITAT frequentissime ad littora maris inter lapides, testacea, radices fucorum, in fundo limoso et alibi. Et sicut Nereis verrucosa inter Nereides, sic haec inter aphroditas vulgatissima.

Est tigris vermium aliorum voracissima, etiam congeneribus non parcens: vidi enim illam Aphroditem longam semetipsa multo longiorem deglutire conantem.

Mense Martio sub squamis et inter pedes maiorum moleculas innumeras rubicundas inueni, quas pro ouis eius, sine dubio de papillis dorsalibus emissis, habeo.

Sub incedendo plerumque caput sub squamis anticis tegit. Squamae eius fixae satis (nec illis mutilatas vidi); sed calori expositae deciduae. Fundum semper tenet, vacillando ingrediens cito satis. In verme nil tentaculis 2 maioribus annulatis viuacius: his enim vix tactis momento decurrit. Extra aquam nil valet.

Est cibus scorpil vulgaris. Vnicum etiam Groenlandum vidi ventriculum eius crudum cum appetitu dentibus suis contundentem.

291. APHRODITA PVNCTATA.

Aphrodita oblonga, pedibus non cirratis, squamis punctatis, medium dorsi non occupantibus.

Aphrodita punctata, Müll. prod. 2642.

Aphrodita squamata, Syst. nat. I, 1084. Act. Nidr. IV, 367.

Die gedüpfelte Aphrodite, Müll. v. Würm. 170. tab. XIII. Martini Naturlex. III, 136. c. fig. 1.

Schlüpperrücken, Mart. ibid. p. 145.

Skere, Ol. 999. Tab. X, f. 7.

Haec a Müll. v. Würm. l. c. accurate est descripta.

HABITAT cum praecedente rarissima.

292. APHRODITA SCABRA.

Aphrodita conuexiuscula, postice subacuminata, pedibus cirratis, squamis scabris in medio dorsi conniuentibus.

Aphrodita scabra, Syst. nat. I, 1084.

Die rauhe Aphrodite, Martini Naturlex. III. 144.

DESCR. Est media inter punctatam et cirratam. Caput paruum rotundatum antice angustatum. Tentacula et cirri capitis vt in *cirrata*, sed breuiores. Vertex capitis, oculi et os itidem. Tubulum suum non magnum raro emittit. Corpus oblongum, postice tamen parum acuminatum, abdomen cum *cirrata* simile habet; dorsum vero magis gibbosum, squamis eminentibus, igitur congeneribus crassior. Segmenta 34 et totidem pedes vtrique numeravi, qui illis in *cirrata* similes; carent autem seta maiore rami superioris, et cirro tenui abdominali. Cirri corporis versus apicem incrassati segmenta alterna occupant, hinc 17 vtrique, breuiores ac in *cirrata*. Latera dorsi vtrique occupant squamae 15 imbricatae, sed in medio dorsi oppositas tantum attingentes, nec illis incumbentes, nec tamen dorsi nudum quid relinquentes. Ex illis 1^a, 3ta, 13ta singula duo segmenta, 2da solitarium, 14ta quatuor et vltima quinque regunt. Sunt hae reniformes, margine nempe antico arcuatae, supra conuexae, subtus concavae. Superficies illarum punctis eminentibus confertis scabra, quatenus de antecedenti imbricata conspicua est, primae igitur tota; estque haec prima orbicularis, marginibus ferratis, excepto exteriori, qui ciliatus. Reliquae itidem ciliatae, sed margine postico et dimidio interiore tantum ferratae. Puncta eminentia parum obscuriora reliquo. In superficie squamae nulla macula, nullaue impressura, sed subtus acumen medium papillae subiectae maiori corporis insitum; papillae etiam minores in segmentis squamas non ferentibus, et cirri caudales vt in *cirrata*. Color sordide viridis abdomine albo nitente, linea longitudinali rubra. In hac obseruavi, quod non in *cirrata* contigit, scilicet 2 squamulas posticas perditas, et 2 alias illarum loco renasci incipientes, albas, humiles, et adhuc laeues. — Sic etiam aphroditae redintegrari possunt.

HABITAT in locis profundis maris sub lapidibus, minus frequens.

Est

Est *cirrata* minus viuax, nec tamen vt illa vacillat sub incedendo.

293. APHRODITA LONGA.*

Aphrodita elongata, alba, squamis concoloribus medio dorfi nudo, pedibus papilla simplici setigera, cirris lateralibus nullis.

Aphrodita longa, Müll. prodr. 2646.

DESCR. Est haec prae omnibus notis elongata, *cirrata* sublongior, nec tamen $1\frac{1}{2}$ lineam lata, fere linearis, antice posticeque rotundata. Color totius corporis albus, candore margaritae nitens. Segmenta 66 et totidem pedes vtrinque, qui papilla simplici conica, setis 4 aureis terminata, constant. Neque cirri pedum vel laterales in hac conspicui. — Bases pedum subtus eminentiores reliquo abdominis, cuius medietas conuexa sulcis transuersis pro singulo segmento, et sulco leui longitudinali. Caput minutum 2 oculis nigris (plures non vidi). — Tentacula 2 simplicia breuia subulata parum curuata, et cirrus frontalis multo breuior; cirri duo caudales tentaculis similes. Dorsum plano-conuexum squamis 56 vtrinque imbricatum, medietate tamen angusta nuda relicta, quae squamis nitidior, et sulcos transuersos segmentorum, nec non alios minores, habet. Squamae sic 10 pauciores quam segmenta sunt, dum prima solitarium, secunda tria, 9 sequentes sedecim, et 46 posticae totidem segmenta regunt. Sub prima etiam caput retrahi potest; estque illa suborbicularis, oppositam suam fere attingens, medio suo corpori annexa, et duobus circulis punctorum eminentium notata; reliquae omnes oblongae, margine suo antico corpori annexae, et postice punctatae duabus seriebus, altera marginem ipsum occupante. Sunt huius squamae fixiores quam congenerum. Os sub capite rugosum, de quo tubulum protrudere il-

lam non offendi; nec dubito illum adesse, dum in gula partes duras curuas flauicantes maxillis similes inueni.

HABITAT in fundo argilloso ad littora maris, haud frequens; meatusque profundos sub argilla sibi facit.

294. APHRODITA MINUTA.*

Aphrodita oblonga, pedibus papilla bifida setigera, cirris lateralibus nullis, squamis numerosis minutis laeuius, medio dorso nudo.

An *Aphrodita lepidota*, Müll. prodr. 2643.?

DESCR. Est haec omnium minima, 8 lin. tantum longa, et $1\frac{1}{2}$ lata, oblonga, fere linearis, postice tamen parum attenuata, extremitatibus rotundatis, supra infraque (magis exacte) planata; 48 segmentis constat, et totidem pedibus utrinque. Dorso utrinque 38 squamulae, violaceae macula aurea lunata (quae tamen non in omnibus), oblongae incumbunt, medietate dorso nuda flauicante. Squamae 5 - 14 reliquis maiores; anticae posticaeque duo segmenta, mediae vero solitaria, tegunt, margineque suo exteriori corpori annexae videntur. Abdomen rubicundum, antice tamen subferrugineum ob gulam nigricantem transparentem. Sub abdomine sulci 2 longitudinales medietatem conuexam includentes, pedes vero excludentes. Nulli sulci transversales supra infraue in conspectum veniunt, igitur segmenta secundum pedes numeranda. Sunt hi breues, vix extra squamas prominentes, et constant papilla conica bifida, ramo superiore nudo, inferiore setis (ut videtur, 2 tantum) instructo. Oculi 2 nigri in fronte approximati, praeter quos adhuc 2 alii postici, (ut videtur,) sed multo minores. — Reliqua ut in antecedente.

Variant quaedam fordide virides maculis flauis squamarum, ceterum similes.

HABITAT in fundo argilloso maris procul a littore, minus frequens.

Lente et recta incedit minus viuida. Caput cum oculis sub squamis prorsus tegere valet. Squamae illius satis fixae.

295. NAIS MARINA. *

Nais fetis lateralibus solitariis tubulo exserendo.

GROENL. *Kumak.*

DESCR. Vix 10 lin. longior, et crassitie fili tenuioris, supra conuexa, subtus plana, postice subacuminata. De parte antica tubulum breuem interdum exserit; ibi etiam supra puncta 2 minutissima nigra, vix conspicua, quae pro oculis habeo. Corpus et pluribus segmentis annularibus constare videtur; pro singulo seta lateralis vtrunque semper exserta, nudo oculo conspicua. Color albi-cat, linea longitudinali media flauo-grisea, extremitates tamen non attingente, et pro singulo segmento interrupta.

HABITAT in littoribus sub conferuis marinis, praefertim locis cauernosis, vbi aqua sub aestu maris remanere solet.

Motu serpentino supra fundum lente incedit, tubulo suo obiecta continuo visitans. Interdum corporis anticam partem erigit, postica fundum tenente. Nec raro conferuas motu spirali ascendit.

296. NAIS QVADRICVSPIDA.

Nais verrucis lateralibus bifidis fetosis, cirris abdominalibus et cauda quadrifida,

GROENL. *Pullateriak.*

DESCR. Longitudo $2\frac{1}{3}$ vnc. et latitudo $1\frac{1}{4}$ lin. Antice et magis postice attenuata, supra plano-conuexa, subtus

subtus planior subcanaliculata. Constat 104 segmentis annularibus, totidemque pedibus vtrunque sub abdomine fere locatis. Efficit pedem singulum verruca mollis bifida, parte exteriori minore vnica seta armata, interiori maiore vero tribus candidis. Subtus in abdomine versus medium 2 ordines cirrorum mollium retro flexorum: his tamen carent segmenta 4 antica, quae magis eleuata. De segmento primo prominet rostrum vel potius labium attenuatum cum ore supero rugoso, quod in agone mortis in vesiculam oblongo-quadratam cum apertura media amplificauit, nec postea retraxit. Cauda brevis cylindrica extremitate hianse subtetragona cum cirris 4 breuibus, inferioribus minoribus. Color in aliis pallide ruber, in aliis rubicundo-griseus, abdomine pallidior et linea longitudinali pulchre purpurea, quae in dorso minus notabilis. caret oculis et tentaculis.

Est admodum mollis debilisque.

Variant quaedam maiores, segmentis 19 anticis brunneis sine striga notabili, sequentibus 28 roseis striga media magis dilatata.

HABITAT sub lapidibus marinis in sabulo littoreo, leui etiam aestu maris aqua carente, satis frequens. Tempore vernali maiores, in segmentis roseis, moleculis innumeris eiusdem coloris impletos offendi, quas pro ouis eius habendas censeo.

VESTITVR gordiis minutis in sabulo obuuiis: de ore enim in agone mortis ampliato *Gordium lacteolum* prodire vidi.

Est minus viuax extra sabulum difficillime ingrediens.

296. b) TAENIA PHOCARVM. *

Taenia plana, capite longo tetragono, quadrilobato, ore antico verrucoso,

GROENL. *Urksub-kuma*.

DESCR.

DESCR. Hanc satis demonstraturam esse credo, Taenias dari capitas: est enim tam magna et caput eius tam visibile, ut de re certo certior factus sim. Longitudo eius $1\frac{3}{4}$ vln., et latitudo 2 lin — Tota flava est, admodum planata, ex segmentis annularibus imbricatis fere innumeris, (400 et ultra numeravi,) anticis confertissimis et minutissimis, composita. Extremitas postica latior rima anali terminata; versus caput autem sensim angustatur. Caput reliquo latius, collo angustiore insidens. tetragonum, de angulo singulo lobum oblongo-lanceolatum antrorsum tendentem habet; et extremitate antica verrucis siue papillis numerosis satis visibilibus instructum est, ubi os. Est admodum foetida.

HABITAT in intestino recto Phocae barbatae, in fluore flauo se volitans vaga. Plures simul reperi.

297. TAENIA ERYTHRINI. *

Taenia plana latissima, capite breui tetragono octolobato, ore antico punctato.

GROENI. *Sullukpaukab-kuma.*

DESCR. Datur longitudine 3 vlnarum, et latitudine 4 linearum. Admodum planata est, composita ex innumeris segmentis viminalibus se inuicem retro excipientibus. Segmentum singulum margine papillari retro tendente utrinque terminatur; suntque per paria disposita, quae inter se arctius combinata quam cum sequenti, quasi singulum segmentum fissura transversali duplicatum esset, nec $\frac{1}{2}$ lineae longius est (mensura secundum longitudinem vermis facta). — Sulci 2 longitudinales vix conspicui medietatem angustam parum eminentiorem, in latere altero subcanaliculatam, griseo-violaceam includunt, reliquo verme lacteo. — Haec medietas est intestinum: continet enim materiam griseam. Nullum osculum laterale vel marginale detegere potui. Se contrahendo teretior,
et

et certis locis angustior euadere potest; semper tamen extremitas postica latior permanet, et antica multo angustior. Segmentum anale terminatur margine 10-ser-rato, aperturam amplam cingente. Pone caput vix filo crassior est. Caput reliquo magis niueum, incrassatum, quasi tuberculum terminale conspicitur, estque reuera tetragonum cum impressuris interiectis lateralibus, et angulus singulus lobo (quasi auricula) duplici, vno ante alterum, instructus est; antice inter lobos rostrum breuissimum angustius punctis prominentibus obscuris.

HABITAT in intestinis percae Norvegicae, capite suo intestinulum coecum vnum vel alterum pylori tam profunde intrans et tam arcte annexa, vt vix sine mutilatione dirimi queat. In vno eodemque pisce praeter maiorem 2 alias minores inueni.

In aqua se contrahendo et ampliando difficulter locum mutat. Admodum viuax per plures septimanas in aqua marina vitam conseruat, in arido autem et spiritu vini eo citius moritur.

297. b) TAENIA ALCAE. *

Taenia plana articulis viminalibus, extremitate antica tenuiore cylindrica.

GROENL. *Akpab-kuma*.

DESCR. Datur longitudine 9 vnciarum, vix autem 3 linearum latitudine. Segmenta numeraui 184 et supra, quae quasi fasciae transuersales, posticis semper anticis insertis. Totus vermis planus postice latior, antica versus sensim attenuatus, vbi terminatur tubulo tenuiore. Segmentum singulum vtrinque papillam marginalem habet, in qua tamen aperturam obseruare non potui. Segmentum vltimum reliquis maius, amplum, margine postico subcrenato. Latera sunt magis compacta, medietate molliore intus caua. Color albidus, marginibus anticis segmentorum lacteis.

HABITAT

HABITAT in intestinis alcae picae, in fluore mucoso libere natans. Plures in vna aue.

Aeque vivax ac antecedens.

298. TAENIA TORDAE.*

Taenia teretiuscula, articulis cordatis, extremitate antica filiformi acuminata.

GROENL. vt antecedens.

DESCR. Praecedenti minor, vix 3 vnc. longior, nec $\frac{2}{3}$ lin. lator. Segmenta 87, quae cordata (margine antico angustiore, postico retuso), et magis ventricosa: hinc vermis teretiusculus quasi armillaris. Versus antica sensim attenuatur, vt extremitas quasi filum tenuissimum euadat, apice summo acuminato. Papillae marginales vt in antecedente. Segmentum vltimum magis retusum. Color albicat, dimidio antico singuli segmenti lucidiore. Praecedenti magis opaca.

HABITAT cum proxime antecedente; et ambas species in eadem aue reperi.

299. TAENIA SCORPII.*

Taenia osculis lateralibus, vltimo tenuioris extremitatis articulo tetragono. Müll. prodr. 2656.

GROENL. *Kancisub-kuma*.

In intestinis scorpii, gadi barbati et salmonis carpio-
nis taeniam depressam lacteam medietate obscuriore, et
osculis lateralibus, vt videbatur, instructam, saepe vidi,
quam pro citata habeo; dum autem integram accipere
nunquam mihi contigit, rite describere non valens
praetereo.

300. TAENIA GASTEROSTEI.*

Taenia lingulata plano-conuexa, articulis arte nexis, antice latior ore cordato, postice acuta.

Hirudo depressa alba lateribus acutis, It. Gothl.

250.

Haec affinis videtur *Taeniae Solidae* Müll. prodr.

2657.

GROENL. *Kakillifab-kuma*.

DESCR. Longitudo 2 vnc. contrahi autem potest in 1 vnc., et latitudo maxima 2 lin. — Supra infraque plano-conuexa, antice rotundata latior, postice attenuata extremitate acuminata desinens. Segmenta 81 - 89 numeravi, quae in elongata notabilia satis, in contracta autem vix, dum massa gelatinosa solida lingulata ostenditur. Haec segmenta breuissima, viminalia, arte annexa, more taeniarum postica anticis insita, vtrinque margine acuto retro tendente terminata *): hinc margines subferrati. Duodecim anteriora versus os arcuantur, marginibus tamen tendentiam suam retinentibus, et sensim accrescunt latitudine maxima circiter in articulo 12mo; reliqua vero retro decrescunt, et ex his 13 - 22 recta transuersim, sequentia omnia parum retrouersa, segmentum primum sic sequentibus angustius suborbiculare, incisura antica cor bilobum referens. Incisura haec os terminale, quod euolui potest in tubulum breuem obtusum, orificio tunc de altero latere (sine dubio superiore) vix conspicuo. Segmentum penultimum omnium longissimum, et vltimum ut papilla acuminata se ostendit, ubi anus. In latere

(ut

*) Vix fallit regula in descriptione Taeniarum tenenda, quod antica et postica secundum marginum tendentiam determinari debeant: hi enim analogice retro vergunt, dum vices pedum supplent. Minus tutum est, extremitatem tenuiorem semper pro antica habere: in iam descripta enim exceptionem habemus.

(vt puto, inferiore) sulcus longitudinalis vix notabilis de articulo 12mo in anum percurrit. Nulla oscula nec aperturas alias, ac dictas, obseruare potui. Meatus vero angustus de ore in anum visibilis satis, qui intestinum. Color in totum albus, marginibus acutis lacteis.

HABITAT intra *Gasterosteum aculeatum*, cuius ventrem tumidum faciens conuoluta implet, plerumque solitaria, rarius 2 simul.

In habitaculo suo semper contractam vidi. In aquam missa sese euoluit, interuallo horae fere vtens, antequam perfecte declarata fiat. Caput suum continuo huc illucque flectit, tubulum suum exserens. Semel declarata tali statu manet.

Obs. Hanc primum pro *Fasciola intestinali* (Syst. nat. n. 2, quae *Planaria intestinalis* Müll. prodr. 2677) habui; postea vero pluribus in Noruegia visis, noua et iterata contemplatione melius informatus sum.

301. HIRUDO PISCIVM.

Hirudo elongata, subteres, extremitatibus amplis, versipellis.

Hirudo piscium, Müll. prodr. 2663. Ej. Verm. 172.

Hirudo geometra, Syst. nat. I, 1080. Faun. Suec. 2083.

Igle, Bom. I, 381. (quarta.)

GROENL. *Kanneisub-kuma*.

DESCR. De synonomia haereo, praesertim quia auctorum dicitur fluuiatilis, mea autem reuera marina est. Descriptio cl. Mülleri Verm. l. c. bene satis conuenit in plurimis; multa tamen obseruauit, quae non ego: nec vnquam dicti coloris mihi obuenit. Oculos, puncta postica et lateralia, et atomos ventris me non obseruasse

fateor; nec tamen ideo prorsus nego adesse. Tales autem erant visae: Long. 1 vnc., lat. 1 lin. Corpus elongatum, subteres, laeue, lubricum, caput versus attenuatum, vtraque extremitate in orbitam excavatam dilatata: ex his altera maior pallida fusco radiata, altera magis oblonga. Colorem ex loco assumere videtur: variat enim admodum, griseus, pallidus, fuscus, violaceus, brunneus, albus 2 seriebus dorsalibus macularum brunnearum, etiam virescens itidem maculatus. Ob hanc diuersitatem coloris characterem specificum mutare, necessum habui.

HABITAT super Cottos scorprios, illis tam arte adhaerens, vt vix dirimi queat.

More laruarum geometrarum incedit.

302. HIRUDO HIPPOGLOSSI.

Hirudo dilatata albida, medio corporis oculo didymo, candido.

Hirudo Hippoglossi, Müll. prodr. 2669.

GROENL. *Netarnab-kuma*.

DESCR. Long. $4\frac{1}{2}$ lin. lat. 2 lin. Plana, submembranacea, lubrica, laevis, albida; constat lamellis duabus, antica orbiculari concaua minori mobili infera fere sessili posticae, superae duplo maiori magisque dilatatae oblongo-ouatae planiori, annexa. In medio anticae subtus porus orificii, ante quem puncta conferta scabra, et 2 eminentiae lineares obliquae versus os connuientes, duriusculae retrorsum ferratae, quibus vermibus se protrahit rapinaeque adhaeret. Postica prolongatur appendicula breui plana conica. In medio corporis, s. lamellae posticae, verrucae 4 subcrustaceae orbiculares candidae, quarum 2 anteriores transuersim approximatae, 2 posteriores longitudinaliter magis distantes molliioresque.

HABITAT in Pleuronecte hippoglossi, cuius cuti mucosae

cosae se capite suo arcte affigit, reliquo interim mobili. Diuulsa caput in caudam flectit.

303. PLANARIA ANGVLATA.*

Planaria elongata rufo-fusca, antice angulis binis albis.

Planaria angulata, Müll. prodr. 2680. Ej. Verm.

I, II. p. 58. vbi vocatur *Fasciola angulata*.

GROENL. *Pullateriak*.

DESCRIPTIO huius cl. Müllero communicata eius beneuolentia publici juris facta est l. c. *).

HABITAT ad littora in fundo arenoso, praesertim vbi aqua marina sub aestu non prorsus defluxit.

Incedit se contrahendo et dilatando flexuose, 3 praesertim locis coarctatis, et 2 dilatatis; magis magisque sic attenuatur, et demum perfecte elongata sine flexura progreditur. Supina etiam incedere valet.

Obs. Cum hac semel aliam offendi fere cordatam, antice latiore truncatam, (sub incessu vero re-tusam,) postice subacuminatam, long. 8 lin., lat. 4 lin. poris terminalibus, subuiolaceam ventre albido cum linea longitudinali rubicunda, dorso ventre et lateribus aequae bene incedentem, minus viuacem. Haec sine dubio non nisi pars amputata *Planariae angulatae*.

304. PLANARIA RVBRA.*

Planaria oblonga depressa, pallide rubra.

Planaria rubra, Müll. prodr. 2683.

Fasciola rubra, Ej. Verm. I, II. p. 59.

X 2

GROENL.

*) Sic etiam *Planariae rubrae*, viridis, candidae et caudatae, quae sequuntur Sp. 304, 305, 310, 311.

GROENL. *Kekkurfab - Kuma.*

HABITAT in locis profundioribus ad littora maris, super vlvas maiores.

Sub incedendo margines minus flectit. De orificio antico infero tubulum pallidum in agone mortis exserit.

305. PLANARIA VIRIDIS.*

Planaria oblonga, supra conuexa viridis, striis transuersis albis. *Rima* *lateralis antica*

Planaria viridis, Müll. prodr. 2684.

Fasciola viridis, Ej. Verm. I, 11. p. 59.

GROENL. vt antecedens.

HABITAT haec omnium visarum pulcherrima eisdem in locis ac praecedens, sed in radicibus fucorum.

Lente incedit. In contracta pro striis rugae transversales in dorso conspiciuntur. Semel contracta se euoluit antica attenuando, et postica latiora flexuose attrahendo.

306. PLANARIA FUSCA.

Planaria (oculis nullis) elongata fusca, postice plano-acuminata, antice teretiuscula labiata.

Ascaris rubra, Müll. prodr. 2587. Ej. Verm. I, 11. p. 36.

Der strömische Rödaat, id. v. Würm. p. 118. tab. III. f. 1-3.

Ascaris pelagica, Act. Hafn. X. p. 174. tab. e. fig. 18. 19.?

Esse *Lumbricum oxyurum* Pall. X. p. 20. et Misc. Zool. p. 147. tab. II, fig. 7-9. ipse auctor clarissimus loco primo negat, licet mihi contrarium videatur; deficiente autem figura nil certi statuere audeo.

GROENL.

GROENL. *Pullateriak.*

De hac satis ab auctoribus ventilatum, occasionem dante reuer. Strömio; nec tamen haecenus rite descripta est. Cel. Müllerus, qui mortuam tantum vidit, illam inter Ascarides numerauit; sed si viuam viderit, sine dubio aliter sentire incipiet: habet enim cum reliquis planariis tam multa conuenientia, vt sine vi ab illis dirimi non queat. Cum *Planaria candida* in consortio viuit; illique affinis est. Cum *Planaria viridi* rimam lateralem anticam, et cum *Planaria angulata*, *rubra* etc. tubulum exferendum communem habet.

DESCR. Extensa interdum 4 vnc. longa, contracta vero vix $1\frac{1}{2}$ vnc. longior, 2 lin. lata. Corpus lubricum, plano-conuexum, elongatum, postice acuminatum, antice crassius rostro parum attenuato obtuso, vbi vtrunque rima longitudinalis labiata, non tamen permeabilis. Dimidia fere pars postica subtus exacte planata: quae planities optime conspicitur in contracta, dum antica teres euadit. Subtus versus rostrum apertura oris rotunda, vnde proboscidem tubularem albidam intestino lacteo spirali emittere solet; hac non prorsus retracta verruca albida in orificio apparet. Color vel fuscus, vel nigricanti-liuidus, abdomine pallidiore.

HABITAT frequens in sabulo marino et sub lapidibus littoreis, omni decessu maris obuia.

Viuit gregatim. Vt *Planaria angulata* incedit.

Nunquam in piscibus hanc offendi, et *Clypearum Rödaat* esse vix crederem.

307. PLANARIA OPERCVLATA.*

Planaria subouata grisea, subtus operculo tubulum exfertilem condente instructa (non oculata).

GROENL. *Kekkursub-kuma.*

DESCR. Vix $2\frac{1}{3}$ lin. longior, nec $1\frac{1}{4}$ latior. Fabae Coffe non dissimilis: dorsum plano-conuexum; abdomen exacte planum; antice vix angustior; subtus margo plicatus, et versus anteriora apertura parua transversalis, unde area parum eminentior oblongo - quadrata maximam partem abdominis obtinet, quae angustiore postica prolongatur in anum. Est haec area operculum explicabile pagina interiore tubulum seruans, qui operculo aperto antice exseritur. Color viridi-griseus, abdomine et linea longitudinali dorsi pallidioribus, operculo vero candido. Tubulo exserto ad basin eius profunditas nigra conspicitur.

HABITAT in littoribus arenosis et inter fucos minores sinuum, rara.

Marginem flectendo cito satis progreditur: duobus enim passibus locum prorsus mutasse videtur. Adiuvantibus plicis marginalibus etiam corporibus superis se asfigere et ascendere valet.

308. PLANARIA SUBVLATA. *

Planaria (non oculata) elongata, antice acuminata, postice truncata *).

GROENL. vt antecedens.

DESCR. Long. 3 lin., lat. $\frac{1}{2}$ lin. Omnino subulata, antice protracta in rostrum longius tenuissimum, postice respectu molis corporis satis crassa. Color supra subgriseus, lateribus abdomineque albis.

HABITAT copiose in conferuis marinis, et fundo limoso cauernarum rupium aquam sub aestu retinentium.

Motu

*) Huic similem nec maiorem vermiculum luteum, antice rostratum, postice bifidum, semel in conferua marina, nec postea, vidi; cum vero non rite contemplatus fuero, hic seponere libet.

Motu serpentino rostri celerrime ingrediens oculum fere fallit; rostro vero tacto in cubum minutum se contrahit.

309. PLANARIA LACTEA.

Planaria depressa oblonga alba, antice truncata.

Planaria lactea, Müll. prodr. 2687.

Fasciola lactea, Ej. Verm. 185.

GROENL. *Kumak*.

HABITAT inter muscos paludum.

310. PLANARIA CAVDATA. *

Planaria antice rotundata, postice in caudam attenuata.

Planaria caudata, Müll. prodr. 2702.

Fasciola caudata, Ej. Verm. I, 11. p. 70.

GROENL. *Kekkurfab-kuma*.

HABITAT stupenda multitudine in conferuis, et vluis littoralibus, saepe illas tegens.

Velocissime ingreditur, quasi pedibus instructa esset, margine undulato. Tacta se contrahit in globulum minutum.

311. PLANARIA CANDIDA. *

Planaria elongata albida.

Planaria candida, Müll. prodr. 2704.

Fasciola candida, Ej. Verm. I, 11. p. 71.

HABITAT cum *Planaria fusca*, eidemque saepe associata. Mores etiam iidem.

312. FASCIOLA HEPATICA.

Fasciola depressa ouata fusco-albida, antice tubulo instructa.

Fasciola hepatica, Syst. nat. I, 1072. Faun. Suec.

2075. Müll. prodr. 2707. Ej. Verm. 177.

Faareflynder, Bom. II, 279.

Igle i Creaturenes Lever, Ström, I, 176. n. 3.

Leberegel, Pall. X, p. 28. *)

GROENL. *Sauab - kuma*.

DESCRIPT. Long. 1 vnc., lat. 4 lin. Admodum plana, medio tamen crassior marginibus acuminatis, ouata, antice latior, vbi prolongatur tubulo multo angustiore cum apertura terminali; pone huius basin in ventre apertura alia subincarnata, ante quam praecise sub initio tubuli impressura levis cirrum exfertilem indicans: hic enim vncinatus in quibusdam apparet, et in omnibus post impressionem inediocrem in conspectum venit. Color albidus, medietas vero linea ouali lactea includitur, parte exclusa maculis minutis confertis lacteis mixta, passim strias transuersas formantibus. Locus ventriculi pone porum ventralem rubescit cum maculis paruis albis posterioribus. Ventriculum ab posticis distinguit linea transuersa lactea, pone quam ramificationes multae in aliis candidae, in aliis fuscae vel liuidae. Omnino fuscam nunquam vidi.

HABITAT in hepate ouium in Groenlandiam ductarum, raro. Nec alibi illam offendi: forsitan igitur in Groenlandia domicilium non habet.

313. FASCIOLA BARBATA.

Fasciola ore papillis fasciculato.

Fasciola barbata, Syst. nat. I, 1078. Faun. Suec.

2077. Müll. prodr. 2708.

GROENL. *Amikor sub - kuma*.

HABITAT in intestinis sepiae loliginis.

Hanc

*) *Hirudo* autem *depressa*, alba, lateribus acutis It. Goth. 182. 250, quam huc refert Linnaeus in Syst. nat. et Faun. Suec. II. cc. est ab hac diuersissima, de qua cf. Sp. 300.

Hanc non rite contemplatus, descriptioni datae Faun. Suec. l. c. nil addere possum, nec determinare, an legitime fasciolis associetur.

314. FASCIOLA VMBLAE. *

Fasciola oblonga plana, collo angustiore retractili.

GROENL. *Ivisarkub-kuma*.

DESCRIPT. Long. $1\frac{1}{2}$ lin., lat. $\frac{2}{3}$. Lagenae fere figura, parte postica multo maiore et latiore, extremitate obtuse truncata, antica vero collum angustum efficiente; supra infraque plana marginibus acuminatis. Collum lineare retrahi potest, non tamen prorsus, et apertura oblongiuscula subtus terminatur, Apertura alia abdominalis pone basin colli orbicularis, maior margine eminente. Color albidus mixtura lactea marginali; extremitas colli etiam lactea. Interdum sub colli extensione pone porum terminalem incisura conspicitur vtrinque caput quasi formans.

HABITAT in sanguine dorsali salmonis alpini aggregata et multis ramificationibus dispersa, vt facile Taenia crederetur per sanguinem transparens; continuo collum suum prolongans, flectendoque hinc inde rapinam quasi quaerens, cui se adhaerens locum etiam mutare potest. In sanguine vero quietae, fociis suis annexae, collum vix conspicuum.

315. MAMMARIA GLOBVLVS. *

Mammaria globosa, cinerea libera.

GROENL. — — — —

DESCRIPT. Animal simplicissimum globosum, molle, laeue, cinereum, pisiforme, cuius diameter $1\frac{1}{2}$ lin. apertura vnica minuta, quam euoluere potest in mem-

X 5 branam

branam scyphiformem gula angustiore: nec alium motum obseruavi. Intus intestinis pluribus cinereis impletum est. Liberum nulli corpori se annectit. Cutis tenuissima corpus gelatinosum circumdat.

HABITAT in littoribus marinis inter radices fuorum, frequens.

Est cibus *amphitritae cirratae* praecipuus.

316. ASCIDIA RVSTICA.

Ascidia scabra ferruginea, aperturis incarnatis.

Ascidia rustica, Syst. nat. I, 1087. Müll. prodr. 2720. Zool. Dan. Tab. XV.

Sabuxur, Ol. 1001. C. b.

Sjö Plomme, Ström, I, 206.?

Tethya Aristotelis et Rondeletii, Ionst. exsangu. 76. tab. XIX f. 4. et tab. XX. fig. 1-2. sine dubio huc pertinet.

GROENL. *Nakasursak* (quod nomen omnibus ascidiis commune).

DESCRIPT. Maxima, quam vidi, 1 vnc. longitudine tenebat, 5 lin. lata, erecta, subteres, tuberculis minutis scabra; ubi cutis nuda erat, rubicundo-brunnea, sed maxima parte particulis limosis vel vegetabilibus obscuris vestita erat, et sic magis ferruginea. Aperturae in extremitate superiore marginales eminentes incarnatae. Intermedium illarum in exemplari vno rostratum, et in altero minore hoc rostrum echinatum aculeis 4-5 mollibus; reliquis visis tali loco nudis. Minutae mammilliformes erant.

HABITAT super testacea basi suas ipsis adnata.

317. ASCIDIA QVADRIDENTATA.

Ascidia laevis alba, aperturis quadridentatis.

Ascidia

Ascidia quadridentata, Syft. nat. I, 1087. Müll. prodr. 2721.

DESCR. Vnicam tantum vidi, quae 4 lin. longa et 3 lin. lata erat, vbique laevis, mollis, subglobosa, versus basin verticemque coarctata; si autem se extendit, fere conica euadit. Color flauicat punctis eminentibus lacteis sparsis. Vertex compressus, quasi cristatus, ciliis 2 furcatis terminatur, margine cristae etiam ciliato, 4 ciliis simplicibus vtrinque. — Ad basin cristae in latere compresso vtrinque apertura alba, margine quadrangularem sanguineum et angulis ciliatis, s. hispida.

HABITAT super balanos infra terminum decessus maris.

318. ASCIDIA ECHINATA.

Ascidia haemisphaerica hispida, osculis coccineis.

Ascidia echinata, Syft. nat. I, 1087. Müll. prodr. 2722.

DESCRIPT. Vix praecedente maior, haemisphaerica, basi plana limbo fericeo corpus peregrinum ambiente. Superficies conuexa tota albida, coriacea, verrucis minutis obsita, quae totidem aculeis apice in 6 circiter minores, non pungentes, diuisis. Orificia nuda coccinea eminentia rugosa: alterum fere verticale maius; alterum laterale versus basin, quod clausum vix notabile est.

HABITAT in radicibus fucorum iisdem locis ac praecedens.

Aperturas suas et corpus simul iam dilatat, iam contrahit; qui motus vnicus locum non mutantis.

319. ASCIDIA MENTVLA.

Ascidia compressa pilosa sacculo rubro, aperturarum altera laterali.

Ascidia

Ascidia Mentula, Müll. prodr. 2724. Zool. Dan. tab. VIII.

Konopungur, Ol. 1001. C. a.?

Hanc semel ad littora maris proiectam conspexi, non descripsi.

320. ASCIDIA COMPLANATA. *

Ascidia depressa inaequalis albida, interaneis nigris, orificiis fuluo punctatis.

Ascidia gelatina, Müll. prodr. 2723? Obstare videtur, quod suam compressam, non depressam, dicat.

DESCRIPT. Corpus subcarnosum frustum lardi referens, oblongum, long. 9 lin. lat. $4\frac{1}{2}$ lin. admodum depressum, ut vix lineam altitudine teneat; supra infraque planum, basin cute tenuissima tegente, margine vero circumcirca canaliculatum, altera extremitate rotundata, opposita vero ob orificia eminentia diuergentia bifida. Superficies inaequalis, passim cicatricosa. Orificium alterum medietatem extremitatis occupat, punctis 7 fulvis eminentibus cinctum, quod pro ore habui; alterum magis laterale 4 tantum punctis, quod anus. Color albidus; interanea vero transparent nigra, post flexuram in vtrumque orificium tendentia. Vermis ita pellucidus.

HABITAT frequens satis super lapides marinos littorum arenosorum.

Basi sua lapidi arte annexa vix pro animali haberetur.

321. ASCIDIA TVBERCVLVM. *

Ascidia oblonga compresso-gibba, flauicans, punctis eminentibus concoloribus, orificiis verticalibus rubris.

DESCR.

DESCRIPT. Est omnium minutissima: licet enim diversa indiuidua viderim, nunquam 3 lin. longior, nec $1\frac{1}{2}$ lin. altior mihi occurrit, vt tuberculum minutum corpori alii insidens. Est corpus oblongum, subcompressum, vertice gibbofo in 2 eminentias diuergentes diuiso. Hae terminantur orificiis totidem minutis rubris; reliquo corporis ex albo flauicante. Cutis submembranacea, punctis eminentibus concoloribus sparsa.

HABITAT in profundo maris, basi sua ampliorem radicibus vluarum arte adnata.

322. ASCIDIA VILLOSA. *

pyriformis

Ascidia obouata radicata, albida, lanugine conferta vestita, aperturis terminalibus concoloribus.

DESCR. Long. 4 lin; lat. 2 lin. Corpus erectum, teres, ouatum, vertice crassiore, basi vero attenuata in radicem laciniatam. Cutis substupida, verrucis minutissimis confertis et lanugine breui tenuissima confertim vestita. Apertura altera terminalis maior, altera sublateralis: ambae parum eminentes margine villoso lanugine longiore. Color totus, etiam aperturarum, albidus.

HABITAT cum praecedente, radicibus suis inter radices vluarum fixa.

323. ASCIDIA CLAVATA.

Ascidia stipite filiformi, aperturarum vtraque laterali.

Ascidia clauata, Müll. prodr. 2740.

Vorticella Boltani, Pall. X, 32. (vbi ex Linn.

Mantissa plant. p. 552 mihi non visa, citatur.)

An *Vorticella ouifera* Syst. nat. I, 1319, ab hac satis distincta?

DESCR.

DESCR. Haec facile pro fūco quodam haberetur, dum vt ille radicata est, et petiolata stipite iam longiori, (6 vnc. et supra,) iam breuiori filiformi, rigida, scabriuscula, erecta subflexuosa, vix 2 lin. latitudine, sursum incrassata, basi inaequali, dilatata, substuposa, fixa. Corpusculum terminale ouatum, subreniforme, 3 vnc. long. et 2 vnc. lat., fusco-rubrum; in aliis inaequale subfulcatum, in aliis laeue, cum duabus aperturis lateralibus rugosis eminentibus, altera versus apicem sursum, altera versus basin deorsum, tendente. Extrorsum cutis callosa crassa tam corpus quam stipitem cingit, introrsum glabra, alba. Intra hanc cutem animal gelatinosum feruatur, meatibus 2 cum aperturis communicationem habens, et per stipitem in radicem vsque continuatum quasi medulla. Intestina obscure rubra contortuplicata, et sordes nigricantes cauitatem implent. Variant quaedam pallidiores fere rubicundae. Interdum tam corpore, quam stipite animalculis parasiticis, praesertim serpulis et cellulanis, tam confertim obducta est, vt non facile dignoscatur.

HABITAT in scopulis maris, rupibus basi sua arctissime adnata.

Vt congeneres se dilatat contrahitque, et per aperturas suas aquam exspuit tanquam e siphone.

324. CLIO RETVSA.

Clio bitentaculata, ore horizontali bidentato, cauda acuminata.

Clio retusa, Syst. nat. I, 1094. Müll. prodr. 2742.

Clione papilionacea, Pall. X, 37, tab. I, fig. 18-19.

Ataursak, Gl. 142.

See-gottes Pferde, Adel. 410, tab. XVII fig. 10.

GROENL. *Augursak*, *Ataursak*.

DESCR.

DESCR. Est $1\frac{1}{2}$ vnc. longa, et $4\frac{1}{2}$ lin. lata pone alas. Corpus gelatinosum pellucidum, oblongum, antice crassius teretiuculum capite instructum, postice in caudam acutam depressam attenuatum, extra aquam hyalinum, in aqua vero pallide coeruleum, ore et caudae extremo coccineis, intestinisque coloratis transparentibus. Caput corpore angustius obtuso-globosum, sulco longitudinali in 2 buccas diuisum. Os terminale labio coccineo tridentato vtrinque instructum, ita vt dentes illi ore aperto stellae figuram quodammodo referant, ore vero clauso alternatim se recipiant nulla apertura relicta; suntque dentes hi molles subcrustacei. Interius apertura alia 4 dentibus minoribus solidioribus cruciatim obducta, et crucem coccineam formans. Tentacula 2 mollia frontalia ad os, quae prorsus retrahi possunt impresuram relinquentia. Thorax fere globosus, capite latior, vagina vero s. cauda angustior, intra quam (vt in sepiis) parum recipi posse videtur, vtrinque membrana, quasi ala instructus, qua remigare solet; et vbi haec incipit, impressuram non leuem habet. Sub ala dextra anus fuluus ad basin, facile praetereundus. Alae ipsae reliquo corpore solidiores submembranaceae, planatae, basi latiore, versus apicem acuminatae in figuram fere triangularem, margine postico tamen parum arcuato, longitudinaliter subtilissime striatae. Praeter has in pectore 3 lobi minores, quorum duo laterales subtriangulares, breuiores, perpendiculares, apice parum conniuentes, tertium medium longiorem horizontalem, attenuatum, ex parte tegunt. Vagina antice versus alas ventricosa intestina continet, sc. in latere sinistro materiam obscuram rubram granulatam, forsitan ouarium, in dextro vero fluidum flauum quasi hepar: vtrumque ambit intestinulum serpentiforme album; in quibusdam molecule nigrae dilatatae antice maximam partem occupant, quae excrementa. Caudae extremitas variat fulua vel pallide rubra. — Gula etiam fulua transparet.

HABITAT in mari socia medusarum, omnibus anni temporibus obuia: mense enim Nouembri adhuc illam vidi.

Aquam peruagatur alulis suis vt remis vtens, pulcherrime nitens coloribus suis, coelo sereno superficiem aquae iteratim capite suo appropinquat, qua tacta deorsum tendit. Decessu maris in littoribus aquam vix habens fundo cauda sua innitens corpore erecto, mire se torquet alulas motitando.

Est cibus vulgaris anarrhichae, cyclopteri et lari tri-dactyli. Dicitur etiam balaena mysticerus hanc inter alia deuorare.

325. LERNAEA GADINA.

Lernaea corpore tereti flexuoso, ore laterali inter cornua tria subramosa.

Lernaea gadina, Müll. prodr. 2743.

Lernaea Branchialis, Syst. nat. I, 1092.

Toknetroid, Ström, I, 209. tab. I. f. 18. Bom. VIII. 122.

GROENL. *Okab-massimioa*.

DESCR. Corpus crassitie plerumque pennae anserinae, cauum, flexuosum, antice posticeque eminens (medio humiliore), teres, membranaceum, antice ventricosius. Cauda terminatur sulco perpendiculari, vbi anus. Collum longum tubulare, solidius, multo angustius, filiforme, deorsum tendens orē terminali infero et tribus cornibus (apice bifidis vel trifidis), 2 sc. lateralibus et 1 medio supero. — Vidi, quarum cornua vel integra vel alia ramificatione terminali prolongata; etiam, in quibus collum contortum erat; et sic os laterale vt figura reuer. Ström. l. c. ostendit. — Tota sordide alba; ob sanguinem vero, quo intus repleta est, color obscure ruber cum lineis dorsalibus nigris in quibusdam apparet. Si sanguis exprimatur,

matur, in maximis intestinulum tenue griseum de ore versus postica percurrentes conspicitur, quod materia flauicans granulata sequitur. — Ouaria sub cauda 2 molliora ex cirris longis tentacularibus contortuplicatis constantia. Si recte attendatur, in quolibet 2 cirri basi distincti, extus mire inter se connexi interstitiis sanguine pallido repletis.

HABITAT in branchiis *Gadi barbati*; varietas minor etiam in branchiis *Gadi eglefini*.

Cornibus suis, ciliis carnosus branchiarum insertis, tam arte se affigit, ut sine mutilatione non divelli possit, — Motus huius vix observabilis.

EDITUR a Groenlandis lubenter.

326. LERNAEA CYCLOPTERINA. *

Lernaea corpore tereti flexuoso, orificio duplici in medio rostri desinentis cornibus tribus tripartitis.

Lernaea cyclopteryna, Müll. prodr. 2745.

GROENL. *Nepisardlub-massimioa*.

DESCR. Antecedenti similis, a qua tamen differt, quod collum tenue sursum tendens, apice integrum, cornibus tribus terminalibus trifidis, medio autem orificiis 2 tubularibus brevibus antrorsum obliquis, oppositis, instructum sit. Cauda etiam angustior, fissura transversali apicis non flexi, et utrinque lobis 2 conuexis. Ouaria simplicia spiralia, in longitudinem 5 vnciarum extensilia.

HABITAT in branchiis *cyclopteri spinosi*; varietas minor ouariis virescentibus in *cycloptero lipari*.

327. LERNAEA SALMONEA.

Lernaea corpore obouato, thorace obcordato, brachiis 2 in orbiculum cartilagineum connatis.

Lernaea salmonea, Syst. nat. I, 1093. Faun. Suec.

2102. Müll. prodr. 2744. Ol. 612.

Laxeluus, Bom. V, 85.

GROENL. *Ekallub-massimioa*.

DESCR. Long. 6 lin., lat. 2 lin. — Caput paruum, oblongum, conuexiusculum *), labiis 2 horizontalibus praeditum, quorum superius latius obtusum vncinis 2 mobilibus rigidis armatum, inferius brevius bifidum; inter haec orificium. Thorax capite latior conuexiorque cordiformis; de cuius basi brachia 2 linearia, teretia, satis longa, mobilia, apice in orbiculum cartilagineum conata, quo praedae affiguntur: inter brachia haec eminentia transversa dorsalis. Abdomen obouatum latius conuexusque sulco orbiculari supra, et 2 longitudinalibus infra. Ouaria 2 teretia postica longitudine corporis recta, reliquo candidiora, intus granulata; inter quae anus. Tota pallida mollis.

HABITAT in branchiis *Salmonis carpionis*. Similes etiam vidi ad pinnas *Gadi barbati*, quas ex parte consumserunt **).

Praecedentibus viuidior, vncinos suos coniucentes continuo motitans.

328. LERNAEA VNCINATA. *

Lernaea corpore oblongo, rostro simplici curvo, ore terminali.

Lernaeuncinata, Müll. prodr. 2746. Zool. Dan. tab. XXXIII. f. 2. ***).

GROENL.

*) Minime oculatum, contra effatum Bom. I. c.

**) Huic affinis posthac in Salmone alpino mihi in Noruegia obuenit, cui corpus curvatum, thorax annularis, caput maxillosum, et ouaria ex moleculis nigro arcuatis composita.

***) In quo opere elegantissimo, benevolentia editoris illustris, hanc et sequentes Lernaeas, secundum delineationes illi

GROENL. *Saraulib-massimioa*.

DESCR. Magnitudo et color praecedentis. Mollis, simplex prae congeneribus. Collum s. rostrum longum, teres, curuum. Os terminale bifidum. Corpus oblongum subdepressum, sulco longitudinali medio dorsi, et 2 lateralibus coeuntibus abdominis. Papilla breuissima pectoris, qua se affigit. Ovaria vt in praecedente, sed non granulata; inter haec papilla minuta analis.

HABITAT in branchiis *Gadi callariae*; etiam in pinis *Gadi aeglefini* mihi obuia fuit.

Est praecedente minus viuida.

329. LERNAEA GOBINA. *

Lernaea corpore rhomboidali, brachiis 2 antice, totidemque posticis, nodosis, cornibus binis arietinis.

Lernaea gobina, Müll. prodr. 2747. Zool. Dan. tab. XXXIII. f. 3.

GROENL. *Itekiwdlib-massimioa*.

DESCR. Long. 7 lin., lat. $3\frac{1}{2}$ lin. Corpus quadrangulare postice latius, depressum, subtus subconcauum, prolongatur antice collo teretiusculo, apice incrassato, vbi cornua 2 curuata antrorsum et os intermedium prominens, constans 3 labiis, sc. 1 supero longiore, et 2 inferis breuioribus. In corpore ipso 4 brachia deflexa, quorum 2 antica teretia varie flexa geniculis 2 nodatis, et nodo terminali, antrorsum vergunt, 2 postica retro tendunt apicibus curuatis conniuentia, geniculis 2 nodatis, nodo baseos et interiore alio inter genicula, apice simplici.

Y 2

plici.

illi communicatas, figuris accuratis expressas gratus video. — Textu sequente, etiam ibi descriptiones perfectiores sunt expectandae.

plici. Inter et supra haec ouaria caudalia, spiralia, terti-subulata. Inter haec anus eminens bifidus. De ore in anum intestinum obscurum superne transparet in quibusdam, reliquo corpore ex albo coerulescente, ouariis albis.

HABITAT in branchiis *Cotti gobio*.

330. LERNAEA RADIATA.*

Lernaea corpore quadrato depresso, brachiis vtrinque tribus, cornibus quatuor rectis.

Lernea radiata, Müll. prodr. 2748. Zool. Dan. tab. XXXIII. f. 4.

GROENL. *Ingmingursab-massimioa*.

DESCR. Long. 11 lin. lat. 3 lin. — Corpus quadratum depressum, eminentiis variis. Brachia 6: sc. par anticum conicum oblique deorsum extrorsumque flexum; par medium teres crassius sub abdomen retro curvatum, hinc desuper non conspicuum; par posticum crassissimum oblique retro tendens patensque, papilla intermedia anali, cui incumbunt ouaria 2 recta teretia extus crassiora corpore duplo longiora. — Abdomen inter 2 paria postica brachiorum transuersim eminens, antice vero concauum papillis 4 mediis minutis conicis versus caput; pone par medium etiam concauum et eminentia levis longitudinalis latus vtrinque percurrit in papillas posticas vsque. — In dorso super collum conuexitas orbicularis, pone quam lunaris, et in medio dorsi 2 orbiculares marginibus ferratis, reliquo dorsi humiliore. — Lateraliter corporis crenata. Caput depressiusculum rotundatum, subtus conuexius papillis minutis crebris inaequale; quatuor tentaculis, sc. cornibus mollioribus lateralibus, plano subulatis, posticis maioribus. Os terminale inferum vncinis 2 nigris rigidis armatum. Loca eminentia omnia lactea solidiora, reliquo corporis, cum papillis, capite et tentaculis, sordide albo sc. subcinereo, molliori.

HABITAT

HABITAT in *Coryphaena rupestri* ad rictum oris, rarior.

Extra piscem fere quieta, brachia et cornua leniter motitat.

331. LERNAEA NODOSA.*

Lernaea corpore quadrato tuberculato, brachiis brevissimis vtrinque duobus.

Lernaea nodosa, Müll. prodr. 2749. Zool. Dan. tab. XXXIII. f. 5.

GROENL. *Sullupaukab-massimioa*.

DESCR. Long. 8 lin., lat. $2\frac{1}{2}$ lin. depressiuscula, supra conuexior, quadrata, longitudinaliter 5-tuberculata, et totidem eminentiis marginalibus conicis vtrinque, quarum 2 anticae et vltima sub abdomine in brachia brevissima flexa prodeunt: ex his anterior trifida, reliquae bifidae. In abdomine tuberculus medius, et analis, papillae 2 trifidae ad caput et 4 simplices sub capite. - Intestinum etiam longitudinale abdominis transparens. Caput rhomboidale sulco laterali in 2 conos vtrinque emarginatum, posteriore longiore. Vncini, ouaria et color fere praecedentis.

HABITAT in *Perca Noruegica* ad rictum oris, minus frequens.

332. LVCERNARIA AVRICVLA.*

Lucernaria lagenam referens, collo tereti, extremitate ampliore fasciculis octonis tentaculorum cincta.

Holothuria lagenam referens, tentaculis octonis fasciculatis, Müll. prodr. 2812.

GROENL. *Akuilisaursuk*; aliis: *Unnerarsuk*, vel potius *Ornigarsuk*.

Haec multa communia habet cum! Lucernaria quadricorni Müll. prodr. 2754. Zool. Dan. tab. XXXIX. hinc illi potius, quam Holothuriis, genere iungere volui.

DESCR. Maxima long. $1\frac{1}{2}$ vnc., lata in extremitate ampliore $\frac{2}{3}$ vnc.; plerumque tamen minor. Figura lagenae obuersae non absimilis est; si autem pars amplior dilatatur, tentaculis suis florem *primulae auriculae* potius refert. Vermis lubricus, gelatinosus, elongatus, teres, dimidia parte ampliore, quam corpus, altera dimidia triplo angustiore, quam collum, s. pedunculum dico. — Neque in illa, neque in hac, sulci, rugae vel spirae visibiles. — Corpus semper superius erectum, intus cauum, margine cincto tuberculis octonis granulatis, per paria basi iuncta dispersis, quos prolongare potest pro lubitu; et tunc pro tuberculis in conspectum veniunt totidem fasciculi tentaculorum s. papillarum retractilium cum pedicello communi paris singuli. — In singulo fasciculo papillae 60 et ultra, nigrae apicibus albis. Inter singulum par margo vix incisus est pistillifer; quod pistillum tamen in omnibus non vidi, sine dubio igitur retractile. Collum semper inferius terminatur osculo albo, quo se affigit; hoc osculum, si claudatur, angulis 4 marginalibus nigris cruciatum euadit, de quo per collum meatus angustissimus spiralis in corpus progreditur, vi cuius collum abbreviare potest. Color in plerisque niger, in aliis rubicundus, in paucis brunneo-aureo-nitens. — In his intestina transparent, in nigris vero non nisi cute lubrica exteriori detrita. Inferiora si attendamus, ventriculus amplius in basi corporis, siue ad initium colli, cum gula tetragona tenui prominente, angulis tuberculis marginis respondentibus. De ventriculo in singulum par tuberculorum prodit intestinum nigrum 2-plicatum spirale, versus tubercula integrum, versus collum vero aperturis 2 terminatum; hinc nutrimentum de ore communi in marginem corporis progrediens regreditur in collum, per quod excrementa sine dubio emittuntur.

HABITAT in profundo maris, foliis vluarum maximarum se tam arcte affigens, vt, si diuellatur, notam in folio relinquat.

VESCITVR oniscis, praesertim *onisco Abyssino*, quem semper fere solum in ventriculo eius inueni; raro in maioribus squilla lobata occurrit. Hi miseri in aperturam corporis dilatatam offendentes, statim tentaculis concludentibus capiuntur et ingurgitantur. — Saepe in vno verme plures oniscos inuenire contigit, interioribus corruptis, exterioribus adhuc integris.

Raro locum mutat, licet mutare valeat: diuulsa enim se contrahendo, et dilatando procedit, demumque se affigens corpus erigit.

333. LVCERNARIA PHRYGIA. *

Lucernaria corpore elongato papilloso, brachiis numerosis globiferis in hemisphaeram deflexis, basi bysso fixa.

GROENL. — — — —

De huius genere etiamnum dubitans, pro tempore lucernariis associaui, in multis tamen hydris affinem.

DESCR. Long. $\frac{1}{2}$ vnc. lat. $\frac{1}{4}$ vnc. Primo intuitu candelabrum refert; cuius basis opere phrygio confecta est. — Corpus angustum, intestinale, basi parum ampliore cum apertura terminali, supra prolongatur collo erecto crassiore tereti, papillis innumeris exfertilibus apice globosis obsito. Collum hoc exferere potest in longitudinem quadruplam, papillis tunc minus conspicuis; etiam extremitatem incrassare valet, vbi apertura minor supera. Corpus ipsum cingunt brachia s. rami permulti, tenues, breues, inter se implicati, globulis mollibus fasciculatis in formam hemisphaerae deflexi. — Color rubicundus, globulis papillisque albidioribus, et linea longitudinali purpurea totum corpus collumque percurrente, quae in-

testinulum. — Byssus alba tali, quae in Mytilis occurrit, rami inferiores sunt radicati.

HABITAT cum praecedente.

Locum mutare non vidi; saepe autem duas collis suis connexas, scopo ignoto. Figuram suam etiam mutare potest, ita ut collum prorsus sub ramis magis dispersis retractum occultetur, corporeque magis conspicuo.

334. MYXINE GLUTINOSA. †

Myxine corpore elongato glutinoso, ore dentato.

Myxine glutinosa, Syst. nat. I, 1080. Müll. prodr. 2755.

Hvid-aal, Ström, I, 287.

Sleepmark, Act. Nidr. II, 250. tab. III. Bom. VII, 380.

Pihral, *Pilor*, *Ingeris-Pilt*, Kalm Am. I, 100.

GROENL. *Ivik*.

Rara in mari groenlandico.

335. DORIS FUSCA. *lamella*

Doris ovalis, lamella scabra, punctata.

Doris fusca, Müll. prodr. 2768.

Doris bilamellata, Syst. nat. I, 1083.

Limax bilamellatus, Faun. Suec. 2094.

GROENL. — — — —

DESCR. Long. 3 lin. lata $1\frac{2}{3}$ lin. — Ouato-oblonga, supra plano-conuexa, subtus plana. Vermis ipse inferus oblongus, postice acutus, antice capite rotundato, cuius orificium subtus concauum. — Tentacula sua nunquam in conspectu meo porrigere voluit; hinc de illis haereo. — Anus vero tuberculatus versus antica in latere dextro satis conspicuus, pone quem porus alius minor. Obue-

latur

latur lamella supra, quadruplo circiter latiore et ante caput prominente, molli, dorso vermis annexa, margine deflexo, sic subtus concaua. Superficies huius scabra verrucis minutis durioribus ouatis. Color albus, maximam vero partem dorsi occupat macula oblonga fusca, intestina transparentia indicans, vbi etiam cutis tenuior.

HABITAT cum Chitonibus in lapidibus marinis et ad radices fucorum.

Lentissime procedit, marginem lamellae plicans; arcte vero se more Chitonum lapidibus affigit. Corpus suum incrassare et dilatare valet. *)

336. DORIS PAPILLOSA.

Doris supra tecta papilla, linea dorsali laeui.

Doris papillosa, Müll. prodr. 2775.

Limax papillosus, Syst. nat. I, 1082. Faun. Suec.

2093.

Doris bodoensis, Act. Hafn. X, 170. tab. e. fig.

11-16.

GROENL. *Kemiar sur sak*.

DESCRIPT. Maxima, quam vidi, long. 1 vnc. et lat. 3 lin. erat; corpore oblongo postice acuminato, supra lamella ampliore molli plano-conuexa obuelata, subtus plano crassiusculo. — Lamella superne tegitur vtrunque papillis numerosis tentacularibus, non tamen retrahilibus, medietate tamen dorsi longitudinali, capite et extremo caudae nudis. Caput sulco transversali de corpore separatum, quadratum. Tentacula 2 longa subdepressa, acuminata de angulis anticis, et totidem breviora de sulco collari, quae non more limacum inuoluit, fed

Y 5

*) Fateor hic, me antea Hirudinem hippoglossi pro Doride laeui habuisse, quod occasionem dedit nominis groenlandici Müll. prodr. 2774, illi alieni.

sed intra cutem, nec tamen prorsus, retrahit. — Os angustatum sub capite, ante quod rima longitudinalis. — In latere dextro pone caput porus analis. — Color albus, papillis in aliis griseis, in aliis fulvis, cum apicibus et marginibus albis. — Tentacula corpori concoloria; sed in varietate fulua medium dorfi et tentacula posteriora flauicant.

HABITAT in fundo maris argilloso vel sabuloso inter Mytilos ad littora, frequens.

Multo maior in ventriculo *Gadi callariae* saepe obuenit, semper autem mutilata; hinc non determinare potui, an species diuersa.

Bene satis, vt Limax, incedit, papillos dorfi huc illucque mouet, et quiescens his corpus suum tegit.

337. DORIS ARBORESCENS. ^{fructu}

Doris tentaculis ramosis dorso gibbo fruticante.

Doris arborescens, Müll. prodr. 2776.

Thetys auriculis 2 eleuatis, cornibus dorfi ramosis sive arborescentibus, Act. Hafn. X, 14. Tab. V. fig. 5.

GROENL. *Kemiarfurjak*.

DESCR. Magnitudo praecedentis. — Compressa, dorso gibbo, pede dilatato, postice acuminata, antice rotundata, vbi subtus os rugosum in semicirculo. Sulcus longitudinalis in abdomine. Superne caput singulare conspicuum. Margo extremitatis anticae terminatur vtrinque 4 papillis teretibus rangiferis, quarum interiores sensim longiores. Receptacula 2 tubularia pone regionem oris et versus summitatem dorfi, quorum apex orbicularis 5-ramosus, vnde tentacula exseruntur conica foliacea, paniculae humuli non dissimilia, quae prorsus in tubulo condi possunt. Ad basin tubuli papilla alia conica subcomposita in-

inferior. Praeterea 6 fasciculi papillarum rangiferarum in lateribus dorsi vtrinque, retro sensim breuiores: versus medium dorsi nempe fasciculus primus et maximus ex tribus separatis ordine transuerso; secundus pari distantia similis; tertius, quartus et quintus breuioribus distantis, singulus ex tribus minoribus, compressiusculis, minusque compositis; sextus extremum posticum occupat, ex tribus minutis figura triangulari ordinatis. Inter primum et secundum adhuc papillae paucae breuiores magis superae. — In latere dextro sub fasciculo primo corporis apertura alba analis vel genitalis non eminens, et superius inter primum et secundum fasciculum eiusdem lateris adhuc alia minor margine parum eleuato. — Corpus totum laeue, molle, lubricum. Color abdominis albus, dorsi vero brunneus vel ruber, apicibus papillarum et punctis crebris in corpore albis. — Haec puncta in verme contracto lamellas orbiculares submembranaceas indicant, quae in extenso nullibi obseruantur.

HABITAT in mari fucis adhaerens tam pede, quam papillis rangiferis; ad littora rarior; in locis profundis et scopulis extremis frequentior. — Hinc saepe occurrit in ventriculis gadorum et hippoglossi.

Vt Limax incedit; papillis suis continuo motis occurrens amplectitur. Tentacula etiam iteratim exserit retrahitque.

338. HYDRA SQVAMATA.

Hydra coccinea, capite mutabili vndique cirrato.

Hydra squamata, Müll. prodr. 2786. Zool. Dan. tab. IV.

GROENL. — — — —

Hanc saepe vidi aggregatim, vt lucum spectabilem, ad basin fucorum et in superficie corporum ligneorum
etc.

etc. ad littora maris; ob paruitatem vero non rite conspectam esse suspicatus, accuratiorique descriptione in Zool. Dan. expectata, hic sepono.

339. HYDRA RAMOSA. *

Hydra pedunculo composito flauicante, capitulis, vndique nebulose cirratis, rubris.

DESCR. Longitudo pedunculi 9 lin. capitis $1\frac{3}{4}$ lin. — Pedunculus tenuissimus filiformis, laevis, ex griseo flauicans, submembranaceus, erectus in ramos 3 vel plures diuiditur, tubularis, intus fluore pallido repletus. In apice rami singuli capitulum oblongum, teres, molle, coccineum, figura et magnitudine capitelli floris laeundulae, apice perforato albo, basi per pedicellum brevissimum ramo insidens. Superficies huius nebula alba cingitur, quae, si melius attendatur, formata est ex multis papillis apice incrassatis, longitudine latitudinis capituli. — In quibusdam adhuc ad basin capituli alia minora ouata enasci incipiunt; passim in ramis ipsis etiam talia solitaria germinantia. — De orificio terminali capituli interdum cirros longos tenuissimos exsertos conspexi: nec certus sum, vtrum vere cirri, an intestina partis violatae expressa fuerint; non enim deinde retrahantur.

HABITANT in stipitibus vluarum maximarum pedunculis suis fixae, plures gregatim.

Orificium dilatat, capitulum vibrat, et papillas prolongat abbreviatque; qui motus vnicus.

340. ACTINIA CRASSICORNIS.

Actinia rubra, cirris fusiformibus.

Actinia crassicornis, Müll. prodr. 2792.

Söekuse, Ström, I, 204. Bom. VII, 491.

Actinia

Actinia felina, Syst. nat. I, 1088.

Priapus felinus, Faun. Suec. 2105.

Actinia corpore ventricoso molli, tentaculis numerosis variis, Ol. 1002. E.

Vrtica maior et minor, Jonst. exsang. tab. XVIII.

GROENL. *Kettuperak*.

DESCR. Tota mollis, laevis, lubrica, conico-truncata; variat magnitudine, dum vidi minimas ut lenticulas, alias vero 1 vnciam longitudine et semiunciam diametro baseos superantes. Color albidus, subgriseus, vel rubicundus, lineis longitudinalibus albo punctatis. Apertura vnica supera dilatabilis, cincta 12-48 cirris mollibus approximatis, subulatis, 2 ordinibus obsita, quos exserere et quoquouersus flectere valet, illisque rapinam suam amplecti, et in orificium medium 4 labiis cruciatim obuelatum ferre solet. Basis integra rugosa rugis centrifugis, quibus se rupibus affigit; substantia baseos reliquo crassior compactiorque. In animali contracto rugae longitudinales annularesque in conspectum veniunt; massaque tota solidior euadit. Intus caua ampla est, vbi intestina flaua, mollia, contortuplicata tantum reperi, et inter haec pullos eius natantes mense Martio, quos me conspiciente de apertura supera peperit; estque sic viuipara.

HABITAT in rupibus litoribus marinis, praesertim in fissuris, arcte fixa, hinc saepius difformis basi sua; super mytilos etiam frequens.

Locum mutare non vidi. Cirros suos continuo motat victum quaerens; vix autem tacta se contrahit, cirris intra aperturam retractis.

VESCITUR patellis, neritis, et aliis vniuersalibus, improuiso cirris eius appropinquantibus, dum sic deglutiuntur, et carne consumpta testae exspuuntur: quod videns testor.

EDITUR cocta ab incolis, praesertim australioribus.

341. ACTINIA NODOSA. *

Actinia rugosa, *fulcata*, extremitatibus amplioribus, supera tuberculata, cum cirris intermediis breuibus compressis coccineis.

GROENL. *Aitfib-pa*.

DESCRIPT. Haec maxima omnium *Actiniarum* visarum, long. 4 vnc. lat. media 2 vnc., extremitatum 3 vnc. Color ex albo rubescit, cirris vero coccineis. Se se extendens salino vel scypho non absimilis est, medio angustior cylindrica, extremitatibus vero amplioribus. Basis maxime se dilatat cute crassa coriacea. In hac et parte angustata rugae numerosae annulares, quas intersecant 24 sulci longitudinales, ita tamen, ut sulci versus verticem, rugae versus basin, praedominentur. — Extremitas supera nodis permultis, versus aperturam maioribus, lubricis, rubicundis tuberculata est, intra quos aperturae propiores 96 cirri breues compressi apice acuminati, 2 ordinibus, inferiore longiore, locati sunt. Hi cirri saturatius rubri, iam ex parte, iam omnes simul, extendi solent. — Apertura ampla in rimam oblongam profundiore deducit, cuius margo submembranaceus inaequalis. Intestina rubicunda implicita, spuria, hepatis instar.

HABITAT in locis profundis maris, fundo rupestri adhaerens.

Pullos et victum eius non offendi. Reliqua ut in praecedente.

342. ACTINIA INTESTINALIS. *

Actinia cylindrica laevis flauicans pellucida, sulco annulari in duas partes diuisa, cirris filiformibus concoloribus.

An *Actinia truncata*, Müll. prodr. 2795.?

GROENL. *Kettuperangoak*.

DESCRIPT. Vix penna cygnea crassior, longa 1 vnc., si autem extendatur 2 vnc. — Tota laevis, pelucida, teres, extremitatibus truncatis, intestinum referens. Annulus profundior medius, basi tamen propior, totum corpus in 2 partes diuidit, quae in contracta aequae fere latae longaeque, in extensa vero superior pars multo longior tenuiorque ut collum se ostendit. Rugae vel sulci plures in hac non occurrunt, sed intra cutem strigae albae longitudinales tantum transparent. Apertura terminalis orbicularis parum eminens cingitur cirris 18 filiformibus longiusculis, 2 ordinibus alternatim dispositis — Color flauicat, parte inferiore cum cirris lucidioribus.

HABITAT ad littora lapillis et testaceis adhaerens; frequens etiam in fundo arenoso, ex parte sub-arena se condens.

Continuo vibrat extremitatem superam cirratam. Si diuellitur, et iterum aquae committitur, se fundo affigit; hoc tamen saepius iterato, glutine suo quasi amisso, amplius adhaerere non valet, lateribus vero incumbens cirros suos vibrat.

342. b. ACTINIA SPECTABILIS.

Actinia coerulea, laevis, cirris crassis albo maculatis, foramine radiato.

An Varietas *actinae rufae* Müll. prodr. 2797.
Zool. Dan. tab. XXIII.?

GROENL. *Kettuperarsoak*.

DESCRIPT. Affinis est *Actinae crassicorni*, sed multo maior, saepe 2 vnc. longa et 1 vnc. lata basi. Color pulcre coeruleus vel virescens, strigis longitudinalibus albo punctatis. Cirri crassi versus apicem attenuati corpore

corpore pallidiores, latere interiore versus basin maculis albis, quae totidem radiis continuantur in orificium medium, ac cirri dantur ordine singulo. — Numerus vero cirrorum indeterminatus est: multiplicantur enim, prout apertura cum aetate amplificatur; sic 12, 36, 48, 62 in diuersis numeraui.

HABITAT ad littora infra terminum fluxus maris ordinarii, in cauernis rupium frequens.

343. HOLOTHURIA PENTACTES.

Holothuria tentaculis denis corpore quinquefariam verrucoso.

Holothuria pentaëtes, Syst. nat. I, 1091. Müll.
prodr. 2806. Zool. Dan. tab. XXXI. f. 8.

Ochsenhertz, Cr. 134.

Innelloalik, Gl. 134.

Brimbutur, Ol. 1004.

GROENL. *Innellualik*.

DESCRIPT. Corpus oblongum teres extremitatibus angustatis, figura cucumeris. Longitudo 6 vnc., latitudo 3 vnc. *); se autem pro lubitu contrahere et extendere valet. Cutis crassa, in extensa mollior, in contracta solidior, colorem habet ex viridi brunneum, laevis, 5 ordinibus longitudinalibus duplicatis verrucarum rubicundarum eminentium instructa. Verrucae hae perforatae videntur, et sunt totidem papillae exsertiles, quibus animal supra fundum incedere valet. Aperturæ duae terminales, quarum postica minor simplex anus; antica maior, magis rugosa, os. Ex hoc tentacula 10 interiora protrudit, quae versus basin teretia, crassior, corpori

*) Si igitur magnitudo figurae Zool. Dan. naturalis erit, certe pulli. Tentacula eius quoque parum differre videntur; an igitur diuersa?

pori concolaria, apice vero rubicunda diuifa, granulata. Inter haec gula longa coarctata, intestino flauo triplicato prolongata in anum vsque. Praeterea interiora implent intestina innumera contortuplicata, tenuia, rubicunda, mollissima, materiam granulatam fuluam circumdantia. Superficies interior corporis alba cute tenui flaua vestita; ibi etiam nerui 5 albi robusti longitudinales e regione verrucarum conspiciuntur, et adhuc laminae longae extremitates papillarum interiores obducentes.

HABITAT praesertim in fundo maris inter fucos; alias etiam in libero mari trans littora natare conspicitur, tentacula sua extendendo et complectendo.

Est viuipara: mense enim Martio in illa versus anum pullum libere natantem, rubicundum vidi.

344. HOLOTHVRIA FRONDOSA. †

Holothuria tentaculis frondosis, corpore laeui.

Holothuria frondosa, Syst. nat. I, 1089. Müll. prodr. 2802.

GROENLANDORVM *Irkfolik*, quam non vidi, secundum illorum narrationem hanc esse subsumo.

345. HOLOTHVRIA LAEVIS.*

Holothuria elongata tentaculis duodenis, corpore quinquefariam lineato punctatoque.

Holothuria denudata, Syst. nat. I, 1091. Müll. prodr. 2805.?

GROENL. *Kaumarforsoak*.

DESCR. Long. 1-6 vnc., sed vix penna cygnea crafior. Elongata, teres, mollis, laevis, candida, pellucida, intestinis flauicantibus transparentibus, 5 lineis laeteis longitudinalibus in 5 spatia aequalia, quasi diuiditur,

quorum medium occupant totidem strigae lucidiores punctatae punctis maioribus minoribusque alternantibus plerumque 15. Puncta haec parum eminent, vix tamen cutem scabram reddunt, et sunt totidem papillae tubulares, exque strigis illis 2 approximatae reliquis minus notabiles. — In quibusdam etiam strigae aliae pallidiores apparent. Extremitas antica paulo crassior, ubi os, cinctum 12 tentaculis molli-
bus albidis, apice 8-fidis, quae abbreviari prolongari-
que possunt, et radican-
tibus in annulo candidiore corneo intermedio, ex 12 dentibus depressis versus gulam tendentibus constante. Gula minuta, profundior, pallida, prolongatur intestino antice triplicato, postice simplici, excrementis griseis argillaceis impleto. Anus parvus, notabilis tamen, in extremitate opposita. In maioribus versus antica materia alba granulata transparet; forsitan oua eius.

HABITAT ad scopulos maris in fundo argilloso, quem tranat, foramen superum habens pro excrementis.

Extra elementum suum non progredi valet, in argilla vero cito satis se condit. Os suum dilatans tentacula sua alternatim extendit, 6 sc. singula vice, 6 reliquis interim versus os deflexis.

In spiritu vini mire deformatur, ita ut non pro eadem habeatur.

346. HOLOTHURIA MINUTA.*

Holothuria oblonga, tentaculis duodenis, corpore quinquefariam papillato.

GROENL. *Kaumarfungoak*.

DESCRIPT. Praecedenti tam similis; ut facile pro pullo eius habeatur; differt tamen sequentibus: Longitudinem 4 lin., et latitudinem 1 lin. vix superat, oblon-

ga teres, extremitatibus rotundatis, postica parum curva poro anali terminata. Cutis laevis, glabra, submembranacea albida, 5 seriebus papillarum respectu paruitatis vermibus mire prominentibus, retractilibus, tubularibus instructa. In serie singula 10 papillas, omnes eiusdem magnitudinis, numeraui; suntque series illae ita locatae, ut maxime latus alterum spectent, sicque alterum, quod dorsum nomino, fere nudum euadat; quae dorso propiores, reliquis etiam minus notabiles magisque interruptae sunt. Os cingitur tentaculis 12 flauicantibus apice 6-fidis. — Variant quaedam subrubicundae.

HABITAT ad littora maris in fundo arenoso.

Incedere valet, licet tarde, papillas suas extendendo.

347. HOLOTHURIA PRIAPVS.

Holothuria elongata, cauda papillosa, striis annularibus corporis et longitudinalibus glandis anticae.

Holothuria priapus, Syst. nat. I, 1091. Müll. prodr. 2807.

Madkamoder, Ol. 1001. tab. X. fig. 9. (ex specimine nimis mutilato.)

GROENL. *Tarkiksunak*.

DESCR. Long. 6 vnc. (cauda $4\frac{1}{2}$ vnc. efficiente); crassitie 4 linearum. Commode diuidi potest in 3 partes praecipuas, truncum, glandem, caudamque. Truncus, qui pars media, elongatus, teres, laevis, versus anteriora sensim angustior sulcis annularibus (quos 38 numeraui,) instructus, postice abrupte terminatur annulis 3 eminentioribus concentricis. De centro prostat cauda corpore triplo longior, filiformis scabriuscula, papillis mollibus carnosius, versus basin confertioribus, versus apicem distantibus, vestita, et in perfectis terminata 3 talibus papillis. Ad basin caudae porus ana-

lis. Glans, siue pars antica trunco dimidio breuior, sed crassior, ab illo distincta sulco annulari profundiore, etiam teres, laevis et sulcata annulis (quos 22 numeravi); praeterea autem striae 24 longitudinales eminentes, ferratae, hanc partem percurrunt, antice in centrum orificii concurrentes. Extremitas eius parum crassior rotundata orificio medio eminente instructa est, de quo protrudi potest tubulus, glande triplo breuior graciliorque, punctis eminentibus scaber, basi angustatus, vbi 2 annuli aculeorum nigrorum (in singulo annulo 10), qui tubulo retracto os cingunt, quasi dentes eius. Gula continuatur intestino recto in anum percurrente, fluore nigro impleto. Color albidus, nitidus, papillis caudae tamen sanguinolentis.

In Syst. nat. l. c. dubitatur de vero loco oris, dum alii caudam fasciculum tentaculorum dicunt; sed hanc reuera caudam esse, glandemque ore terminatam, iterato conspectu certus factus sum: glande enim semper fundum fodit, illiusque orificium dilatat, non vero ita cum cauda se habet.

HABITAT in fundo argilloso sinuum, vbi meatum suum habet tuberculo supero notatum.

Dum ore suo sub argilla fodit, caudae extremitatem supra fundum erigit (quasi tentaculum), qua vix tacta profundius se recipit. Glandem totam retrahere valet intra truncum, tunc solum conspicuum; momento citius autem denuo protrudit. Tubulum sponte emitti nunquam vidi.

Est cibus *Cotti gobio*.

348. HOLOTHURIA SQVAMATA.

Holothuria tentaculis octonis subramosis, corpore supra scabro, subtus molli.

Holothuria squamata, Müll. prodr. 2810. Zool.

Dan. tab. X. fig. 1-3.

DESCR. Huius exemplar mutilatum tantum vidi, ab anate mollissima ingurgitatum, quod tale erat: Corpus longum 2 vnc. 7 lin., latum 1 vnc. 6 lin., oblongum extremitatibus rotundatis, altera paulo latiore, supra convexum, arcte imbricatum squamis permultis testaceis, punctis eminentibus scabris, margine rotundatis, respectu 2 centrorum humiliorum versus extremitates locatorum concentricis, interioribus sensim minoribus, lateralibus vero longitudinaliter ordinatis, subtus planum, nudum, carnosum, versus latera tantum verrucis planis orbicularibus vestitum: hinc trans medium apertura oblonga conspicitur, quam naturalem esse haesito. De centro squamarum dorfi dicto extremitatis latioris prominet pars truncata, quae rudimentum tantum tentaculorum mutilatorum. Color ruber.

HABITAT in fundo maris arenoso.

349. HOLOTHVRIA FORCIPATA. *

Holothuria ventricosa, extremitatibus angustatis conicis, antica forcipe aurichalcica.

Blodfuga, Ol. 611.?

GROENI. *Illulualik*.

DESCR. Longitudo 5 vnc., latitudo 2 vnc., extremitatum vero 3 lin. — Corpus ventricosum, cylindricum, molle, lubricum, punctis innumeris parum eminentibus. Cutis tenuis. Extremitates valde angustatae conicae solidiores, itidem punctatae: postica poro anali terminatur; antica poro maiore, de quo forceps aurichalcica rigida ex 2 cruribus compresso-acuminatis, curvis, apice conniuentibus, constans prostat: ad basin huius subtus in collo rima longitudinalis.

HABITAT in fundo maris argilloso.

EDITUR a *Cotto scorio*, in cuius ventriculo illam inueni.

350. SEPIA LOLIGO.

Sepia corpore cylindrico subulato, cauda antcipiti-rhombea.

Sepia Loligo, Syst. nat. I, 1096, Faun. Suec. 2107.

Müll. prodr. 2815.

Dintenfisch, Cr. 134.

Amikorfoak, Gl. 142.

Blekfish, Ström, I, 173. Bom. I, 373.

Spoite, *Sputte*, *Bleksprutte*, *Söemige*, Pont. II, 288. c. fig.

Dile, Ol. 612.

Loligo maior, Ionst. exsang. 10. tab. I, fig. 4.

Oua huius Bohadsch 155. tab. XII.

GROENL. *Amikok*, *Amikorfoak*.

DESCR. Long. 9 vnc., lat. $13\frac{1}{2}$ lin. Corpus, siue pars intestina continens, est vagina cylindrica, laevis, versus caudam subulata, antice patens circa caput, quod ex parte intra illam retrahi potest, postice apice suo extra anum dependens; substantia eius crassa, subcoriacea cute tenui molli obtecta; estque haec vagina corporis interioribus annexa, tam lingula lacera laterali vtrinque, quam membrana longitudinali dorsali nitida, quae sine dubio os sepiae auctorum, et pro spina dorsali habenda; nerui quoque minus notabiles sparsi ad vaginam cum interioribus combinandam faciunt. Parti posteriori vaginae superne annexa est cauda eiusdem substantiae, latior anceps, postice acuminata, antice arcuata, marginibus laterum 8 - crenatis plicatilibus; subtus eminentia longitudinalis membranam canaliculatam tegens, ad cuius basin inter caudam vaginamque anus locum habet. Caput a vagina distinctum, collo breui cum interiore corpore cohaeret, breue, rotundatum, vtrinque oculo, intra rimam retractili, coeruleo instructum; antice prolongatur 10 cirris longis, inter quos os terminale medium

rugo-

rugosum, praeditum rostro nigro, quod rostro psittaci non absimile: constat enim mandibula adunca mobili longiori, et alia breui recta immobili. — Ex cirris dictis 8 similes sunt prismatici, (dorso scilicet, lateribusque acuminatis,) apice acuto et pagina inferiori verrucosa, 2 ordinibus cotyledonum maiorum, et 2 aliis marginalibus minorum, quos numerare non potui; suntque cirri hi satis crassi, molliusculi, intus medulla praediti, et ita locati, vt 2 sint superi (qui breuiores), 2 laterales vtrinque (qui longiores), et 2 inferi (lateralibus aequales); cirri 2 reliqui praedictis multo longiores dissimilesque, inter inferos lateralesque locati, molliores, sine medulla ideoque flexiliores, angustiores versus apicem parum incrassati, non verrucosi, nisi in parte incrassata, vbi cotyledones plures minuti, et 2 multo maiores, (anticus maior quam posticus,) oblongi compresso-curuati, aculeo longo curvo armati. Interiora corporis denudata ostendunt 1) receptacula duo, anterieus maius quasi mero hepate fusco impletum, posterius minus fluorem coerulescentem continens, 2) sub pectore appendiculam obtusam cauam annexam cingulo albo, quod in dorso lobum triangularem habet, et in abdomine 2 lingulas oblique receptaculum maius circumdantes, et 3) super basin harum totidem crustas albas breues concauas.

HABITAT in mari libere vagans.

Cirris suis caudaque natat tam retro quam antrorsum, et quidem cito progredi valens. Interdum versus superficiem aquae erecta cirris expansis conspicitur.

VEESCITUR medulis, oniscis cancriformibus et cancris macrouris variis, quos sine dubio cirris 2 longioribus, vtpote magis flexilibus armatisque,prehendit.

VSVS. Non facile a Groenlandis editur; sed hepate eius pro oleo lora venatoria illinuntur.

Est autem cibus frequens phocarum, et praecipuus *Monodontis spurii*.

CAPITVR vel iaculis, vel baculo aquam extra illam mouendo, sicque ad littora pellendo, dum in superficie aquae natat.

351. SEPIA OCTOPODIA. †

Sepia corpore ecaudato, tentaculis pedunculatis nullis.

Sepia octopodia, Syst. nat. I, 1095. Müll. prodr. 2813.

Suar, Ström, I, 204.

Polypus, Ionst. exsang. tab. I, fig. 1.

GROENL. — — — —

HABITARE dicitur in sinibus australioribus.

352. BEROE INFUNDIBULUM.

Beroe ouata, costis ciliatis nouem.

Beroe infundibulum, Müll. prodr. 2816.

Volvox Beroe, Syst. nat. I, 1324.

Springbrunner Rotzfisch, Adel. 412. tab. XVII. fig. 8.

GROENL. *Ikpiarsursak*. Sic etiam sequentes.

Talem saepe in mari groenlandico natantem vidi reuera a sequente diuersam, illa maiorem, magis ouatam, minusque coloratam; dum autem semper procul a littore offendi, vbi descriptionem instituere prohibitus sum, occasionem meliorem contemplandi demum frustra expectaui. Hinc non omnino certus sum, costas eius esse nouem. Martens etiam Adel. l. c. suae 8 tantum tribuit; forsitan igitur eius cum groenlandico a synonymis allatis diuersa? Certe tamen alia ac sequens; nec dubito, huius generis plures esse species.

353. BEROE CVCVMIS. *

Beroe oblonga, costis 8 ciliatis, non cirrata.

DESCR. Corpus gelatinosum, oblongum, versus extremitates, quae similes, parum angustatum, cucumerem referens, utque ille differens magnitudine. — Color albus mixtura coerulea in aqua nitens, punctis crebris sanguineis superficiei interioris cavitatis etiam transparentibus. — Aperturae 2 terminales concurrentes in cavitatem mediam ampliorem oblongam. Extrinsecus sulcata est sulcis 8 longitudinalibus, qui ad latera sua lamellis minutis ex viridi rubroque nitentibus ciliati totum corpus percurrunt in aperturas terminales coniucentes; sulci hi tamen nullam eminentiam superficiei causantur. Cirris omnino caret.

HABITAT in mari tam alto quam sinuum, praesertim vere autumnoque versus superficiem in conspectum veniens.

Minus viuida, cilia costarum motitando tarde ingreditur. Tacta se contrahit in figuram fere pomi.

354. BEROE PILEVS.

Beroe globosa, costis octo, cirrisque duobus ciliatis.

Beroe pileus, Müll. prodr. 2817.

Volvox bicaudatus, Syst. nat. I, 1325.

Müzener Rotzfisch, Adel. 412. tab. XVII. f. 9.

Hanc saepissime vidi tempore autumnali in sinubus natantem, eleganter in aqua coloribus suis nitentem; nunquam tamen ob debilitatem eius sufficienter contemplari contigit: igitur hic sepono.

Obs. Martens Adel. l. c. suae tantum 6 costas tribuit; figura eius etiam non globosa, sed potius hemisphaerica, quod omne melius convenit exemplaribus visis: anne igitur a ceteris synonymis separanda est?

355. BEROE OVVM. *

Beroe ouata costis ciliatis octo, cirrorumque duobus paribus, altero longissimo.

Manate, Cr. 135.

DESCR. Est quidem praecedenti affinis, attamen diversa. Variat magnitudine, plerumque ouum columbinum, rarius anatinum, aequans. Corpus gelatinosum ouatum, compressiusculum, sulcis 8 longitudinalibus octogonum euadens. Sulcus singulus margines habet eminentes s. angulatos, ex rubicundo viridique nitentes, lamellis innumeris obritos. Ex his sulcis, s. costis, 2 vtrunque, latera ventricosa occupantes, maiores sunt in extremitatibus corporis cum oppositis suis coeuntes, sic totam peripheriam ouatam describentes; reliquae costae, sc. 2 vtrunque in lateribus compressis, sunt multo breuiores, nec extremitates corporis attingentes, nec coeuntes. Color ex albo coerulescit, in aqua pulchre coeruleus. In extremitate vtraque inter costas maiores apertura orbicularis, quarum altera pro ore habenda per totum corpus, vt tubulus, percurrit, intus tamen amplior, praesertim versus extremitatem oppositam, vbi ventriculum locum habere videtur connexum cum altera apertura siue ano. In cauitate media, ano tamen propius, radicati sunt cirri 2 filiformes sanguinei, quos de ore in longitudinem duplam corporis extendere, iterumque pro lubitu intra orificium retrahere potest; vltimum intendendo noduli varii in illis conspiciuntur, quos tamen conuolutio tantum efficit. Intra illos cirros, et paulo anterieus, 2 cirri minores rubicundi conspiciuntur, quos extra corpus extendere non vidi, nec credo illam posse. — Hic vermis inter pulcherrimos sane numerandus est, dum in aqua conspicitur; certe autem etiam inter debilissimos: vix enim prehensus in plurima frustra disrumpitur.

HABITAT cum praecedente.

VESCITVR

VESCITVR *oniscis cicadis*, quos saepe in ventriculo eius inueni.

Est satis viuida eodem modo ac praecedentes, sed citius ingrediens. Sub natatu anus anterior est versus superficiem maris oblique tendens; cirros suos sic post se trahit vt todidem caudas. Interdum superficiem maris celerrime aggreditur, quasi aerem haurire volens; illa autem vix tacta se iterum defleat profundum petens. In gyrum etiam se vertere potest. Cirros suos continuo motit extendendo contrahendoque, rapinaeque occurrenti affixos cum illa in os retrahit; praeditos igitur esse materia glutinosa necesse est: oniscus enim illis adhaerens vix aufugere valet. Si dilaceratur et frustra eius in aquam committuntur, haec adhuc viuunt lamellis residuis semouentia. Est cum medusis aliisque gelatinosis cibis *Cyclopteri lumpi* praecipuus.

356. MEDUSA AVRITA.

Medusa orbicularis, subtus quatuor cauitatibus.

Medusa aurita, Syst. nat. I, 1097. Faun. Suec. 2109. Müll. prodr. 2820.

Gople, Ström, I, 172, 2. Bom. III, 112, 2.

Medusa orbiculo, subtus 4 cauitatibus notato, It. Wgoth. 172. tab. III. fig. 2.

Manet, It. Oel. 160.

Kiöbmands - Huer, Ol. 715. e.

Hafsdiur, Kalm Am. II, 109.

GRÖENL. *Nuertlek*. Sic etiam sequentes.

DESCR. Diameter 2-4 vnc. Subtus crux centralis eminens laevis (nec falciformis, nec ciliata); crucem circumdant 4 cauitates orbiculares marginibus ciliatis flavis (non punctatis), versus angulum crucis patentes: cilia marginalia corporis etiam flaua. Reliqua vt descripta Faun. Suec. et. It. Oel. II. cc,

HABITAT

HABITAT passim in mari.

VESCITVR pisciculis, speciatim pullis scorpionum, quos in ventriculo eius offendi.

Marginem ciliatum flectendo, et cauitatem suam, oblique antrorsum versus superficiem vertendo, progreditur. — Saepe illam et permultas alias medusas manibus meis prehendi, neque ideo facultatem vrendi illis tributam obseruare potui.

357. MEDUSA AEQVOREA.

Medusa orbicularis planiuscula, margine inflexo ciliato.

Medusa aequorea, Syst. nat. I, 1097. Müll. prodr. 2819.

DESCR. Est animal simplicissimum, praecedente paulo minus molliusque, supra conuexiusculum, subtus concavum, marginibus valde inflexis, ita vt apertura cauitatis vix dimidium diametri corporis retineat. — Cilia marginis alba.

HABITAT cum praecedente, rarior.

358. MEDUSA CAPILLATA.

Medusa orbicularis conuexa, margine fedecies emarginato, subtus pilosa.

Medusa capillata, Syst. nat. I, 1097. Faun. Suec. 2108. Müll. prodr. 2821.

Röd-göple, Ström, I, 172, 1. Bom. III, 112, 1.

Manete, Pont. II, 294.

Maniet, It. Wgoth. 172. tab. III, fig. 3. Kalm Am. I, 107.

GROENL. *Nuertlerfoak*.

DESCR. Haec omnium visarum maxima, diametro saepe 3 vnc. habente. Orbicularis quidem est, sed margo
8 locis

8 locis incisus est, vnde lobi totidem; hi iterum per incisuras minores in 2 subdiuiduntur, et sic sedecies emarginata dici potest: si autem recte attendatur, lobus singulus minor etiam incisuram vilem habet, itaque reuertices - bis emarginata est. — Supra convexa laevis; — subtus in medio apertura orbicularis in cavitatem ampliore ferens: cavitatis haec tamen totam peripheriam non occupat, relinquens versus marginem plene tertiam partem corporis solidam; obducta est autem cute tenuissima, cui annexae sunt vesiculae innumerae materiam purpuream continentes (forsitan ovaria), totam aream hanc tegentes. Aperturam centralem cingit crux eminens, vnde emittuntur flabella 4 membranacea longa, extra marginem corporis prominentia, et congeriem cirrorum capillarium granulorum fuluorum ferentia. — Sub lobo singulo maiore marginis 2 radii acuminati eminentes, longitudinaliter fulcati. — Reliquum inferum de incisura maiore marginis in cavitatis initium geometrice sulcis divisum est in plures circulos concentricos, hique omnes radiis 16 in totidem areas sulcis minoribus sulcatis secantur, exque his areis alternae incisuris maioribus marginis respondentes cauae sunt. — Superficies interior purpurea transparet.

HABITAT frequens in mari, praesertim in sinibus mense Septembri obuia.

Oniscus medusarum inter et circa cirros eius tantum obuius sine dubio cibis eius.

Progreditur lobos marginis flectendo, dorso antrorsum verso, flabella cirrata vt caudam post se trahens.

359. MEDUSA BIMORPHA. *

Medusa dorso eminente, subtus cruce minuta foraminibus 5 cincta, margine ciliato.

Medusa bimorpha, Müll. prodr. 2823.

DESCR.

366 VERMES. MEDVSA CAMPANVLA, DIGITALE.

DESCR. Est *Medusa aequorea* paulo minor. Expansa orbicularis est; margine vero inflexo quadrata. Discus dorsu parvus eminens emittit radios sulcatos multos in circumferentiam, ex quibus 4 in angulos quadrati tendentes excellunt, superficiem in 4 areas quasi diuidens. Margo ciliatus ciliis albis. Subtus concaua est, ubi crux centralis elata alba, circa quam foramina 5 parua.

HABITAT cum *Medusa aequorea*.

360. MEDVSA CAMPANVLA. *

Medusa disco gibbo, limbo ampliato ciliato, subtus cruce pilosa.

Affinis *Medusae pileari*, Syst. nat. I, 1097. foramina vero limbi non inueni.

DESCR. Praecedentis magnitudine. Conico-orbicularis campanam refert: discus enim gibbus conicus; et limbus dilatatus, cuius margo ciliis flauis raro ciliatus, et intus angulis albis radiatus. — Subtus caua est usque ad initium disci, ubi quadratum centrale de angulis suis radios emittens in formam crucis: haec omnia humiliora, niuea, marginibus crenatis. Crucem hanc vestiunt cirri tenuissimi longi, in aliis albi, in aliis flau.

HABITAT in sinibus tempore autumnali haud infrequens.

Vt *Medusa capillata* ingreditur. Cirris etiam huius *oniscum cicadam* captum vidi.

361. MEDVSA DIGITALE. *

Medusa hyalina subtus centro pistillifero, margine ciliato.

Medusa digitale; Müll. prodr. 2824.

DESCRIPT. Haec omnium minima digitale tam figura, quam magnitudine refert. Corpus hoc paruum
coni-

conicum hyalinum vix in aqua obseruaretur, si non motu eius margo coloratus in conspectum veniret. Striae multae vix notabiles longitudinaliter in verticem concurrunt. Margo ciliatus est ciliis intus hamatis flauis cum albis mixtis. — In cauitate infera, quae profunda, pistillum apice, vt videtur, penicillato dependet, in aliis album, in aliis penicillo flauo.

HABITAT in mari ad oras exteriores.

Est viuida satis; margine flexo in aqua salit.

362. ASTERIAS RUBENS.

Asterias stellata laxa, radiis conuexis, superne spinulis solitariis feriatis.

Asterias rubens, Syst. nat. I, 1099. Faun. Suec.

2111. Müll. prodr. 2830.

Sternfisch, Cr. 131.

*Korstrol*d, Ström. I, 178. I. (et 2?) Bom. VII, 520. I.

Pigged Söestierne, ibid. 519.

Krosfiskur, Ol. 1005. a.

Korstroll, lt. wgoth. 172.

Stella marina, Ionst. inf. XXVI. fig. 5?

GROENL. *Nerpirksoak*, *Nerpiksout*.

DESCR. Diameter maximus 9 vnc. longitudo radii singuli tunc 4 vnc. et latitudo baseos 14 lin., diameter disci 1 vnc. — Radii vulgo 5, rarius 6, lanceolati, supra conuexi aculeis innumeris simplicibus, non pungentibus, reliquo tamen durioribus, erectis vel decumbentibus, obsiti; subtus plani versus margines aculeis longioribus, tenuioribus, confertis, medietatem vero 4 ordinibus papillarum exsertilium, apice incrassatarum, perforatarum, intus globulo terminatarum, occupati. Os centrale subtus orbiculare, vnde 3 vel 4 vesiculas efflare solet; inde in singulum radium meatus est, radii enim

enim intus caui intestinulis griseis impleti. In dorso, versus finem quendam radiorum, verruca testacea albida sulcata conspicitur, quae, ut videtur, perforata est, et forsitan ani functionem habet. Color supra ruber, violaceus vel brunneus, in 6-radiatis semper mihi obscurior, apicibus aculeorum tamen albidis; subtus rubicundus vel flauicans. — Minores etiam dantur totae pallidae.

HABITAT in sinibus praesertim interioribus, et ad ostia fluuiorum, ubi aqua marina cum dulci commixta, super fundum argillosum vel arenosum.

Ingreditur motu fere orbiculari radiosque pro omni occurrente flectere valet. Papilli sunt pedum loco, illisque se fundo affigit.

CONGREDITUR mense Maio, oribus arte connexis, altera supina. Hoc tempore etiam in maioribus prope orificium cavitates radiorum ovis albis impletas vidi.

363. ASTERIAS SPONGIOSA. *

Asterias stellata, scabriuscula, radiis semicylindricis obtusis, margine mutico.

GROENL. *Nerpikfout*.

DESCR. Praecedenti affinis. Diameter 7 lin., radii $2\frac{1}{2}$ lin. longi, $1\frac{1}{2}$ lati; nec maiorem vidi. Radii 5 conici, teretes subtus planiusculi marginibus inflexis. — Nullibi aculei nudo oculo conspicui, superficies vero inaequalis, fere ut in spongiis occurrit; lenticula autem aculei minutissimi conferti decumbentes totam superficiem vestire videntur. Papillarum ordines difficulter distinguuntur, nec tamen multi esse videntur, dum tractus illarum humilior admodum angustus. Verruca minutissima sanguinea prope centrum dorsi; reliquum pallide rubicundum.

HABITAT in profundo maris inter vluas. Raro occurrit.

364. ASTERIAS PAPPOSA.

Asterias stellata muricata, serie marginali penicillata.

Asterias papposa, Syst. nat. I, 1098 Müll. prodr.
2832.

Søestjerne, Pont. II, 291. c. fig.

Stella marina, Ionst. insect. tab. XXVI. fig. 16.

GROENL. *Nerpikfout*.

DESCR. Vnicam vidi 12-radiatam, cuius diameter 3 vnc. 9 lin., disco iupero dimidiam partem fere effici-
ente. — Radii superne conspecti non centrum vsque
pertingunt, orbitam autem mediam relinquunt, cuius
medietas parum depressa, et extra illam adhuc dimidia
sua parte cohaerent; inferne vero conspecti in centrum
fere vsque concurrunt, interstitia humiliora habentes;
hinc partim ad stellatas, partim ad radiatas pertinere vi-
detur. Radii lanceolati, supra parum conuexi, subtus
marginibus eminentibus medietatem canaliculatam inclu-
dunt, in qua 2 series papillarum exsertilium ante apicem
desinentes, ibique intervallum vacuum relinquentes;
margines eminentes penicillati sunt aculeorum seriebus
totidem, vt videtur, vtrinque ac papillae; in singula
serie transuersim 8 aculei tenues non pungentes conspi-
ciuntur, in duas cohortes diuisi, 4 in singula, altera ex-
tus, altera intus tendente; aculei tamen hi etiam in api-
ce non papillato continuantur, et ad sinus radiorum alii
maiores discum spectant horizontales, circiter 5 pro sin-
gulo sinu fasciculati. — Latera radiorum aculeis apice
penicillatis simplici serie obsita sunt: singulas nempe acu-
leus, vt petiolum apice fert plures minores (circiter 20)
fasciculatos. — Totum dorsum talibus fasciculis, sed
minoribus, muricatum est. Hos mouere potest; et sub
motu tendines interstitiales, fasciculos coniungentes, lo-
ca vero nuda poris innumeris perforata, obseruantur,
Aa quae

quae omnia in quiescente contracta evanescent. — Veruca testacea conica alba superne ad marginem disci. Os subtus et cavitates radiorum vt in rubente. Praeter vesiculas totidem ac orae radiorum, centrum oris alias quasi intestina interdum ostendit. — Color supra subferrugineus disco albo maculato, radiis pallidioribus apice coccineis et interstitiis albidis; subtus albus papillis pallidioribus, disco tinctura rubicunda, et interstitiis radiorum coerulescentibus. Materia mollior praecedentibus.

HABITAT in fundo sinuum profundiorum.

Incedit vt *Asterias rubens* motu orbiculari iam dextrorsum, iam sinistrorsum. — Dorso incumbens radios flectit, vt papillas fundo affigere possit, sic facile se vertens. In exemplari viso radius vnus ceteris multo brevior, licet integer; quod indicat, post mutilationem renatum esse.

365. ASTERIAS MINUTA.

Asterias stellata margine pinnulis porrectis distantibus.

Asterias minuta, Syst. nat. I, 1099. Faun. Suec. 2112. Müll. prodr. 2835.

DESCR. *Asterias groenlandica*, quam huc referri debere puto, vix $2\frac{1}{2}$ lin. diametrum habebat. Tota albo-flauicans, supra infraque plana 6-radiata. Superne orbita minuta centralis, cuius peripheria, vt etiam radiorum margines eminentes, intermedio concauo. — Passim aculei breues crassi obtusi, tam in profundis, quam eminentibus locis. — Latera radiorum etiam aculeos tales longiores habent, sed multo distantes. Subtus radii in centrum vsque concurrunt, medietate canaliculati, marginibus aculeis tenuioribus pluribus serie simplici.

Exemplar vnicum vidi, quod inter fucos herbarii mei inueni: — hinc de papillis et aliis in viuo obseruandis nil memorare possum.

366. ASTERIAS OPHIURA.

Asterias radiata disco squamoso, squamula angulorum ferrata.

Asterias ophiura, Syst. nat. I, 1100. Faun. Suec. 2114. Müll. prodr. 2840. Act. Nidr. IV, 54. tab. II. fig. 15. 16.

Korstöld, Ström, I, 179, 4 et 5.

Sternfisch, Adel. 380. tab. XVII. fig. 1. 2.

Kroffsfisk, Ol. 715, F. et 1005, c.

Söestierne med för beenhalede Straaler, Bom. VII, 520.

Stella marina, Ionst. inf. tab. XXVI, f. 7.

An *Asterias ciliaris*, Syst. nat. I, 1101. ab hac satis distincta? Synonyma saltem Linkeri, quae sub illa, sub hac etiam citata sunt.

GROENL. *Nerpikfourfak*.

DESCR. Haec inter minores numeranda: discus enim plerumque obolo non maior, radii vero quadruplo longiores. Corpus orbiculare conuexusculum, glabrum supra squamulis rotundis imbricatis arcte tectum, subtus laeuius ob incisuras radiorum in 5 areas diuisum, in medio apertura stellaris. De pagina infera, fere a centro ipso, emittuntur laciniae longae, graciles, flexuosae, quadrangulares, acuminatae supra infraque squamulis subquadratis serie solitaria. In pagina supera maioribus minores plures interiectae sunt, in iunioribus non facile obseruandae, arcte imbricatae extrorsum; lateribus etiam squamulas habent, sed patentes et margine suo rotundato aculeis 6 latitudini dimidiaae radiorum aequalibus serratas. — Radii hi nullibi se inuicem attingunt, nec

caui sunt, poris longitudinalibus exceptis, sed admodum fragiles. — In apertura fluor niger conspicitur; et disco desquamato interiora in 10 spatia diuisa esse observantur: radii enim 5 hic in centro coeunt, et totidem interstitia dantur materia flaua impleta. Color variat in dorso griseus, ruber vel violaceus, aculeis 4 superioribus concoloribus cum apicibus albis, striae etiam transversae albae in radiis quorundam; partis reliquae, sc. inferioris, albus. Dantur quaedam minutae totae candidae. Non rarum est, hanc vno vel altero radio, vel toto, vel ex parte, mutilatam, denuoque redintegratam videre.

HABITAT in fundo sinuum inter lapides et radices fucorum, frequens.

Melius ac praecedentes brachia sua flectere valens, citius illis incedit. Se etiam de fundo eleuare potest.

367. ASTERIAS CAPVT MEDVSAE.

Asterias radiata, radiis duplicatis dichotomis.

Asterias caput Medusae, Syst. nat. I, 1101. Faun.

Suec. 2115. Müll. prodr. 2844.

Sjöe-Soel, Pont. II, 292 c. fig. Ström, I, 179. 6.

Sternfisch, Adel. 381. tab. XVII. fig. 4.

Stella marina, Ionst. insect. tab. XXVI. fig. 11.

GROENL. — — — —

Hanc in museo plurimum reuerendi Dn. Egede, de colonia *Jacobshavn* (ni fallor,) missam, vidi: vnde concludo, in sinu *Disco* dari; non autem viuam ipse offendi.

368. ECHINVS SAXATILIS.

Echinus hemisphaerico-depressus, vel orbicularis, spinis diuersicoloribus.

Echinus

Echinus saxatilis, Syst. nat. I, 1102. Müll. prodr.

2847.

See-ygel, Cr. 131.

Igulker, Ol. 612?

GROENL. *Ekkursak*.

DESCR. Diameter vulgo 3 vnc. — *Testa* supra hemisphaerico-depressa, infra planiuscula versus centrum inflexa, fragilis, tenera, crustaceo-calcarea unilocularis, vbiq̃ue aculeis mobilibus, cauis, maioribus minoribusque inter se mixtis, rubicundo-viridibus apice albidis, tecta. Aperturæ 2: altera infera amplior cute molli nuda obducta, et dentibus centralibus instructa; altera supera, minor, aculeis clausilis, quæ anus. Aculeis detritis testa pulchre notata conspicitur: ambulacra enim 10 porosa verticalia illam quasi compositam reddunt, et in 10 areas, alternas latiores, diuidunt. Pori ambulacrorum extra conspecti per lineas plures duplicatas obliquas, quæ in vicino ambulacro semper oppositam tendentiam habent, partiti sunt; intus vero conspecti per lineas duas serpentiformes procurrunt. Areae tuberculatae sunt tuberculis innumeris maioribus minoribusque certis ordinibus dispositis. Sic in area latiore singula 3 ordines maiorum vtrinque cum minoribus mediis marginalibusque intercurrentibusque, et si recte attendatur, tam maiora quam minora aliis minutissimis angulatim cincta sunt; in area vero angustiore 2 tantum ordines maiorum, ceteris vt in latiore se habentibus. Ambulacra ipsa sua tubercula minora habent; suntque tubercula hæc omnia bases aculeorum, supra quas hi se movent. Circa anum stella paulo eminentior 15-radiata conspicitur, radiis 5 illis, qui areas latiores spectant, maioribus foramine pertusis. Color testæ denudatæ supra subrubicundus, infra albus. Dentes 5 longi, curui, acuti, solidi, albi, artificiose coniuncti, extus se, vt tuberculum acuminatum curuum prominens quinqueualue, ostendunt, basi vero intus in rota coniuncti sunt perner-

vos singulum dentem transcurrentes et ossi fisso transuerse flexo annexos, et adhuc alia ossa 5 transuersa. Dens singulus anastomosin habet brachia 2 emittentem, quae dentem verum amplectuntur, sicque omnia arcte annexa sunt. Interne circa aperturam de ambulacris sursum prostant ossa totidem, paribus conniuentibus. *Vermis* stellatus quinqueradiatus centro perforato granulatus, ruber, tenacior, medietatem superam occupat, fibris tenuibus annexus corpori molliori glutinoso, griseo, superficiem internam testae vbique occupanti et nervis in aculeos vsque permeantibus illi arcte iuncto. Faux nigra de ore per foramen medium vermis transit continuata, intestinis permultis glomeratis superioribus concoloribus, in anum vsque.

HABITAT ad littora maris tempore vernali praesertim obuius.

EDIT pisces, quibus se affigit dentibus suis, breuique illas confunxit. Duriora etiam nec consumit, e. gr. laminas corneas balaenarum in piscatura vsitatas, quod suo damno sciunt piscatores.

Ingreditur dentibus aculeisque suis vtendo, motu rotatorio sensim se lente protrudens.

vs vs. Editur cocta pars stellata tantum.

369. SABELLA LVMBRICALIS.*

Sabella testa rudi, repente, fragili, vtraque extremitate peruia, ore non tentaculato, corpore articulado aculeato.

Vermem hunc, sine dubio ignotum haecenus, inter *sabellas* numeravi, dum aptius genus non inueni, nec nouum fingere volui.

DESCR. Long. 6 vnc ; lat. vix 1 lin. *Vermis* elongatus, articulatus, mollis, teretiufculus subtus planior sul-

eo longitudinali. Extremitas altera orbicularis membranacea concaua centro pertuso, margine serrato, basi angustiore; altera obtusa, nutans in orificium infertus prominulum labiis 2 constans, superiore longiore acutiore: — difficulter determinatur, quatenus os, quatenus anus. Praeter hos 2 articulos terminales non aculeatos, 21 alios aculeatos habet catenatim coniunctos et sulcis transuersis distinctos: quorum extremitati nutanti propiores 6 breues, teretes, aequales; 4 oppositi contigui multo minores; intermedii reliqui versus medium corporis sensim longiores, singuli parte extremitatem orbicularem spectante angustata, opposita vero incrassata. Aculei exserti nitidi 2 in singulo articulo dorsales oblique sursum tendentes, qui in articulis teretibus medietatem illorum, qui vero in elongatis partem incrassatam occupant, omnes medium corporis spectant, ideoque de vtraque extremitate oppositam tendentiam habent, talique modo vermis tam antrorsum quam retrorsum progredi valet. Color rufus cingulis albis, subtus pallidior. *Testa* spuria repens, rudis, grisea, fragilis, confecta ex arenulis membranae conuexiusculae agglutinatis, quae intus lubrica nitida, sed tantum dimidiata: paginam enim inferiorem efficit corpus peregrinum, cui adhaeret; vtraque extremitate perforata est.

HABITAT in profundo, lapidum tam inferiori quam superiori paginae adhaerens et praecipue fissuras occupans.

Est sociabilis, pluribus tubulis non raro inter se varie aggregatis, ita ut lapides cumulis arenaceis tecti sint, nec facile animalcula sub illis suspicanda. Tubulo suo nunquam exire vidi; nec extra illum ingredi valet. Intra illum interdum ex parte duplicatus iacet, tubulo tali loco crassiore. Minime viuידus.

370. SERPULA SEMILVNIVM.

Serpula testa regulari ouali libera glabra.

Serpula Seminulum, Syst. nat. I, 1264.

Tubulus semilunium, Mart. Conch. I, 25. 61. tab. III, fig. 22.

Individuum vnicum, vt granulum minutissimum, vix $\frac{1}{8}$ lin. longum, ouatum album, splendidissimum candore porcellanae, orificio oculo non armato vix visibili, inter ramulos *Isidis Hippuris* offendi.

371. SERPULA SPIRILLVM.

Serpula testa regulari|spirali orbiculata, pellucida, anfractibus teretibus sensim minoribus laevibus.

(1264) *Serpula spirillum*, Syst. nat. I, 1264. Faun. Suec. 2203. Müll. prodr. 2854.

Tubulus minimus laevis, regulariter intortus albus, Mart. Conch. I, 25. 59. tab. III. fig. 121. A. B. C.

Kleine Schnekken wie Ammonshörner, Cr. 133.

GROENL. Katungiak. Et sic sequentes.

DESCRIPT. Diametrum $\frac{1}{3}$ - $1\frac{1}{2}$ lin. maiorem non vidi. Testa alba pellucida, nitida; anfractus teretes, laeves, (oculo armato subtiliter transuersim rugosi, rugis tamen ob nitorem fere oculum fugientibus,) versus centrum s. postica sensim minores, tres in planum horizontale orbiculare (raro ouale) dispositi interioribus vix humilioribus; maiori vero extremitate sua plerumque se erigente, superimpositionem quasi tentans. Occurrunt etiam (licet raro), in quibus talis appositio perfecta est anfractu vnico maiori infero imposito, eiusdemque diametri. In talibus discus concavus conspicitur ob anfractus interiores tunc profundiores. Apertura rotunda, margine vix

vix reliquo testae crassiore, in perfectis vero latere interiore fissuram vix notabilem habente. Canaliculum ad latus inferius, de quo memorat perillustis a Linné, nunquam detegere potui.

HABITAT in fertulariis, Flustris, Fistulanis, tubiporis, cancris marinis, fucis minoribus, rarius in lapidibus vel testaceis. His corporibus pagina sua inferiori, vel totius orbiculi vel partis mediae (pro latitudine corporis peregrini), arcte adhaeret, solitaria, rarius aggregata.

Obs. Cel. Martini quidem suum Tubulum pro serpula spiriorbi agnoscit; figurae tamen eius spirillo magis conueniunt. Ex descriptione data etiam patere videtur, illum aliud in mente habuisse: licet enim spiriorbem citet, verba tamen Linnaei de spirillo ut suo conuenientia affert. Nota porro laeuitatis huic potius quam spiriorbi conuenit.

372. SERPULA SPIRIORBIS.

Serpula testa regulari spirali orbiculata opaca, anfractibus teretibus, sensim minoribus, subrugosis.

Serpula Spiriorbis, Syst. nat. I, 1265. Faun. Suec. 2204. Müll. prodr. 2855. Ol. 1018.

Dentalium testa spirali plana adhaerente, It. Wgoth. 170.

Tubulus parvus albidus plicatus, Mart. Conch. I, 24. 57. tab. III. fig. 20. (minima C et D interiecta.)

Ruur, Ström, I, 195, 1.

DESCRIPT. Praecedenti admodum similis; sed testa, quae interdum paulo maior occurrit, rudior, opaca, calcarea, vix nitens, rugas transuersas, quae tamen subtiles, magis notabiles habet, anfractus interiores sen-

sim humiliores, hinc discus concauus; futura anfractuum profundius sulcata *). — Apertura orbicularis integra. Saepius quam praecedens cum extremitate non erecta occurrit.

HABITAT in algis et testaceis variis, rarius in cellulanis et lapidibus marinis more praecedentis, vbi illa copiosior, haec rarior et vice versa.

373. SERPULA PORRECTA. *Nu. 711.*

Serpula testa tereti e basi spirali flexuose ascendente, laeui, nitente.

Serpula porrecta, Müll. prodr. 2860.

Serpula testa flexuosa tereti, Ol. 1018. l. 4.

Serpula lumbricalis, Syst. nat. I, 1266. et *Tubulus in circulum flexus supra elongatus*, Mart. Conch. I, 24. 57. tab. II, fig. 15. conf. Ionst. exsang. tab. XVII. fig. 3. forsitan huius varietates maiores?

DESCR. Haec quoad colorem, nitorem, substantiam et aperturam testae *serpulae spirilli* tam similis, vt facile pro varietate eius adultiore habenda sit. Plerumque tamen magis pellucida et candida, nec credo, oculo etiam armato vestigia rugarum obseruari posse. Post duos, vnum aut vix vnum, anfractus (in hoc enim nimis variat,) baseos orbiculares sese erigit flexuose, licet spiralliter; spiris remotis nunquam se inuicem tangentibus, 2, 3 vel 4 in longitudinem 3 vel 4 linearum, diametro tubuli vix $\frac{1}{3}$ lin. superante. Interdum testae duae basi spirali coalitae, in oppositam plagam recta tendentes, solitarium

*) Hoc forsitan intenditur per verba *introrsum subcanaliculatis*, Syst. nat. l. c. Canaliculus enim a latere centrum respiciente alius si adest, vix atque vix conspiciendus, et reuera obsoletus dici debet.

litarium tubulum vtraque extremitate peruium mentiuntur. *Vermiculus* testam hanc inhabitans, brevis, ita vt vix tertiam partem testae occupet, teretiusculus, abdomine planiore, postice attenuatus, antice scyphum orbicularem membranaceum petiolatum porrigit, cinctum cirris 6 mollibus, breuibus, conicis, albis; pone hos fascia plicata alba, vtrinque armata aculeis 2 fursum tendentibus aureis. Color dorfi sanguineus, laterum abdominisque pallidior, qui per testam transparet.

Vermiculi testas antea memoratas inhabitantes ab hoc non multum differunt.

HABITAT cum serpula spirillo; praecipue tamen in *Fistulana ramosa* et *muscoide*, *sertularia reptante* et *Flustra foliacea* mihi obuenit.

Extra tubulum suum non nisi antica porrigit, primo scypho, deinde cirris fasciaque in conspectum venientibus. Cirros suos in orbiculum spargens prolongare et abbreviare valet. Motu minimo aquae obseruato cito se retrahit intra tubulum, saepeque in basin vsque, colore sanguineo transparente hoc indicante.

374. SERPULA TRIQVETRA.

Serpula testa repente flexuosa triquetra.

Serpula triquetra, Syst. nat. I, 1265. Faun. Suec. 2206. Müll. prodr. 2856. Ol. 1018.

Ruur, Ström, I, 196, 2.

Dentalium testa adhaerente flexuosa triquetra, It. Wgoth. 170.

Tubulus testa triquetra flexuosa repente, Mart. Conch. I, 25. 68. tab. III, fig. 25.

Varietas dentata, Act. Nidr. IV, 52. tab. II, fig. 14.

Dentalium testa flexuosa triquetra, antice acuminata, Act. Hafn. X, 17. tab. VI. fig. 1-5.

DESCRIPTIONEM huius exactam habemus vltimo citato loco, licet reuerendus auctor illam minus accurate inter dentalia referat et pro *Dentalio Entali* venditet.

Maiores carinam dorsi ferratam habentes, vt in A&. Nidr. l. c. indicatur, etiam saepissime vidi.

Indiuiduum vnicum tereti-compressum, carina dorsali ferrisque maioribus distantibus praeditum, nec repens, sed glomeratum *Fistulanae muscoidi* adhaerens offendi.

HABITAT super lapides marinos, algas, testacea et cellulana, solitaria vel aggregata, pluribus se inuicem superingredientibus.

375. SERPULA GRANVLATA.

Serpula testa tereti spirali glomerata, latere superiore sulcis tribus eleuatis, glabra.

Serpula granulata, Syst. nat. I, 1266. Müll. prodr. 2857.

DESCR. Diameter 1 - 2 lin. Testa crassa, glabra, pelucida, teres, iam regulariter spiralis 1 vel 2 anfractibus, saepius irregulariter glomerata et aliis adnata in massam contortuplicatam. Sulci longitudinales 2 profundi eminentias 3 efficiunt, in orificio 3 dentibus prominentibus declinatis terminatas (in aliis sulcus solitarius et eminentiae duae tantum). Apertura ceterum orbicularis et plerumque deorsum tendens. Color albus, cinereus, coeruleus, vel viridis; minutarum rufus. *Hospes* huius illi in *Serpula porrecta* similis, sed crassior, croceus scypho albo cum petiolo breuissimo, fascia 6-plicata; et praeter 2 aculeos vtrinque adhuc 2 alii sub collo in conspectum venerunt; cauda grisea.

HABITAT frequens super lapides marinos, Balanos, Mytilos et alia testacea, quibus arctissime adhaeret.

376. SERPULA CONTORTVPLI- CATA.

Serpula testa opaca, femitereti, rugosa, glomerata, carinata.

Serpula contortuplicata, Syst. nat. I, 1266. Faun. Suec. 2205.

Tubuli viscera anium, Mart. conch. I, 25. 64. tab. III, fig. 23. *)?

Tubuli alii parui, Ionst. exsang. tab. XVII.?

/ DESCR. Diam. 1 - 1½ lin. — Testa alba, rudis, opaca, irregulariter spiralis, glomerata, et rugosa transversim. Praeterea versus interiora carinam longitudinalem habet, cui (non in omnibus) alia versus exteriora adiuncta est, sicque tubulus superne angulatus euadit. Apertura ampla orbicularis integra.

HABITAT eisdem in locis ac *serpula granulata*, cum qua et sequenti saepe mire contortuplicata est.

377. SERPULA GLOMERATA.

Serpula testa opaca tereti decussato - rugosa, glomerata.

Serpula glomerata, Syst. nat. I, 1266. Faun. Suec. 2207. Müll. prodr. 2858.

Piipuskel, Ol. 1017. H. 1.

Tubuli intestina piscium, Mart. Conch. I, 25. 66. tab. III, fig. 24. A.?

Vermes in tubulis, Ionst. exsang. tab. XVII.?

DESCR.

*) Loco citato quidem ad *serpulam glomeratam* Linnaei refertur, et Tubuli intestina piscium p. 66. tab. III. fig. 27. A. e contrario ad *serpulam contortuplicatam*, sed figura 24 vel descriptione eius nullum carinam indicante, quod potius fig. 23. et descriptio eius annuit, me iudice melius transmutantur, nec tamen alterutra meam accurate exprimit.

DESCR. Praecedenti affinis, sed maior, et omnino teres sine carina notabili, aequae rudis, rugosa, opaca, apertura orbiculari; longitudinaliter linea in aliis nodosa vix eminente, in aliis vix superficie humiliore, dorsali rugae quasi transsecantur. Extremitas supera erecta; basis vero, qua corpori alii adhaeret, planata, si fracta horizontaliter discedat, rudimenta spirarum 2 vel 3 ostendit, quae externe non conspiciuntur: licet enim anfractus habeat, hi tam inter se glomerati sunt, ut fere evanescant et conuexitas tantum gibbosa remaneat, unde extremitas orificii se erigit. Color albus. Individuum unicum flavum vidi.

HABITAT cum praecedente; frequentior.

378. SERPULA VITREA.*

Serpula testa tereti regulari, spirali, orbiculata, pellucida, splendente, rugosa, apertura incrassata.

Tubulus rugosus minimus, regulariter intortus, albus,
Mart. Conch. I, 24 57. tab. III. fig. 20. C. D.?

DESCR. Diam. $\frac{1}{3}$ - 1 lin. — Testa crassa (cauitate interna angusta) orbiculata, spiralis, conuexiuscula, basi explanata, crystallina, glaberrima, quasi oleo illita, transversim rugosa, longitudinaliter una vel altera stria humiliore vix notabili intercepta. Superne anfractus solitarius inferiori incumbit; umbilicus vero profundior 2 vel 3 minutissimos obsoletos adhuc ostendit, qui in latere baseos obuerso, si testa frangatur, vix deteguntur. Aperturae margo incrassatus in plerisque, et quidem maioribus, non perfecte orbicularis, ringit.

Variat α) colore rubicundo; β) laeuior, rugis fere deletis; γ) subglomerata, anfractu summo erecto et umbilicum obducente.

HABITAT in fertulariis, testaceis, fucis, et lapidibus marinis.

Prae-

Praecedenti tam affinis, ut splendore non obstante facile pro varietate habeatur; semper tamen solitariam offendi.

379. SERPULA CANCELLATA.*

Serpula testa spirali glomerata, trisulcata, sulco inferiore costis transuersis interrupto.

Serpula anguina, Syst. nat. I, 1267. varietas angulata?

Tubulus testaceus anguinus fissus, plerumque angulatus, Mart. Conch. I, 24, 50. Tab. II, fig. 14.? Ionst. Exsangu. tab. XVII. fig. 2.?

DESCR. Haec *serpulae granulatae* omnino similis, sed maior. Differt tamen, quod praeter sulcos 2 longitudinales dorsales alium latiore lateralem versus basin habeat, spiram totam percurrentem et cancellatum, s. costis transuersis crebris interruptum. Apertura bidentata, terminis carinarum dorsalium acutis. Color albus, cinerascens vel virescens.

Sulco dicto testam non findente, nec testa repente vel dentata, de synonymis haereo.

HABITAT cum *serpula granulata*, frequens satis.

380. SERPULA STELLARIS.*

Serpula testa suborbiculari vmbilicato-conuexa, rugis radiata.

DESCR. Vix magnitudinem capituli acus minoris attingit. Spira solitaria conuexa, fere orbicularis, centro pertuso, vnde in peripheriam radii plures superficie profundiores distantes percurrunt, nudo oculo etiam conspiciui. Basis plana. Apertura minutissima in extremitate spirae vix notanda. Color brunneus, violaceus, vel flavicans nitidus, radiis albis, pulcherrime. Madreporam
simplici-

simplicem primo conspectu refert; spirae vero termino extra anfractum prominente horizontaliter more *Serpulae Spirilli* et *Spiriorbis*, inter *Serpulas* se locum mereri indicat.

HABITAT in cochleis et lapidibus marinis rarior, in fertulariis frequentior, et quidem in *fertularia reptante* et *ciliata* frequentissima, cuius ultimi ramulis arcte adhaerens nodulos continuos efficit, illi quasi essentiales.

Diodora

381. PATELLA FISSURELLA.

Patella testa fulcata, vertice recuruo, antice perforato.

Patella fissurella, Müll. prodr. 2865. Zool. Dan. tab. XXIV. fig. 4-6.

Haec est *patella* Müll. prodr. 2863. secundum literas meas ab auctore memorata, nec tamen, quod iam video, diuersa ab eius *Fissurella* tunc temporis ignota.

GROENL. *Ajuaurfak*. Et sic sequentes patellae.

DESCR. Maxima, quam vidi, erat $3\frac{1}{2}$ lin. longa, $2\frac{1}{2}$ lin. lata, et $2\frac{1}{4}$ lin. alta. *Testa* tota alba, hospite tamen foeta sordidior subcinerascens, intus glaberrima, oblongo-ouata, antice vix angustior, lateribus compressiusculis, gibba, vertice retrorsum curuato, acutiusculo, extremitati posticae propiori. Ante verticem fissura linearis deorsum amplior, intus in canalem fornicatam conuexam prolongatur. Sulci plures (22-26) verticales cum minoribus interiectis ex striis subtilissimis transuersim secantur; sulci hi etiam interne versus marginem conspicui: margo inde crenatus. *Vermis* flauicans, anticis suis testae parti fissae subditus est; ceterum similis proxime sequenti describendo.

Fissuram verticis suspicor esse exitum tubuli supra caput exsertilis, licet nunquam inde porrectum vidiſſe fatear:

tear: vermis enim hic minus viuax extra mare statim mihi mortuus est, licet in aqua marina detentus, sicque vltiorem obseruationem non permisit.

HABITAT in fundo maris a littore remotiore super lapides.

382. PATELLA TESTVDINALIS.

Patella testa integerrima ouata striata.

Patella testudinalis, Müll. prodr. 2872.

Top-austern, Boks-angen, Cr. 132.

Olnbogaskial, Ol. 1017, g, 2. tab. XI. fig. II.
(quae est indicata Müll. prodr. 2875.)

DESCR. Maxima visa 14 lin. longa, 11 lin. lata, et 7 lin. alta erat. *Testa* ovalis antice angustior, conuexogibbosa basi ampliata, strias confertas verticales subtiles futuris longitudinalibus subtilioribus transsectas habet, quae in minoribus magis, in aduolutoribus vero ob ruditatem minus conspicuae. — Vertex obtusus mucronem obsoletum habet versus antica tendentem. Externe rudior, praesertim in maioribus, variat colore α) maiorum virescente, β) minorum subuioleaceo, γ) minimorum albo, in omnibus tessellis vel undulis brunneis (magis minusue obscuris) verticaliter currentibus variegato. Interne laevis glaberrima alba, sub cacumine, quousque vermis occupat, testudinaria. Dantur, quae intus totae testudinarie. *Vermis* situm obuersum habet respectu praecedentis: capite enim suo sub parte testae mucronato iacet; testae affixus est pallio totam superficiem internam vestiente et vermem circumdante, disco suo saturate viridi praecipue cacumini testae adhaerente, limbo magis laxo albedo retractili, rugoso, margine crenulato. Caput magnum satis rotundatum, conuexum. Os subtus orbiculare, rugosum, intus dentatum. Tentacula 2 supera longa, subulata, versus latera capitis ut cornu arietis curuata. Supra in collo apertura parua, unde emittere potest proboscidem

scidem s. tubulum compressum longum albidum dextrum extra corpus prominentem: forsitan membrum ani vel genitale? Corpus ouale antice angustius, subtus planatum margine crenato. Iam dicta omnia alba. Dorsum gibbosum mollius intestina sub cute tenuissimo seruat. Ventriculus, fluore granulato nigro impletus, intestino angusto griseo - annulato cum ore combinatus est.

HABITAT ad littora maris vulgarissima inter fucos.

Pallio suo in marginem testae dilatato se corpori peregrino tam arcte affigit, vt sine vi diuelli nequeat. Incedere autem volens pallium retrahit et pedem corporis dimittit, vt limax progrediens.

Testa haec non raro crusta calcarea fere tota obducta est, quae tamen peregrina infra sub *madrepore* parasitica memoranda est.

383. PATELLA RUBELLA. *

Patella testa integerrima subconica laeuiuscula rubicunda.

DESCR. Minuta est, longitudinem $2\frac{1}{2}$ lin., lat. 2 lin., alt. $1\frac{1}{2}$ lin., vix superans. Testa fere conica, licet minuta, rudis tamen, interne glabra, externe laeuiuscula, strias tamen longitudinales confertas subtilissimas habet, quarum vna vel altera excellit. Vertex acuminatus, subcentralis antica spectans. Apertura oblongo-orbicularis antice vix angustior, margine integerrimo. Color totus rubicundus, cacumine interiore obscuriore. Maiores quaedam subuirescunt. Hospes rubicundus non multum a praecedente differt, situmque eius habet.

HABITAT in profundioribus locis maris inter radices vluarum et fissuras testaceorum, minus frequens.

384. ARGONAUTA ARCTICA. *

Argonauta perforata, carina integra.

Argonauta

Argonauta argo, Müll. prodr. 2877.?

Clia helicina, Pall. X, 38.

Schnecken - Rotzfish, Adel. 410. tab. XVII.
fig. 12.

Hvalfisk - Aas, And. 185 **.

Walfiskfras, Ell. 266.

GROENL. *Tullukaurfak*.

DESCR. Diameter maximae visae $3\frac{1}{2}$ lin. *Testa* cochleata regulariter spiralis, planorbis, unilocularis*), papyracea, fragilissima. Anfractus 7 (centrali minutissimo simul sumto,) in se inuicem conuoluti, supra planiusculi, ita vt testa supina horizontaliter quiescere queat; subtus anfractus $1\frac{1}{2}$ tantum conspicitur, exteriore tereti, versus aperturam deorsum paulo prominente, sicque testa prona oblique ruit. Umbilicus perforatus spiram totam vt tubulus transit in verticem clausum vsque: igitur testa lumini obuersa transpica. Apertura magna, oblonga supra infraque dilatata, lateribus coarctatis. Sutura anfractuum minus profunda. Epidermis nulla, testa autem nuda glabra sulcis verticalibus subtilibus contiguis, quorum interstitia acuminata, minime vero dentata. Carina integra, f. margo exterior anfractus maximi conuexus, et minime carinatus. Testa dissecta 2 tantum anfractus veri obseruantur, reliquis impressionibus tantum testae vertici de hospitis cauda spirali factis. Color albus apice verticis niueo. *Hospes* Clioni non absimilis, mollis, teretiusculus, retro sensim attenuatus in apicem spirali conuolutum nec euolubilem, antice ampliatus, hians, vbi instructus alis 2 longis membranaceis longitudinaliter striatis, complanatis, antice angulum medium incurrentem, postice excurrentem, formantibus, margine antico terminantique singulae rotundato, postico arcuato. In interstitio

Bb 2

ala-

*) Hinc inter Nautilus, testam polythalamiam habentes, non numerari potest, licet figura eius hoc suadeat.

alarum concauo labia 2 nigra mollia parum prominent, postice rotundata patentia, antice concurrentia in acumem extra alas, ibique os minutum album labiis clausile. Pone alas inuolucrum album plicatum corporis crassiora circumdat, sine dubio pulmonis vsu praebens, animalculo enim viuo has plicas mouente intra testam bullae aerae obseruantur. Versus vmbilicum testae, s. subtus ad angulum alarum excurrentem, cirrus mollis subulatus albus porrigitur admodum sensibilis, qui et vice tentaculi, et clauis sub remigando, fungi videtur. Pone illum tubulus longior apice ampliori orbiculari, quem pro meatu excrementorum habeo. — Reliquum corporis filamenta subtilia nigra conferta longitudinaliter dorso gerit in apicem spiralem vsque, quae inde oblique transcendant magis coarctata in inuolucrum, et demum in tubum ani, verosimiliter itaque intestina eius simul neruorum locum suppleant; abdomine vero solidius, flauicans, granulatum, compressum. Partibus candidioribus sic fere tectis, et nigris magis conspicuis, hospes intra testam niger transparet; solutus intra testam suam habitat, nullo neruo conspicio illi adnatus. Odor eius insuauis.

HABITAT ad superficiem maris copiose, vere et autumnino frequenter obuia.

Testam suam pro nauigio habet, alasque suas erectas continuo complicando optime remigat. Sub hoc actu extremitas testae aperta prae, et opposita puppis locum obtinet, margine anfractus exterioris vt carina inseruiente; quod saepius mirans delectansque adspexi. Retrogredi tamen etiam valet. — Membrum autem super superficiem aquae vt velum extendere nunquam obseruare contigit. Fessa vel tacta remos suos contrahit, et intra testam se recipiens mergit in fundum, vbi breui quiescit vel carina, vel prae, vel vertice, nunquam vero vmbilico; iterum se eleuat oblique sursum remigando, deinde superficiem recta sequens. — Extra testam, licet
inte-

integra et in aqua, statim moritur. — Plures simul in poculo aqua pleno asseruatae fluore glutinoso subgranulato cinereo, quasi excrementis, illud implent, in quo ingredi minus valent, et demum prorsus desinere coguntur.

v s v s. Est esca, balaenarum, praesertim *balaenae Boopis* et *Mysticeti*. *Cotti Scorpis* illam consumentes insipidi fiunt incolis.

385. HELIX PELLVCIDA.

Helix testa imperforata depressiuscula nitida, subvirescente anfractibus tribus.

Helix pellucida, Müll. prodr. 2892. Ej. Verm.
215.

Helix domestica, Aët. Nidr. III, 435. tab. VI.
fig. 15.

GROENL. *Siuterursak*.

DESCRIPTIONEM huius exactissimam ap. Müll. de Verm. l. c. habemus. Vertex in meis omnibus albus, reliquum testae albido - virescens. Anfractus maximus verticaliter plures strias subtiles subeminentes habet, ad futuram notabiliores.

HABITAT in archangelica; alibi non vidi.

386. HELIX NITIDA.

Helix nitida testa vmbilicata subdepressa, fulvo-cornea pellucida, substriata, apertura larga.

Helix nitida, Müll. prodr. 2898. Verm. 234.

Helix Hammonis, Aët. Nidr. III, 435. tab. VI.
fig. 16.

Huius testam vacuum tantum sub muscis rarissime offendi.

Velutina

387. HELIX HALIOTOIDES.

Helix testa imperforata depresso - planiuscula, striis vndatis, apertura ovali dilatata vsque ad apicem.

Helix haliotoides, Syst. nat. I, 1250. Müll. prodr. 2900.

Patella testa ouata apice subspirali obtuso, Ol. 1017, g. 1. Müll. prodr. 2873.

Nerites, Ionst. exsangu. tab. XI. fig. penultima.

Catinus lactis, Mart. Conch. I, 194 - 197. tab. XVI. fig. 151 - 154.

GROENL. *Akoperursak*.

DESCR. Long. $5\frac{1}{2}$, lat. 4, alt. $3\frac{1}{4}$ lin. Quoad testam inter Patellas *) vel Haliotoides **) medium est; vermis autem ad limaces pertinet. Sed minus rite inter Helices collocari, siue characteribus Linnæi ***), siue Mülleri ****) retentis, certe puto, et potius cum clariss. Martini l. c. nouum genus illi assignarem, nisi forsitan inter Ancylos cel. Mülleri *****) locum sibi acquirat — quod alius determinet. *Testa* minus crassa, subdiaphana, ovalis, postice angustior, antice (respectu habito capitis hospitis) amplior rotundata, subtus plana ampliata, supra conuexa, apice postico declinato, spirali, laterali, dextro. — Anfractus 3, vix 4, exteriori testam fere totam occupante, reliquis minutissimis. Apertura fere totalis, desinens tamen acute ad anfractum secundum, profunde
vero

*) *Patellæ neritoideæ* Syst. nat. n. 748 maxime affinis.

**) Imprimis imperforatas sensu Mart. Conch. I, 191.

***) Apertura eius vix coarctata dicenda; cf. Syst. nat. gen. 328.

****) Müll. prodr. pag. XXX. tentacula enim 4 vix in illa detegenda sunt.

*****) Praesertim ob tentacula eius, quæ duo tantum, et quidem occulta; cf. Müll. prodr. p. XXX.

vero in apicem vsque dilatata est. Columella nulla, sed labium internum sublaterale dextrum, parum inflexum; postica pars cavitatis sic fornicata euadit. Superficies interna glabra, griseo-flauicat, labrum vero album; externa albicans, sulcos leues (quasi appositiones) distantes transuersim habet, interne etiam conspicuas: sic denudata; sed epidermide fuluescenti obducta est, quae plikas viles longitudinales vndulatas habet cum futuris transversis vix notabilibus. Margo aperturæ integer vix notabiliter crenulatus *). — *Vermis* paruus, albus. — Caput minutum superum pede fere tegitur, latius quam longum. Tentacula 2 breuia alba extra caput pedemque vix extensilia. In latere dextro colli verruca mollis cum foramine ani. Pes oblongus postice acuminatus, antice truncatus. Clypeus nigricans in apicem vsque elongatus, ibique nervis suis adnatus. Materia spumosa grisea s. collari, vt helices, se occultare potest, foramen vtrinque (praesertim latere dextro) tamen relinquente, nec medio totum vermem tegente. Operculum nullum nec nativum, nec factitium, vidi.

HABITAT in fundo sinuum maris, minus frequens.

Lente procedit super lapides more patellarum. Sub incessu vermis extra testam non conspicitur.

Margarita cinerea

388. TROCHVS CINERARIVS.

Trochus testa oblique vmbilicata ouata, anfractibus rotundatis.

Trochus cinerarius, Syst. nat. I, 1229. Faun.

Succ. 2167. Müll. prodr. 2925.

Silfre, Ol. 1013. D.

Solvkonger, Ström, I, 186, 4. β.?

GROENL. *Siuterok*.

Bb 4

DESCR.

*) Quadrat sic maxime figura 152 Martini,

DESCR. Longitudo 5 lin., latitudo vix minor; maiores non vidi. *Testa* crassiuscula, subdiaphana, subtus conspecta subouata est, obliquata, apertura prominente; supra conuexa, subconica, vertice obtuso. Anfractus 6 teretes, summis depressiusculis. Sutura angusta. Sulci conferti longitudinaliter totam spiram percurrunt, interstitiis acuminatis fursum directis, quae ab aliis multo subtilioribus verticalibus obliquis transsecantur. Anfractus etiam ad futuram rugulosi; subtus sulci spirales magis delati: quin imo dantur indiuidua his vix praedita. — Columella perforata cum canaliculo obliquo ante foramen. Apertura subtetragona, extus dilatata, margine columellae ob anfractum intercurrentem abrupto parumque reflexo. Color cinerascens, flauicans, albidus glaber, interne argenteo-viridis nitidissimus, fauce plerumque aeneo-viridi, labioque argenteo. — Operculum natium orbiculare concauum fuluescens, striis subtilibus concentricis. Exuta tunica extima ex argenteo viridis polita euadit splendidissime. Fascias nullas in omnibus conspectis offendi.

Inter has vero occurrit varietas magis acuta vel gibbosa, rudior futuris amplioribus, sulcis spiralibus maioribus obtusis, et verticalibus eminentioribus, externe minime glabra, interne vero argentea; ceteris similibus: quae affinis videtur *Turbini argyrostomo* Syst. nat. I, 1236.

HABITAT frequens in sinibus non procul a littore fundo vluoso.

Sacina vineta

389. TROCHVS DIVARICATVS.

Trochus testa subumbilicata ouata, anfractu infimo remotiore, umbilico subconsolidato.

Trochus dinaricatus, Syst. nat. I, 1229.

Turbo neritoides, Ol. 1015, 2, c.?

GROENL. *Siuterungoak*.

DESCR.

DESCR. Long. $5\frac{1}{2}$, lat. 3 lin. — *Testa* oblonga, subconica, spira satis obliqua, laevis, diaphana, glabra, non nisi oculo armato subtilissime reticulata. Anfractus 6 conuexi, sursum valde decrecentes: infimus enim reliquis simul sumtis dimidio maior, ventricosus, et futura sua versus aperturam remotior. Apertura sublunaris ampla, labro tenui marginato. Columella rimam lanceolatam habet, de plica interiore adiacente fere clausam. Color viridis 3 fasciis ferrugineis in anfractu maiore, quarum duae subtus approximatae, tertia supra remota: hae fasciae in anfractibus reliquis confluent, vt inde ferruginei fere toti euadant. Intus polita est, concolor, fasciis in apertura transparentibus, columella tamen et suprema pars faucis albae. Operculum natium oblongum, planum, saturate viride. Vermem non vidi.

HABITAT in mari ad ostia fluuiorum inter fucos caprinos et similes. An Synonymon Linnaei huc reuera pertineat, non facile ex breui eius descriptione concludi potest; nomine tamen specifico bene conueniente, subsumo, illudque retinui. *Rissoa aculeus*

390. TROCHVS STRIATELLVS. †

Trochus testa turrita imperforata, striis longitudinalibus, parallelis obliquatis.

Trochus striatellus, Syst. nat. I, 1232.

Turbo neritoideus, Ol. 1015, 2, b.?

Cochleas minutas turritas ad littora sub lapidibus copiosas vidi, tuncque pro citato habui; exemplaribus vero omnibus, quae possedi, nescio qua iniuria, amissis, nec descriptione accurata antea facta, illum hic seponere cogor. *margarita*

391. TROCHVS HELICINVS*

Trochus testa vmbilicata subouata, conuexo-depressa, laeui, glabra, rubicunda.

Bb 5

Turbo

Turbo neritoideus, Ol. 1015, 2, d.

GROENL. *Siuterursak*.

DESCR. Long. 2 lin., lat. $2\frac{1}{4}$. *Turbini cinerario* haud absimilis, sed testa magis depressa, semper minuta, tenera, pellucida, laevis, glabra, striis verticalibus vix notabilibus. Anfractus 6 conuexi, minus ventricosi, infimus reliquis simul sumtis duplo maior. Apertura fere ouata. Color rubicundus, margine labri et futura albidis. Variant quaedam pallidiores. Operculum suborbiculare albidum politum, concentrice striatum. Vermis ex nigro coerulescit, bitentaculatus. Pedem eius sub incessu cirris breuibus fimbriatum vidi.

HABITAT ad littora maris, vulgaris inter Neritas.

Oolaskania

392. TURBO ALBVLVS. *

Turbo testa turrita, imperforata, glabra, anfractibus rotundatis striatis, apertura orbiculari.

GROENL. *Siuterursak*.

DESCR. Testa minuta, vix $1\frac{1}{2}$ lin. longa, et $\frac{2}{3}$ lata, glabra pellucida, elongata, subcylindrica, albida, fragilis, longitudinaliter striata per totam spiram sulcis conspicuis satis. Anfractus 5 rotundati, ventricosi, lente decrescentes. Apertura orbicularis integra, margine labii acuto, et fere perpendiculariter de columella exstante. Operculum nullum.

HABITAT in locis profundis maris in ramulis celulanorum, mihi raro obuius.

Shenea

393. TURBO PLANORBIS. *

Turbo testa vmbilicata depressa, laeui, fusca, opaca.

GROENL. vt antecedens.

DESCR.

DESCR. Diameter 1 - $1\frac{1}{2}$ lin. — Testa valde depressa, fusca, rudis, laeviuscula; striis tamen crebris verticalibus ad futuram annotinis oculo armato tantum conspicuis, inaequalis redditur. Sutura profunda. Anfractus 4 teretiusculi, infra vero 2 tantum conspicui; extimus versus aperturam a reliquis parum remotus. Umbilicus perforatus amplius concavus. Apertura orbicularis. Operculum nullum vidi.

HABITAT frequens in sabulo littorum limoso sub lapidibus marinis.

Buccinum
394. TRITONIVM VNDATVM.

Tritonium testa oblonga rudi, transuersim striata, anfractibus curuato - multangulis.

Tritonium undatum, Müll. prodr. 2938.

Buccinum undatum, Syst. nat. I, 1204. Faun. Suec. 2263.

Kukkeluur, Ström, I, 182. a.

Eggia kongr, Ol. tab. X fig. 4. (forsitan idem ac *Buccinum* eius ultimum pag. 1012.)

GROENL. *Siuterursoak*. Et sic 5 sequentia.

DESCRIPT. Maximum visum 17 lin. longum et 10 lin. latum erat. Testa rudiufcula, oblonga, minus crassa. Anfractus 5 - 7 (in minoribus enim 5, in adultioribus et quidem plerisque 6, in maximis illisque perfectis 7, notantur,) minus ventricosi, transuersim striati, nec tamen profunde. Hae striae, in diuersis magis minusue notabiles, maxime occurrunt in anfractu infimo, et ex illis 6 - 9 vel plures eminentiores, quas fasciae in fasciatis occupant. Conuexitates obliquae subarcuatae longitudinales versus futuram anfractus multangulos reddunt; neque tamen hi anguli in omnibus indiuiduis aequae conspicui, ut perillustris a Linné Faun. Suec. l. c. recte obseruauit: dantur enim, in quibus anfractus infimus

his

his prorsus carere videtur, secundo et tertio (de apertura numerando) tantum angulatis. Apex (s. tres anfractus supremi) laevis sine striis vel angulis mihi semper occurrit. Apertura magna sublunaris, desinens in canaliculum dextrum (testa nempe cum apertura prona inspecta,) breuem, latiusculum, postice retusum. Columella sic canaliculata, in plerisque contorta, in quibusdam duplicata, canaliculo nouo alteri imposito, quod redintegratione testae mutilatae factum est. Labrum in perfectis submarginatum, superne reflexum. Color subviolaceus, vel coerulescens, in paucis albidus apice plerumque minus colorato; in quibusdam etiam fasciae fuscae abruptae 6-7 vel plures in anfractu infimo conspiciuntur. Operculum membranaceum natium caudae vermīs incumbens pallidum subouale, striis concentricis notatum. Apertura minor illum non nisi interius claudere valet. *Limax* elongatus albus supra nigro maculatus. Tentacula 2; sed praeter haec cirrus longus prehensilis de altero latere corporis per canaliculum testae sub incessu exseritur, quo folia fucorum prehendere solet, sicque sine difficultate locum mutare potest. Et quidem suppono, omnes limaces testam canaliculatam habentes tali instructos esse.

HABITAT vulgaris ad littora marina inter fucos vesiculosos.

In arido et talibus locis, vbi cirrus eius prehensilis non applicari potest, minus bene incedit.

vsvs. Hospes editur a Groenlandis australioribus inter mytilos coctus; estque cibus *canis lagopi* et *corui coracis* vulgaris.

Nephthys
395. TRITONIVM DESPECTVM.

Tritonium testa patulo-subcaudata oblonga, anfractibus octo, lineis duabus eleuatis,

Trito-

Tritonium despectum, Müll. prodr. 2940.

Murex despectus, Syft. nat. I, 1222. Faun. Suec.
2166.

Kukkeluur, Stöm. I, 182. β.

Cochlea spiris octo, oblonga, utrinque producta,
lineis duabus eleuatis, It. wogth. 200. tab.
V. fig. 8.

HABITAT in tractibus australioribus cum praecedente rarius.

396. TRITONIVM ANTIQVVM.

Tritonium testa patulo-caudata oblonga, anfractibus octo teretibus.

Tritonium antiquum, Müll. prodr. 2939.

Murex antiquus, Syft. nat. I, 1222. Faun. Suec.
2165.

Peturs kongur, Ol. 1011.

Turbo longus, Ionst. exsang. tab. XI.

DESCR. *Testam* huius possideo 3 vnc. 8 lin. longam; nec tamen anfractus eius maximus 18 lin. latior, sic satis elongatus. Anfractus 8 teretes, minime ventricosi, sed laeues, glabriusculi, spiraliter striati striis minus eminentibus; striae aliae minutae obsoletae longitudinales priores transsecant, sed vix obseruandae. Apertura lunaris in canalem dextrum longum patulum producitur. Color albus, intus candidior glaberrimus.

HABITAT cum praecedente, etiam raro obuium.

397. TRITONIVM GLACIALE.

Tritonium testa ouato-oblonga, exarata, angulata, anfractu infimo subcarinato.

Tritonium glaciale, Müll. prodr. 2942.

Buccinum glaciale, Syft. nat. I, 1204. Faun. Suec.
2162.

DESCR.

DESCRIPT. Huius, quatenus mihi notum, a Linnaeo solo descripti vnicam testam, hancque cauda labioque mutilatam possideo, sed Linnaeana multo excellentiorem, 2 nempe vncias longam et 15 lin. latam (partibus perditis exceptis); sed notis eius constantibus satis patet eandem esse. — *Testa* admodum crassa lapidea, laevis, anfractus 7 habet spiraliter exaratos, et, vt *Tritonium undatum*, curuato-multangulos; sed magis distincte et quidem in omnibus anfractibus hi anguli apparent. Praeterea carina obtusa anfractum infimum ambit, in sutura secundi euanescens, infra quam testa coarctata non angulata, supra vero conica, anfractibus appressis, de infra imbricatis s. sursum se semper recipientibus, margineque supremo futuram obducente. Color pallide rubicundus interne albus, politus.

HABITAT ad littora maris.

398. TRITONIVM LAPILLVS.

Tritonium testa ouata acuta, striata, laeui, columella planiuscula.

Tritonium lapillus, Müll. prodr. 2944.

Buccinum lapillus, Syst. nat. I, 1202. Faun. Suec. 2161.

Krøkker, Atl. Dan. 195.

Kukkeluur, Ström, I, 183, γ. Bom. VIII, 234.

Purpursnekken, Act. Hafn. XI.

Bobbe, Ol. 1012.

Cochlea testa crassa ouata utrinque producta, spiris quinque sulcatis, aperturae labio interne denticulato, It. wgoth. 169.

Vtriculus striatus, albidus, Mart. Conch. III, 392. 428. 433. tab. CXXI, fig. 1111. 1112.

DESCR. Huius exemplaria plura possideo 11 lin.-18 longa et 7-11 lata: omnia 5 tantum anfractus habent albos,

albos, fauce et quorundam mucrone flauis. Labrum in nullis dentatum, sed in quibusdam crenulatum, et anfractus praecipue maior plicis undulatis longitudinalibus crebris quasi imbricatus est (vt indicatur Mart. Conch. III, 429. coll. Tab. CXXII. fig. 1124. 1125). Canaliculus paucorum purpureo tinctus est.

HABITAT in littoribus arenosis; in sinu *Nerrutik-fok* dicto e regione boreali coloniae Friderichshaab copiosum.

399. TRITONIVM FORNICATVM. *

Tritonium testa patulo-caudata ouato-oblonga, anfractibus ventricosis striatis, longitudinaliter angulato-subfornicatis.

Hav kongur, Ol. 1012. Tab. X. fig. 1.?

Fusus brevis, Mart. Conch. tab. CXXXVIII fig. 1295 huic non absimilis.

DESCR. Affinis *Tritonio despecto*; nec tamen idem esse videtur. Omnium hoc maximum, 3 vnc. 3 lin. longum et $22\frac{1}{2}$ lin. latum. *Testa*, licet valida, subdiaphana tamen, laeuiuscula, 7 anfractus habet ventricosos, teretes (suturis profundis), late striatos transuersim: ex his striis 3 excellunt, vt totidem carinae obsoletae totam spiram in apicem vsque percurrentes. Conuexitates longitudinales curuatae angulos formant vt in *Tritonio undato*; sed ex his quaedam in anfractu infimo angulato-fissae de superficie testae sese eleuarunt fornices formantes: in reliquis anfractibus fissurae tantum in vna atque altera conuexitate conspiciuntur, vnde suspicor, cum aetate omnes fornicatas euadere. Praeterea striae obsoletae longitudinales obliquae, ad labrum vt rugae confertae magis conspicuae. Apertura ampla, vt in reliquis canaliculata. Canalis minus longus, effusus, parum reflexus. Labrum vix reflexum, superne incrassatum. Color flauus, interne albus, vbi testa glabra.

400 VERMES. TRITONIVM CLATHRATVM, CRATICVLATVM.

HABITAT in mari australiori, vbi hospes editur ab incolis.

400. TRITONIVM CLATHRATVM.

Tritonium testa oblonga, laeui, plicis longitudinalibus submembranaceis fulcata.

Tritonium clathratum, Müll. prodr. 2941.

Murex clathratus, Syst. nat. I, 1223.

Buccinum truncatum, Act. Nidr. IV, 369. tab. XVI f. 26.

Cochlea spiris utrinque producta, striis acutis imbricatis, It. wogth. 199. Tab. V. fig. 6. varietas maior.

GROENL. *Siuterungoak*. Et sic sequentia.

DESCR. Long. $3\frac{1}{2}$ - 7 lin.; lat. $1\frac{1}{2}$ - $3\frac{1}{2}$. Testa oblonga, turrita, laevis, tenera, subopaca, longitudinaliter plicata. Anfractus 6, vix 7, teretes, minus ventricosi, obliqui, secundi, plicis submembranaceis prominulis, versus sinistrum s. aperturam tendentibus, imbricati. Plicae in 3 superioribus vix vllae, in infimo maxime notabiles, confertae, (14 et ultra,) superne sinistrorsum, inferne dextrorsum circa caudam curuatae. Labrum acutum. Apertura sublunaris coarctata. Columella oblique in caudam excurrent. Canaliculus sat parum longus, (praesertim in iunioribus,) reflexus, truncatus, in quibusdam retusus. Operculum ovatum fuscum, aperturam non plene claudens. Mucro subabruptus, quasi imperfectus, inque non paucis cariosus. Color fusco-lutescens; in emortuis s. testis vacuis albescit.

HABITAT in locis profundioribus maris.

401. TRITONIVM CRATICVLATVM.*

Tritonium testa oblonga striata, longitudinaliter angulato-plicata, labro crenulato.

Turbo

Turbo clathrus, Aët. Nidr. IV, 54. tab. II, fig. 17-19.?

Murex craticulatus, Syst. nat. I, 1224. species haec, vel sequens, vel neutra.?

DESCR. Long. 5 lin. lat. $2\frac{1}{2}$. *Testa* praecedenti similis: sed plicae longitudinales solidae, rectae, acutocrenulatae, hinc inde fissae s. duplicatae, prominentiores magisque distantes (8 vel 9 tantum in anfractu); praeterea striae transversae eleuatae, quibus in summitate anfractus carentibus, concaua s. subcanaliculata ibi redditur. Anfractus 5. Mucro subumbilicatus. Apertura angustior. Labrum incrassatum, fissura longitudinali quasi duplicatum, et ob strias tam externas, quam aperturae internas transversas, margine crenulatum. Cauda longior minusque flexa. Tota testa alba interne polita.

HABITAT cum praecedente. Vnicum vidi.

402. TRITONIVM CILIATVM. *

Tritonium testa turrita, ^{con. Trichostrophus} patulo subcaudata, ^{laevis} striata, angulata, longitudinaliter ciliata, columella subplicata.

DESCR. Long. $5\frac{3}{4}$ lin. Lat. 3 lin. *Testa Tritonio undato* haud absimilis, sed magis ampla. Anfractus 5 minus conuexi, ad futuram vero gibbosiores. Apertura ampla. Canaliculus brevis latus, obtusus, apice prominente, rectiusculus. Striae transversae, eleuatae, notabiles. Anguli eminentes longitudinales obliqui, acuti; in anfractu infimo summitatem tantum occupant. Mucro laevis, glaber. Columella plicam vnam habet, s. labio interno instructa est. Apertura versus marginem leviter striata, hinc margo subcrenulatus. Singulare autem in hoc est, quod epidermis testam vestiens plicas minutas longitudinales habeat, illasque ciliatas pilis brevibus albis. Tota testa albida intus glabra.

HABITAT cum praecedentibus, inter rara numerandum.

403. TRITONIVM VIRIDVLVM. *

Tritonium testa oblonga laeui, glabra, acuminata, transuersim minute striata, longitudinaliter costata.

DESCR. Long. 4, lat. 3 lin. *Tritonio undato* proxime accedit. — Testa subdiaphana, tenera, albido-virescens. Anfractus 6 vel 7 minus ventricosi. Striae minutissimae transuersae; sed costae longitudinales rectae in anfractu quarto quintoque satis conspicuae: in reliquis vix vllae, rudimenta tamen illarum adfunt; indiuiduo vnico tantum conspecto, incertus sum, an etiam illi in adultioribus costati. Labium acutum parum effusum. Cauda brevis, obtusa, vix reflexa.

HABITAT cum praecedentibus.

404. NERITA LITTORALIS.

Nerita littoralis testa laeui, vertice obtuso, labiis edentulis.

Nerita littoralis, Syst. nat. I, 1253. Faun. Suec.

? 2195 Müll. prodr. 2953.

Nerita, Ström, I. 185, 3. 2. It. Gothl. 261.

Meyar-patta, Ol. 1016, 1, c.

Söcsjööm-Snekke, Bom. VIII, 723.

GROENL. *Siuterursak*.

DESCR. Long. $1\frac{1}{2}$ - 5 lin. lat. $1\frac{1}{5}$ - 4 lin. Testa laevis, glabriuscula, (saepe tamen materia peregrina obducta rudis euadit,) tenera, subdiaphana, minutissimas strias spirales, nudo oculo vix conspicuas, habet. Pone aperturam appositio testae vna atque altera longitudinalis fractam quasi reddit. Anfractus 4 vel 5, quorum in-

infimus conuexus, reliquis simul sumtis duplo vel triplo maior, testam oblongo-ouatam figurat. Reliqui minuti, nec multum prominuli, in latus sinistrum vergunt. Vertex obtusus obsoletus, etiam in quibusdam (non omnibus) cariosus. Apertura lunata. Labium integrum acutiusculum, nec incrassatum, nec flexum; sed paries oppositus planatus politus. Operculum nigricans ouatum, laeue glabrum, vix striatum; sed versus extremitatem inferiorem spiram sibi impressam habet. Color satis variabilis: vidi enim nigras, nigricantes, fuscas, virescentes, griseas, cinerascens, rubicundas, albo marmoratas vel fasciatis. *Animal* bitentaculatum, nigro-coerulescens, de pede suo setas s. cirros emittere vidi, vt indicatur Faun. Suec. et It. Gothl. ll. cc.

HABITAT copiose ad littora maris.

Est cum sequente cibus frequens *Tringae striatae* et actiniarum.

Littorina rudis

405. NERITA LITTOREA.

Nerita testa subouata acuta, striata, margine columnari plano.

Nerita littorea, Müll. prodr. 2954.

Turbo littoreus, Syst. nat. 1232. Faun. Suec.

2169.

Schnecken, Cr. 132.

Buehunde, Ström, I, 181. Bom. VII, 416.

Naakongur, *Beitukongur*, Ol. 1012.

Kupunge, It. wgoth. 169. 199. tab. V. fig. 4.

GROENL. *Siutero*k.

DESCR. Long. 4 - 6 $\frac{1}{2}$ lin.; lat. 3 - 5. Differt a praecedenti praesertim striis s. sulcis suis spiralibus et vertice acuto. Testa etiam rudior opaciorque; suturae anfractuum profundiores. Anfractus 5 vel 6 conici, infimo reliquos vix $\frac{1}{2}$ superante. Hic rotunditate terminali

Cc 2

aper.

aperturae quasi prolongatur. Reliqui anfractus etiam distincti satis, nec laterales. Color fusco - cinerascens, interne fuscus glaber.

HABITAT sine numero in littoribus marinis. Decessu aquae arida facta rupibus adhaerens illas fere tegit.

Obs. Occurrit inter hanc et praecedentem quasi media, staturam huius, sed fere laevitatem et colores praecedentis habens; forsitan species hybrida de utraque exorta? Limites vix attingo.

406. MYA TRUNCATA.

Mya testa subouata conuexa, antice truncata, cardinis dente solitario antrorsum porrecto, obtusissimo.

Mya truncata, Syst. nat. I, 1112. Faun. Suec. 2126. Müll. prodr. 2959.

Lang - ovale Muscheln, Cr. 131.

Sandskiel, Sandmige, Ström, I, 201. α.

Den aflange Sandskiel, Bom. V, 17, 1.

Sandmigur, Redduskal, Smyrsling, Ol. 69. 716. 1009. tab. XI. fig. 7.

Concha levis, altera tantum parte clausilis, It. Wgoth. 199. tab. V. fig. 3.

GROENL. *Ufsursak*.

DESCR. Longa $2\frac{1}{3}$ vnc., lata 19 lin. *Testa* rudis, crassa, oblongo-ouata, conuexa, postice s. extremitate clausa rotundata paulo latior, antice angustior truncata, medio latissima ob umbones apice suo extra cardinem prominentes. Hi conniuentes versus posteriora parum flexi, acutiusculi, in medium cardinis s. dentis maioris cadunt: inde oblique versus marginem posticum testa conuexior. Striae transversales latae, distantes, testae figuram describunt, quas in testa decorticata aliae minores intercurrent. Ceterum testa laevis, alba cretacea, epider-

epidermide tenui in aliis flaua, in aliis (praesertim maioribus) fusca vel ferruginea. Nates plerumque denudatae. Cardio extremitati hianti propior constat dente solitario alterius valuulae, magno, solido, obtusissimo, lato, introrsum verso, externe concauo, transuersim striato, margine antico incrassato, postico reflexo. Huic in altera valuula respondet fossula tribus locis, vt totidem denticulis spuriiis, emarginata, sc. antice, interne et postice: huius medietatem implet apophysis recta fusca cornea obtusa, cavitati dentis maioris insita et adnata. Apophysis haec iterum externe canaliculata, et ad basin dentis maioris acumen breue corneum, illi canaliculo respondens: (haec descripta de valuulis statu naturali connexis intelligenda, sicque cardio satis compositus et arte connexus:) in paucissimis etiam extra dentem maiorem denticulus superfluous corniformis solidus. Partes corneae in plerisque testis vacuis detritae sunt, nec nisi in animali foeto rite obseruari possunt. Hiatus testae terminalis magnus, interne argenteo colore nitet, reliquo interiore albo minime glabro, nisi locis, vbi vermis adnatus fuit. Vermem a sequenti describendo differre, nullus obseruare potui.

HABITAT in fundo argilloso sinuum copiose.

Sub argilla viuens non conspicua, se prodit foramine, vnde proboscidem suam porrigit victus quaerendi gratia.

VSVS. a) Editur cocta ab incolis. b) Testa interdum cochlearis locum supplet. Praeterea c) *Trichechus rosmarus*, *canis lagopus*, *coruus corax*, *anas spectabilis*, in hac cibum vulgarem habent.

Sub maris decessu periodico colligitur.

407. MYA ARENARIA.

Mya ouata compressa, antice rotundata, cardinis dente antrorsum porrecto rotundato, denticuloque laterali postico.

Mya arenaria, Syst. nat. I, 1112. Faun. Suec.
2127. Müll. prodr. 2960.

Sandskjæl, *Sandmige*, Ström, I, 201. β.

Den store Sandskjæl, Bom. V, 17, 2.

Concha subarenaceo-marina, It. Wgoth. 187.

GROENL. vt antecedens.

DESCR. long. 2 vnc. 2 lin., lat. 18 lin. *Testa* primo inspectu vix a praecedente differre crederetur. Est quidem respectu longitudinis latior, etiam compressior, vmbonum regione minus conuexa; extremitate antica extus parum flexa, hinc hiatus testarum amplius euadit: maxima vero differentia in cardinis structura quaerenda est, vbi valuula altera dentem maiorem habet solidum, apice antrorsum verso rotundatum, externe non concavum, sed carinatum, et pone illum, s. extremitati clausae propius, denticulum breuem oblongum acutum dissepimento humiliori cum dente maiori connexum. Valuula altera cauitatem oppositam habet interne tantum acute marginatam, cuius medium occupat apophysis cornea fusca decliuis oblique antrorsum versa, quae pone carinam dentis maioris oppositi illi adnata est. Cardo s. apex flexus vmbonum praecise cadit inter dentem maiorem et minorem. Reliqua structura testae vt antecedentis. Color etiam idem. *Vermis* cardini subiectus, oualis, albo-flavicans, carnosus, anteriorem ventriculum suum habet liquore nigro plenum. Corpus hoc circumdat sacculus tenacior totam testam interne vestiens, et antice proboscide exsertili longa instructus. Proboscis haec cute rugosa, vt prolongatione epidermidis testarum, obducta est, et fissuram rubram terminalem habet. Praeterea in latere sacculi ad marginem valuularum apertura alia oualis postica, indeque canalus longitudinalis exterior versus proboscidem producit.

HABITAT in fundo arenoso modo praecedentis.

VSVS etiam idem.

Ob tam leuem differentiam inter hanc et praecedentem potius vt varietates, quam distinctas species habendas cenſeo.

408. MYA ARCTICA.

Mya testa striata, valuulis carinis duabus spinulosis saepe obſoletis, cardine obſolete dentato.

Mya arctica, Syst. nat. I, 1113. Müll. prodr. 2962.

Solen minutus, Syst. nat. I, 1115.

Chama aculeata, Act. Nidr. IV, 368. tab. XVI, fig. 24.

GROENL. *Imenningoak*.

DESCR. Long. $1\frac{1}{2}$ - 7 lin., lat. 1 - $4\frac{2}{3}$. *Testa* oblonga fere rhomboidalis, alba, opaca, fragilis, laeviuscula, transuerſe ſtriata ſtriis flexuosis ad figuram testae, compressiuscula, postice et ad cardinem acuta, antice obtuse rotundata, ad margines valuularum fere recta, flexura parua media excepta. Nates extremitati posticae contigui, acuminati, versus postica deflexi, minus tumentes: inde tamen oblique versus marginem anteriorem pars testae eleuatiore locum habet, quae carina antroſum ferrata notata; et intra hanc cardinemque alia ſimilis humilior. — Hae 2 carinae in quibusdam ſatis obſoletae rudimenta tantum reliquerunt. Cardo edentulus quidem pronuntiatur: ſi autem probe attendatur, utraque valuula in margine incrassato praecise sub acumine umbonis dentem breuem conicum obtuſum habet, ſatis conſpicuum, cum adiecta foueola; ante nates etiam externe ligamentum corneum ſlaucans glabrum ſemicylindricum valuulas coniungit. Valuulae antice more congenerum parum hiant. *Vermis* ſlaucat regione ventriculi viridi nigricante. — Sacculus testam interne vestiens membranaceus tenerriſmus, et proboscis vix extra testam exſeri poteſt. Apertura ſacculi postica ſuborbicularis.

HABITAT tam locis profundis, quam littoribus li-

bera inter radices algarum, mytilos aliaque corpora marina, nec illis nisi spinulis suis adhaerens.

409. MYA BYSSIFERA.*

Mya testa rudi oblonga striata, conuexa, cardine edentulo.

Oval-skjæl, Ström, I, 200, 8. α.

Concha oblonga obtusa sulcis transversis, It. Wgoth. 198 tab. V. fig. 2.

GROENL. *Imennek*.

DESCR. Long. 3 - $17\frac{1}{2}$ lin.; lat. $1\frac{1}{2}$ - $8\frac{3}{4}$ — *Testa* praecedenti similis, sed rudior, magis elongata, parte antica quasi in rostrum protracta, conuexior, praesertim in regione obliqua de natibus antrorsum; nates obtusiores; extremitas antica angustior et cum postica rotundata. — Desunt tam carinae ferratae, quam denticuli cardinis, ita ut ligamentum externum ante nates fuscum opacum subconicum solum fere cardinem efficiat. — Datur quidem in nonnullis aliquid denti simile, lobus sc. oblongus subangulatus cum rima ligamento priori, in utraque valuula: hoc autem in plerisque deletum non pro essentiali afferri meretur. Occurrit semper alba, interne glabra, externe epidermide sordida, iam grisea, iam fusca, iamque atra, obducta. Saepissime difformis euadit pressura solidorum, inter quae habitat. Interdum etiam valuulae duplicatae conspiciuntur. *Hospi*s oblongus conuexus, carnosus, albus, cardini subiectus, medio conulum prominentem flauicantem longitudinaliter canaliculatum gerit: de huius apice vernis byssum more mytilorum emittere valet per aperturam sacculi posticam, qua corporibus peregrinis se affigit. — Ceterum cingitur primum labiis 2 internis teneris expansilibus, deinde sacculo, qui totam testam interne vestit, valuulas combinat, et antice prolongatur tubulis 2 longis pro lubitu contrahendis, vel per hiatum

hiatum testa in longitudinem eius exferendis, cohaerentibus quidem, sulco tamen interstitiali distinctis apicibus rugosis, perforatis, sanguineis. — Ex his tubulis margini testae propior in cavitatem sacculi fert, et pro ore habendus est; alter vero cum antica parte corporis convexus et ulterius canali cum ventriculo, in dorso corporis iacente, combinatus est, igitur pro ano assumendus. — Apertura etiam ovalis postica sacculi ut in praecedentibus. Praeterea nervus magnus transversus anticus et posticus, ad valvulas claudendas, ut in mytilis et aliis bivaluibus.

HABITAT frequens in fissuris rupium marinarum inter mytilos, interdum sub sabulo, lapillis, vel radicibus fucorum, tam occultata, ut nil nisi extremitas tubulorum conspici possit. — Necrarum est, hanc myam in lacunis cauis lapidum, vel *milleporæ polymorphæ* offendere, tam inclusam, ut foraminulum tantum restet orificiis tubulorum victus quaerendi gratia: sic facile lithophaga diceretur; sed potius credam talibus locis illam accreuisse, et lente materia cretacea obductam fuisse, demumque exitum non habentem in carcere suo taliter qualiter vivere.

Tacta aquam exspuit seque contrahit ut ascidiae. Si libera, bysso se affigit; sin vero inclusa, tali non utitur.

VSVS idem ac *Mya truncata*, testa sola excepta, quae nulli vsui.

410. CARDIVM ECHINATVM.

Cardium testa subcordata, sulcis exaratis lineae ciliata, aculeis inflexis plurimis.

Cardium echinatum, Syst. nat. I, 1122. Faun. Suec. 2139. Müll. prodr. 2971. Zool. Dan. tab. XIII, XIV.

Auster - Muscheln, Cr. 131. prior.

Bekkere - skjæl, Ström, I, 200, 7. α.

GROENL. *Kirksoaurfak*. Et sic sequens.

Huius testam detritam tantum vidi ad littora maris proiectam.

411. CARDIVM CILIATVM.*

Cardium testa subcordata, fulcis eleuatis subtriquetris ciliatis.

Possset esse *Cardium ciliare* Syst. nat. I, 1122. sed minime niueum, nec aculeatum est, vt de illo pronunciatur.

DESCR. Diameter maximus transversalis 19 lin., longitudinalis s. de natibus in marginem 1 lin. minor. — *Testa* similis *Cardio echinato*, subcordata, obliquata, (s. antice longior angustiorque, postice breuior latiorque, limbo extimo sic oblique rotundato,) crassa, conuexa, natibus gibbosis apice conniuentibus, obtusis, retrorsum deflexis quasi spiram inchoantibus, longitudinaliter profunde sulcata fulcis 32-38, quorum interstitia eleuata, media conuexiuscula, lateralia vero triquetra, omnia carinas ciliatas fordidias habentia, quae tamen ad nates minus notantur. — Aculei vel aliae eminentiae locum non habent. Striae etiam minutae confertae undulatae hos sulcos transsecant, ad anum valuamque concurrentes maximeque conspicuae, fulcis ibi deficientibus. — Praeterea testa appositiones quasi habet striis transversis 6 vel 7 indicatas, et ad extimam in nonnullis impressura levis, exterior limbo depressiore. — Sulci, qui interne etiam ad marginem alternatim exarati sunt, illum crenulatum, et crenulis se alternatim suscipientibus, arcu clausilem faciunt. — Valua sagittiformis impressa nymphis clausis. — Ligamentum corneum fusco-stauicans conuexum eiusdem figurae ante nates valvas connectit. — Anus ovali-lanceolatus carinatus. Cardo dentes solidos 3 conspicuos habet in singula valvula: ex his medius sub natibus oblique reflexus acutus cum foucola vtrinque et denticulo laterali in valvula dextra

tra vix notabili, lateralis posticus maior a medio remotus triangularis erectus cum denticulo parallelo marginali valvulae sinistrae; anticus illi oppositus elongatus obsoletus, in valuula dextra vix vllus. Testa interne alba glabra, externe albida, obducta epidermide tenera conferuoide cinerea vel grisea, cuius eminentiae sunt carinae dictae ciliatae.

HABITAT in fundo maris arenoso vel argilloso, fatis copiose.

In fauce *Anatis mollissimae* et *spectabilis* frequenter obuim, hinc inter praecipuos cibos harum auium numeranda.

412. VENVS ISLANDICA.

Venus testa cordata transuersim striata rudi, nymphis hiantibus, ano nullo.

Venus Islandica, Syst. nat. I, 1131. Müll. prodr. 2977. Zool. Dan. tab. XXVIII.

Auster-Muscheln, Gr. 131. posterior.

Bundskjæl, *Koefskjæl*, Ström, I, 201, 9.

Kufskjæl, *Skelkuffe*, *Krokfiskur*, Ol. 69. 153. 1011. tab. XII. f. 8.

GROENL. *Ipiksaunak*.

DESCR. Diameter maximus transuersim $31\frac{1}{2}$ lin., longitudinaliter 1 lin. minor. Testa rudis, crassa, cordata, parum obliquata; conuexo-gibbosa, antice longior, obtusior, postice breuior, compressior magisque rotundata, margine exteriori lente rotundato, integro acuminato. Superficies interna alba crusta cretacea vestita, qua detrita politior, externa violaceo-albida laevis glabriuscula striata striis permultis transuersis adnates concurrentibus, quarum quaedam excellunt appositiones valuularum mentientes. — Striae etiam longitudinales in medio testae vix notabiles, in natibus vero ad anum et imprimis

primis ad vuluam satis conspicuae. Ante nates ligamentum corneum fuscum lanceolatum conuexum valuulas combinat: ante quod valuulae valde hiant. Hoc loco testa crassior, et vt ostrea edulis saepe lamellata. Cardinis dentes singulae valuulae tres alternatim in foveolam oppositam incidentes, quorum medius pone nates brevis obtuse angulatus, laterales remoti elongati vix inter se differentes. *Vermis* mollis cardini subiectus emittit laminam longam carnosam falciformem s. geniculo flexam, basi teretiorē albam, extra genu fuluam compressiorem carinato-ferratam apice acuto desinentem, quam pedem dicunt. Corpus ipsum s. partem mediam molliorem circumdant labia 2 minora, pallide flaua, transuersim rugosa. Haec vero et omnia interiora includunt labia 2 maiora alba, margine fuluo superficiem testae vestientia, ad hiatum testae s. loco nymphae connata, vbi aperturae 2 ouales rugoso-cirratae, quarum antica in cavitatem testae ducit, postica vero illaque minor per canalem cum parte posteriore corporis combinata ibique exitum alium perforatum habet. Ante hoc foramen corporis aliud datur in ventriculū dorsalem ferens; illuc etiam ducit canalis alius foramine geniculi pedis inceptus. Ventriculus 2 cameris conuexis excrementa cinerascens transparentia continet. Nervus validus antice posticeque transuersim valuulas combinat, quo illas vermis arte claudere potest. Ad basin pedis adhuc papilla lacera conspicitur.

HABITAT in fundo sinuum argilloso, haud infrequens.

De usu eius minus constat.

Gemma
413. VENVS MINVTA.*

Venus testa subouata, transuersim striata, subpellucida, nymphis clausis.

GROENL. *Ipiksaumarak.*

DESCR.

DESCR. Diameter maximus transuersus 1-2 lin. longitudinalis $\frac{3}{4}$ - $1\frac{1}{2}$. Testa praecedenti similis primo inspectu pro pullo eius haberetur: sed magis oblonga et fere ouata, vndique arcte clausa, strias transuersales conspicuas habet, non autem longitudinales; admodum tenera, fragilis, et fere pellucida, glabra, externe fusco-vioacea limbo albicante, interne albedine tenera illita. Cardio ob paruitatem minus distinctus nudo oculo: si vero lenticula inspicitur, denticulus medius conicus detegitur cum notis lateralium.

HABITAT in vluis foliaceis marinis, et quidem plicis foliorum, frequens.

macan
414. VENVS FRAGILIS. *

Venus testa subouata, glabra, transuersim minuta striata, margine acutissimo, antice subangulata, nymphis hiantibus.

Sogskjel, Ol. 1009. tab. XI. fig. 10. vel *Kul-dafkel* 1011.?

Affinis videtur *Veneri pensylvanicae* Syst. nat. I, 1134.

GROENL. *Imennek*.

DESCR. Diameter maximus transuersalis $2\frac{1}{2}$ - 8 lin. longitudinalis 2 - $6\frac{1}{2}$. Testa transuersim inspecta figuram habet oualem, natum prominentiam si excipias, estque alba, laevis, glabra, tenera, submembranacea, striis transuersis minutissimis crebris, conuexiuscula, antice compressior in extremitatem angustiore producta, attamen postica parte, quae rotundata, breuior (e contrario praecedentium). Ante nates in marginem anticum excurrit sulcus levis, angulum obsoletum in testa formans. — Vmbones minus tumentes. Nates coniucentes acuti. Ligamentum corneum lanceolatum fuluum glaberrimum, ante quod testa hiat rimula. Ceterum margo circumcir-

ca acutissimus. Cardinis dens solitarius intus tendens fissus in valuula sinistra praecise sub apice natum; in dextra vero duo similes minores, intra quos primus cadit. — Dentes laterales nulli. Interne testa alba, vbi notae politae nerui antici posticique vermis. Variat iam margine, iam tota, crusta ferruginea obducta, sine dubio a loco moratorio assumpta.

HABITAT in locis argillosis sinuum maris.

415. ARCA MINUTA. *

Arca testa compressiuscula, extremitate remotiore attenuata, opposita rotundata, transuersim striata, margine integro.

Arca minuta, Müll. prodr. 2985.

GROENL. *Imenningoak*.

DESCR. Diameter transuersim 4 lin.; long. 2 $\frac{1}{2}$ lin. Testa myis non dissimilis, oblonga, conuexo-compressa, laevis, transuersim striata; albo-flauicans, interne alba glabra, extremitate altera rotundata breuiore, altera producta in rostrum attenuatum oblique truncatum, sicque angulos 2 formans; deque inferiore atque superiore itidem in nates currit carina arcuata minus eminens. Nates albae non striatae, acutae, conniuentes, versus extremitatem productiorem (quam anticam dico,) parum flexae; ante has dorsum testae figuram planam, lanceolatam sine striis, sibi impressam habet. Cardinis dentes numerosi tam ante quam pone nates; vtriusque valuulae 10 numeraui conico-acutos alternatim insertos. Margo exterior, s. cardini oppositus, oblonge rotundatus integer. — Valuulae arcte clausae.

HABITAT in locis profundis maris, rarissime obuia.

Duo tantum indiuidua in ingluuie anatis mollissimae detexi: hinc animal non vidi.

416. PECTEN

416. PECTEN ISLANDICVS.

Pecten testa suborbiculari aurita, subaequivalvi, radiis plano-conuexis fulcatis numerosis, alternis minoribus integris, interne crocea.

Pecten islandicus, Müll. prodr. 2990.

Horpudiskur v. *Harpudiskr*, Ol. 153. 665. 1010.
tab. X. fig. 5.

Harfen-Muscheln, Cr. 131.

Orefskjal, Ström, I, 199 β. Bom. IV, 248.

Concha Pecten dicta, striis numerosissimis, Lt. Wgoth.
199. tab. V. fig. 7.

GROENL. *Kirksoaurfuk*.

DESCR. Long. 35 lin., lat. 32 $\frac{1}{2}$. — *Testa* crassa, rudis, suborbicularis, vel potius cordata dicenda, ad cardinem enim acuta margine exteriori semicirculari, convexa, subaequivalvis, valuula superiore magis conuexa, aurita, subaequilatera: licet enim valuularum margines arte claudantur, auricula tamen maior valuulae inferioris antice aperturam triangularem relinquit, quae superiore minor, inque hac apertura margo valuulae intus rugoso-subdentatus conspicitur. Striae numerosae longitudinales de cardine in marginem se dispergunt, elevati ut radii totidem, plano-conuexi, transuersim rugulosi, alterni maiores eminentiores sulco longitudinali, imprimis versus marginem, exarati, alterni minuti, humiliores, simplices. Horum numerus incertus, in diuersis enim 50-70 et ultra numeravi. Cardo interne praecise sub apice natus constat callo triangulari nigricante, fossulis ouatis oppositis valuulae utriusque adnato, sicque valuulas arte iungente. Ad cardines lobi auriformes quatuor plano-incumbentes, lateraliter exstant: sc. duo in singula valuula, quorum dexter maior subtriangularis ora obtusiuscula, sinister minor triangularis; omnes, ut testa, radiati, sed radiis non fissis, differtque dexter infer

inferus, quod antice aream transuersim rugosam, non radiatam, habeat. Striae etiam interne ad marginem testae conspicuae: hinc ille crenulatus. Color externe albicat circulis rubris; hi circuli vero testaceis parasiticis (puta serpulas, balanos, celleporas,) in plerisque obditi, in aliis concurrentes, ut testa tota fere rubra conspiciatur: hinc nota inconstans videtur, minime in nomine specifico admittenda; interne glaber, croceus, praesertim ad marginem, disco in quibusdam albo. Superficies interna plerumque inaequalis tuberculis lapideis. — *Hospes* croceus, oblongus depressiusculus, carnosus, versus cardinem testae iacet, duo brachia dorsalia rubra emittens, quibus iunctus est labiis 4 se circumdantibus; subtus vero instructus est pede oblongo solidiore albo e regione aperturae triangularis testae. Pes hic apice cauernosus, medio sulcatus canaliculo ducente in corpus ipsum, ubi foramine in intestina dorsalia transeunte prolongatur. De foramine hoc prostat papilla membranacea, quae byssum forsitan emittere potest. — Ante pedem apertura amplior lamellis mollibus cincta; et in extremitate postica aliam minutam habere videtur. Labia 2 interiora parua, margine cirrata, antice coeunt in plicas aperturae maioris. Labia exteriora maiora solidiora, quasi crustaceo mixta, testae superficiem internam vestiunt, nec tamen illi annexa, retrahi enim dilatarique pro lubitu possunt, nec marginibus suis connata, nisi pollice supra sinu acuto, et infra rotundato. Margo niger incrustatus, siue branchiae nigrae duplicatae, intus plicatae, extus crenulatae, in dorso specula multa viridia nitida, quasi totidem margaritas sibi insitas, tactu autem euanescentia, gerunt. Neruo valido antico, dorsali et pluribus minutis ad cardinem valuulas arcte claudere potest.

HABITAT in fundo lapideo sinuum, raro obuius.

VSUS. Editur quidem ab incolis, sed raro. Difficulus etiam coquitur: cum testa enim viuus vasi coquinario immixtus vi elastica exsilit.

Obs.

Obs. Inter collectanea mea groenlandica occurrit etiam valuula Pedinis minoris, praecedenti similis, quae 15 tantum lineas longa, aurita, alba, externe circulis interruptis rubicundis notata, tam interne quam externe sulcata, radiis eleuatis conuexis laeuiusculis, distantioribus, interstitiis s. sulcis ipsis scabris, apertura ad aurem 6 - dentata; forsitan concha Faun. Suec. 2327 inter seposita memorata? Valuula opposita autem deficiente hic seponere cogor.

417. MYTILVS EDVLIS.

Mytilus testa laeuiuscula violacea, valuulis antice subcarinatis, postice retusis, natibus acuminatis.

Mytilus edulis, Syst. nat. I, 1157. Faun. Suec. 2156. Müll. prodr. 3013. Brünn. Spol. mar. adr. pag. 108.

Musling, Eg. 51. Gl. 133. And. 175. Bom. V, 459.

Muscheln, Cr. 131.

Krageskjæl, Ström, I, 198. Pont. II, 265.

Kræklingur, Ol. 70. 1010.

Concha testa oblonga laeui subviolacea, It. Wgoth. 170.

Concha mytilus dicta, It. oel. 43.

GROENL. *Uilok*, *Killiortout*.

Hic omnibus notus occurrit ad littora maris, iam in fissuris rupium, iam in fundo argilloso maior, stupenda multitudine. Vidi $3\frac{1}{2}$ vnc. longos. Variat niger, testaceus, viridescens, viridi nigroque marmoratus, decoratus autem semper coeruleo-violaceus. — *Testa* interne saepe tuberculata crusta lapidea; nec raro margaritae immaturae albae in illa occurrunt, quin imo in ventriculo ipso vermibus. Ibi etiam semel margaritam azuream,

D d

cuius

cuius diam. $2\frac{1}{2}$ lin., infra planam, supra conuexo-gibbam offendi.

Licet saepissime illum attendi, nunquam victum eius obseruare potui. Animalcula quidem illi appropinquare vidi. semper autem intacta: hinc aqua sola, animalculis infusoriis sub fluxu refluxuque maris magis minusque foeta, illum viuere suspicor. Fixus partem latiore erigit, carinatam extus, obtusorem rupi, vertens. Byllo suo aureo non tantum corporibus mortuis, sed etiam viuis testaceis et praecipue similibus suis se affigit, sociabilis. Si diuellatur, pedem suum emittendo, prolongando, remotiora complectendo momento iterum contrahendo, reliquum post se trahit, beneque satis mireque incedit.

Viuiparus est: verno enim tempore pullos minutissimos vix capitulo acus maiores, matri simillimos, in cavitae testae ad cardinem quiescentes saepe offendi.

vsvs. a) Hospes editur ab incolis coctus. b) Oculis lippis laborantes etiam paucos, vt remedium, crudos coniungunt. c) Testa vt instrumentum rasorium adhibetur. d) Est praeterea cibus vulgatissimus *canis domestici, lagopi, corui coracis, anatis spectabilis mollissimaeque*, nec non *Anarrhichae lupi*.

418. MYTILVS DISCORS.

Mytilus testa ouali cornea subdiaphana, antice longitudinaliter, postice transuersaliter striata.

Mytilus discors, Syst. nat. I, 1159. Müll. prodr.

30 4.

Eine ganz kleine blaue in die Länge und Quere gereifte Muschel, Cr. 132.

GROENL. *Bibibiarfik*. Et sic sequens.

DESCR. Long. $2\frac{1}{2}$ - 22 lin; lat. $1\frac{2}{3}$ - $13\frac{1}{2}$. Testa cornea subdiaphana, (maxima tamen opaca magisque calcarea,

careæ,) interne externeque glabra oualis, extremitatibus rotundatis, postica paulo angustiore, lateribus fere rectis, conuexa, ventricosiuscula, striata striis oualibus secundum figuram testæ, appositiones passim formantibus. — De natibus ducitur linea subcarniata obliqua antrorsum ad marginem exteriorem; antè quam area magis ventricosa, notata striis minutis (iuniorum magis, maiorum vix, conspicuis), longitudinalibus, s. eandem ac linea dicta tendentiam habentibus. Postice etiam in parte ponnates striæ transversæ undulatae notabiliore, et in omnibus obuiæ. Nates obtusiusculæ parum reflexæ, posticæ, ita tamen, vt parua pars testæ post illas promineat. Cardio cartilagineus ante, non post, nates; ante quem margo testæ interne crenulatus s. subdentatus: sic etiam margo posticus, vbi striæ transversæ locum habent. Color viridis dominatur; in plerisque tamen discus vel fuscescens vel curuis lineis, fuscis mixtus, in maximis niger, marginem solum viridem relinquit. Interne albicat viridi tinctura. Maximi si decorticantur, albi cretacei conspiciuntur. *Vermis* similis mytilo edulis; sed pedem album, labia fulua, brachias et aperturam anticam brunneas, dorsumque fuscum habet.

HABITAT in scopulis maris bysso se affigens.

VSUS. Editur cum præcedente raro ab incolis; est autem esca vulgaris *anatis mollissimæ, spectabilis, hyemalique*.

419. MYTILVS FABA. *

Mytilus testa ouali rufa striata, margine crenulato.

Mytilus Faba, Müll. prodr. 3015.

DESCR. Testa statura præcedentis, sed paulo ventricosior, crassior, licet subdiaphana, laevis, glaberrima, præsertim interne, vbi nitorem margaritaceum habet.

Dd 2

Striæ

Striae ouales in hac magis obsoletae, et appositiones testae distantes solae fere conspiciuntur; sed alias strias confertissimas habet vt radios de natibus in peripheriam totius testae currentes; quae marginem omnem (sola parte ligamenti cartilaginei excepta,) crenulatum faciunt. Color rufus; decorticatae albus. Vermem non vidi.

HABITAT in scopulis maris bysso aeneo se affigens.

Esca est *anatis hiemalis* et *bistrionicae*.

420. CHITON MARMOREVS. *

Chiton testa octoualvi subcarinata punctata striata, corpore ochreo.

Chiton ruber, Syst. nat. I, 1107. Müll. prodr. 3018?

Chiton punctatus, Act. Nidr. III, 434. tab. VI. f. 14. Faun. Suec. 2119. Bom. I, 524. ? *)

Krebsartig Insect wie eine Raupe gestaltet, Cr. 131. *Thristrendingur*, Ol. 1008.

GROENL. *Terkeingak*. Et sic sequentes.

DESCR. Long. $5\frac{1}{2}$ - $18\frac{1}{2}$ lin., lat. $2\frac{2}{3}$ - $6\frac{1}{2}$ lin. Testa crassa oblongo-oualis, glabra, punctis confertis eminentibus vix scabra, antice paulo latior, conuexiuscula subcarinata, carina tamen ante extremitates desinente, composita ex 8 valuulis retrorsum imbricatis, (ita vt postica semper anticae subiecta sit lobis 2 acuminatis lateralibus,) margine antico rotundatis, postico subsinuatis, carinae apice tamen medio prominente striis minutis marginis anticae figuram describentibus striatis. Valuula postrema tamen a reliquis differt, quod tam postice quam antice rotundata sit, et strias totum circuitum describentes habeat.

*) His enim locis *Chiton punctatus* quidem nominatur; *Chiton* autem *ruber* describitur.

beat. Totam testam cingit limbus humilior, in dentes obtusos 32 diuisus, exque his 10 in valuula prima, totidem in vltima, et 1 vtrinque in reliquis, numerantur. Pro fissura singula limbi carinula levis dorsalis obliqua in sinum posticum valuulae, centrum autem vltimae, percurrit: sic in valuula prima et vltima 9, et in reliquis 2 tales conspiciuntur; obseruandum tamen, quod primae et vltimae vix notabiles sint, reliquae vero optime. His dentibus valuulae pallio membranaceo vermis circumcirca exstanti insertae sunt, nec alio modo connexae. Color ex rufo, albo et viridescente marmoratus, carina dorsi margine postico lateraliq̃ue valuularum plerumque candidioribus. Interne testa polita pulchre coccinea, limbo albo - viridescente. *Vermis* ochreus *), oblongus, antice rotundatus, postice attenuatus, more limacum pedem crassum habet, et capite instructus est semiorbiculari, postice nempe truncato, angulis tamen lateralibus productis in tentacula 2 spuria (alia enim non vidi, licet saepissime viuos contemplatus sim). Os subtus rugosum, crustaceum, denticulis internis. Super caput substantia carnosâ subrubra, per quam canalis de orificio in intestina ducitur, seriebus 2 ciliarum s. branchiis nigris, aliis 2 minoribus albis interiectis, instructus. Intestina deinde nigra contortuplicata sequuntur vsque in anum, qui supra caudam tuberculo perforato se prodit, prolongata. Lamellae etiam pingues croceae vel ochreae, sine dubio hepaticae, pone intestina iacent. — Superne in dorso nerui plures in peripheriam testae ducti valuulas cum ver-

D d 3

me

*) Rubrum nunquam vidi: hinc dubito, an re vera sit *Chiton ruber* auctorum: si enim corpore rubro vermis, non testa, intelligatur, sane alius esse debet. Nec perticebo, quod in ostreis noruegicis huic similem corpore rubro viderim, nec tamen eundem: obstat enim praeter alia margo pallii ciliatus, quod in groenlandico non ita; forsitan igitur hic potius quam ille pro *Chitone rubro* habendus.

me coniungunt Cingitur alias vermis labio supero, s. pallio molli plicabili ad latera demittendo, quoties se vult affigere more patellarum, et extra illud vt limbus extremus locum habet pallium membranaceum dictum, cui dentes valuularum inferti sunt, fasciatum fasciis latis rufis et viridescens transuersis.

HABITAT in lapidibus marinis, a littore remotis, frequens.

Incedit lente in humido, non in arido. Quiescens se arcte lapidi affigit planatus limbo ampliato. Testa tam composita se facile incuruare, dorso incumbens etiam vertere potest.

Saepe occurrit in ingluuie *anatis mollissimae spectabilisque*.

421. CHITON ALBUS.

Chiton testa octoualui laeui, dorsata, corpore albo. *)

Chiton albus, Syst. nat. I, 1107. Müll. prodr. 3019. Act. Nidr. IV, 54. O.

DESCR. Long. $4\frac{1}{2}$ lin., lat. $2\frac{1}{2}$. Testa oblonga, laevis, glabriuscula, antice posticeque rotundata, eiusdem fere latitudinis, depressa, dorso acuminato. Nudo oculo striae non facile conspiciuntur; lenticula autem si inspiciatur, hae cum punctulis et carinulis apparent, vt in antecedente. Valuulae octo, quarum prima a reliquis differt, quod postice emarginata sit s. medio sinuata, illae autem magis transuersae. Structura ceterum eadem ac praecedentis. Vermis etiam illi similis, et vna cum testa pallioque albus.

HABITAT

*) Quod huius valuula prima postice emarginata sit, non pro nota characteristica assumi potest: conuenit enim praecedenti sequentique aequo iure.

HABITAT cum praecedente rarior, habetque mores eius.

422. CHITON CINEREVS.

Chiton testa octoualvi laeui, carinata, corpore rubicundo limbo subciliato.

Chiton cinereus, Syst. nat. I, 1107. Müll. prodr. 3020.

DESCR. Long. 2 lin., lat. $1\frac{1}{3}$ lin. Testa ouata antice angustior, laevis, depressa. In dorso sulci 2 longitudinales leues carinam intermediam eleuatam efficiunt. — Praeterea ad marginem testae eminentia levis figuram eius circumcirca describit. Valuulae 8 vt in praecedente formatae; striae etiam minutae et carinulae obliquae secundum dentes marginis locum quidem habent, vix tamen nudo oculo conspicuae. Vermis praecedentibus similis; hoc tamen singulare habet, quod margo pallii membranacei subtiliter ciliatus sit. Color tam vermis quam testae in viuis rubicundus vix cinerascens, in mortuis s. arefactis autem fere cinereus. Tale exemplar credo igitur perillustri Linnaeo ab indagatore Kolnigio communicatum esse, ceteris satis conuenientibus.

HABITAT inter radices vluarum, rarissime obuius.

423. LEPAS BALANVS.

Lepas testa conica sulcata, fixa, operculis acuminatis.

Lepas balanus, Syst. nat. I, 1107. Faun. Suec. 2122. Müll. prodr. 3022.

Lepas testa conica sulcata operculo acuminato, It. Wgoth. 170.

Biergruur, Ström, I, 160, α. Bom. I, 305.

Hrudurkal, Ol. 1009, c. (posterior.)

GROENL. *Katungiak*. Et sic sequens.

DESCR. Occurrit 14 lin. longus, diametro baseos 14 $\frac{1}{2}$, verticis 8 lin. *Testa* haec erecta albida constat valvulis 6, inaequaliter fulcatis, sursum acuminatis, distantibus, basi connexis, interne cellulosi, cum appendiculis interstitialibus humilioribus deorsum acuminatis, laevibus, vix conspicue striatis transuersim, quibus valvulae inter se iunctae sunt. Valvula postica latior, dein antica, 2 laterales posticae, et denique 2 laterales anticae, quae omnium angustissimae. — Opercula 4, 2 posticis oblique depressis, transuersim fulcatis, 2 anticis falcatis, compressis vix striatis, acumine retrouerso terminatis. Basis calcarea, integra, arcte adnata, plerumque concava, et undulatim striata. Sub operculo testa interne amplior.

HABITAT in lapidibus marinis sub termino aestus maris, frequenti rarior.

424. LEPAS BALANOIDES.

Lepas testa conica truncata, fixa, operculis obtusis.

Lepas balanoides, Syst. nat. I, 1108. Faun. Suec. 2123. Müll. prodr. 3023.

See-eichel, Cr. 132. et contin. 311. **

Bjergruur, Ström, I, 160, β .

Hrudirkall, Ol. 1009, c. (prior.)

Balanus paa *Muslinger*, And. 190. *

DESCR. Valde variat magnitudine et statura: iam enim occurrit in fissuris rupium amplioribus ut conus oblique truncatus, latitudine baseos longitudinem s. altitudinem parum superante; iam depresso-conuexa, in locis aequalibus, latitudine multo excellentiore; iamque subcylindrica, elongata, in locis angustis, altitudine saepe triplo maiore, nec tamen praecedentis magnitudine illam

illam vidi. — *Testa* praecedenti similis, sed albior, laevior, iam sulcata sulcis obtusis, iam vix striata; valuulae etiam operaculaque semper obtusa et basis membranacea. *Animal* granulatum flauicat, et, vt praecedens non multum a sequenti describendo differt, licet nunquam proliferum mihi obuenerit.

HABITAT sine numero in rupibus marinis, mytilis et aliis corporibus testaceis, intra limites fluxus refluxusque maris.

Sub aestu maris quiescit clausa; sub fluxu autem brachiis suis ciliatis exsertis continuo complectens animalcula obuia capere videtur. Saepe mytilos edules tam arcte obducunt hae lepadēs, vt vix aperiantur.

425. LEPAS BALAENARIS.

Lepas testa subconica, lobis 6 eleuatis, rugosis, quadripartitis; operculo membranaceo bidentato.

Lepas balaenaris, Müll. prodr. 3024.

Balanus paa Hvalfisk, And. 190. Bom. I, 307.

Hvallhuus, Bom. III, 615. (prior.)

Hrudurkall, Ol. 1009. b.

GROENL. *Keporkab - Katungiarsoa.*

DESCR. Altitudo 15 lin. diameter baseos maximus 19 et verticis 14 lin. *Testa* glabra alba, crassa, fere cylindrica, sursum tamen lentissime angustata, superne truncato-rotundata, obtusissima, circuitu oblongiusculo. Constat valuulis 6 fere aequalibus, (anticis tamen paulo minoribus,) similibus, arcte iunctis, quae externe indicantur lobis totidem eleuatis, basi latioribus, sursum angustioribus versus aperturam testae flexis, transversim rugoso-granulatis, et sulcis 3 longitudinalibus quadripartitis. Interstitia loborum, quibus iunguntur, humiliora, laeuiā, tranuersim minute striata, oppositam habent figuram. — Apertura supera fere oualis tegitur

membrana lutescente laxa, operculis 2 testaceis posteris obtusis, quasi dentibus, et rima antica eminente instructa. Interne conspecta testa diaphragmate medio perforato in 2 cameras concavas diuisa est, quarum supera laevis, integra, notas tantum valuularum habens, scyphum refert, infera autem ostendit cellulas 18 (3 pro singulo lobo externo,) compressas, sursum angustatas, parietibus duplicatis, et singula tertia cellula minore terminata. Ceterum substantia testae lamellosa, lobis ex lamellis longitudinalibus, illorumque interstitiis ex transuersis, innumeris confectis. *Animal* sub membrana operculari vivens, e regione dentium illi iunctum est, vbi sacculus reliquo amplior humore glutinoso fusco impletus; inde producit collum intestinale triplo longius, 12 paribus brachiorum (6 vtrinque) instructum, extimis longioribus magisque contiguis, et pari singulo communem radicem subcrustaceam habente. Brachia haec omnia sursum intusque curuantur, compressiuscula, subulata latere interiore ciliata. Collum terminatur lingula longa tentaculari, quae ad basin subtus aperturam totum collum permeantem habet, pro ano assumendam. Ad basin colli apertura maior supera, quae os, denticulis 4 lateralibus crustaceis ferratis totidemque terminalibus mollioribus praeditum. Parietes internos testae (etiam cellularum) vestit substantia mollis fusca, et nervi laterales membranam opercularem communicant cum membranula alia foramen diaphragmatis medii obducente. Cavitatem autem inferiorem implet cutis balaenae, cui insidet, attracta illique arcte iuncta.

Singulare hoc etiam habet *Lepas* descripta, quod in maioribus de oris cellularum intestinula ionga, membranacea, medulla alba, et sacculo oblongo bifido terminata, progerminare conspiciantur. Lobi terminales sacculi huius perforati sunt; ceterum sacculus animal integrum continet, membrana bidentata, apertura, brachiis, reliquisque omnibus, animali maiori testae simile.

Nul-

Nullus dubito, esse prolem maioris per cellulas interiores penetrantem, demumque forsitan maturiore aetate testam induturam. — Alius illa pro tritonibus Syst. nat. I, 1092 agnosceret, descriptione satis quadrante. Talis saltem ramificatio conspectum satis mirandum praebet.

HABITAT in Balaena Boope, etiam in iuniore, maxime in sulcis pectoris et pinnis pectoralibus. *)

Est candore suo nota piscatorum, quam sequuntur Boopem perfodiendo. Nec minus inseruit pisci: verme enim sub umbra cymbae appropinquantis lanceaeque se momento retrahente, hoc in cute sua experiens perterefacta se submergit saepeque euadit.

426. PHOLAS TEREDO.

Pholas tubulo fragilissimo, cardinis dente acuto.

Pholas teredo, Müll. prodr. 3034.

Teredo navalis, Syst. nat. I, 1267. Faun. Suec. 2087.

Jaegte-Orm, Ström, I, 176.

Trae-orm, *Skib-orm*, *Pael-orm*, Bom. VIII, 208.

Tremadkr, Ol. 611.

GROENL. *Kerksub-kuma*.

HABITAT in lignis de mari groenlandico in littora proiectis, illaque destruit.

427. ISIS HIPPVIRIS.

Isis stirpe corallina, articulis striatis, geniculis attenuatis.

Isis

*) Hoc expertum habeo, licet Gl. 133 autor, Crantzio contradicere cupiens, illud omni experientiae groenlandicae obstare proclamet, et potius omnes lepades balaenares in museis asseruatas aliunde, quam de balaenis acceptas assumat. Loquitur autem de *Balaena Mysticero*.

Isis hippuris, Syst. nat. I, 1287. Faun. Suec. 2220.
Müll. prodr. 3035. Act. Nidr. IV, 70. tab.
IV fig. 7. 8.

Marmenils Smide, Ol. 447.

GROENL. *Sarpangaurset*.

DESCR. 2 vel 3 vnc. altiore non vidi, nec linea crassiore. *Stirps* ramosa, articulata, dichotoma, corallina, alba vel flauicans, rarius rubicunda. Articuli teretes, deorsum attenuati, geniculis mollioribus coarctatis; alios iam solitarios, iam duplices, apici suo annexos habent, suntque longitudinaliter striati et perforati poris oblongis, transuersis, alternis, quorum margo parum eminet. Si genicula disrumpantur, plerumque impressionem stellae 6-radiatae relinquunt; si vero articulus ipse frangatur, ex cellulis circa 12 internis centrum solidum cingentibus constare conspicitur. Articuli terminales ramorum apice suo nullam stellam ostendunt; sunt vero ibi vt in reliqua superficie perforati.

HABITAT in locis profundis maris fixa; nec raro inde ad littora proiicitur.

Saepius *fistulanam ramosam*, *fertulariam repentem* aliasque fertularias sibi annexas habet.

428. TVBIPORA SERPENS.

Tubipora tubulis cylindricis erectis breuissimis distantibus axillaribus, basi repente dichotoma divaricata.

Tubipora serpens, Syst. nat. I, 1271.

DESCR. Huius varietatis maioris rudera semel tantum vidi sub lapide marino. — Basis porosa calcaria cum tubulis raris sine ordine sparsis, et quidem mutilatis, reliqua tantum erat.

Minor varietas saepius occurrit in plantis et testaceis marinis.

Coral-

Corallum repens teretiusculum, (saepe tamen difforme explanatum varieque anastomazatum, praesertim illud, quod in testaceis occurrit,) dichotomum ramulis diuergentibus, pagina inferiore corpori peregrino adnata laeui papyracea s. squamosa, minime striata, superiore tubulis solitariis obsita. Tubuli hi breues, erecti, graciles, se inuicem, quatenus conspicui sunt, minime tangunt, ne quidem basi, quae integra, nec striata; si autem corallium frangatur, interne omnes connexi conspiciuntur illud porosum efficientes. Longitudo totius massae 3 lineas, et tubuli $\frac{1}{2}$ lin., vix superat. Latitudo minus variat. Color albus, interdum flauicans.

429. TVBIPORA FASCICULARIS.

Tubipora tubis filiformibus fasciculatis, lateribus passim anastomozantibus.

Tubipora fascicularis, Syst. nat. I, 1271.

DESCR. Vnicum minutum exemplar offendi super serpulam contortuplicatam. Tubuli anastomozationum solitarii, fasciculorum autem basi connati. Reliqua vt Syst. nat. I, c. hinc illam esse nullus dubito. Color albicat.

430. TVBIPORA PENICILLATA. *

Tubipora corallio caulescente, cacumine incrassato, ex tubulis versus basin connexis formato.

DESCR. Corallium minutum, album erectum, teres, caulescens, basi vix penna passerina crassiore, versus cacumen incrassatum, penicillum refert: totum enim caulem percurrunt tubuli sursum tendentes basin versus connati, apicem vero distantes, ita vt caulis striatus et radiatus euadat; hi tubuli versus cacumen multiplicantur in fasciculos plures minus distantes, hinc illud incrassatum. Longitudo 3 lin., et latitudo cacuminis $1\frac{1}{2}$ lin. Praecedenti affinis.

HABITAT in testaceis marinis radicata.

431. TVBIPORA FLABELLARIS. *

Tubipora corallio depresso flabelliformi adnato, tubulis parallelis connatis radiato.

Tubipora catenulari Syst. nat. 1270. proxime accedit, nec tamen eadem esse potest, quod ex descriptione patebit.

DESCR. Corallium cinerascens minutum depressum segmentum circuli refert, postice pistillo brevissimo prolongatum, unde in peripheriam ducuntur radii tubulis eminentibus simplici ordine connatis formati; peripheria ipsa pluribus tubulis fasciculatis constat. Pagina inferior corallii laevis, striis radiata. Latitudo s. chorda $1\frac{1}{2}$ lin. et longitudo de pistillo in peripheriam 1 lin. vix superat.

HABITAT frequens in folio vluæ maximæ, cui pagina sua infera arcte adnata est.

432. MADREPORA VERRUCARIA.

Madrepora simplex, stella orbiculari, planiuscula, fessili, disco cylindris flosculoso, limbo radiato.

Madrepora verrucaria, Syst. nat. I, 1272.

GROENL. *Katungiak*.

DESCR. Diam. 2 lin. — Variat albus, vel flavicans. Tubuli disci per radios plerumque dispositi, versus limbum vero magis aggregati, subcompressi, apice acuminati in aculeos 2 vel 3 diuisi superficiem echinatum reddunt. In aliis interstitia radiorum integra, in aliis, et quidem maioribus, porosa, quasi reticulata. Reliqua vid. Syst. nat. l. c.

HABITAT in plantis marinis et cellulanis variis, quibus planitie sua inferiore adhaeret, frequens satis.

Varie-

Varietas flavicans in vluis praesertim obuia, in quarum foliis impressiones orbiculares relinquit. Si ramulis tenellis affixa sit, aut circum illos conuoluta, cylindrum s. anulum oblongum format, aut duae oppositae annexae ramulum inter se seruant.

433. MADREPORA DAMICORNIS.

Madrepora ramosa composita verrucosa, poris sparsis confertis immerfis, margine solo crenatis.

Madrepora damicornis, Syst. nat. I, 1279. Müll. prodr. 3038.

Millepora, Ström, I, 142, β . Pont. I, 258, 6.

GROENL. *Ausien - Udlucc*. Et sic plura corallia.

HABITAT in locis profundis maris.

Ramulos mutilatos in ingluvie anatis mollissimae tantum offendi.

434. MADREPORA PARASITICA. *

Madrepora composita plana solida adnata, stellulis minutis confertis impressis centro prominulo.

GROENL. *Katungiak*.

DESCR. Affinis milleporae polymorphae, etiam polymorpha, solida, calcarea, (substantiae tamen lapideae propius accedens,) rubicunda (extra aquam vero sensim albescens): differt tamen, quod semper tenuis planata, nec tuberculata, vt cortex lapideus testacea obducens. In disco etiam impressiones orbiculares vix nudo oculo conspicuae, centro prominulo et limbo integro (in eros exemplaribus vero centro perforato et limbo eminente,) confertae, nec tamen confluentes, deteguntur.

Quaedam minus perfectae stellulas visibiles non habent. Iam ouata, iam oblonga, iamque foliacea occurrit.

HABI-

HABITAT in testis marinis varijs; in patellis, balanis, myis, mytilisque illam offendi, etiam in lapidibus.

435. MILLEPORA TRUNCATA.

Millepora caulescens dichotoma erecta ramis truncatis.

Millepora truncata, Syst. nat. I, 1283. Müll. prodr. 3043. Act. Hafn. X, 258. tab g. fig. 10.
Millepora, Ström, I, 142. δ.

DESCRIPT. Huius ramulum inter alia maris proiecta, in littore semel offendi. — Teres erat, glaber et albicans, passim annulis angustioribus, quasi articulata articulis inaequalibus. Apex obtusus obsolete stellatus. Pori numerosi vbique sparsi figuram calcei equini sibi impressam habere videntur; et interstitia pororum punctis minutis contiguis punctata. Crassities lineae, et longitudo 9 lin. —

436. MILLEPORA LICHENOIDES.

Millepora caulescens decumbens bifarie dichotoma, ramis dentaculatis binis porosiss scabris.

Millepora lichenoides, Syst. nat. I, 1283. Müll. prodr. 3046.

Coral, Pont. I, 258. No. 7. 8. tab. 14. fig. D. E.

DESCR. Corallium album, 6 lin. longum et $\frac{1}{2}$ lin. crassum ad basin, interne porosum ob tubulos externos totum corallium permeantes. Radix planata. Stirps decumbens subtus laevis, striis minutis longitudinalibus papyraceam se ostendit; supra vero multis poris mucronatis s. tubulis breuibus recurvatis scabra. Tubuli hi connati, per series tranversas laterales distantes, 4 vel 5 singula serie, diuisi, basi sua latera coralli percurrunt illa

illa striata efficientes, et supra medietatem nudam glabram relinquunt. — Reliqua vid. Syst. nat. l. c.

HABITAT in lapidibus et plantis marinis, haud infrequens, sed semper minuta.

437. MILLEPORA RETICVLATA.

Millepora membranacea, ramis anastomozantibus depressis linearibus, hinc poris prominentius asperis.

Millepora reticulata, Syst. nat. I, 1284.

DESCRIPTIO Linnaei conuenit, cui addere lubet, quod pagina inferior nitida, striis radiata; superior porosa poris magnis satis, quorum interstitia alterna conuexa, alterna acuminata: hinc superficies scabra. Color albus.

HABITAT ad radices vluarum maiorum fixa. Rara. Celleporis affinis.

438. MILLEPORA POLYMORPHA.

Millepora crustacea polymorpha solida, poris nullis.

Millepora polymorpha, Syst. nat. I, 1285. Müll. prodr. 3048.

Biergruur, *Söekul*, Ström, I, 161, 2.

Kalkruur s. *Apora*, Aët. Nidr. IV, 161 tab. XV. f. 1-3.

Ausiet-Vllue, Gl. 70.

GROENL. *Katungiak*, *Ausien-Udluce*. Et sic frequentes.

Frequens rupes marinas vestit. Sub tuberculis suis lacunas habet, quas saepe scrutatus sum, nec tamen veros incolas detegere potui: pleraeque enim vacuae erant, alias occupauerant Nereidum minutae species et *Mya byssifera*, omnes exitum habentes.

439. CELLEPORA SPONGITES.

Cellepora lamellis simplicibus undulato-turbatis, cumalatis, cellulis seriatis; osculo marginato.

Cellepora Spongites, Syst. nat. I, 1286.

Variat rubra et alba. Dum cellulae alternae per series striis signatas digestae, conuexiusculae, osculum declinatum et marginatum habent, aperturas calamorum organi musci quodammodo referunt.

OCCURRIT radicibus vluarum maximarum adnata, in consortio milleporae reticulatae, cui affinis.

440. CELLEPORA VERRUCOSA.

Cellepora cellulis subrotundo-glomeratis, ovalis, ore subtridentato.

Cellepora verrucosa, Syst. nat. I, 1286.

DESCRIPT. Cellulae minutae vix $\frac{1}{3}$ lin. longae prominulae, vrceolatae, compressiusculae per series spirales glomeratae alternae. Oscula in mediis media, eminentiora, in marginalibus terminalia, lynceo inspecta denticulos 3 minutos ostendunt. Superficies punctis minutissimis porosa, et in nonnullis porus maior (rarius 2) osculo adiunctus apparet; qui naturalis, an violatione aliqua factus sit, minus patet.

HABITAT in testaceis marinis. Super serpulas semel tantum stratum minutum inueni.

441. CELLEPORA CILIATA.

Cellepora cellulis conuexis, ore multi-dentato.

Cellepora ciliata, Syst. nat. I, 1286.

DESCR-

DESCR. Stratum planum membranaceum cinerascen-
ti-album. Cellulae $1\frac{1}{2}$ lin. longae, conuexiusculae, ob-
longae, approximatae subalternae ordinibus rectis. Os
parvum oblongum, margine ciliato dentibus longioribus
s. ciliis 7, 8 vel 9; nec numerum constantem reperi.

HABITAT in fuce caprino, ouino et similibus, arte
adnata. Raro obuia.

442. CELLEPORA HYALINA.

Cellepora cellulis subglobosis diaphanis, ore
obliquo simplici.

Cellepora hyalina, Syst. nat. I, 1286.

DESCR. Stratum album diaphanum, verrucosum, po-
lymorphum, iam suborbiculare, iam cylindricum, iam
conuexum, iamque planum, respectu corporum, quibus
adnatum est. Cellulae confertae bimorphae, quae enim
discum occupant cumulatae, subglobosae orificio obliquo,
medio, laterali, vel etiam terminali infero fere condito,
variant; margini autem propiores subcylindricae, iacen-
tes, ore angustato terminali limbum quasi radiatum fa-
ciunt, infimis dimidiatis tantum paginam inferiorem stra-
ti formantibus. Oscula simplicia, sine dentibus, vixque
marginata.

HABITAT frequens in plantis, testaceis, et cellula-
nis marinis, quae illa incrustantur.

443. CELLEPORA NITIDA.*

Cellepora cellulis subcylindricis, pellucidis,
annulatis, ore simplici terminali.

DESCR. Praecedenti similis, sed stratum paruum pla-
num, album, nitidissimum, pellucidum. Cellulae disci
minus aggregatae, et omnes subcylindricae; praeterea
striis annularibus 4 vel pluribus dignoscuntur, quibus

436 VERMES. CELLEPORA ANNVLATA; FLVSTRA FOLIACEA.

cellula singula totidem appositionibus quasi aucta est, exterioribus semper minoribus. Osculum terminale, decliue, margine inferiore scilicet prominente.

HABITAT in vlua delicatula et aliis algis minoribus marinis.

444. CELLEPORA ANNVLATA. *

Cellepora cellulis oualibus ventricosis, punctato-annulatis, osculo ringente subquadridentato.

An *Eschara annularis*, Pall. Zooph. 13. vt synonymon dubium *Celleporae verrucosae* a Linnaeo Syst. nat. citata?

DESCR. Cellulae separatae $\frac{1}{2}$ lin. longae, $\frac{1}{3}$ latae, iam solitariae, iam aggregatae (nec tamen connatae), ouales, ventricosae, depressiusculae, glabrae, rubentes, striis circiter 5 annularibus porosis supra angulo acuto antrorsum verso terminatis, hinc obsolete dorsatae. Osculum terminale marginatum, ringens, acumine medio supra infraque prominet, et denticulis 2 longioribus inferis erectiusculis instructum, hinc quasi quadridentatum. Pulcherrima et perfectissima haec omnium visarum.

HABITAT in fucis et vluis minoribus, lepadibus et lapidibus marinis haud infrequens.

445. FLVSTRA FOLIACEA.

Flustra foliacea ramosa, laciniis cuneiformibus rotundatis.

Flustra foliacea, Syst. nat. I, 1300. Müll. prodr. 3051. Faun. Suec. 2231.

GROENL. *Sarpangaurset*.

DESCR. $1\frac{1}{2}$ vnc. longiorem non vidi. — Est eburnea, radicata, foliacea, foliis compressis latiusculis more

re fuci ouini in plures lacinias cuneiformes obtusas diuisis. Folia haec conflata sunt cellulis alternis longitudinaliter seriatim connatis, quarum interstitia porosa. Cellulae hae subellipticae, pagina altera conuexo - planae, continuae apparent; altera vero imbricatae concauae, marginibus vtrinque tridentatis, antice operculo conuexo fornicatae, et interstitiis suis denticulo subulato deciduo instructae. Pagina haec saepius flauicat. Variat rubens.

HABITAT in locis profundis maris, haud infrequens.

446. FLVSTRA MEMBRANACEA.

Flustra plano - foliacea indiuisa adnata, hinc cellulis quadrangulis oblongis.

Flustra membranacea, Syst. nat. I, 1301. Müll. prodr. 3054.

GROENL. *Katungiak*. Et sic sequentes.

DESCRIPT. Membrana cinerea vel albicans, tenuissima, conflata cellulis quincuncialibus, oblongis, fere sexangulis, conuexiusculis. Oscula quadrangula, oblonga, marginata, bidentata, planata, vix aperta s. sub partem conuexam penetrantia, nisi forsitan rima angusta.

Lapidibus et testaceis marinis arcte adnata occurrit, raro.

Quae in lapidibus, cellulas valde planatas habet.

447. FLVSTRA LINEATA.

Flustra plano - foliacea adnata, hinc cellulis ovalibus ciliatis.

Flustra lineata, Syst. nat. I, 1301. Müll. prodr. 3055.

Millepora Eschara, Faun. Suec. 2217.

DESCRIPTIO Syst. nat. data conuenit, sed spatium inter series non semper latitudinem cellulae habet. Impressura osculi amplitudinem fere totius cellulae habet, et ciliae 8 vel 10 ab utroque latere coniucentes aperturam fere claudunt. Color praecedentis.

HABITAT cum praecedente, frequentior, etiam in cellulanis et plantis marinis obuia, tunc plerumque minor eminentior magisque alba.

448. FLVSTRA HISPIDA. *

Flustra plana coriacea adnata, hinc cellulis contractatis distantibus ciliatis.

DESCRIPT. Membrana tenuissima coriacea bibula, fulua, in qua cellulae s. eminentiae cellulas aemulantes, subalternae, a se inuicem satis remotae, oblongae, angustae, margine altero ciliis 4-6 longis mollibus armatae: hinc tota superficies hispida apparet.

Vestit fucos nodosos, illis arctissime adnata, nec facile, si arida, ab illis soluitur ob fragilitatem suam; madefacta autem tenacior euadit et sine laesione diuelli potest. — Frequens satis.

449. TVBVLARIA PENICILLVS.

Tubularia cristata, cirris pectinatis, pauoniis, tubulo curuato, laeui.

Tubularia penicillus, Müll prodr. 3063.

Sabella penicillus, Syst. nat. I, 1269.

Penicillus melitenfis, Mart. Conch. I, 15. 25.
75. tab. IV. f. 32.

Nierenförmige Amphitrite, Müll. v. Würm. 194.
tab. 16. Martini Naturlex. II, 483. tab. LV.
f. 3-5.

Söe-pensel, Bom. III, 505.

GROENL. *Iglulualik*. Et sic sequens.

DESCRIPTIO data Müll. v. Würm. l. c. licet in multis conveniens, in multis dum minus tuta, *) accuratiorem secundum permulta individua viua formatam dare superfluum non erit.

Long. 2 vnc., lat. 2 lin. mihi occurrit. Corpus antice crassius retrorsum attenuatur, teretiusculum, sulcis transuersis in annulos circiter 56 diuisum, praeter caput caudamque. De annulo singulo vtrinque papilla minuta locum habet, quae in 20 anticis fetis 2 albidis, in reliquis vnica, satis tamē visibili, sursum vergentibus armata est, et versus abdomen prolongatur eminentia angusta curuata nigra subrigida: (qua nota Amphitritis affinis videtur;) sulcus leuis longitudinalis medius supra infraque. Cauda subconica, inarmata, cylindro terminali minuto quasi prolongata, vbi anus. Color corporis pallide rubicundus, intestinis lacteis transparentibus, sed sordibus adhuc foetis griseis. In capite primum obseruantur conuexitates 2 corpori proximae quasi inflatae, albae, supra contiguae, infra distantiores, vbi in interstitio illarum lobus triangularis locum habet. De basi interiori harum conuexitatum prominet vtrinque flabellum cirrorum pectinatorum, pennis auium haud absimilium, satis longorum, serie unica connatorum in basi. cingulo communi rigidiusculo, inferne dehiscenti. Ceterum cirri per paria arctius supra basin connata, vt plumulae duplicatae, dispositi sunt, et rachin habent basi subrigidam, exterius mollem, vtrinque ciliatam ciliis non exacte lateralibus, sed versus paginam inferiorem appro-

Ee 4

xima-

*) Ex. gr. quoad situm cirrorum, numerum pedum setosorum, et organa oris, vt alia taceam. Fatetur etiam cl. auctor scripti p. 190. se omnia secundum verba Koenigii afferre, neque ipsum vermem vidisse. Quin imo postea, ni fallor, ab ipso melius a natura informato audiui, dicta non omnino quadrare.

ximatis et antrorsum obliquatis. In flabello singulo, fere tertiam partem longitudinis corporis aequantae, 12 tales cirros numeravi, supra longiores, infra sensim breviores, et praeter illos 4 minutos infimos. Variant colore, aliis rachin totam albam et cilia rubicunda habentibus, aliis per zonas albas, rubicundas vel sanguineas, griseasque pulchre variegatis; suntque flabella haec semper porrecta, (nunquam saltem in figuram reniformem retrouersa mihi sese offerebant,) et sic orificium cingunt, includuntque; plerumque extremitatibus cirri distant, rarius inter se flexi. Inter flabella et conuexitates posticas vtrinque iacet acumen curuum rigidum rubrum vel fuscum apicibus suis. imprimis inferiore, erectum; et inter haec 2 alia concoloria minuta recta infra os antrorsum vergunt. Os anticum suborbiculare, paruum, sanguineum, margine albido, sine dentibus vel proboscide, quatenus obseruare poteram. — *Tubulus*, qui hunc vermem continet, illo fere triplo longior, sed non multo latior, retro sensim angustior, parumque flexus, constat membrana tenui pallida flauicante, tegumento argillaceo griseo obducta.

HABITAT in locis profundis maris, inter radices vluarum maiorum et sub lapidibus.

Continuo, capite suo de tubulo porrecto, cirros suos huc illucque mouet, vix autem tacta se intra tubulum recipit. Prorsus exire quidem potest, tunc vero vix regredi valet, nec extra tubulum prodire potest. Vermis admodum viuendus: per frusta enim plura diuisus viuebat, quin imo flabella diuisa motum suum vibrantem breui continuabant.

450. TVBV LARIA FABRICIA. *

Tubularia stellata, cirris pinnatis, 6 radiis os cingentibus.

Tubu-

Tubularia Fabricia, Müll. prodr. 3066. *)

DESCR. Est minuta vix 6 lin. longior, nec $\frac{2}{3}$ lin. latior. *Vermis* admodum mollis, teres, medio crassior, extremitatibus attenuatis, postica tamen magis exquisita: transuersim sulcatus in annulos circiter 12, praeter caput caudamque, et totidem setis vtrinque subdorsalibus nitentibus intra papillas minutas retractilibus instructus. Cauda inarmata acuminata. Caput pone cirros nudum, vtrinque conuexum, vt in antecedente. Os anticum, cuius partes ob paruitatem vix obseruandae; illud autem cingunt cirri 6 pinnati, quos in stellam 6-radiatam horizontalem expandere solet. Cirrus singulus vt plumulam sese ostendit, rachi tenerrima vtrinque arcte ciliata. Ceterum hi cirri in 2 cohortes diuisi sunt, ita vt 3 vtrinque basin communem habeant. Color corporis sordide viridis, cauda excepta, quae pallida; cirri albi. — *Tubulus*, quem inhabitat, erectus, vermi triplo longior, ex particulis terrenis argillaceisue confertisque marinis confectus, variat colore, griseus, viridis, vel albus.

HABITAT cum Nereide feticorni in littoribus marinis, etiam in fissuris rupium marinarum.

Sub fluxu maris cirros suos supra tubulum expansos semper habet, quibus sine dubio escam quaerit. Aqua leniter mota momento citius se retrahit et manum prehensuram eludit, dum tubulus vacuus sequitur hospite in fundo limoso relicto. Extra tubulum ingredi non valet.

451. FISTVLANA RAMOSA.

Fistulana culmis ramosis, geniculis contortis.

Fistulana ramosa, Müll. prodr. 3067.

Ee 5

Tubu-

*) Vbi cl. autor (minime ipse ego) nomine meo illam signauit. — Absit igitur gloriationis vanae suspicio.

Tubularia ramosa, Syst. nat. I, 1302. Faun. Suec. 2229.

Myrten- oder Tannen-förmiges Gewächs, Cr. 136. GROENL. *Sarpangaurset*. Et sic sequens.

DESCR. Longitudine 5 uncularum occurrit, sed crassities stipitis ad basin vix 1 lin. et ramuli vix filum sericeum aequat. Stirps radicata; subfruticosa, fibrosa ex fistulis tenerrimis connatis quasi formata, alba, glabra, ramosissima. Ramulos efformant tubuli, subcylindrici, $\frac{1}{3}$ lin. longi, longitudinaliter striati, latere altero impressionem oblongam habentes, serie simplici concatenati geniculis contortis, demum dichotomos.

HABITAT in locis profundis maris, satis frequens.

452. FISTULANA MUSCOIDES.

Fistulana culmis subdichotomis totis annuloso-rugosis.

Fistulana muscoides, Müll. prodr. 3068.

Tubularia Muscoides, Syst. nat. I, 1302. Faun. Suec. 2230.

DESCRIPTIO Faun. Suec. l. c. conuenit.

HABITAT in fucis nodosis et lepadе balanoide, frequens satis, parasitica repensque. In *Sertularia rugosa* et aliis congeneribus, nec non *Flustra foliacea* etiam obuia, sed candidior, simplicior longiorque.

453. SERTULARIA ABIETINA.

Sertularia denticulis suboppositis tubulosis, ouariis oualibus, ramis pinnato-alternis.

Sertularia abietina, Syst. nat. I, 1307. Faun. Suec. 2241. Müll. prodr. 3072.

Kroka-Mare, Ol. 445.

GROENL. *Sarpangaurset*.

DESCR. Indiuidua visa minuta, vix semiuncia longiora, glaberrima, membranacea alba, pulcherrima. Stirps

Stirps radicata tenera in multos ramulos curuos alternos expansos se diuidit. Ramuli ex tubulis paruis longitudinaliter connatis conflati; sic striati, hisque tubulis apice suo prominentibus, pinnati quasi euadunt. Tubuli, s. denticuli tubulosi, suboppositi, laeues, non dentati, apice perforati. Passim paginae incuruae ramulorum adnata sunt ouaria sessilia obouata, alba, granulata, iam integra, iam extremitate quasi abscissa infundibuliformia, calices muscorum referentia.

HABITAT minus frequens in fuco pectinato, cuius foliis innata est.

454. SERTVLARIA RVGOSA.

Sertularia denticulis alternis ouariis rugosissimis, ramis vagis.

Sertularia rugosa, Syst. nat. I, 1308.

DESCR. 22 lin. longam tantum vidi. — *Stirps* radicata, membranacea fusca erecta, nodoso-annulata. Ramuli alterni distantes dichotomi extremitatibus albicant. Denticuli breues, tubulosi, adnati, alterni, patentes, margine subtridentati dentibus minutis, tam in stipite, quam ramulis, de quibus hi conflati sunt. Ouaria 1 lin. longa, fusca, ouata, sulcis annularibus profundis rugosa, summitate umbilicata, nec perforata, sessilia axillaria.

HABITAT in testis destructis ad littora, raro.

455. SERTVLARIA HALECINA.

Sertularia denticulis alternis obsoletis, calicibus biarticulatis, ouariis ovalibus, caulibus coadunatis.

Sertularia halecina, Syst. nat. I, 1308. Faun.

Suec. 2242. Müll. prodr. 3073.

DESCR. Vix vncia longiorem vidi. — *Stirps* membranacea, fibrosa, radicata, caulescens, compressiuscula, subdichotoma. Ramuli obtusi, hinc conuexiores, sulco

fulco longitudinali in duas partes parallelas diuifi, et striis transuersis obliquis quasi articulati, articulo singulo denticulo laterali prominente prolongato, denticulis articulisque alternis, illinc concauiiores, vbi 2 series cellularum alternarum conuexarum, squamulis inferis quasi imbricatarum, vt hiatus obliquus formetur. Color albi-
cat. Si destruat, ex pluribus fetis connatis quasi contexta conspicitur, hisque passim prominentibus, spinam dorsii halecis optime refert.

HABITAT cum *Flustra foliacea*, minus frequens.

456. SERTVLARIA THVIA.

Sertularia denticulis distichis adpressis, ouariis obouatis marginatis, stirpe dichotoma disticha.

Sertularia Thuja, Syst. nat. I, 1303.

GROENL. *Nyaursæt*. Et sic sequens.

DESCR. Longitudo 16 lineas, et latitudo caulis $\frac{x}{2}$ lin., vix superant. — *Stirps* radicata (ramentis tenellis simplicibus cauis), gracilis, compressa, dichotoma. Ramuli suboppositi, vt stipes, constant articulis minutis ellipticis concatenatis, quibus vtrinque denticulus tubulosus, curuo-conicus, apice subbifido, adpressus est ex opposito alterius. Ouaria oualia, vix petiolata, summitate sua retusa concaua margine eleuato, centro vix prominulo, lateribus compressis ramulorum raro sparsa. Substantia submembranacea mollior, quasi vegetabilis. Color ex albido fuluescit, interdum purpurascens.

HABITAT copiose in *Fuco nodoso*, cuius ramulos radicales saepe tegit, aggregata.

457. SERTVLARIA VOLVBILIS.

Sertularia denticulis absoletis, ouariis campanulatis alternis, pedunculis longissimis contortis solitariis.

Sertularia volubilis, Syst. nat. I, 1311.

DESCR.

DESCR. Stirps tenerrima vix seta equina crassior, per ramos vagos, numerosos, alternos, varie inter se flexos in longitudinem stupendam scandens. Ouaria alternata campanulata, pedunculis longissimis contortis, (h. e. ramulis ipsis basi sua contortis) infidentia. Denticuli vix vlli: quod enim pro denticulis haberes, mutilationem ramuli tantum indicare videtur. Color ex griseo purpurascens, ouaria tamen interdum albicant.

HABITAT in fucis et vluis, ad radices, caules marginesque foliorum frequens, licheni filamentoso similis. Nec raro folio vlvarum maximarum reticulatim adnata occurrit.

458. SERTVLARIA FASTIGIATA.

Sertularia denticulis alternis acutis, ramis dichotomis erectis fastigiatis.

Sertularia fastigiata, Syst. nat. I, 1314. Faun. Suec. 2254.

DESCR. *Sertulariae Thujae* affinis: sed ramuli lineares, flexuosi erecti, fastigiati; denticuli alterni, acuti; et stirps rigidior, versus radicem nuda, $3\frac{1}{2}$ vnc. longa. Color purpureus, ramulorum tamen flauicat.

HABITAT in locis profundis super lapides et radices vlvarum maximarum, minus frequens.

459. SERTVLARIA REPTANS.

Sertularia denticulis alternis bidentibus, ramis dichotomis reptantibus.

Sertularia reptans, Syst. nat. I, 1315.

DESCR. Raro $1\frac{1}{2}$ vnc. longitudinem superat. Membranacea, albo-flauicans, glabra, repens, subscandens, ramosissima. Rami compressiusculi, dichotomi, inter se contortuplicati, curuati, subuerticillati, pagina altera conuexiore sulco longitudinali medio, semper extus versa, altera vero concaua cellifera semper intus versa, geniculis

niculis angustatis in articulos plures diuisi. Articuli hi iam cuneiformes 3 plerumque cellulas continentes, iam longiores. Cellulae alternae, seriebus 2 longitudinaliter ordinatae, globosae cum orificio oblongo inferiore, vtrinque in ramo prominent denticulis bifetis, raro trifetis, quae setae iam longiores, iam breuiores illam plumosam reddunt. — Filamenta alia setacea, de quibus syst. nat. l. c. etiam offendi numerosa, peregrina autem esse putato, passim enim ramulis sine ordine fixa sunt, illosque mire connectunt, alba, pellucida, simplicissima, caua, extremitate marginata, perforata, vix incrassata, flexilia, plura basi connexa: anne igitur *Tubularia Splanchnaea* Linnaei syst. nat. I, 1303?

Inter illa sunt alia commixta, quae etiam inter *Sertulariae fastigiatae* ramos infimos obuia, vix pilo humano crassiora, fusca, flexuosa repentia arcte adnata, et ouaria cylindrica crassiora tubulosa petiolo breui passim emitentia: haec facile pro *Sertularia syringa* syst. nat. I, 1311. haberem ab antea memoratis sine dubio diuersa.

HABITAT in locis profundis super testas destructas, fucos aliaque corpora marina, frequens satis.

460. SERTVLARIA CILIATA.

Sertularia denticulis alternis ciliatis infundibuliformibus, ramis dichotomis erectis.

Sertularia ciliata, Syst. nat. I, 1316.?

GROENL. *Nyaursæt*.

DESCR. Stirps tenerrima saepe 3 vnc. alta, glabra, dichotoma, ramis erectis distantibus. Tam stipes, quam ramuli geniculis rugosis s. contortis in plures articulos aequales similesque diuiduntur. — De summitate singuli alternatim prominet denticulus s. tubulus infundibuliformis patens, margine ciliato s. breuiter dentato. Color albido-griseus, rarius rubens.

HABITAT in fundo argillaceo alti maris; raro igitur obuia.

461. SERTVLARIA PARASITICA.

Sertularia denticulis verticillantibus turbinatis ciliatis parasiticis.

Sertularia parasitica, Syst. nat. I, 1315.?

DESCRPTIO data l. c. conuenit, nisi quod color in visis fuluescat, et setae erectae longiores bifurcatae vel trifurcatae sint.

HABITAT in sertularia rugosa, cuius ramulos prorsus tegit. Semel tantum illam offendi.

462. ALCYONIVM DIGITATVM.

Alcyonium acaule oblongum coriaceum rugosum.

Alcyonium digitatum, Syst. nat. I, 1294. Faun.

Suec. 2226. Müll. prodr. 3078.

Plante dyr, Ström, I, 147, 6.?

DESCR. Substantia coriacea alba, plana plerumque oblonga, adnata, glabriuscula, quasi spuma obducta, inaequalis eminentiis digitatis sparsis. Asterisci numerosi obscuriores minuti impressi.

HABITAT in testis marinis, haud infrequens.

463. ALCYONIVM RVBRVM.

Alcyonium crustaceum, molle, miniatum, punctis sparsis saturatioribus.

Alcyonium rubrum, Müll. prodr. 3081. Faun.

Suec. 2227.

Hoc, ut tuberculum hemisphaericum rubicundum, poris sanguineis sparsis, semel offendi dorso *Canceri squille* adnatum. Squilla nihilominus viuida erat, enus tuum satis magnum patienter gerens.

464. ALCYONIVM GELATINOSVM.

Alcyonium cinerascens - hyalinum polymorphum.

Alcyo-

Alcyonium gelatinosum, Syst. nat. I, 1295. Faun. Suec. 2228. Müll. prodr. 3082.

DESCR. Corpus gelatinosum adnatum explanatum, polymorphum mihi occurrit; interdum, nec semper, eminentiae teretes conspiciuntur.

HABITAT in caulibus vluarum maximarum, praesertim ad radices, frequens satis.

464. ALCYONIVM CYDONIVM.

Alcyonium subrotundum spongiosum, flavum laeue.

Alcyonium Cydonium, Syst. nat. I, 1295.

DESCR. Corpus flavum, porosum, bibulum, foetens, rupibus marinis testaceisque adnatum, non nisi refluxu maris maiori accessibile.

In poris eius *Nereidem prismaticam* et *bifrontem* indagavi.

466. SPONGIA CILIATA.*

Spongia tubulosa, simplex, conico-flexuosa, sursum attenuata in apicem ciliatum.

DESCR. Long. 8 lin. et lat. baseos 3 lin. — Corpus bibulum, album, sericeum, flexuose erectum, teres, basi integra rotundata latiore, sursum sensim angustius apice vix 1 lin. lato; interne cauum, laeue, orificio superiore compresso margine ciliis maioribus erectis ciliato; externe tomentosum. Variat simplex, vel gemella, duabus talibus basi connatis.

HABITAT in vluis maioribus aliisque productis marinis, quibus basi sua fixa est.

467. SPONGIA COMPRESSA.*

Spongia simplex, compresso-conica interne rima longitudinali fissâ.

DESCR.

Fig. 5. *Lumbricus cirratus*. (Sp. 266.)Lit. *A*. Integer, pronus.*B*. Cirris puiatus, supinus.*C*. Articuli tres a latere conspecti.

a. Frons. *b*. Oculi. *c*. Os. *d*. Articuli duo collares. *e*. Cincinni. *f*. Anus. *g*. Cirri corporis. *h*. Aculei superiores; *i*. inferiores. *k*. Sulcus abdominalis.

Fig. 6. *Partes Nereidis viridis*. (Sp. 279.)Lit. *A*. Caput.

a. Frons. *b*. Oculi. *c*. Proboscis. *d*. Tentacula: 1. superius; 2. anterieus; 3. posterius; 4. inferius. *e*. Cirri frontales.

B. Pes valde auctus.

a. Papilla maior. *b*. Lamella. *c*. Papilla minor bifida. *d*. Setae rami superioris. *e*. Ramus inferior inarmatus.

Fig. 7. *Aphrodita cirrata*. (Sp. 290.)Lit. *A*. Integra, prona.*B*. Caput.*C*. Pes valde auctus.*D*. Articuli septem corporis squamis suis priuati, vt papillae videantur.

a. Tentacula maiora; *b*. minora. *c*. Cirrus frontalis. *d*. Cirri laterales. *e*. Oculi. *f*. Squamae. *g*. Cirri corporis; *h*. caudales. *i*. Os. *k*. Papillae dorsi maiores; *l*. minores. *m*. Setae pedum prominulae. *n*. Truncus pedis. *o*. Ramus eius superior, cum *p*. fasciculis setarum et *q*. seta maiore. *r*. Ramus inferior, cum *s*. fasciculis setarum et *t*. seta maiore. *u*¹. Cirrus pedis inferior. *u*². Idem ad os, prolongatus. *v*. Papilla minuta huic adiacens. *x*. Cirrus abdominalis.

Fig. 8.

Fig. 8. *Hirudo Hippoglossi*. (Sp. 302.)Lit. *A*. Prona.*B*. Supina.

a. Lamella antica; *b*. postica. *c*. Appendicula caudalis. *d*. Os. *e*. Eminentiae lineares serratae. *f*. Verrucae ventris anticae; *g*. posticae.

Fig. 9. *Mammaria globulus*. (Sp. 315.)Lit. *A*. Contracta.*B*. Expansa.

a. Corpus. *b*. Orificium clausum. *c*. Membrana eius scyphiformis expansa.

Fig. 10. *Doris fusca*. (Sp. 335.)Lit. *A*. Prona.*B*. Supina.

a. Lamella. *b*. Macula dorsalis fusca. *c*. Vermis. *d*. Caput. *e*. Anus.

Fig. 11. *Actinia intestinalis*. (Sp. 342.)Lit. *A*. Extensa, orificio declinato.*B*. Itidem, erecta.*C*. Contracta.

a. Pars infera; *b*. supera. *c*. Annulus profundior. *d*. Cirri. *e*. Os. *f*. Pars fundi, cui adnata est.

Fig. 12. *Tubularia Fabricia*. (Sp. 450.)Lit. *A*. Intra tubulum suum, ut conspici solet erecta, cirris expansis.*B*. Vermis extra tubulum sub lenticula conspectus.

a. Pars fundi inhabitati. *b*. Tubulus. *c*. Cirri expansi. *d*. Os. *e*. Caput. *f*. Cauda. *g*. Aculei corporis. *h*. Cirri antrorsum conuoluti, ut conspici solent, verme in planum proiecto.

DESCR. Long. I vnc., lat. 4 lin. — Corpus heluolum, valde compressum, conicum, (s. ellipticum, extremitatibus angustato-rotundatis, superiore tamen angustiore). erectum, subtilissime reticulatum, ex tomentis minutis quasi contextum; externe laeue, sericeum; interne fissura angustissima longitudinali in duas lamellas diuiditur, quae fissura rima supera vix notabili indicatur: reticulatio superficiei internae magis conspicua poris subouatis. Est admodum fragilis, vix enim tacta in puluerem tomentaceum abit.

HABITAT cum antecedente in locis profundis, minus frequens.

468. SPONGIA POCILLVM.

Spongia cylindrica pedicellata, vertice pertuso.

Spongia pocillum, Müll. prodr. 3091.

Huc, ni fallor, pertinet spongia minuta, ($1\frac{1}{2}$ lin. non longior, et fere eiusdem latitudinis ad basin,) semel mihi obuia, quae subconica, teres, basi ampliori, apice pertuso, pocillum referens, albida, subtiliter foraminulata, *Sertulariae reptanti* insidens.

Obs. Praeter memoratas rudimenta Spongiae cruciatim ramosae scandentis albae, compressae, tomentosae, saepe inter ramulos fucorum minorum offendi, sed exemplaribus semper mutilatis hic sepono, forsitan alias *spongia cruciata* Müll. prodr. 3093?

Remota etiam DEVM enunciant.

EXPLICATIO FIGVRARVM.

Fig. 1. Cancer oculatus. (Sp. 222.)

Lit. *A.* Magnitudine naturali a latere conspectus.

B. Magnitudine aucta a dorso conspectus.

a. Thorax. *b.* Rostrum. *c.* Oculus. *d.* Antennae superiores bifetae. *e.* Antennae foliaceae. *f.* Antennae inferiores. *g.* Pedes ambulatorii; *h.* natatorii. *i.* Pars caudae deflexa; *k.* recta. *l.* Foliola caudae ciliatae maiora; *m.* minora.

Fig. 2. Cancer bipes. (Sp. 223.)

Lit. *a.* Thorax. *b.* Rostrum. *c.* Oculus. *d.* Antennae. *e.* Pedes ambulatorii; *f.* spurii; *g.* natatorii. *h.* Caudae segmenta. *i.* Styli caudales. *k.* Intestinulum.

Fig. 3. Gordius cinctus. (Sp. 245.)

Lit. *A.* Magnitudine naturali.

B. Valde auctus, pronus.

C. Itidem, supinus.

a. Extremitas antica; *b.* postica. *c.* Cingulum abdominale.

Fig. 4. Lumbricus minutus. (Sp. 265.)

Lit. *A.* Magnitudo naturalis.

B. Articuli quidam valde aucti, supini, vt aculei conspiciantur.

a. Extremitas antica; *b.* postica. *c.* Cingulum eleuatum. *d.* Aculei.

Fig. 5.

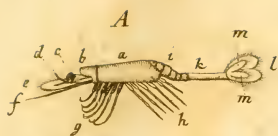

Fig. 1.

